

PROIECT DE HOTĂRÂRE

privind aprobarea Strategiei de Dezvoltare Locală a Orașului Comănești, 2021-2027

Consiliul Local al orașului Comănești, județul Bacău, ce se va întruni în ședința extraordinară din data de 21.03.2025, ora 10⁰⁰

Având în vedere:

- Referatul de aprobare nr. 29887/A din 14.03.2025 al Primarului Orașului Comănești;
- Raportul de specialitate nr. 29887/B din 14.03.2025 întocmit de către Serviciul Programe din cadrul aparatului de specialitate al Primarului orașului Comănești în care se precizează necesitatea aprobării de către Consiliul Local Comănești a SDL – Strategia de dezvoltare Locală a orașului Comănești 2021-2025;
- Avizele comisiilor de specialitate ale Consiliului Local al orașului Comănești;

În conformitate cu:

- Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul cu completările și modificările ulterioare;
- Ordinul nr. 233 din 26 februarie 2016 pentru aprobarea Normelor Metodologice de aplicare a Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismului și de elaborare și actualizare a documentațiilor de urbanism;
- Prevederile Legii nr.52/2003 privind transparenta decizională în administrația publică;
- Prevederile Legii 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative;
- Regulamentul (UE) nr. 1301/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul european de dezvoltare regională și dispozițiile specifice aplicabile obiectivului referitor la investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006;
- Prevederile art. 129 alin. (2) lit. b), alin. (4) lit. d) din OUG nr. 57 din 03 iulie 2019 privind Codul Administrativ al României;
- Prevederile art.44 alin (1) din Legea nr.273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare.

În temeiul art. 129, alin.2, lit. b, alin. (4) lit. d), art.134 alin.3, lit. b, art.136, alin. (1), art. 139, alin. (1), art. 196, alin. (1), lit. a) din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ, adoptă următoarea:

HOTĂRÂRE

Art.1. Consiliul Local al orașului Comănești aprobă Strategia de Dezvoltare Locală (SDL) 2021-2027 a Orașului Comănești, conform Anexei care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art.2. Prezenta hotărâre se va comunica Instituției Prefectului județului Bacău, Primarului orașului Comănești, precum și tuturor Direcțiilor, Serviciilor, Compartimentelor interesate din cadrul Orașului Comănești – U.A.T., pentru ducere la îndeplinire, cu drept de contestație în termen de 30 de zile de la comunicare la Tribunalul Bacău.

INIȚIATORI:

PRIMAR,
ec. Viorel Miron

Avizat pentru legalitate
Secretarul general al orașului,
cons. juridic Daniela Chirilă

**JUDEȚUL BACĂU
ORAȘUL COMĂNEȘTI**

Ciobănuș, Nr.2 , Telefon: 0234-374272, Fax: 0234-374278, Web: www.primariacomanesti.ro;
Nr. 29887/A din 14.03.2025

REFERAT DE APROBARE

privind aprobarea Strategiei de Dezvoltare Locală a Orașului Comănești, 2021-2027

Având în vedere adresa nr.28850 din 04.03.2025 transmisă de către Autoritatea de Management pentru Programul Regional Nord-Est 2021-2027, Scrisoarea pentru demararea etapei contractuale la proiectele depuse spre obținere finanțări pentru obiective de investiții necesare dezvoltării locale, se solicită Strategia de Dezvoltare Locală (SDL) aprobată prin Hotărâre de Consiliu Local.

Strategia de Dezvoltare Locală (SDL) Orașul Comănești 2021-2027 are ca obiectiv general dezvoltarea orașului prin creșterea capacității sale economice, astfel încât acesta să devină un pol de dezvoltare zonal în domeniul social, medical, cu o infrastructură de sănătate modernă, o bază educațională modernă, un oraș verde cu reduceri a emisiilor de CO₂, o infrastructură utilitară modernizată și servicii publice eficiente.

Urmare a celor relatate mai sus, supun spre aprobare Consiliului Local al orașului Comănești Proiectul de hotărâre privind aprobarea Strategiei de Dezvoltare Locală a Orașului Comănești, 2021-2027

**PRIMAR,
ec. VIOREL MIRON**

JUDEȚUL BACĂU ORAȘUL COMĂNEȘTI

Ciobănuș, Nr.2 , Telefon: 0234-374272, Fax: 0234-374278, Web: www.primariacomanesti.ro;
Nr. 29887/B din 14.03.2025

RAPORT DE SPECIALITATE

privind aprobarea Strategiei de Dezvoltare Locală a Orașului Comănești, 2021-2027

Având în vedere adresa nr.28850 din 04.03.2025 transmisă de către Autoritatea de Management pentru Programul Regional Nord-Est 2021-2027, Scrisoarea pentru demararea etapei contractuale pentru proiectul "RECONSTRUIRE CLĂDIRI GRĂDINIȚĂ AFERENTĂ ȘCOLII PRIMARE NR. 5 BISS COMĂNEȘTI", prin care ni s-a solicitat ca până pe data de 24.03.2025 să fie anexată Hotărârea de aprobare a Strategiei de către Consiliul Local, solicit spre analiză și aprobare Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Comănești 2021-2027.

Sunt factori externi care au influențat SDL 2021-2027 orașul Comănești, precum:

- Pandemia Covid 19
- Războiul de la granița de Nord a țării
- Întârzierea lansării Programelor de finanțare nerambursabilă, Regionale, naționale și aprobarea unui nou Program – Planul Național de Redresare și Reziliență.

Situația politică a lumii și-a pus amprenta asupra factorilor de decizie, astfel că anii 2020-2025 au mers pe continuarea obiectivelor stabilite în strategia locală anterioară.

Scopul Strategiei de Dezvoltare Locală a Orașului Comănești din județul Bacău este de a actualiza obiectivele și prioritățile de dezvoltare ale localității în contextul perioadei de programare 2021-2027.

Strategia de Dezvoltare Locală a orașului se realizează în funcție de cele cinci dimensiuni ale conceptului de dezvoltare durabilă: dimensiunea socială, demografică, de mediu și economică.

Strategia de Dezvoltare Locală (SDL) 2021-2027 cuprinde elemente introductive, profilul general al orașului, analiza SWOT, plan strategic de dezvoltare cu obiective strategice, surse de finanțare, portofoliu de proiecte, implementare și monitorizare.

În unele Programe cu fonduri nerambursabile se solicită, înainte de semnarea Contractului de finanțare documente actualizate ale solicitantului și Strategia de Dezvoltare Locală (SDL).

Conform adresei nr.28850 din 04.03.2025, Scrisoarea pentru demararea etapei contractuale, la proiectele depuse spre obținere finanțări pentru obiective de investiții necesare dezvoltării locale, se solicită SDL aprobată prin Hotărâre de Consiliu Local.

Față de cele propuse, rog dispuneți.

Serviciul Programe - Lupu C.

**AUTORITATE DE MANAGEMENT PENTRU
PROGRAMUL REGIONAL NORD – EST 2021 - 2027**

Nr. 8629/AM/03.03.2025

Către: **ORASUL COMANESTI**
În atenția: **Domnului Viorel Miron, Primar**
Email: **contact@primariacomanesti.ro**

De la: Biroul Contractare, ADR Nord-Est

Cod SMIS: 335721

Titlul cererii de finanțare: RECONSTRUIRE CLĂDIRI GRĂDINIȚĂ AFERENTĂ ȘCOLII PRIMARE NR. 5 BISS COMĂNEȘTI

Ref: Solicitare documente în etapa de contractare

SCRISOAREA PENTRU DEMARAREA ETAPEI CONTRACTUALE

Stimate domnule Primar,

Ca urmare a aplicării mecanismului de contractare și a prevederilor secțiunii 7.6. *Anexele și documente obligatorii la momentul contractării* din cadrul ghidului specific aferent apelului de proiecte nr. PR/NE/2024/6/RSO4.2/2/ÎNVĂȚĂMÂNT ORAȘE, pentru proiectul dumneavoastră „RECONSTRUIRE CLĂDIRI GRĂDINIȚĂ AFERENTĂ ȘCOLII PRIMARE NR. 5 BISS COMĂNEȘTI”, beneficiar ORASUL COMANESTI cu nr. de înregistrare 335721 se demarează etapa contractuală condiționat de următoarele aspecte:

- o încadrarea în alocarea financiară a apelului
- o întocmirea Listei proiectelor finanțabile
- o soluționarea contestațiilor

Prin urmare, vă rugăm să transmiteți anexele obligatorii menționate în cadrul secțiunii 7.6 din Ghidului solicitantului :

1. Documentele statutare ale solicitantului:

- Încheierea definitivă de validare a mandatului și orice document legal care confirmă data începerii mandatului (ex. Jurământul);
- Ordinul Prefectului privind constatarea îndeplinirii condițiilor legale de constituire a consiliului local;
- Pentru situații particulare, alte documente relevante din care să rezulte calitatea de reprezentant legal al solicitantului/partenerilor.

2. Documente privind identificarea reprezentantului legal al solicitantului și a împuternicitului.

3. (dacă este cazul) Împuternicirea pentru semnarea electronică extinsă a cererii de finanțare și a anexelor la aceasta.

În cazul în care cererea de finanțare și anexele la aceasta sunt semnate, cu semnătură electronică extinsă, de o persoană împuternicită de reprezentantul legal al solicitantului, se anexează documentul de împuternicire. Documentul de împuternicire reprezintă un document administrativ emis de reprezentantul legal, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

Observație: Dacă la depunere, cererea de finanțare este semnată de reprezentantul legal al solicitantului, iar pe parcursul procesului de evaluare și contractare, se împuternicește o persoană pentru semnarea electronică extinsă a răspunsurilor la solicitările de clarificări, cu respectare prevederilor din secțiunea 4.4. „Modalitatea de depunere a proiectelor”, acest document se poate prezenta odată cu răspunsul la respectiva solicitare de clarificări.

4. Extras relevant din strategia de dezvoltare teritorială/locală (după caz) din care sa reiasă apartenența proiectului la aceasta.

Se va anexa inclusiv Hotărârea de aprobare a strategiei de către consiliul local.

5. Documente privind dreptul de proprietate/administrare/superficie/ concesiune/folosință:

- Extras de carte funciară din care să rezulte intabularea, emis cu maximum 30 de zile înaintea datei depunerii proiectului, din care să rezulte existența dreptului de proprietate și absența sarcinilor incompatibile cu investiția.
- Plan de amplasament și delimitare a imobilului (PAD), pentru imobilele pe care se propune a se realiza investiția în cadrul proiectului, plan în care să fie evidențiate numerele cadastrale sau extras din planul cadastral în cazul imobilelor înscrise în cartea funciară ca urmare a finalizării lucrărilor de înregistrare sistematică pe unitatea administrativ-teritorială respectivă, vizate de OCPI.

Nu este acceptabilă depunerea altor planuri (Plan de situație, suport topografic, etc)

- Tabel centralizator pentru obiective de investiție, dacă investiția vizează mai multe numere cadastrale

Reprezentantul legal al solicitantului va confirma absența sarcinilor incompatibile cu investiția în cadrul declarației pe propria răspundere. În plus, pe lângă documentele menționate mai sus, pentru dovedirea dreptului de concesiune, se va transmite acordul proprietarului pentru realizarea activităților proiectului și menținerea investiției pentru o perioadă care să acopere perioada de durabilitate a contractului de finanțare.

Documentele trebuie să fie cuprinzătoare pentru datele menționate în cadrul cererii de finanțare și în documentația tehnico-economică cu privire la identificarea investiției.

6. Avizul Ministerului Educației.

Solicitantul va prezenta Avizul emis de Ministerul Educației obținut conform metodologiei aprobate prin Ordinul Ministrului Educației nr. 5866/30.08.2023. Pentru obținerea avizului solicitantul va completa *Anexa 20 - Cererea pentru eliberarea Avizului privind necesitatea și oportunitatea proiectului* însoțit de *Anexa 21 – Chestionarul privind baza materială*, conform modelelor din ghid și restul documentelor menționate în metodologie.

7. (dacă e cazul) Document emis de Institutul Național de Statistică din care să rezulte tendința demografică pozitivă a populației școlare pentru perioada 2018-2022 la nivelul unității administrativ teritoriale.

În cazul creării de unități de învățământ noi, cu excepția creșelor și grădinițelor, solicitantul va prezenta un document emis de Institutul Național de Statistică din care să rezulte tendința demografică pozitivă a populației școlare pentru perioada 2018-2022 la nivelul unității administrativ teritoriale.

Se va verifica dacă este pozitivă valoarea: (Media aritmetică a populației școlare în perioada 2018-2022 / Populația școlară în anul 2018) – 1.

8. Certificate de atestare fiscală, referitoare la obligațiile de plată la bugetul local și la bugetul de stat

Certificatele de atestare fiscală referitoare la obligațiile de plată la bugetul local și la bugetul de stat trebuie să fie în termenul de valabilitate.

Solicitantul trebuie să fi achitat, la momentul etapei de contractare, obligațiile de plată nete (diferența dintre obligațiile de plată restante la buget și sumele de recuperat de la buget) către bugetul de stat și respectiv bugetul local, în cuantumul stabilit de legislația în vigoare.

9. Certificatul de cazier fiscal al solicitantului

Certificatul de cazier fiscal trebuie să fie în termen de valabilitate, conform prevederilor OG nr. 39/2015 privind cazierul fiscal.

10. Formularul bugetar "Fișa proiectului finanțat/propus la finanțare în cadrul programelor aferente Politicii de coeziune a Uniunii Europene" (cod 23), prevăzut de Scrisoarea-cadru privind contextul macroeconomic, în conformitate cu prevederile Ordonanței de Urgență nr. 133/2021

11. Formularul nr. 1 - Fișă de fundamentare. Proiect propus la finanțare/finanțat din fonduri europene în conformitate cu Ordonanța de Urgență nr. 133/2021 (pentru entitățile de drept public)

12. Declarație pe propria răspundere a reprezentantului legal al solicitantului privind modificările survenite asupra documentației de finanțare (Anexa 11)

În cazul în care exista modificări, sunt anexate documente justificative asumate de către solicitant/ reprezentantul legal al solicitantului/ în conformitate cu prevederile ghidului solicitantului aplicabil apelului de proiecte.

13. Hotărârea de aprobare a proiectului în conformitate cu ultima forma a bugetului rezultat în urma etapei de evaluare tehnică și financiară.

În conformitate cu ultima formă a bugetului se va transmite hotărârea de aprobare a proiectului și a cheltuielilor legate de proiect.

În Hotărârea sus menționată trebuie să fie incluse toate cheltuielile pe care solicitantul trebuie să le asigure pentru implementarea proiectului, în condițiile rambursării/ decontării ulterioare a cheltuielilor eligibile din instrumente structurale.

Se va utiliza *Anexa 12 - Model orientativ de Hotărâre de aprobare a proiectului*.

Pentru proiectele de investiții pentru care execuția de lucrări a fost demarată, însă proiectele nu au fost încheiate în mod fizic înainte de depunerea cererii de finanțare, hotărârea va cuprinde inclusiv identificarea și asumarea suportării din bugetul propriu al corecțiilor ce pot fi identificate în procedura de verificare a achiziției.

14. Planul de monitorizare a proiectului

Planul de monitorizare trebuie să cuprindă indicatorii de etapă (reper cantitative/calitative față de care este apreciat progresul implementării unui proiect și pot reprezenta inclusiv stadii intermediare ale indicatorilor de realizare). Indicatorii de etapă se vor corela cu activitatea de bază a proiectului și se vor raporta cel puțin la stadiul procedurilor de achiziții, progresul execuției lucrărilor, etc.

Se va utiliza *Anexa 4 - Planul de monitorizare*, care se va completa în funcție de gradul de maturitate a documentației tehnico-economice (SF/DALI sau PTh). Se vor elimina indicatorii care nu sunt aplicabili, având în vedere tipul documentației din etapa de evaluarea tehnică și financiară.

La definirea indicatorilor de etapă și a termenelor de realizare aferente se vor avea în vedere:

- Se estimează semnarea contractului de finanțare în aproximativ 45 de zile, de la data prezentei.
 - Pentru indicatorii de etapă de realizare, se vor menționa în coloana "Ținta finală indicator" rezultatele fiecărui indicator separat.
- Pentru proiectele pentru care evaluarea tehnică și financiară s-a realizat în baza unei documentații tehnico-economice la faza PT, beneficiarul are obligația ca în cel mult trei luni de la data semnării contractului de finanțare să publice anunțul privind achiziția contractului de lucrări.
- Pentru proiectele pentru care evaluarea tehnică și financiară s-a realizat în baza unei documentații tehnico-economice la faza SF/DALI:

a) Beneficiarii finanțării au obligația ca în termen de maximum trei luni de la intrarea în vigoare a contractului de finanțare să publice anunțul privind achiziția documentației tehnice pentru emiterea autorizației de construire și a proiectului tehnic.

b) Beneficiarii finanțării au obligația transmiterii către AM PR Nord-Est a proiectului tehnic și a autorizației de construire în termen de maximum nouă luni de la data semnării contractului de finanțare.

c) După finalizarea Grilei de analiza a conformității PT – anexa 6, beneficiarul finanțării va fi notificat și are obligația ca în maximum o lună să lanseze achiziția lucrărilor de execuție sau să transmită ordinul de începere a lucrărilor în cazul în care a fost achiziționată proiectarea împreună cu execuția lucrărilor.

15. Documentația privind imunizarea la schimbările climatice (dacă este cazul)

Aceasta trebuie să fie realizată conform mențiunilor din Metodologia privind Imunizarea la Schimbările Climatice și respectarea Principiului DNSH, disponibilă pe pagina web <https://regionordest.ro/documente-suport/>, secțiunea Documente utile, Documente suport, corespunzătoare fazei de proiectare.

Această documentație se depune în următoarele situații:

- Dacă documentul de reglementare emis de Agenției de Protecție a Mediului este **Clasarea notificării**;
- Dacă documentul de reglementare emis de Agenției de Protecție a Mediului este **Decizia etapei de încadrare ca document final**, obținută în urma ședinței Comitetului de Analiză Tehnică care a avut loc înainte de data de **08.08.2023**, inclusiv această dată.
- Dacă documentul de reglementare emis de Agenției de Protecție a Mediului este **Acordul de mediu**, obținut în urma ședinței Comitetului de Analiză Tehnică care a avut loc înainte de data de **08.08.2023**, inclusiv această dată.

16. Alte documente decât cele de mai sus, de prezentat în această etapă, dacă este cazul:

- Documente din care să reiasă că, în cazul în care au fost stabilite debite în sarcina solicitantului, ca urmare a măsurilor legale întreprinse de autoritatea de management, au fost achitate integral, atașând dovezi în acest sens, dacă este cazul;
- Planurile de școlarizare prin care unitățile de învățământ profesional și tehnic demonstrează că răspund nevoilor pieței muncii locale/regionale;
- Alte documente actualizate, necesar a fi prezentate conform declarației de la punctul 12 de mai sus.

17. În cazul în care, la momentul depunerii cererii de finanțare, declarația unică a fost completată cu datele de identificare ale altei persoane decât reprezentantul legal al solicitantului, aceasta se va revizui și retransmite având în vedere prevederile ghidului specific: „Aceasta va fi generată din aplicația MySMIS2021/SMIS 2021+, va fi salvată în format PDF și semnată electronic de către reprezentantul legal al solicitantului.”

18. Se vor completa și transmite informațiile din cadrul secțiunii Graficul de rambursare, corelate cu secțiunile Buget și Activități din cererea de finanțare având în vedere următoarele :

- Corelarea valorii eligibile a totalului cererilor de rambursare/plata, cu valoarea total eligibilă din secțiunea Buget.
- Nu se pot solicita la rambursare cheltuieli dacă nu au fost recepționate bunurile sau prestate serviciile sau executate lucrările. Drept urmare, se va urmări corelarea cererilor de plata /rambursare cu Planul de monitorizare, Indicatorii de etapă, secțiunea Activități și Planul de achiziții.
- Cererile de rambursare aferente cererilor de plata (dacă exista) vor avea valoarea „0”.
- Cererea de rambursare finală **nu poate fi solicitată anterior ultimei activități** din cadrul proiectului și **nu poate fi depusă la AM mai târziu de 60 de zile de la finalizarea implementării proiectului.**

La completarea informațiilor se vor avea în vedere prevederile secțiunii 12. din ghidul

solicitantului referitoare la mecanismul cererilor de prefinanțare/rambursare/plata.

După încărcarea datelor în sistemul informatic, se va genera, semna și transmite documentul rezultat.

19. Revizuiți secțiunea „Activități” având în vedere ca prima activitate previzionată în proiect, să aibă ca dată de început, data estimată de semnare a contractului de finanțare (conform solicitării de la punctul 14).
20. Revizuiți secțiunea „Plan de achiziții” având în vedere eliminarea achizițiilor aferente cheltuielilor indirecte, dacă este cazul și corelarea cu secțiunea “Activități”.
21. Eliminați, dacă este cazul, din secțiunea Indicatori de realizare și de rezultat (program) indicatorii RCO74 și RCO75 dacă au fost deja raportați într-o alta cerere de finanțare de către UAT, în PR-Nord-Est 2021-2027.
22. Revizuiți secțiunea „Indicatori de etapă” având în vedere eliminarea indicatorilor etapă de realizare, deoarece indicatorii de realizare la nivel de program aferenți prezentului apel nu pot avea valori intermediare, dacă este cazul;
23. Revizuiți secțiunea „Plan de monitorizare”, în corelare cu informațiile din Anexa 4 – Plan de monitorizare a proiectului, transmisă ca răspuns la prezenta solicitare.
24. Orice alt document din lista celor anexate la formularul cererii de finanțare, actualizat, dacă au intervenit modificări.

Termenul limita de transmitere a documentelor solicitate mai sus este de maximum 15 zile lucrătoare, respectiv **24.03.2025**.

Termenul anterior menționat este un termen maxim, AM PR Nord-Est nu va putea solicita documentele menționate mai sus după expirarea acestui termen. Este răspunderea și riscul dumneavoastră dacă veți transmite documentele în ultima zi a termenului respectiv și nu veți mai putea beneficia de posibilitatea de a mai fi solicitate clarificări.

Va rugăm să ne răspundeți punctual la prezenta solicitare, printr-o adresa de răspuns atașată, împreună cu documentele justificative, iar pentru susținerea informațiilor pe care le veți prezenta puteți transmite orice alt document nespecificat în prezenta adresa pe care îl considerați edificator.

Persoana de contact din partea ADR Nord-Est este Vasile Dascalu, telefon 0744 783 789, e-mail vasile.dascalu@adrnordest.ro.

Cu stimă,

Sergiu Blanuta

Șef Birou Contractare

Semnătura

Ion-
Sergiu
Blanuta

Digitally signed
by Ion-Sergiu
Blanuta
Date: 2025.03.03
15:22:15 +02'00'

Întocmit

Vasile Dascalu

Expert

Semnătura

Vasile

Dascalu

Digitally signed
by Vasile Dascalu
Date: 2025.03.03
15:02:12 +02'00'

Vasile

Dascalu

Digitally signed
by Vasile Dascalu
Date: 2025.03.03
15:23:08 +02'00'

STRATEGIE DE DEZVOLTARE LOCALĂ

ANEXĂ LA PROIECTUL DE HOTĂRÂRE

2021 - 2027

ORAȘUL COMĂNEȘTI, JUDEȚUL BACĂU

Cuprins

1. ELEMENTE INTRODUCTIVE.....	1
1.1 Context.....	1
1.2 Necesitatea planificării strategice.....	5
1.3 Metodologia de elaborare a strategiei.....	6
2. PROFILUL GENERAL.....	9
2.1 Istoric.....	9
2.2 Amplasare și accesibilitate.....	10
2.3 Imagine și vizibilitate.....	12
2.4 Demografie.....	14
2.5 Dezvoltare economică.....	21
2.6 Resurse umane și piața muncii.....	32
2.7 Management urban.....	40
2.8 Infrastructură.....	50
2.9 Turism.....	59
2.10 Educație.....	73
2.11 Sănătate.....	84
2.12 Incluziunea socială.....	89
2.13 Patrimoniul cultural – sportiv.....	97
2.14 Capacitatea administrativă.....	105
2.15 Mediu.....	114
3. ANALIZA SWOT.....	119
4. PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE.....	138
4.1 Viziune și Direcții de dezvoltare...139	
4.2 Obiective strategice, măsuri și planuri de acțiune.....	149
4.3 Surse de finanțare.....	181
4.4 Portofoliul de proiecte.....	185
4.5 Concordanța cu politicile naționale și europene.....	216
5. IMPLEMENTARE ȘI MONITORIZARE.....	219
6. IMPACTUL IMPLEMENTĂRII STRATEGIEI DE DEZVOLTARE.....	221

Cuprins tabele

Tabel nr. 2.4.1. Evoluția numărului de locuitori ai orașului Comănești	14
Tabel nr. 2.4.2. Evoluția natalității și mortalității orașului Comănești	15
Tabel nr. 2.4.3. Structura populației după vârstă – orașul Comănești	16
Tabel 2.4.4 Structura populației după etnie	17
Tabel 2.4.5. Structura populației după religie	18
Tabel nr. 2.4.6. Mișcarea naturală a populației – Orașul Comănești	18
Tabel nr. 2.4.7. Rata sporului natural – orașul Comănești	18
Tabel nr. 2.5.1 - Întreprinderi active pe clase de mărime în orașul Comănești	23
Tabel nr. 2.5.2 - Efectivul de animale	26
Tabel nr. 2.5.3 - Indicatori domeniul agricol	26
Tabel nr. 2.5.4. - Numărul de societăți înmatriculate în perioada 2017-2020	27
Tabel nr. 2.5.5. - Numărul de societăți înmatriculate, pe domenii de activitate	28
Tabel 2.6.1. – Populația activă și salariată la nivelul orașului Comănești, 2019	33
Tabel 2.6.2- Situația numărului de pensionari în orașul Comănești.....	34
Tabel nr. 2.6.3 - Șomerii înregistrați pe localități, anul 2020	34
Tabel nr. 2.6.4 - Situația șomajului în orașul Comănești în perioada 2017-2020.....	35
Tabel nr. 2.7.1 - Evoluția numărului de autorizații de construire eliberate	40
Tabel nr. 2.7.2 - Evoluția numărului de clădiri finalizate din fonduri private	41
Tabel nr. 2.7.3 - Distribuția numărului de gospodării (anul 2020)	42
Tabel nr. 2.7.4 - Fondul de locuințe pe localități, județul Bacău, anul 2020	43
Tabel nr. 2.7.5 - Cantități deșeuri colectate în orașul Comănești, anul 2019.....	46
Tabel nr. 2.7.6 - Evoluția situației infracționale în orașul Comănești.....	47

Tabel nr. 2.7.7 - Evoluția gestionării situațiilor de urgență în orașul Comănești	49
Tabel nr. 2.8.1 - Situația gospodăriilor cu acces la apă potabilă – oraș Comănești	52
Tabel nr. 2.8.2 - Situația gospodăriilor cu acces la rețeaua de canalizare.....	53
Tabel nr. 2.8.3 - Situația gospodăriilor cu acces la rețeaua de gaze – oraș Comănești.....	54
Tabel nr. 2.8.4 - Drumuri balastate în orașul Comănești (2021)	55
Tabel nr. 2.8.5 - Drumuri reabilite (2016)	56
Tabel nr. 2.8.6 - Gradul de modernizare al străzilor orășenești (2021).....	Eroare! Marcaj în document nedefinit.
Tabel nr. 2.9.1 - Structuri de primire turistice cu funcțiuni de alimentație publică, orașul Comănești, 2021	62
Tabel nr. 2.10.1 – Numărul unităților de învățământ din orașul Comănești.....	75
Tabel nr. 2.10.2 – Locurile disponibile în funcție de specializare, anul 2022	77
Tabel nr. 2.10.3 – Fondul de carte al unităților de învățământ.....	79
Tabel nr. 2.10.4 – Nr. de absolvenți pe niveluri de studiu.....	81
Tabel nr. 2.11.1 – Unități sanitare oraș Comănești, anul 2020	84
Tabel nr. 2.11.2 - Număr de paturi pe secția Medicina Internă	84
Tabel nr. 2.11.3 - Personal sanitar – orașul Comănești	86
Tabel nr. 2.11.4 - Personal sanitar oraș Comănești, anul 2020	86
Tabel nr. 2.11.5 – Accesibilitatea infrastructurii sanitare.....	86
Tabel nr. 2.14.1 – Evoluția veniturilor bugetului local (lei)	107
Tabel nr. 2.14.2 – Repartizarea cheltuielilor din bugetul local (lei).....	107
Tabel nr. 2.14.3 – Indicatori de evaluare a implementării legii nr. 52/2003	108

Cuprins figuri

Figura nr. 2.2.1 - Localizarea orașului Comănești la nivel de județ	10
Figura nr. 2.2.2 - Rute aeroport Bacău	11
Figura 2.4.1. Harta pe județe a populației plecate în străinătate raportată la numărul mediu de salariați	15
Figura 2.5.1. Distribuția firmelor din orașul Comănești, pe domenii de activitate	23
Figura nr. 2.5.2. Cifra de afaceri a unităților active, pe sectoare de activitate	24
Figura nr. 2.5.3 Fondul funciar al Orașului Comănești, după folosință	26
Figura nr. 2.5.4 Distribuția noilor societăți înmatriculate pe domenii de activitate, anul 2020	29
Figura nr. 2.6.1. Evoluția numărului de șomeri în orașul Comănești în perioada 2017 – 2020	36
Figura nr. 2.6.2. Distribuția numărului de șomeri indemnizați/neindemnizați în orașul Comănești, în anul 2020	36
Figura nr. 2.6.3. Distribuția numărului de șomeri pe sexe, orașul Comănești, 2020	38
Figura nr. 2.7.1. - Forma de proprietate a locuințelor	43
Figura nr. 2.7.2. - Solicitări serviciul de ambulanță Comănești.....	48
Figura nr. 2.7.3. - Timpul mediu de răspuns serviciu ambulanță - orașul Comănești	48
Figura nr. 2.7.4. Număr intervenții Grupă de jandarmi Comănești, în anul 2020	49
Figura nr. 2.8.1 - Evoluția volumului de apă potabilă distribuită consumatorilor în orașul Comănești	53
Figura nr. 2.8.2 - Numărul gospodăriilor cu acces la rețeaua de apă și canalizare.....	54
Figura nr. 2.8.3. - Gradul de acoperire a rețelei existente de energie electrică la nivelul orașului Comănești (2021)	54
Figura nr. 2.8.4 – Numărul de gospodării conectate la internet	57
Figura nr. 2.9.1.- Distribuția structurilor de cazare	61
Figura nr. 2.9.2.- Distribuția capacității de cazare pe categorii structuri de cazare (2021).....	62

Figura nr. 2.10.1 – Procentul de promovabilitate pe niveluri de învățământ	74
Figura nr. 2.10.3 – Evoluția elevilor școlarizați în unitatea colegiului tehnic perioada 2019-2022	81
Figura nr. 2.10.4 – Numărul de elevi înscriși în învățământul profesional și tehnic.....	82
Figura nr. 2.10.5 – Rata de promovabilitate pe niveluri de învățământ.....	83
Figura nr. 2.10.6 – Rezultatele naționale la testele PISA	84
Figura nr. 2.12.1 – Nr. de cadre didactice pe niveluri de învățământ special	92
Figura nr. 2.12.2 – Nr. elevilor înscriși pe niveluri de învățământ special	92
Figura nr. 2.12.3 – Persoanele cu risc de sărăcie sau excluziune socială %.....	94
Figura nr. 4.3.1 – Distribuția veniturilor UAT în anul 2021.....	184

1 | Elemente introductive

- Context
- Necesitatea planificării strategice
- Metodologia de elaborare a strategiei

1.1 Context

Situația pandemică actuală, manifestată la nivel global, dăunează situației socio-economice a Europei. Ultimele rapoarte ale Comisiei Europene preconizează declanșarea celei mai mari crize economice din istorie, depășind recesiunea financiară și economică globală. Astfel, interdependența economică, socială și naturală adusă la suprafață de situația pandemică manifestată în ultima vreme impune o abordare holistică a crizei globale actuală.

Pandemia generată de răspândirea accelerată a virusului COVID-19 a provocat o recesiune profundă în întreaga lume. România nu face excepție de la regulă și se găsește și ea cuprinsă de o criză bruscă declanșată de această pandemie. Totuși, în pofida răspunsului ferm și coordonat la nivel național și la nivelul UE, este menținută o stare de incertitudine cu privire la durata crizei și la efectele sale asupra economiei și modului de viață al cetățenilor. Astfel, situația pandemică actuală impune o regândire a politicilor publice de la nivel național în coordonare cu politicile de la nivelul Uniunii Europene.

Agenda 2030 stabilește indicatori ambițioși de realizare pentru statele membre în domenii precum educație, sănătate, social, mediu și economie. În concordanță cu acest document, statele membre ale Uniunii Europene trebuie să își stabilească politici și planuri de dezvoltare la nivel național, luând în considerare gradul propriu de dezvoltare, potențialul și resursele deținute de fiecare stat în parte.

Pornind de la Agenda 2030 a fost realizată, la nivel național *Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030* care își propune, reducerea decalajului socio-economic față de cel al statelor membre ale UE. Strategia susține dezvoltarea României pe cei trei piloni principali care

au stat la baza elaborării Agendei 2030, respectiv economic, social și de mediu.

În ultimii ani, România a înregistrat progrese semnificative și a întreprins numeroase politici și acțiuni pentru reducerea decalajelor existente, raportat la statele dezvoltate, membre ale Uniunii Europene. Cu toate acestea, România este departe de a se apropia de nivelul de dezvoltare al țărilor membre centrale ale Uniunii Europene, având în continuare aspecte de îmbunătățit privind accesul la apă potabilă și canalizare, sănătate, infrastructură, mediu etc.

Pentru susținerea obiectivelor trasate în *Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030*, în vederea diminuării discrepanțelor existente, comparativ cu alte state membre, Uniunea Europeană alocă fonduri nerambursabile pentru sprijinirea implementării și concretizării investițiilor în domeniile anterior menționate.

Conform datelor statistice oferite de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene privind Fondurile Europene Structurale și de Investiții, în perioada 2014-2020 bugetul disponibil pentru România a fost de 30,88

miliarde euro, iar rata de decontare la sfârșitul perioadei a fost de aproximativ 50% din bugetul aprobat.¹

Astfel, România se clasează pe ultimele locuri în ceea ce privește rata de absorbție a fondurilor europene nerambursabile, alături de țări precum Grecia, Croația, Belgia, Slovacia, Italia și Spania, conform statisticilor oferite de Comisia Europeană.²

Fondurile financiare nerambursabile au reprezentat o sursă importantă de realizare a planurilor de investiții pentru orașul Comănești. Așadar, în perioada de raportare 2014-2020 au fost depuse și aprobate proiecte de investiții la autoritățile de management în domeniul fondurilor nerambursabile, cu o valoare cumulată de peste 67 milioane de euro.

Conform draft-ului Acordului de Parteneriat pentru perioada de programare 2021-2027³, alocările dedicate României din fondurile aferente Politicii de Coeziune, propuse de Comisia Europeană, au o valoare de aproximativ 30,80 miliarde euro.

Pentru dezvoltarea economico-socială a României și pentru valorificarea fondurilor europene nerambursabile alocate acesteia, este necesară dezvoltarea și implementarea unor politici și strategii, atât la nivel național, cât și la nivel regional și local, care să reflecte o imagine de ansamblu pentru politicile europene de dezvoltare durabilă după care trebuie să se ghideze toate statele membre, printre care și România.

Cu toate că se observă o creștere semnificativă a gradului de absorbție a fondurilor europene nerambursabile în perioada de referință 2014-2020,

ajungând la aproximativ 50%, față de perioada anterioară respectiv, 2007-2013 de 12% din bugetul aprobat, România se află printre codășele clasamentului, fiind sub media de absorbție la nivelul Uniunii Europene de 55% din bugetul aprobat.

În vederea sprijinirii atingerii obiectivelor de creștere economică durabilă, inteligentă și incluzivă, propuse prin intermediul politicilor economice și bugetelor stabilite la nivel național, Comisia Europeană lansează câteva recomandări specifice pentru România, pornind de la problemele cu care se confruntă țara noastră în prezent, după cum urmează:

- ❖ Aplicarea politicilor fiscal-bugetare în conformitate cu Recomandarea Consiliului din 3 aprilie 2020;
- ❖ Adoptarea măsurilor necesare pentru combaterea pandemiei, susținerea economiei și sprijinirea redresării viitoare;
- ❖ Evitarea adoptării unor măsuri permanente care ar putea periclită sustenabilitatea finanțelor publice;
- ❖ Consolidarea rezilienței sistemului de sănătate, în special în ceea ce privește personalul medical și produsele medicale și îmbunătățirea accesului la serviciile de sănătate;
- ❖ Oferirea de soluții adecvate pentru substituirea veniturilor, extinderea măsurilor de protecție socială și accesului la serviciile esențiale pentru toți cetățenii;
- ❖ Dezvoltarea unor formule flexibile de lucru și a unor măsuri de activare pentru atenuarea impactului crizei declanșată de COVID-19 asupra ocupării forței de muncă;

¹ <https://mfe.gov.ro/stadiul-absorbției-fondurilor-ue/>.

² <https://cohesiondata.ec.europa.eu/overview#>

³ <https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/>

- ❖ Asigurarea accesului egal la educație și consolidarea competențelor și învățării digitale;
- ❖ Asigurarea lichidităților pentru sprijinirea economiei, în beneficiul întreprinderilor și gospodăriilor, în special a IMM-urilor și lucrătorilor independenți;
- ❖ Avansare finanțării proiectelor de investiții publice mature și promovarea investițiilor private pentru a stimula redresarea economică;
- ❖ Direcționarea cu prioritate a investițiilor către tranziția verde și tranziția digitală, în special către transportul durabil, infrastructura de servicii digitale, producția și utilizarea energiei în mod curat și eficient, precum și către infrastructura de mediu, inclusiv regiunile miniere;
- ❖ Îmbunătățirea eficacității și calității serviciilor administrației publice, precum și previzibilitatea procesului decizional, inclusiv prin implicarea adecvată a partenerilor sociali.⁴

Cu privire la Programul național de reformă al României pentru 2023, care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al României pentru 2023, Consiliul European l-a examinat prin prisma evaluării efectuate de Comisie, iar avizul său se reflectă îndeosebi în recomandarea 1 de mai jos.

Recomandările sale emise în temeiul articolului 6 din Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 sunt reflectate în recomandarea 1 de mai jos. Politicile vizate în recomandarea 1 contribuie la abordarea vulnerabilităților existente în ceea

ce privește balanța de plăți, care sunt legate de deficitul bugetar important și de reparația unor probleme de competitivitate.

Recomandările 2 și 3 contribuie la punerea în aplicare a recomandării 1. Consiliul European RECOMANDĂ ca, în 2023 și în 2024, România să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să aplice politici fiscal-bugetare conforme cu Recomandarea Consiliului din data de 18 iunie 2021 pentru a pune capăt până în 2024 situației de deficit public excesiv din România și a consolida poziția externă a țării.

Să elimine treptat până la sfârșitul anului 2023 măsurile existente de sprijin în domeniul energiei și să utilizeze economiile astfel rezultate pentru a reduce deficitul public. În cazul în care noi creșteri ale prețurilor la energie ar face necesară adoptarea de măsuri de sprijin, să se asigure că astfel de măsuri sunt direcționate pentru a proteja gospodăriile și întreprinderile vulnerabile, sunt fezabile din punct de vedere bugetar și încurajează în continuare realizarea de economii de energie.

Să mențină investițiile publice finanțate la nivel național și să asigure absorbția eficace a granturilor și a altor fonduri ale UE, în special pentru a promova tranziția verde și cea digitală.

2. Să asigure o guvernare eficientă și să consolideze capacitatea administrativă pentru a permite implementarea continuă, rapidă și constantă a planului de redresare și reziliență⁴. Să pună în aplicare rapid programele politicii de coeziune, în strânsă complementaritate și sinergie cu planul de redresare și reziliență.

3. Să reducă dependența de combustibilii fosili și să accelereze tranziția către o energie curată, în special prin accelerarea implementării energiei

⁴ <http://www.mae.ro/node/48037>

⁴ <https://mfe.gov.ro/principalul-obiectiv-din-2022-indeplinit-de-mipe-toate-programele-aferente-politicii-de-coeziune-2021-2027-au-fost-aprobate-de-comisia-europeana/>

din surse regenerabile și prin îmbunătățirea capacității rețelelor de așa manieră încât să permită integrarea pe piață a noilor capacități.

Să sporească eficiența energetică și nivelul de ambiție al eforturilor de renovare energetică a clădirilor, inclusiv prin îmbunătățirea accesului la informații și la opțiuni de finanțare durabilă.

Să accelereze eforturile de politică ce vizează furnizarea și dobândirea competențelor necesare pentru tranziția verde.

Urbanizarea și programarea investițională

Devenit oraș în anul 1952, orașul Comănești se întinde în lungimea Văii Trotușului într-un teritoriu administrativ de 6.386 ha, din care intravilan 1.101 ha și extravilan 5.285 ha și are o populație de 23.410 locuitori, conform Anuarului Statistic al Județului Bacău din anul 2020.

Orașul Comănești, în ciuda faptului că, din punct de vedere administrativ, are statut de oraș, acesta se confruntă cu probleme care nu sunt specifice unei astfel de forme de organizare precum, accesibilitatea parțială a populației la utilități publice, infrastructură utilitară și rutieră deficitară, aspecte care contribuie la gradul de atractivitate al orașului. Procesul unei urbanizări durabile a orașului Comănești implică atragerea unor surse importante de capital, alocarea financiară acordată României de către Uniunea Europeană pentru exercițiul financiar 2021 – 2027 este considerată o oportunitate în acest sens.

Conform Programului de dezvoltare regională Nord-Est 2021-2027, în ceea ce privește dezvoltarea urbană, Regiunea Nord-Est se confruntă cu

probleme actuale legate de accesul populației la rețelele de canalizare, alimentare cu gaz metan, dotarea necorespunzătoare a unităților de învățământ și medicale din orașele mici și mijlocii, serviciul de transport public în comun.

Imposibilitatea aplicării unei politici universal valabile pentru regiuni, apare ca urmare a existenței diferențelor majore între modul în care se gestionează acestea respectiv, disparitățile însemnate în ceea ce apar între regiunile puternic urbanizate și regiunile profund rurale. Astfel, aceste politici trebuie să fie adaptate la specificul teritoriului în care sunt aplicate pentru a valorifica potențialul existent și a promova integrarea dimensiunii teritoriale în politicile sectoriale de la toate nivelurile de guvernare.

Având în vedere aceste diferențe, unul dintre obiectivele propuse în cadrul Strategiei Naționale de Dezvoltare Durabilă a României, Orizonturi 2013-2020-2030 este *„Sprijinirea dezvoltării economice și sociale echilibrate teritorial și durabile a regiunilor României corespunzător nevoilor și resurselor lor specifice prin concentrarea asupra polilor urbani de creștere; îmbunătățirea condițiilor infrastructurale și a mediului de afaceri pentru a face din regiunile României, în special cele rămase în urmă, locuri mai atractive pentru a locui, a le vizita, a investi și a munci.”*

Urmărind să răspundă liniilor trasate în această situație, strategia de dezvoltare a orașului Comănești 2021-2027 vizează revitalizarea economico - socială a acestuia în acord cu specificul teritorial al zonei, obiectivele turistice, resursele disponibile la nivel de administrație locală și potențialul de dezvoltare existent.

1.2 Necesitatea planificării strategice

Elaborarea strategiei de dezvoltare locală reprezintă unul din pașii cei mai importanți care susțin procesele de dezvoltare. Acestea indică pe termen mediu și lung care sunt direcțiile și domeniile spre care se orientează efortul de dezvoltare al comunității.

Planificarea strategică urmărește orientarea activităților și fondurilor în beneficiul și interesul comunității.

Strategia de dezvoltare a orașului Comănești 2021-2027 prezintă acțiunile ce se impun a fi realizate pentru crearea condițiilor necesare dezvoltării durabile a orașului și relevă prioritățile investiționale, măsurile și etapele ce trebuie urmate în vederea realizării acestora. Totodată, prezintă o analiză a indicatorilor economici respectiv, indicatori care reflectă situația socio-economică și demografică existentă, cu accent pe punctele tari și punctele slabe ale zonei, pe oportunitățile de dezvoltare și pe eventualele riscuri care necesită o atenție deosebită.

Situația mediului economic actual este marcată de o incertitudine creată de situația existentă (Covid, război) în Europa, în lume, ce impune o anumită organizare a comunităților locale pentru utilizarea eficientă a resurselor financiare și umane limitate, în vederea atingerii obiectivelor propuse.

Strategia de dezvoltare a orașului Comănești urmărește atragere de capital pe plan local în special pentru infrastructură, sănătate, mediu, învățământ, servicii digitale, energie.

Planificarea strategică va contribui la transformarea provocărilor socio-economice, sanitare, digitale și de mediu în oportunități în toate domeniile, transformând astfel strategia de dezvoltare locală a orașului Comănești într-un factor pentru îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare durabile stabilite la nivelul Agendei 2030 (<https://www.mae.ro/node/35919>).

Strategia de dezvoltare locală a orașului Comănești 2021-2027 pleacă de la premisa că, dezvoltarea durabilă prezintă un cadru de gândire care va ajuta la crearea unei societăți mai echitabile, definită prin echilibru și solidaritate și care să poată face față provocărilor actuale globale, regionale și naționale.

Un factor de decizie esențial pentru stabilirea politicii de dezvoltare locală îl reprezintă specificul teritorial al zonei orașului Comănești. Totodată, situația pandemică și războiul actual, influențează stabilirea politicilor de dezvoltare locală, concentrând atenția asupra alocării resurselor pentru acțiunile necesare prevenirii și combaterii răspândirii virusului COVID-19, războiului și a situației economice existente în Europa și în lume.

Astfel, realizarea Strategiei de Dezvoltare Locală a orașului Comănești pentru orizontul de timp 2021-2027 este reprezentată de trasarea cadrului general pentru coordonarea și planificarea proiectelor strategice locale, contribuind la îndeplinirea obiectivelor de dezvoltare durabilă prin asigurarea progresului socio-economic și prin absorbția fondurilor rambursabile și nerambursabile disponibile la nivel național și european.

1.3 Metodologia de elaborare a strategiei

Pentru realizarea Strategiei de Dezvoltare Locală a orașului Comănești pentru perioada 2021-2027 s-a avut în vedere atingerea criteriilor de calitate stabilite la nivel european pentru evaluarea documentelor strategice, respectiv: pragmatism, eficiență, eficacitate, relevanță, consecvență și coerență, sustenabilitate, planuri de management și monitorizare.

Planurile de acțiune și obiectivele propuse la nivelul Strategiei de dezvoltare a orașului Comănești au fost elaborate în concordanță cu politicile comunitare, strategiile la nivel național, programele și documentele pragmatice de la nivel județean, regional și european, contribuind astfel la atingerea obiectivelor de dezvoltare stabilite la nivelul Agendei 2030.

Elaborarea Strategiei de Dezvoltare Locală a Orașului Comănești pentru perioada 2021-2027 s-a realizat în concordanță cu următoarele documente pragmatice: Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, Strategia Anuală pentru 2021 privind creșterea durabilă, Raportul de Progres privind obiectivele de dezvoltare durabilă realizate în context european, Acordul de Parteneriat pentru perioada de programare 2021-2027, Planul de Dezvoltare Regională Nord-Est 2021-2027, Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030 și alte documente pragmatice.

Metodologia aplicată în procesul de elaborare a Strategiei de dezvoltare a orașului Comănești este formată din două etape, după cum urmează:

- Fundamentarea necesității de elaborare a strategiei;
- Elaborarea propriu-zisă orientată spre trasarea cadrului general pentru planificare și coordonarea proiectelor strategice locale.

Fundamentarea necesității de elaborare a strategiei

Prima etapă a procesului de elaborare a Strategiei de dezvoltare a orașului Comănești pentru perioada 2021-2027 presupune abordarea a două categorii de aspecte respectiv, premisele elaborării strategiei și modalitățile de fundamentare a acestora.

Prima abordare, referitoare la premisele elaborării strategiei presupune analiza stadiului actual al orașului Comănești, coroborată cu analiza documentelor programatice care au stat la baza coordonării și planificării proiectelor strategice la nivel județean, regional, național și european pentru crearea unei imagini clare a potențialului și gradului actual de dezvoltare și a premiselor de dezvoltare viitoare ale localității.

Pentru realizarea cu acuratețe a analizei stadiului socio-economic a orașului Comănești, au fost solicitate și utilizate informații și date statistice de la instituții afiliate, realizându-se astfel, consultarea cu caracter participativ a părților interesate precum Institutul Național de Statistică, Direcția Județeană de Statistică Bacău, Primăria Orașului Comănești etc.

Pornind de la analiza socio-economică a orașului Comănești, a fost realizată analiza SWOT a orașului, etapă cu o importanță majoră pentru consolidarea imaginii de ansamblu a orașului Comănești, în vederea exploatarea punctelor tari și oportunităților și diminuării punctelor slabe și înlăturării amenințărilor.

Trasarea cadrului general pentru planificare și coordonarea proiectelor

Elaborarea propriu-zisă a Strategiei de Dezvoltare Locală a Orașului Comănești s-a realizat printr-un proces participativ, inspirat din modelele de bună practică ale statelor membre ale Uniunii Europene.

Pentru realizarea acestei activități au fost trasate sarcini clare ale comunității locale, au fost consultați stakeholderii, în calitate de deținători de interese și au fost stabilite valorile care stau la baza comunității locale a orașului.

În urma stabilirii clare a stadiului în care se află orașul Comănești și în urma propunerilor de proiecte pentru dezvoltarea durabilă a zonei, au rezultat obiective realiste, stimulatoare, mobilizatoare și comprehensibile menite să contribuie la dezvoltarea durabilă a orașului Comănești.

Totodată s-au trasat și *opțiunile strategice și modalitățile de realizare a obiectivelor* și a fost realizată compartimentarea strategiei de dezvoltare pe domenii de acțiune precum, mediu, digital, economico-social, sănătate, învățământ, etc.

Ultimul pas al etapei de elaborare a strategiei s-a materializat în *supunerea consultării publice* a unui document draft al acesteia prin publicarea pe site-ul primăriei pentru analiza conținutului strategiei.

Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Comănești pentru perioada 2021-2027, a fost structurată în 6 capitole relevante, prezentate în cele ce urmează.

1. Aspecte introductive: Acest capitol a tratat însemnătatea planificării strategice la nivelul orașului Comănești, cu scopul uniformizării obiectivelor strategice locale cu strategiile și documentele programatice naționale și europene ce vizează, în mod direct, gradul de absorbție al resurselor financiare disponibile pentru perioada 2021-2027. În acest sens, au fost luate în considerare situația pandemică și războiul actual, manifestată la nivel global, consultarea stakeholderilor în procesul de elaborare al strategiei și potențialul și stadiul actual de dezvoltare al orașului Comănești.

2. Profilul general al orașului Comănești: În acest capitol s-a avut în vedere stabilirea stadiului actual de dezvoltare socio-economică a orașului Comănești, prin obținerea de informații și date statistice existente și prin analiza acestora cu scopul de a crea o imagine de ansamblu a potențialului de dezvoltare și a nevoilor identificate în zonă.

3. Analiza SWOT: Analiza SWOT a urmărit identificarea punctelor tari și oportunităților care se pot concretiza în planuri strategice și de investiții pentru dezvoltarea orașului, a punctelor slabe pentru a stabili acțiuni de combatere și prevenire a efectelor acestora care ar putea întârzi dezvoltarea locală și a amenințărilor pentru a putea fi implementate măsuri de prevenire și diminuare a acestora.

4. Direcții strategice de dezvoltare: În cadrul acestui capitol au fost prezentate obiectivele orașului Comănești pentru perioada 2021-2027 și au fost identificate sursele de finanțare disponibile pentru investițiile propuse a fi realizate pentru îndeplinirea obiectivelor stabilite. Totodată, au fost stabilite priorități de investiții, luând în considerare caracterul imperios al situației pandemice actuale, reducerea disparităților la nivelul Statelor membre UE și conformare la documentele programatice adoptate la nivel național și european, în vederea accesării fondurilor rambursabile și nerambursabile alocate României pentru perioada 2021-2027.

5. Implementare. Monitorizare: Capitolul 5 tratează importanța deosebită pe care implementarea eficientă și monitorizarea atentă a măsurilor propuse o au asupra atingerii obiectivelor strategice stabilite la nivelul orașului Comănești. Procesul de monitorizare are în vedere stabilirea unor acțiuni de prevenire a eventualelor obstacole ce pot apărea în implementarea strategiei, pentru eficientizarea procesului și reducerea riscurilor ce pot fi prevenite. Astfel, în cadrul acestui capitol sunt prezentate propuneri și recomandări privind implementarea Strategiei de Dezvoltare locală a Orașului Comănești în perioada 2021-2027.

6. Impactul implementării strategiei de dezvoltare: Acest capitol tratează, pornind de la obiectivele strategice stabilite, impactul implementării Strategiei de Dezvoltare locală a Orașului Comănești, prin identificarea efectelor care vor apărea ca urmare a adoptării măsurilor propuse.

2 | Profilul general

- *Istoric*
- *Amplasare și accesibilitate*
- *Imagine și vizibilitate*
- *Resurse primare și secundare*
- *Demografie*
- *Dezvoltare economică*
- *Resurse umane și piața muncii*
- *Management urban*
- *Infrastructură*
- *Turism*
- *Educație*
- *Sănătate*
- *Incluziune Socială*
- *Patrimoniul cultural - sportiv*
- *Capacitatea administrativă*
- *Mediu*

2.1 Istoric

Zona orașului Comănești a fost locuită încă din perioada neolitică, iar rămășițele din această perioadă au fost găsite în satul aparținător astăzi, Vermești. Prima atestare documentară datează din 1657 iar prima menționare pe o hartă datează din 1696, pe *hartă Samson*. Începând cu sfârșitul secolului al XVIII-lea, orașul Comănești a aparținut familiei de boieri Ghika, parcul din fața muzeului și gara sunt câteva dintre mărturiile lăsate în urmă de familia Ghika. Construirea căii ferate Adjud-Palanca, care face mai departe legătura dintre Moldova și Transilvania, a condus la o creștere semnificativă a economiei, prin deschiderea exploatarii industriale a resurselor lemnoase din munții învecinați, dar și a minelor Galion, Asău și Lăloaia.

Declarat oraș în anul 1952 dintr-o veche comună, Comănești poartă amprenta influenței puternice a familiei Ghica, devenită la mijlocul secolului al XIX-lea Ghica de Comănești. Ridicarea la rangul de oraș a impus autorităților locale o atragere permanentă de capital pentru dezvoltarea economico-socială și educațională a zonei atât de la bugetul local, cât și de la bugetul Uniunii Europene prin instrumentele de finanțare disponibile.

Orașul Comănești este situat în județul Bacău, pe valea mijlocie a Trotușului, la poalele munților Goșmanu din Carpații Orientali, la capătul de vest a Depresiunii Dărmănești. Orașul Comănești se află într-o zonă favorizată, cu potențial turistic și de agrement ridicat, având în vedere calitatea peisagistică, existența unor monumente culturale, edificii religioase, zone naturale cu posibilități de valorificare ca spații de

agrement, conservarea tradițiilor și obiceiurilor locale, amenajarea unor trasee montane, puncte tari care converg spre promovarea zonei ca o destinație turistică atractivă pe piața de profil.

În perioada 2021-2027 se obține recunoașterea orașului Comănești ca stațiune turistică și creșterea gradului de dezvoltare a orașului în domenii precum economie, mediu, sănătate, educație, social și digital, obiective ce vor conduce la creșterea prosperității zonei, la asigurarea de noi locuri de muncă și la îmbunătățirea calității vieții populației prin atragerea de turiști și prin crearea de noi locuri de muncă prin creșterea numărului de investitori, ca urmare a creșterii atractivității zonei.

2.2 Amplasare și accesibilitate

Poziția geografică a orașului Comănești, traversat de DN 12 A și calea ferată construită de peste 100 de ani, îl include în circuitul de tranzit, prin pasul Ghimeș-Făget, făcându-se legătura Moldovei cu Transilvania.

Așezarea administrativă a orașului Comănești se întinde pe circa 10 km în lungul văii râului Trotuș, pe segmentul mijlociu al acestuia. Dintre afluenții Trotușului, cel mai important, cu un bazin hidrografic de 24 kmp în arealul teritoriului administrativ, este Șupanul.

Figura nr. 2.2.1 - Localizarea orașului Comănești la nivel de județ

Orașul Comănești face parte din Regiunea Nord-Est, regiunea de dezvoltare cu cea mai mare suprafață din România (36.850 km). Din punct de vedere administrativ, orașul este o așezare intramontană tipică, cu un relief deluros și colinar, destul de accidentat, având o altitudine între 500 – 1349 m, fiind situat între Munții Goșmanu, Munții Berzunți, Munții Nemira și Muncii Ciucului.

Râul Trotuș străbate orașul Comănești de la nord-vest spre sud-est, împărțind localitatea în două. Partea de nord este ocupată de cartierul Lăloaia, mărginit de comuna Asău și Moinești, care se întinde până la Râul Trotuș și se învecinează cu limita administrativă sudică a orașului. Partea sudică este delimitată, în mare parte, de orașul Dărmănești prin bazinul hidrografic al pârâului Lapoș, iar la est, limita administrativă se învecinează cu comuna Poduri.

Din punct de vedere al accesibilității rutiere, orașul Comănești este străbătut de 2 drumuri naționale, respectiv:

- Drumul Național 2G (Bacău – Moinești – Comănești) – pătrunde prin partea de nord a orașului, traversează la nivel calea ferată Moinești-Comănești apoi, printr-un pasaj inferior, traversează calea ferată Adjud – Ciceu intersectând DN 12A;
- Drumul Național 12A tranzitează localitatea pe direcția SE – NV făcând legătura orașului cu Ardealul.

Pe cale feroviară, legăturile naționale se realizează prin rețeaua CFR magistrala secundară 501 Adjud - Comănești - Ghimeș – Siculeni. Pentru transportul mărfurilor, a fost construită în anii '30 o cale ferată forestieră ca o necesitate a dezvoltării industriei prelucrării lemnului care, la momentul actual nu este funcțională.

Distanțele rutiere între Comănești și capitală, respectiv principalele orașe din Moldova sunt următoarele:

- Comănești – București: 303 km;
- Comănești – Iași: 167 km;
- Comănești – Vaslui: 156 Km;
- Comănești – Suceava: 170 km;
- Comănești – Piatra-Neamț: 77 Km;
- Comănești – Miercurea Ciuc: 83 Km;
- Comănești – Bacău: 56 km.

Orașul Comănești se află în apropierea aeroportului din Bacău, distanța dintre acestea fiind de 61 km și poate fi parcursă cu mașina în aproximativ 1 oră.

Aeroportul Bacău are rute directe disponibile spre orașe europene din cadrul unor țări dezvoltate precum Marea Britanie, Germania, Italia, Irlanda și Belgia și reprezintă un real suport pentru atragerea investitorilor străini în zonă, având efecte directe asupra încurajării mediului de afaceri și a diversificării domeniilor investiționale.

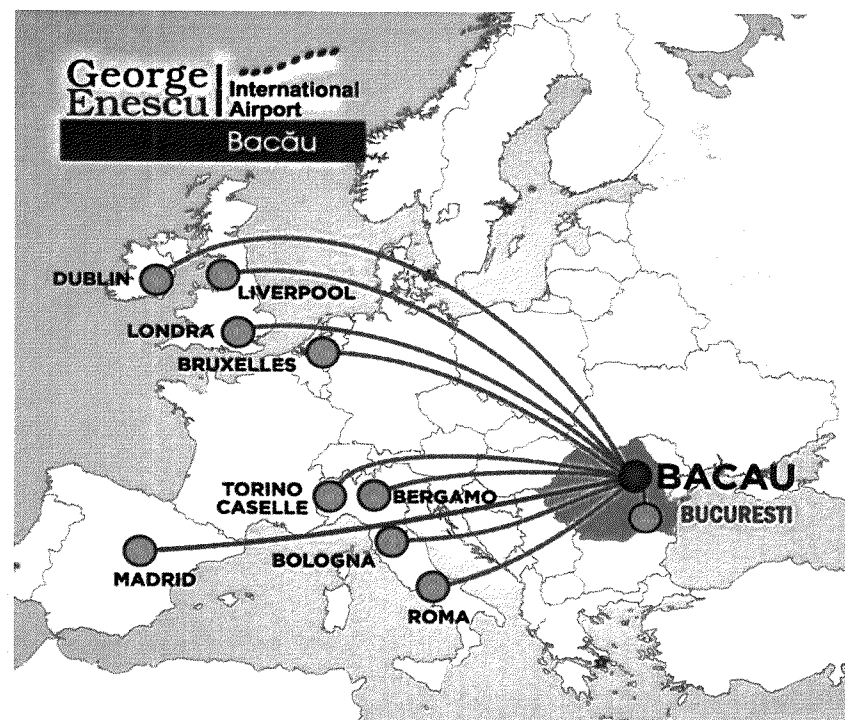

Figura nr. 2.2.2 - Rute aeroport Bacău

Zborurile interne au ca destinație Aeroportul Otopeni București, iar cele externe sunt către Italia (Torino, Bologna), Marea Britanie (Londra), Germania (Memmingen), Belgia (Bruxelles) și Irlanda (Dublin).

O alternativă mai îndepărtată pentru rute aeriene este și aeroportul internațional din Iași, aflat la o distanță de 171 km de orașul Comănești. Aeroportul Internațional Iași operează zboruri atât pe rute interne cât și pe rute externe.

2.3 Imagine și vizibilitate

Pe valea mijlocie a Trotușului, la poalele munților Goșmanu din Carpații Orientali, la capătul de vest al Depresiunii Dărmănești – Comănești, se află orașul Comănești, fost centru minier și forestier, înconjurat la nord de Munții Goșmanu, la est de Munții Berzunți, la sud de Munții Nemira și la sud-vest de Munții Ciucului. Așezarea geografică a orașului Comănești conferă un real potențial pentru transformarea orașului într-un important centru turistic.

Centrul de agrement Trotuș reprezintă una dintre cele mai importante atracții turistice ale orașului Comănești. Construcția a ajuns la aproximativ 5 milioane de euro și a fost suportată 50% din fonduri europene prin Programul Operațional Regional 2014-2020 și 50% din bugetul local al orașului și este cel mai impozant centru de agrement din zonă, contribuind la bunăstarea așezării, intrată în declin după închiderea minelor cu cărbune.

Alături de cea mai nouă atracție turistică care contribuie la dezvoltarea turismului de agrement, orașul Comănești se poate mândri și cu alte forme de turism practicat la nivelul orașului printre care: turismul cultural, istoric, ecumenic și turismul montan.

Anual, orașul Comănești atrage peste 10.000⁵ de turiști care înnoptează în structurile de cazare existente, însă la acest număr se adaugă și persoanele

care tranzitează zona pentru a ajunge la anumite obiective turistice renumite din imediata apropiere a localității – Stațiunea balneoclimaterică Slănic Moldova.

Printre cele mai importante atracții turistice întâlnite în orașul Comănești se numără:

- Turism cultural: Muzeul de etnografie și artă contemporană Dimitrie Ghika Comănești, Clădirea stației CFR Comănești;
- Turism istoric: Palatul și Parcul Ghika, Cimitirul internațional al eroilor, Troița Comemorativă a eroilor;
- Turism ecumenic: Mănăstirea ortodoxă Sf. Andrei, Catedrala ortodoxă Sf. Împărați Constantin și Elena, Biserica de lemn Sf. Ștefan și încă 4 așezăminte ecumenice locale de rit ortodox și 2 Biserici catolice;
- Turism de agrement: Parcul Ghika, Faleză amenajată pe Râul Trotuș;
- Turism montan: Traseu promenadă cu loc de popas de la Izvor Primărie, Zona turistică Galion-Lapoș.

Totodată, în zona apropiată orașului Comănești, la Târgul Ocna, se află unul dintre cele mai importante centre de extracție ale petrolului de la nivelul județului Bacău. Perspectiva creșterii producției de țiței și gaze naturale în județul Bacău este condiționată de orientarea către forajul de mare

⁵ INSSE - Tempo online

adâncime, alocarea de resurse financiare pentru investiții masive pentru cercetare și exploatare.

Construirea unei imagini pozitive și atractive a orașului Comănești trebuie să aibă la bază, nu doar mentalitatea, respectiv ospitalitatea localnicilor, ambianța orașului, serviciile și posibilitățile oferite de cadrul natural în materie de recreere, ci și o infrastructură rutieră și de utilități adecvată, o economie sustenabilă și condiții sociale care favorizează incluziunea socială.

În acest sens, au fost inițiate și implementate o serie de proiecte de investiții la nivelul orașului care au condus la îmbunătățirea imaginii orașului, respectiv:

- Eficientizarea energetică a clădirilor publice și dotare cu aparatură medicală la Ambulatorul Orășenesc "Ioan Lascăr";
- Schimbare conducte de apă potabilă pe străzile din cartierele orașului;
- Construire dig de apărare maluri pe râul Trotuș;
- Asfaltare și amenajare parcări pe străzile Șupanului, Codrului, Muntelui și Fundătura Șoimului;
- Rețele de aducție apă potabilă și amenajare surse de apă potabilă în orașul Comănești – Stație de pompe în cartierul Podei;
- Construire infrastructură educațională la Școala Ciprian Porumbescu Comănești cu clasele I-VIII (sala de sport);
- Construire infrastructură educațională la Școala Liviu Rebreanu Comănești cu clasele I-VIII (sala de sport);
- Reparații, modernizări și asfaltări de străzi⁶.

⁶ Site-ul primăriei, <https://www.primariacomanesti.ro/hotarari-ale-consiliului-local-comanesti/2659-anul-2020.html>

2.4 Demografie

Conform strategiei Naționale de Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2030, „evaluarea corectă a stării capitalului uman și a tendințelor de evoluție pe termen mediu și lung este de o importanță fundamentală pentru proiectarea realizată a perspectivelor unui model sustenabil de dezvoltare în toate componentele sale esențiale: economic, socio-cultural și de mediu”.

Pandemia de COVID-19 și războiul prezent la granița de nord a țării noastre, a creat schimbări demografice și societale profunde cu impact de durată asupra modurilor de viață și de muncă la nivel european. Demografia are un impact major asupra dezvoltării economice a orașului Comănești, datorită interdependențelor existente între aceasta și alți indicatori socio-economici. Analiza evoluției demografice locale prezentată în cele ce urmează, evidențiază influențele reciproce majore dintre acestea.

Radiografia principalelor schimbări

În anul 2020 populația orașului Comănești a fost de 23.232 locuitori, în scădere cu aproximativ 1,02% față de anul 2019, cu circa 2,00% față de anul 2018 și cu aproximativ 2,37% față de anul 2017.

Tabel nr. 2.4.1. Evoluția numărului de locuitori ai orașului Comănești

Nr. Crt.	Denumire indice	2017	2018	2019	2020	2021	2023
1.	Populația	23.795	23.707	23.471	23.232	19.996	22.289

Sursa: INSSE - Prelucrare proprie

Scăderea demografică înregistrată în ultimii ani are drept cauză principală fenomenul de migrație care, conform datelor de pe INSSE este în continuă

creștere ajungând, la nivelul orașului Comănești, în anul 2019, la un număr de 38 de emigranți definitiv. Cu toate acestea, migrația externă este cea care determină, în principal, scăderile demografice înregistrate în ultimii ani la nivelul orașului însă, numărul persoanelor plecate la muncă în străinătate sub o formă legală sau nu, definitiv sau temporar este aproape imposibil de cuantificat având în vedere lipsa unor date oficiale referitoare la acest aspect demografic important.

Conform informațiilor primite de la Direcția Județeană de Statistică Bacău, populația stabilă se estimează doar pe total județ.

În ceea ce privește obiectivele industriale din zonă, există o fabrică de plăci panel, care oferă oportunități de ocupare a populației, însă nu sunt suficiente în raport cu necesitățile populației orașului Comănești.

Astfel, sunt necesari investitorii și stimularea creșterii numărului de întreprinderi care să activeze pe plan local, pentru a stopa sau diminua gradul de migrație al populației spre zone mai dezvoltate din punct de vedere economic.

Datorită pandemiei care a fost, a războiului prezent la granița de nord a țării, a schimbărilor mari la nivelul economic mondial, investitorii manifestă prudență maximă și interes scăzut în prezent.

Analizând piramida vârstelor populației orașului Comănești, se constată prezența fenomenului de îmbătrânire demografică, cauzat, în principal, de raportul negativ dintre natalitate și mortalitate și de soldul migratoriu negativ din ultimii ani. Raportul dintre rata natalității și rata mortalității înregistrând un trend descendent, atingând valoarea de -3,71% în anul 2019, cel mai mare ecart din ultimii ani.

Tabel nr. 2.4.2. Evoluția natalității și mortalității orașului Comănești

Nr. crt.	Denumire indice	2017	2018	2019	2020	2021	2023
1.	Natalitate	194	208	183	195	186	166
2.	Mortalitate	262	239	249	270	344	273

Sursă: prelucrare proprie – INSSE, chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://bacau.inse.ro/wp-content/uploads/2024/04/Anuar_DJS_Bacau_2024_site.pdf

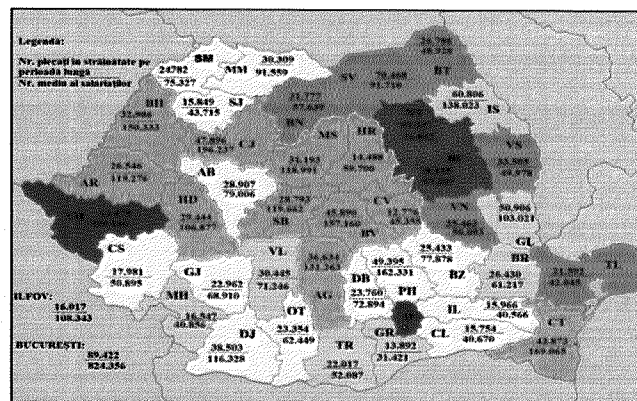
Rata de înlocuire a forței de muncă la nivelul orașului Comănești este de 572%. Astfel, peste aproximativ 10-15 ani, fiecare 1.000 de locuitori stabili ce vor ieși din câmpul muncii vor fi înlocuiți de 572 de persoane; rata de înlocuire a forței de muncă ilustrează că deficitul de forță de muncă este de 428 de persoane, la nivelul orașului Comănești.

De asemenea, un aspect pozitiv în analiza demografică 2017-2020 a orașului Comănești este reprezentat de ponderea mai ridicată a populației tinere în vârstă aptă de muncă, concomitent cu scăderea populației peste

vârsta aptă de muncă, scădere datorată creșterii progresivă a vârstei de pensionare din ultimii ani. Astfel, raportul dependenței demografice înregistrat în anul 2020 este de 397%. Conform datelor din "Evenimente demografice în anul 2023" al INS (date semi-definitive), rata mortalității (decese la mia de locuitori) este de 11,4 pe județul Bacău (9,8 la urban și 12,6 la rural).

Un alt aspect important în analiza demografică a orașului Comănești este reprezentat de numărul de născuți morți care în anii 2017-2018 a fost de 0 însă, în anul 2019 numărul de născuți morți a crescut la 2, iar în anul 2023 numărul de născuți morți a fost de 0 pe orașul Comănești, iar pe total județ, a fost de 30.

Figura 2.4.1. Harta pe județe a populației plecate în străinătate raportată la numărul mediu de salariați

Sursa:

<https://cursdeguvernare.ro/harta-emigrarii-cati-locuitori-au-pierdut-județele-romaniei-ar-putea-piata-muncii-absorbii-cele-34-milioane-de-emigranti-exemplul-irlanței.html>
<https://inse.ro/cms/ro/content/evenimente-demografice-%C3%AE-n-anul-2023>
<https://inse.ro/cms/ro/tags/evenimente-demografice>

Indicatori reprezentativi. Analiză

În cele de urmează, au fost analizați indicatorii ai căror evoluție prezintă un impact semnificativ asupra dezvoltării socio-economice a orașului Comănești. Reprezentativi pentru analiză au fost considerați următorii indicatori: *densitatea populației, structura populației pe sexe, structura populației pe grupe de vârstă, structura populației din punct de vedere etnic, structura populației din punct de vedere religios, rata generală a natalității, mortalitatea infantilă, rata sporului natural și migrarea populației.*

Densitatea populației

Densitatea populației Orașului Comănești a fost de aproximativ 363 locuitori/kmp în anul 2020. Acest indicator prezintă o valoare mult mai ridicată, de 3 ori mai mare față de media regională de aproximativ 108 locuitori/kmp, care depășea media pe țară de aproximativ 80 locuitori/kmp.

Din punct de vedere al suprafeței administrativ-teritoriale, Orașul Comănești se situează pe locul 3 la nivelul județului Bacău.

Structura populației pe sexe

Analizând acest indicator se evidențiază o repartizare echilibrată a populației, 48,63% fiind bărbați, iar 51,37% femei, conform datelor de pe Institutul Național de Statistică pentru Orașul Comănești aferente anului 2020. Nu se constată diferențe semnificative față de valorile înregistrate la nivelul Regiunii Nord-Est, respectiv de 53% bărbați și 47% femei.

Structura populației pe grupe de vârstă

În ceea ce privește analiza pe grupe de vârstă a populației, grupele de vârstă din domeniul activ pe piața muncii (15-19 ani, 20-24 ani, 25-29 ani, 30-34 ani, 35-44, 45-49 ani, 50-54 ani, 55-59 ani), raportat la anul 2020, dețin ponderea cea mai mare din total populație, respectiv 65,00%. Populația sub vârsta de muncă prezintă tendințe majore de scădere, ajungând în anul 2020 la cifra de 3.196 față de 3.386 de persoane înregistrate în anul 2017.

Tabel nr. 2.4.3. Structura populației după vârstă – orașul Comănești

Varste și grupe de varsta	Ani					
	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2023
	UM: Număr persoane					
0- 4 ani	1.052	1.031	1.038	996	959	967
5- 9 ani	1.126	1.108	1.049	1.046	958	983
10-14 ani	1.208	1.172	1.172	1.154	1.121	1.129
15-19 ani	1.268	1.257	1.213	1.185	1.116	1.097
20-24 ani	1.568	1.452	1.383	1.319	747	1.105
25-29 ani	2.039	1.933	1.829	1.645	1.170	1.451
30-34 ani	1.743	1.843	1.962	2.048	1.441	1.774

35-39 ani	1.847	1.758	1.643	1.645	1.238	1.548
40-44 ani	1.842	1.866	1.905	1.822	1.467	1.727
45-49 ani	2.352	2.119	1.982	1.841	1.475	1.861
50-54 ani	1.623	1.820	1.891	2.097	1.932	2.198
55-59 ani	1.614	1.641	1.647	1.613	1.419	1.574
60-64 ani	1.523	1.531	1.548	1.537	1.502	1.696
65-69 ani	1.121	1.212	1.228	1.272	1.236	1.254
70-74 ani	737	729	738	808	838	693
75-79 ani	612	625	603	591	685	582
80-84 ani	383	409	421	412	456	407
85 ani si peste	183	201	219	201	236	243

Sursa: INSSE – Tempo online

Analizând ponderea grupelor de vârstă în totalul populației, se constată că, în orașul Comănești, raportul de dependență demografică are o valoare de 397‰, ceea ce înseamnă că, în medie, 397 de persoane cu vârstă de muncă susțin 1.000 de persoane inactive (calcul la 2020). Această valoare reflectă existența unei presiuni socio-economice ridicată exercitată de populația

dinafara vârstei de muncă asupra populației care contribuie la economia locală a orașului.

Structura populației după etnie

Din punct de vedere etnic, din totalul populației înregistrate la nivelul orașului Comănești, în anul 2020, 22.740 de persoane sunt de naționalitate română, respectiv 98% din populația orașului, 402 persoane sunt de naționalitate rromă, 67 de persoane sunt de naționalitate maghiară și 23 de persoane de altă naționalitate, rezultând astfel un grad ridicat de omogenitate, prezent de asemenea și la nivelul întregii Regiuni Nord-Est.

Tabel 2.4.4 Structura populației după etnie

Denumire	Români	Rromi	Maghiari	Altă naționalitate
2020	22.740	402	67	23
2021/2022	16.929	1.001	7	2.059

Sursa: site-ul primăriei, <http://www.primariacomanesti.ro/orasul-comanesti/156-monografie.html>; <https://populatia.ro/populatie-oras-comanesti-judetul-bacau/>; <https://www.recensamantromania.ro/>

Astfel, populația orașului Comănești este în preponderență de naționalitate română, procentul populației de etnie rromă, maghiară sau alte naționalități este destul de ridicat.

Structura populației din punct de vedere religios

Din punct de vedere religios, aproximativ 84% din locuitorii orașului Comănești sunt de religie ortodoxă, 3% sunt de religie catolică și 13% sunt de alte religii/confesiuni și Atei sau Agnostici.

Tabel 2.4.5. Structura populației după religie

Denumire	Ortodoxă	Catolică	Alte religii
2020	21.234	1.296	702
2021/2022	16.725	608	2.663

Sursa: site-ul primăriei, <http://www.primariacomanesti.ro/orasul-comanesti/156-monografie.html>; <https://populatia.ro/populatie-oras-comanesti-judetul-bacau/>; <https://www.recensamantromania.ro/>

Astfel, majoritatea locuitorilor orașului Comănești sunt de religie ortodoxă, fiind urmați de catolici și de cei care practică alte religii.

Rata generală a natalității

La nivelul orașului Comănești se înregistrează o rată a natalității de 6,90%, cu mult sub media de 11% înregistrată la nivelul județului Bacău în anul 2019. Indicatorul privind mortalitatea infantilă, are o evoluție pozitivă, având în vedere că în anul 2019 nu s-au înregistrat cazuri de deces pentru nou-născuți sub vârsta de un an, comparativ cu anul 2017, unde s-a înregistrat un număr de 2 nou-născuți decedați sub vârsta de 1 an.

Tabel nr. 2.4.6. Mișcarea naturală a populației – Orașul Comănești

Nr. crt.	Indice	2017	2018	2019	2020	2021	2023
1.	Natalitate	194	208	183	195	186	166
2.	Mortalitate	262	239	249	270	344	273
3.	Spor natural	-68	-31	-66	-75	-158	-107
4.	Decedați sub 1 an	2	1	-	-	-	-

Sursă: INSSE – Tempo online

Rata sporului natural

În anul 2019 la nivelul orașului Comănești, se înregistrează un spor natural de -87, ceea ce înseamnă că, numărul deceselor este mai mare decât cel al născuților vii. Având în vedere că rata natalității este de 6,90%, iar cea a mortalității este de 10,61%, rezultă o rată a sporului natural negativă, de -4‰.

Tabel nr. 2.4.7. Rata sporului natural – orașul Comănești

Nr. crt.	Indice	2017	2018	2019	2020	2021	2023
1.	Rata natalității (‰)	8,2	8,8	7,8	8,4	8,1	7,3
2.	Rata mortalității (‰)	11,0	10,1	10,6	11,6	15,0	12,0
3.	Rata spor natural (‰)	-3	-2	-2	-3	-6	-4

Sursă: INSSE – Tempo online

Rata sporului natural negativă înregistrată în orașul Comănești în ultimii 3 ani prezintă implicații importante pe termen mediu și lung, având în vedere incidența ridicată a deceselor față de numărul de nașteri coroborată cu situația pandemică manifestată în anul 2020, pentru care nu sunt date statistice exacte.

Migrarea populației

Creșterea sau scăderea populației este influențată, pe lângă efectul mișcării naturale a populației, de efectul mișcării migratorii manifestată în ultimii ani la nivelul orașului Comănești. Astfel, în anul 2019, mișcarea migratoare

În orașul Comănești, exprimată prin soldul schimbărilor cu reședință a fost de 25 locuitori⁷, ceea ce înseamnă că procesul stabilirii cu reședință a implicat cu 25 de persoane mai mult decât procesul plecării cu reședință, iar în anul 2023, mișcarea migratoare în orașul Comănești s-a inversat, numărul populației a crescut, oamenii s-au întors la locurile natale, iar alții au cumpărat imobile datorită prețului scăzut față de piața existentă pe regiunea Nord-Est.

Un alt indicator al mișcării migratorii este soldul schimbărilor de domiciliu care înregistrează, în anul 2021, un deficit de locuitori⁸, dar în anul 2023, numărul persoanelor stabilite cu domiciliul este superior celor care au plecat cu domiciliul, la nivelul orașului Comănești.

De asemenea, din punct de vedere al migrației internaționale, orașul Comănești înregistrează și la acest indicator un sold pozitiv (anul 2023), ceea ce înseamnă că, numărul imigranților este mai mare decât cel al emigranților.

Provocări demografice și direcții de acțiune

Populația reprezintă suportul natural al ofertei de muncă, al factorilor de producție, dar și destinatar legitim al tuturor bunurilor create. Astfel, raportul dintre populație și economie este un indicator important, atât pe plan național, cât și pe plan mondial.

Scăderea numărului populației stabile, fenomen identificat atât la nivel local cât și la nivel național, are un impact negativ asupra economiei, iar o

⁷ INSSE – Interogare tabel *Plecări cu reședința pe județe și localități*

⁸ INSSE - Interogare tabel *Stabiliri cu domiciliul (inclusiv migrația internațională) pe județe și localități*

posibilă direcție de acțiune cu efecte asupra creșterii populației stabile este reprezentată de diversificarea economiei locale și implicit crearea de noi locuri de muncă.

Structura demografică este influențată, în principal, de indicatori precum *mortalitatea și natalitatea*. Atât la nivelul județului Bacău, cât și la nivelul orașului Comănești, sporul natural este unul negativ, numărul deceselor fiind mai mare decât numărul nașcuților vii. Valoarea negativă a indicatorului demografic, spor natural, este un fenomen manifestat și la nivel național, conducând treptat la reducerea populației. Ca direcții de acțiune viitoare, orașul Comănești propune menținerea/creșterea ajutoarelor oferite pentru creșterea copilului, în vederea creșterii ratei natalității care, pe termen lung, ar contribui la creșterea populației active.

O altă problemă este *tendința de îmbătrânire a populației* care impactează negativ asupra disponibilității de resurse umane active care pot fi angajate în câmpul muncii. Un număr din ce în ce mai scăzut a angajaților nu vor putea susține financiar persoanele vârstnice aflate la vârsta pensionării, care sunt în număr tot mai mare. Pentru a diminua această tendință demografică, dar mai ales, pentru a stimula tinerii, este necesară dezvoltarea unor programe de susținere a acestei categorii de populație.

Potrivit datelor disponibile la nivel național, în decembrie 2019, în România, numărul total al salariaților era de 5.481.143⁹, în timp ce numărul de pensionari a fost de 5.157.000, de unde rezultă că, în medie, fiecare salariat întreține 0,94 pensionari. Comparativ cu județul Bacău unde, a fost înregistrat un trend nefavorabil al acestui indicator respectiv, fiecăru

⁹ INSSE – Interogare tabel *Efectivul salariaților la sfârșitul anului, pe categorii de salariați, forme de proprietate, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe*

salariat îi revenea 1,26 pensionari, evoluție determinată atât de diminuarea numărului total de salariați din județul Bacău, cât și de creșterea numărului de pensionari.

Tabel nr. 2.4.8. Evoluția nr. mediu al salariaților orașului Comănești

Nr. crt.	Denumire indice	2017	2018	2019	2020	2021	2023
1.	Nr.mediu salariați	3576	3814	3731	3644	3580	3712

Sursă: prelucrare proprie – INSSE, chrome-

extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://bacau.insse.ro/wp-content/uploads/2024/04/Anuar_DJS_Bacau_2024_site.pdf

Migrația populației către alte localități sau către alte țări este cauzată, în principal, de nivelul de trai scăzut, dar și de lipsa locurilor de muncă atractive de la nivel local.

Stoparea acestui fenomen ar contribui la creșterea stabilității populației din orașul Comănești, iar una dintre direcțiile de acțiune pentru realizarea acestui obiectiv este reprezentat de corelarea strategiilor locale cu cele județene și naționale pentru stimularea investițiilor, atragerea de noi investitori și implicit crearea de noi locuri de muncă.

În orașul Comănești, din cauza existenței unui spor natural negativ și a scăderii populației active având ca motiv migrația populației spre zone mai atractive din punct de vedere economic, se constată o scădere a forței de muncă disponibile ceea ce pe termen mediu și lung vor genera o scădere a producției locale, dar și o diminuare a numărului de investitori noi prezenți în zonă.

Impactul evoluției demografice asupra dezvoltării locale

În cadrul Analizei socio-economice a Regiunii Nord-Est inclusă în Planului de dezvoltare Regională Nord-Est 2021-2027 este prezentat un studiu referitor la evoluția populației pe grupe de vârstă, în vederea identificării tendințelor de îmbătrânire/întinerire manifestate la nivel regional, național și european. Conform analizei socio-economice, populația regiunii Nord-Est este cu circa 2,50 ani mai tânără decât populația totală din spațiul național, respectiv european. Tendința întâlnită pe cele trei nivele teritoriale este de îmbătrânire, cu aproximativ un an la fiecare perioadă de cinci ani.

Din punct de vedere economic, imaginea orașului Comănești poate deveni neatractivă pentru investitori, din cauza regresului demografic ce se manifestă la nivelul acestuia. Cu toate că, exploatarea forestieră este una din principalele activități ale populației orașului, piața este una simplă de desfacere, dependentă de produsele și tehnologia din import.

În ceea ce privește direcțiile de acțiune, acestea trebuie să vizeze, în principal, creșterea ratei natalității și diminuarea ratei mortalității.

Astfel, o eventuală creștere a natalității poate fi determinată de o serie de politici ale statului cu privire la acordarea unor drepturi sau facilități persoanelor care urmează a avea cel puțin un copil. Stimularea nașterilor reprezintă o soluție ce ar trebui adoptată de stat pentru a diminua cât mai mult riscurile și problemele care apar din cauza fenomenului de îmbătrânire a populației.

De asemenea, o altă direcție de acțiune pentru îmbunătățirea cadrului demografic este diminuarea migrației populației de la nivelul orașului Comănești. Se constată faptul că, atât la nivelul județului Bacău, cât și la nivelul orașului Comănești, persoane calificate în muncă, în principal populația activă, continuă să plece în zone mai dezvoltate din punct de vedere socio-economic.

Stimularea investițiilor în zonă, acordarea de facilități financiare pentru posibili investitori, sunt câteva dintre soluțiile ce pot fi abordate pentru a stimula agenții economici să investească pe plan local și implicit pentru a crea noi locuri de muncă.

În concluzie, din punct de vedere demografic, orașul Comănești se confruntă atât cu fenomenul de îmbătrânire demografică, cât și cu cel de migrațiune, ale căror efecte se vor resimți în special pe termen mediu și lung. Mai mult decât atât, lipsa regenerării demografice (deoarece statul nu preîntâmpină fenomenul existent în România) va avea efecte și asupra sectorului economic, fapt ce se va răsfrânge asupra dezvoltării locale, chiar dacă în anul 2023 populația migratoare a început să revină la locurile natale.

2.5 Dezvoltare economică

Potrivit Strategiilor anuale pentru 2021-2023 privind creșterea durabilă, „Redresarea economiei UE după pandemia de COVID-19 a fost cea mai rapidă de la avântul economic din perioada postbelică, PIB-ul real crescând cu 5,4 % în 2021. În pofida șocului economic cauzat de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, creșterea PIB-ului în UE a rămas solidă în prima jumătate a anului 2022 și pozitivă în al treilea trimestru, depășind așteptările. Piețele forței de muncă s-au dovedit a fi deosebit de reziliente, după ce au beneficiat de scheme privind reducerea timpului de muncă sprijinite și de mecanismul SURE al UE, precum și de reformele și politicile din ultimul deceniu.”

Radiografia principalelor schimbări

La nivelul orașului Comănești erau active, în anul 2019, un număr de aproximativ 1.242 de societăți comerciale cu diferite domenii de activitate, printre care remarcându-se sectoarele de industrie, comerț și transport și depozitare. În anul 2022 apare în Anuarul județului Bacău, pentru Orașul Comănești, un număr de 491 de unități locale active, cu cifra de afaceri (mii lei Ron) 1.136.865, cu un număr mediu de salariați de 3.118.

Aceste schimbări majore pozitive (anul 2019) la nivelul numărului de salariați și la nivelul cifrei de afaceri au influențat și evoluția numărului de societăți comerciale intrate în insolvență de la 47 în anul 2017, la 31 în anul 2019, conform datelor furnizate de Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Bacău.

În anii trecuți a fost o creștere a numărului total de întreprinderi de la nivelul orașului Comănești, cu peste 9%, de la 1.126 de întreprinderi în anul 2017, la 1.242 de întreprinderi în anul 2019, situație ce a determinat efecte pozitive în plan socio-economic, atât asupra numărului de angajați, care a

crescut cu peste 4% în perioada analizată, cât și a cifrei de afaceri totale, care a înregistrat o creștere semnificativă, de aproximativ 16%.

Dar, la nivelul anului 2022 se constată o scădere a numărului total de întreprinderi la nivelul orașului, cu peste 40% față de anul 2019, datorându-se politicii economice mondiale (începerea războiului chiar la granița de nord a României) și efectele pandemiei 2020-2022.

Domeniul economic de activitate cu rol determinant în stabilirea cifrei de afaceri totale înregistrate la nivelul orașului Comănești, în perioada 2017-2019, este reprezentat de industria prelucrătoare, care are o pondere totală de aproximativ 64% din totalul cifrei de afaceri înregistrate la nivelul orașului. Cu toate acestea, anul 2023 a fost un an încercat, mediul de afaceri pierde din avantajul anilor trecuți.

Un aspect pozitiv este faptul că, în ultimii ani, mediul de afaceri local începe să se orienteze spre valorificarea resurselor existente pe plan local, având în vedere creșterile cifrei de afaceri înregistrate în agricultură, silvicultură, pescuit de aproximativ 51% în anul 2019, față de anul 2017 și respectiv, din activitatea turistică a unităților de cazare de aproximativ 42% în anul 2019 față de anul 2017.

Mediul de afaceri local a fost puternic afectat odată cu închiderea definitivă a Minei de exploatare a cărbunelui brun din satul component Vermești și din cartierele Lăloaia, Șupan, Leorda, etc., având peste 5.000 de angajați la nivelul anilor 1995-1996, care au rămas șomeri în urma închiderii acesteia. O altă lovitură pentru economia locală a orașului Comănești este reprezentată de închiderea combinatului pentru industria prelucrătoare a lemnului care producea mobilă, plăci lemnoase, placaj și cherestea însă activitatea acestuia a fost redirecționată către întreprinderi mici de profil.

Implicații pozitive asupra comunității orașului Comănești sunt determinate și de funcționarea Fabricii de panel HS Baco Panels, preluată în anul 2010 de grupul Holzindustrie Schweighofer (HS) din fostul Combinat de prelucrare a lemnului din Comănești, a devenit cea mai mare fabrică de panel din întreaga lume, oferind oportunități de ocupare a populației active locale, având un număr de aproximativ 720 de angajați.

Indicatori reprezentativi. Analiză

În cele ce urmează, din categoria celor mai reprezentativi indicatori pentru dezvoltarea economică, au fost analizați 3 indicatori, respectiv:

- *demografia întreprinderilor;*
- *rezultatele întreprinderilor;*

- *forța de muncă a întreprinderilor.*

Demografia întreprinderilor

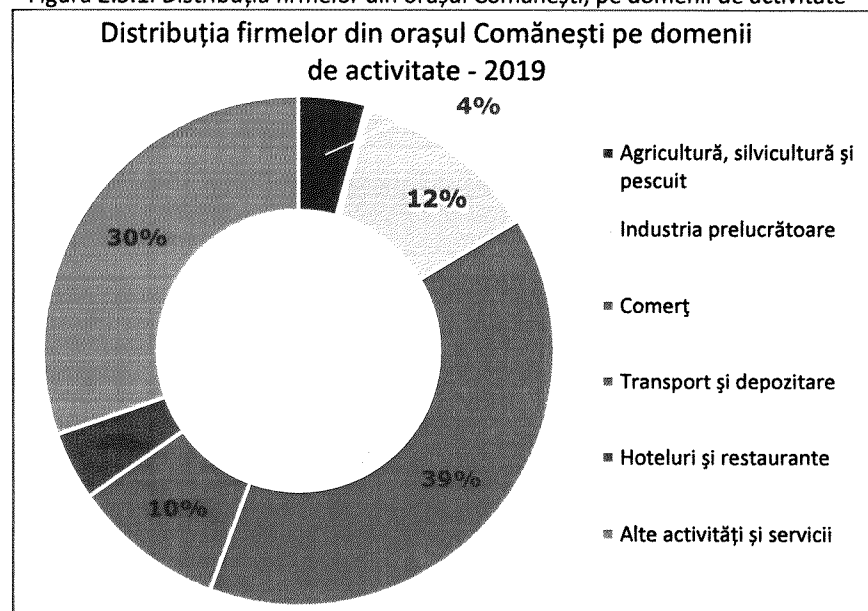
În Orașul Comănești se înregistrează un grad relativ ridicat de diversificare a economiei locale, dacă analizăm după prezența întreprinderilor active în majoritatea sectoarelor economice. Cele mai multe activează însă, în comerț, urmată de industria prelucrătoare cu transportul și depozitarea, conform datelor oferite de Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Bacău.

De asemenea, se remarcă și prezența întreprinderilor din domeniile turism și agricultură, silvicultură și pescuit.

Densitatea întreprinderilor din Orașul Comănești la 1.000 de locuitori este una foarte redusă, respectiv de circa 4,7 întreprinderi/1.000 de locuitori, în timp ce la nivel național aceasta este de 49/1.000 de locuitori.

Această situație reflectă impactul scăzut al întreprinderilor din orașul Comănești la dezvoltarea economică locală, neexistând un cadru favorabil (statul vine cu fiscalitate mare) care să stimuleze înființarea și dezvoltarea inițiativelor private. Este importantă sprijinirea înființării de noi societăți, respectiv susținerea celor actuale pentru a preveni un eventual declin, efectele resimțindu-se ulterior în întreaga dezvoltare socio-economică locală, zonală, regională, la nivel de țară.

Figura 2.5.1. Distribuția firmelor din orașul Comănești, pe domenii de activitate

Sursa: Prelucrare proprie în conformitate cu datele oferite de Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Bacău

Analizând evoluția acestora după domeniul de activitate, se remarcă un trend ascendent pentru „Agricultură, silvicultură și pescuit”, „Industria prelucrătoare” și „Transport și depozitare” și o stagnare pentru „Hoteluri și restaurante”, „Tranzacții imobiliare” și „Învățământ”.

Referitor la întreprinderile active pe clase de mărimi din orașul Comănești, într-o proporție foarte mare, de aproximativ 96%, sunt micro-întreprinderile încadrate în clasa de mărime 1, cu 0 - 9 angajați.

Tabel nr. 2.5.1 - Întreprinderi active pe clase de mărime în orașul Comănești

Clasa de mărime 1 (0 - 9 angajați)		Clasa de mărime 2 (10 - 49 angajați)		Clasa de mărime 3 (50 - 249 angajați)		Clasa de mărime 4 (peste 249 angajați)	
2017	2020	2017	2020	2017	2020	2017	2020
1078	1182	41	36	6	3	1	1

Sursa: Primăria Orașului Comănești - Prelucrare proprie

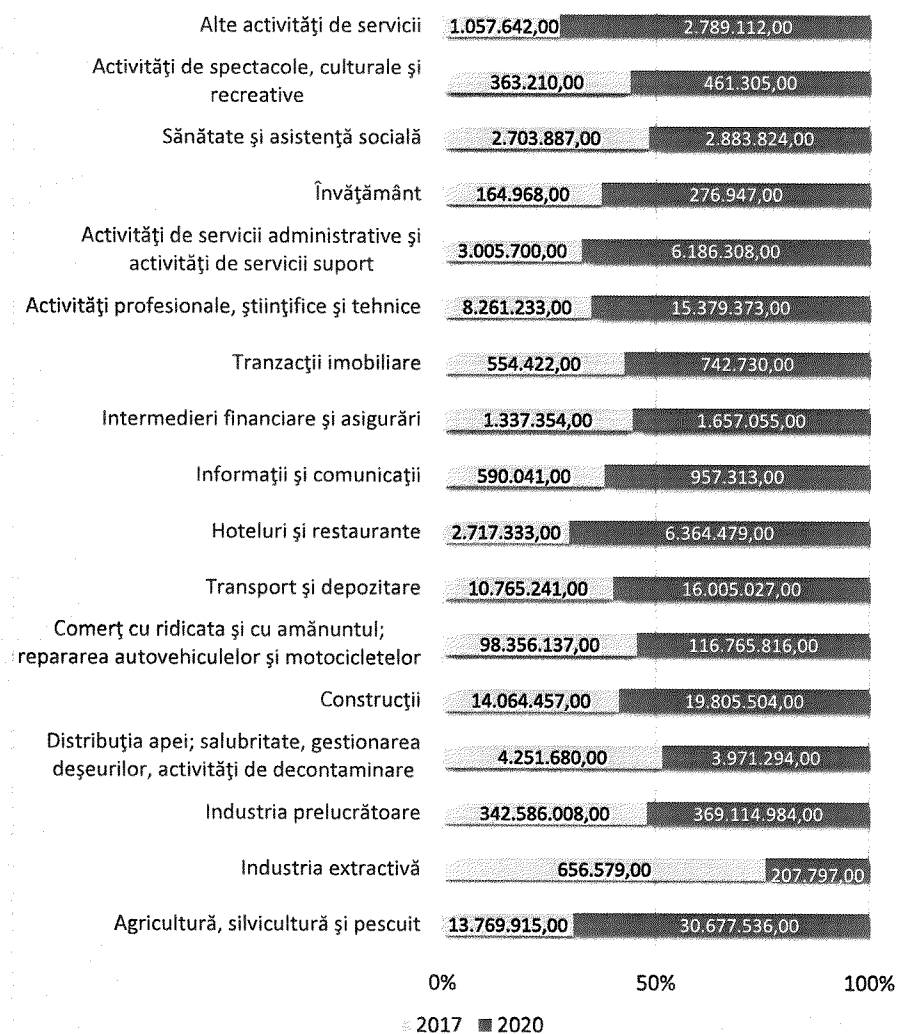
Rezultatele mediului de afaceri local

Cifra de afaceri reprezintă un indicator important pentru analiza mediului economic local. În orașul Comănești, mediul economic generând 594.246.404,00 lei în anul 2020.

Comparativ cu anul 2017, în 2020 cifra totală de afaceri a înregistrat o valoare mai mare, cu aproximativ 15%, indicând o dezvoltare a mediului de afaceri din orașul Comănești.

Iar în anul 2022, cifra de afaceri este de 1.136.865 mii lei Ron (conform Anuarului Direcției de Statistică al județului Bacău, ediția 2024).

Figura nr. 2.5.2. Cifra de afaceri a unităților active, pe sectoare de activitate

Sursa: Primăria Orașului Comănești - Prelucrare proprie

Analizând cifra de afaceri obținută, pe domenii de activitate, se constată că, în anul 2020 pe primul loc se situa industria prelucrătoare, cu un procent de 62% din cifra de afaceri a societăților comerciale active din orașului Comănești, urmat de comerțul cu ridicata și amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor a cărei pondere a fost de 19% și agricultură, silvicultură și pescuit cu o pondere de 5%.

Industria prelucrătoare, cea mai bine cotate în mediul economic al orașului Comănești, a avut o creștere de doar 7%, față de valoarea înregistrată în anul 2017, în timp ce, Hotelurile și restaurantele s-au bucurat de o creștere importantă, susținută de specificul și resursele zonei, de aproximativ 57% în anul 2020 față de anul 2017. O evoluție favorabilă a fost înregistrată și în Agricultură, silvicultură și pescuit, înregistrând o creștere de 55%, în anul 2020 față de anul 2017.

Pentru înregistrarea unui progres economic local semnificativ este importantă dezvoltarea turismului, prin exploatarea potențialului turistic al orașului Comănești, pentru asigurarea unei economii sustenabile.

În orașul Comănești, la momentul actual, predominantă este industria prelucrătoare, cu o pondere de 67% în anul 2017, respectiv 62% în anul 2020.

Forța de muncă

Populația activă din punct de vedere economic (toate persoanele care furnizează forță de muncă disponibilă pentru producția de bunuri și servicii) în orașul Comănești se cifrează la 17.022 de persoane în anul 2019, reprezentând 72,16% din totalul populației stabile a orașului.¹⁰

În ceea ce privește numărul mediu de salariați, aceștia erau în număr de 3.731 în anul 2019, având o pondere de doar 21,92% din totalul populației active, ceea ce reflectă insuficiența ofertei locurilor de muncă de pe plan local pentru a absorbi forța de muncă disponibilă în orașul Comănești. Totodată, la nivelul anului 2019, se înregistrează o scădere de aproximativ 2,17% a numărului de salariați, comparativ cu anul 2018, unde ponderea populației angajate în totalul populației active a fost de 72,60%. Iar la nivelul anului 2023 există un număr mediu de salariați de 3712, situație generată, printre altele, de instabilitatea economică ce și-a pus amprenta asupra activității întreprinderilor dar și de numărul mic de întreprinderi din orașul Comănești raportat la forța de muncă existentă.

Astfel, numărul mediu de angajați pe întreprindere înregistrat la nivelul orașului Comănești este de 8 angajați/unitate, puțin sub valoarea înregistrată la nivelul județului de circa 9 angajați/unitate.

Analizând distribuția salariaților pe sectoare economice de activitate se constată că, în sectorul industrie și producție al orașului Comănești, activează cel mai mare număr de salariați, înregistrând în anul 2019, o pondere de 47,19% din totalul populației angajate.

¹⁰ INSSE – Interogare tabel *Populația după domiciliu la 1 ianuarie pe grupe de vârste*, prelucrare proprie

Tendința remunerării scăzute a angajaților manifestată la nivel regional și implicit, la nivelul orașului Comănești și oportunitățile scăzute de angajare contribuie la migrarea forței de muncă către localități mai atractive. Astfel, firmele se confruntă cu un deficit de forță de muncă specializată din cauza fenomenului de migrațiune a populației, marea majoritate a tinerilor cu studii universitare optând pentru cariere în alte orașe sau județe mai dezvoltate din punct de vedere economic, ori migrarea în țări dezvoltate economic din punct de vedere informatic/digital.

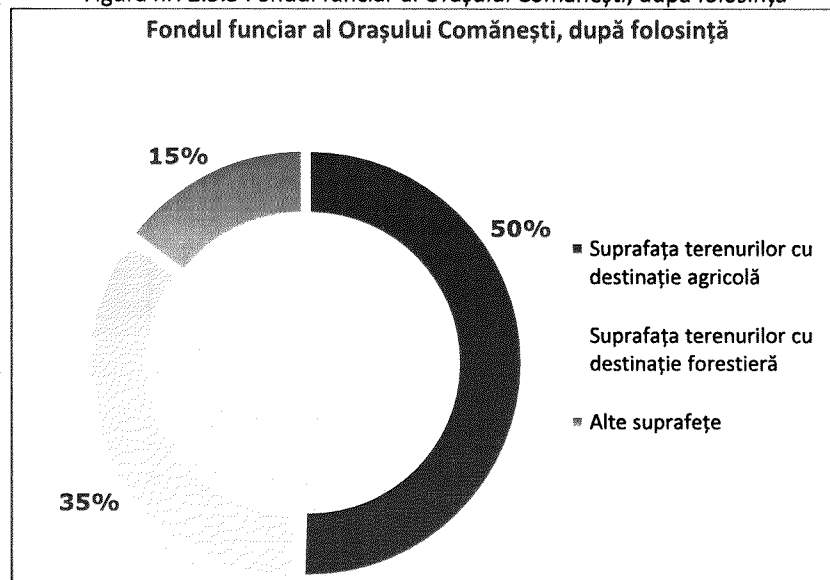
Potențial agricol

Sectorul agricol reprezintă un sector de primă importanță în România, atât prin contribuția sa în economie, cât și ca pondere a populației ocupate. Cu toate acestea, performanțele sectorului agricol românesc rămân relativ modeste, comparativ cu potențialul său natural. Cele mai mari suprafețe agricole la nivelul Regiunii Nord-Est se înregistrează în județele Suceava, Bacău și Neamț. Cu toate acestea, suprafețele agricole existente nu sunt deloc de neglijat, iar exploatarea lor eficientă ar contribui semnificativ la dezvoltarea mediului economic local, angrenând efecte benefice și în alte domenii conexe.

Orașul Comănești dispune de o suprafață totală de 6.387 ha din care, peste 30 % este destinată activităților forestiere iar, peste 50 % din suprafața totală a orașului este reprezentată de terenuri agricole. Astfel, suprafața agricolă de 3.226,07 ha, deținută de orașul Comănești, constituie o resursă importantă care este valorificată printr-o exploatare eficientă a terenului

disponibil și reprezintă o oportunitate pentru dezvoltarea economiei pe plan local.

Figura nr. 2.5.3 Fondul funciar al Orașului Comănești, după folosință

Sursa: Primăria Orașului Comănești – departamentul de Urbanism

Din suprafața agricolă a orașului Comănești, cea mai mare pondere o dețin terenurile cu destinație agricolă cultivate cu porumb, respectiv 65 de ha, cartofi 40 ha și legume 41 ha.

Referitor la efectivul de animale aferent zonelor Comănești, pe primul loc se situează ovinele, numărul acestora înregistrând o scădere în anul 2021, de la 2.863 în anul 2019 la 2.837 în anul 2021. Pe următorul loc în anii de

analiza 2019-2021, se situează păsările, ultimele locuri fiind înregistrate de bovine, caprine, porcine, cabaline, iepuri și familii de albine.¹¹

Tabel nr. 2.5.2 - Efectivul de animale

Nr. crt.	Tipuri de animale	Anul 2021	Anul 2020	Anul 2019
1.	Bovine	585	537	535
2.	Ovine	2837	2660	2863
3.	Caprine	238	267	232
4.	Porcine	94	118	111
5.	Cabaline	156	174	189
6.	Pasari	1810	1660	1700
7.	Iepuri	40	50	70
8.	Familii albine	500	500	500

Sursa: Primăria Orașului Comănești

Tabel nr. 2.5.3 - Indicatori domeniul agricol

Nr. crt.	Indicator	Anul 2021
1.	Numărul de asociații ale crescătorilor de animale	6
2.	Numărul cetățenilor care dețin animale	2.485
3.	Numărul cetățenilor care dețin teren (mai mult de 1 ha)	238

Sursa: Primăria Orașului Comănești - Prelucrare proprie

¹¹ Primăria Orașului Comănești

Pentru inițierea și susținerea unor acțiuni private în ceea ce privește agricultura montană, este importantă existența și funcționarea unor grupuri de agricultori care să prioritizeze și să contribuie la maximizarea beneficiilor în acest domeniu.

În anul 2021, la nivelul orașului Comănești au fost înființate șase asociații ale crescătorilor de animale însă, activitatea acestora nu se concentrează în principal pe dezvoltarea afacerilor și promovarea produselor obținute în cadrul acestui sector.

Astfel, este importantă înființarea de asociații care vizează dezvoltarea sectorului zootehnic prin sprijinirea inițiativelor private, urmând exemplul unor asociații cu renume din țară precum Asociația Forța fermierilor și Federația de ovine și caprine din România.

Sectorul agricol de la nivelul orașului Comănești reprezintă o arie insuficient exploatată, cu potențial de suplimentare a beneficiilor socio-economice la nivel local, fiind un sector care poate antrena și dezvoltarea altor activități conexe.

Spiritul antreprenorial local. Oportunități

În ceea ce privește problemele cu care se confruntă noii antreprenori în momentul lansării unei noi afaceri sunt reprezentate de aspecte care se manifestă atât la nivel de macroregiune Nord-Est, cât și la nivel micro respectiv, orașul Comănești. Criza provocată de situația pandemică manifestată la nivel global are un impact negativ asupra activității economice și implică posibile repercusiuni asupra stabilității macroeconomice. Pe fondul instabilității economice create de răspândirea

virusului COVID-19 s-au dezvoltat o serie de fenomene care îngreunează procesul de dezvoltare al unei afaceri, precum: diminuarea sau blocarea investițiilor, diminuarea forței de muncă, scăderea numărului de întreprinderi active etc. Un alt aspect care influențează dezvoltarea viitorilor antreprenori se referă la schimbările din punct de vedere demografic, precum: migrația populației către localitățile mai dezvoltate sau scăderea populației active.

Antreprenoriatul manifestat la nivelul orașului Comănești este caracterizat, în special, prin dinamica întreprinderilor de noi societăți comerciale din ultimii ani. Cu toate acestea, pe fondul repercusiunilor create în mediul economic de pandemia de COVID-19 manifestată la nivel global, numărul întreprinderilor înmatriculate în anul 2020 a scăzut cu aproape 38% față de anul 2019, respectiv de la 130 de societăți comerciale înmatriculate în anul 2019, în anul 2020 au fost înmatriculate doar 81 de societăți comerciale, în timp ce, 21 de întreprinderi și-au încetat activitate în același an.

Tabel nr. 2.5.4. - Numărul de societăți înmatriculate în perioada 2017-2020

Denumire	2017	2018	2019	2020
Societăți înmatriculate la Registrul Comerțului	70	127	130	81

Sursă: Primăria Orașului Comănești - Prelucrare proprie

Evoluția anuală a numărului de societăți înmatriculate este una fluctuantă, după cum se poate observa în tabelul de mai sus. Astfel, după o creștere de aproximativ 81% în anul 2018 față de anul 2017, a urmat o scădere cu aproximativ 38% în anul 2020, față de anul 2019. Aceste oscilații ale evoluției numărului de societăți înmatriculate sunt determinate, în mare

măsură de instabilitatea economică și legislativă, coroborate cu incertitudinile create de situația pandemică actuală, care reprezintă reale bariere în crearea de noi întreprinderi.

Tabel nr. 2.5.5. - Numărul de societăți înmatriculate, pe domenii de activitate

Nr. crt.	Domenii de activitate	2017	2018	2019	2020
1	Agricultură, silvicultură și pescuit	1	8	2	3
2	Industria extractivă		1		
3	Industria prelucrătoare	10	27	12	3
4	Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare		3		
5	Construcții	8	13	6	7
6	Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	22	31	39	31
7	Transport și depozitare	5	10	14	11
8	Hoteluri și restaurante	2	4	8	2
9	Informații și comunicații	4	3	4	3
10	Intermedieri financiare și asigurări		1	1	
11	Tranzacții imobiliare		1		
12	Activități profesionale, științifice și tehnice	6	9	16	10
13	Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	4	2	5	3

Nr. crt.	Domenii de activitate	2017	2018	2019	2020
14	Învățământ	1		1	
15	Sănătate și asistență socială	2	5	7	1
16	Activități de spectacole, culturale și recreative	4	2	2	3
17	Alte activități de servicii	1	7	13	4

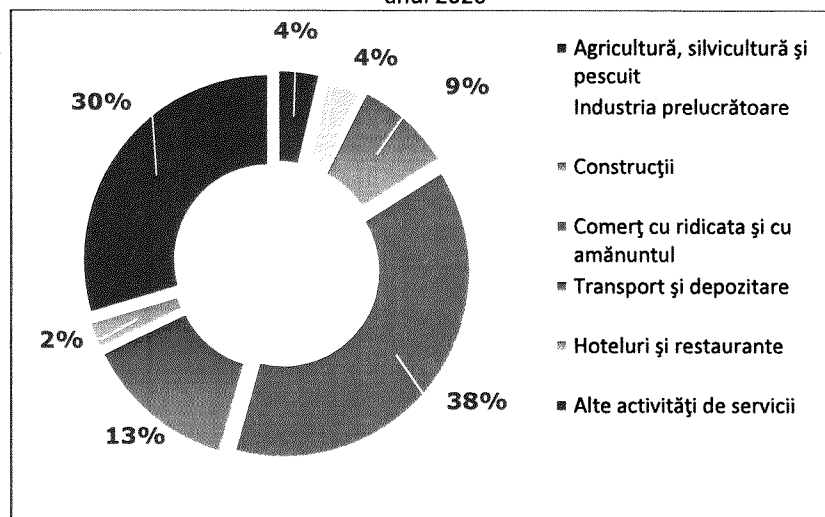
Sursa: Primăria Orașului Comănești - prelucrare proprie.

În ceea ce privește distribuția pe domenii de activitate ale societăților comerciale nou înmatriculate, se constată că ponderea cea mai ridicată îi revine comerțului cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor, fiind urmat de transport și depozitare.

Domeniul privind industria prelucrativă, cu toate că deține o pondere importantă din cifra de afaceri totală a orașului Comănești, nu a prezentat interes pentru noii întreprinzători, fiind înregistrate doar 3 noi societăți comerciale în acest domeniu.

Aceeași situație este întâlnită și la hoteluri și restaurante unde, în anul 2020, au fost înmatriculate doar 2 noi societăți.

Figura nr. 2.5.4 Distribuția noilor societăți înmatriculate pe domenii de activitate, anul 2020

Sursa: Primăria Orașului Comănești - Prelucrare proprie.

La nivelul orașului Comănești, în anul 2020, cea mai mare pondere în totalul întreprinderilor o dețin micro-întreprinderile care au între 1 și 9 salariați. Acest tip de structură trebuie stimulat în continuare, cu o atenție deosebită îndreptată către tineri, având în vedere faptul că, spiritul antreprenorial manifestat la această categorie de persoane este mult mai dezvoltat.

În orașul Comănești, nu există un centru de afaceri care să sprijine inițiativele antreprenoriale și să ofere suport pentru menținerea și dezvoltarea afacerilor. Cel mai apropiat centru de afaceri este Centrul de afaceri și expoziții „Mircea Cancicov” din județul Bacău, amplasat la o distanță de aproximativ 60 km, care oferă suport pentru inițiativele din

județul Bacău, însă impactul asupra orașului Comănești este redus având în vedere distanța.

Spiritul antreprenorial al populației orașului Comănești poate fi stimulat prin crearea unui centru de afaceri care să implementeze la nivel local programe de consultanță și suport în ceea ce privește demararea și funcționarea unei noi afaceri.

În prezent, nu sunt prevăzute acțiuni semnificative întreprinse de administrația locală pentru sprijinirea mediului de afaceri. Astfel, se resimte o nevoie acerbă de măsuri în acest sens precum: organizarea de întâlniri/conferințe/workshop-uri pentru informarea pieței țintă cu privire la posibilitățile antreprenorilor în ceea ce privește lansarea unei noi afaceri sau accesarea fondurilor nerambursabile europene alocate în perioada 2021-2027 sau cu privire la promovarea resurselor locale care pot fi valorificate economic.

Oportunități

Luând în considerare amplasarea orașului Comănești într-o regiune montană, acesta dispune de un mediu prielnic și de resurse favorabile dezvoltării microîntreprinderilor ce pot activa în domeniul construcțiilor (amenajarea terenului, construcții rezidențiale și nerezidențiale, mobilă, tâmplărie etc.), turismului și serviciilor, contribuind astfel la crearea piețelor de desfacere pentru producătorii locali și comerțanții de produse alimentare și băuturi cu specific local.

Până în prezent activitățile economice desfășurate în orașul Comănești s-au axat pe exploatarea potențialului agricol, creșterea animalelor, exploatarea și prelucrarea lemnului și unele îndeletniciri artizanale și tradiționale precum: prelucrarea lânii, cojocăria sau dogăria. Pe lângă acestea, având în vedere resursele naturale de cărbune și petrol din zonă, o oportunitate pe plan local este investirea în activități economice sau încurajarea investițiilor în ceea ce privește activitățile de extracție și exploatare a cărbunelui și petrolului.

Totodată, industria prelucrătoare a lemnului este reprezentativă pentru mediul economic local al Orașului Comănești, printre cele mai productive activități economice în domeniu regăsindu-se tăierea și rindeluirea lemnului.

O altă direcție insuficient valorificată în prezent este cea de dezvoltare a agriculturii montane. Aceste investiții pot fi susținute prin înființarea de asociații sau grupuri de producători, pentru a adăuga plus valoare produselor de pe piața locală, maximizându-se profitul și competitivitatea pe piață.

Turismul este un alt domeniu ce poate fi valorificat din punct de vedere economic în orașul Comănești, având în vedere potențialul existent atât la nivelul orașului, cât și la nivelul zonelor învecinate cu renume turistic. Valorificarea resurselor naturale și a potențialului turistic al orașului Comănești prin interconectarea turismului de agrement cu turismul montan și alte forme de turism practicabile în zonă susține dezvoltarea ecoturismului drept soluție în contextul natural, cultural și social actual de la nivelul orașului, cu un impact benefic atât pe plan social (locuri de muncă), cât și pe plan economic (venituri în economia locală), fără a afecta resursele naturale și culturale.

Potențial inovativ

Pandemia de COVID-19 manifestată la nivel global, demonstrează că știința, cercetarea, inovarea și educația sunt fundamentale nu doar pentru combaterea pandemiei și protejarea cetățenilor, ci și pentru adaptarea și ieșirea din situațiile de risc ca urmare a identificării de variante și resurse alternative pentru dezvoltare socio-economică.

Conform Raportului privind performanțele Uniunii Europene în științe, cercetare și inovare 2020, România se situează pe ultimele locuri în ceea ce privește indicele de cercetare și dezvoltare, împreună cu Bulgaria, Slovacia, Ungaria și Polonia. București fiind singurul oraș în care se investește în inovație, unde se regăsesc bazele inițiale ale sediului firmei UiPath.

Regiunea Nord-Est, printre care și orașul Comănești, fac parte din categoria zonelor deschise oportunităților de dezvoltare, existând resurse pentru susținerea inovării în diverse domenii de activitate însă acestea sunt insuficient exploatate și valorificate.

La nivelul orașului Comănești, prezența investitorului austriac HS Timber Group, constituie un model de succes din punct de vedere al dezvoltării prin cercetare-dezvoltare-inovare. În anul 2010, a fost preluată, de către HS Timber Group, fosta fabrică de panel din orașul Comănești și a fost modernizată prin investiții de aproximativ 30 de milioane de euro, ajungând la o capacitate de producție de panel și de panouri de cofraj de 145.000 de metri cubi pe an, față de 30.000 de metri cubi pe an, capacitatea producției fabricii de panel înainte să fie preluată de grupul austriac.

Tehnologia de ultimă generație și know-how-ul pe care investitorul austriac Holzindustrie Schweighofer le-a adus și implementat în unitățile de producție ale fabricii din orașul Comănești au ridicat standardele întregii industrii de prelucrare a lemnului, fiind realizate produse de cea mai înaltă calitate, competitive pe piețele internaționale de profil.

Astfel, Orașul Comănești prezintă deja inițiative și oportunități în ceea ce privește Cercetarea – Dezvoltarea – Inovarea însă, este necesară replicarea modelelor de bună practică și extinderea acestora și către alte domenii de dezvoltare economică cu potențial în perioada 2021-2027 (turism, industrie agro-alimentară, industrie prelucrătoare, etc).

Luând în considerare tendințele internaționale de dezvoltare și dificultățile cu care se confruntă agenții economici locali din punct de vedere al competitivității pe piețele naționale și internaționale, este impetuos necesar să se acorde o atenție deosebită dezvoltării prin inovare-cercetare administrația locală putând sprijini demersurile în această direcție prin crearea/amenajarea de spații și echiparea cu logistică adecvată în cadrul unor parteneriate public-private încheiate.

2.6 Resurse umane și piața muncii

Conform Strategiei anuale pentru 2021 privind creșterea durabilă a Comisiei Europene, în contextul pandemiei cauzate de răspândirea virusului COVID-19, una dintre principalele provocări care trebuie abordate se referă la ocuparea forței de muncă, un factor grav afectat de situația pandemică manifestată la nivel mondial.

*De asemenea, conform Strategiei anuale 2023 privind reziliența, competitivitatea și durabilitatea, în contextul **Războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei a zdruncinat ordinea bazată pe norme și a accelerat și mai mult schimbările tectonice într-un mediu geopolitic și economic în continuă evoluție, necesitând un răspuns urgent, coordonat și susținut în materie de politici în toate domeniile. Necesitatea urgentă de a combate schimbările climatice a dus la relansarea concurenței pentru resurse și la o cursă tehnologică și industrială în domeniul tehnologiilor curate, în timp ce pandemia de COVID-19 a scos deja în evidență fragilitatea lanțurilor de aprovizionare și necesitatea sporirii rezilienței.***

Radiografia principalelor schimbări

În perioada 2017-2020, populația activă (15 – 64 ani) a avut o evoluție descendentă, neînregistrându-se însă diferențe majore de la un an la altul, în anul 2018 având loc o diminuare cu 1,14% față de anul 2017, iar în anul 2020 o diminuare cu 1,58%, de la 17.022 persoane la 16.752 persoane.

În perioada 2021-2022, conform "Balanței forței de muncă la 1 ianuarie 2022, pe macroregiuni, regiuni, județe" ([chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/balanta_forței_de_munca_la_1_ianuarie_2022.pdf](https://insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/balanta_forței_de_munca_la_1_ianuarie_2022.pdf)) populația activă (15 – 65 ani) a avut o evoluție și descendentă și ascendentă, neînregistrându-se însă diferențe majore de la un an la altul, deoarece piața muncii a fluctuat datorită pandemiei și războiului existent încă. Conform datelor statistice pe județul Bacău, sunt 178.6 mii persoane

(populație ocupată civilă pe principalele activități din județul Bacău la 01.01.2022), din care: 22,3 mii persoane în domeniul agricultură, silvicultură și pescuit, 1,4 mii persoane în industria extractivă, 37,2 mii persoane industria prelucrătoare, 29,6 mii persoane în construcții, 8,2 mii persoane în transport și depozitare, 32,8 mii persoane în comerț, hoteluri și restaurante.

Analizând distribuția angajaților la nivel local pe domenii de activitate, la nivelul anului 2020, cea mai mare pondere este deținută de sectorul industriei și producției, cu un procent de 48,16% din totalul angajaților din orașul Comănești, urmată de activitatea de comerț, cu un procent de 12,49% din totalul angajaților din orașul Comănești.

Fenomenul îmbătrânirii demografice manifestat la nivelul orașului Comănești, conduce la un număr ridicat de pensionari în condițiile în care populația activă se află în scădere, creându-se o presiune din ce în ce mai ridicată pe populația care trebuie să susțină economic această categorie de persoane. Se constată astfel o evoluție nefavorabilă a raportului privind numărul de pensionari care îi revin unui salariat, în anul 2019 înregistrându-se 1,32 pensionari la 1 salariat, în creștere față de media de 1,29 pensionari/salariat din anul 2018.

Numărul de angajați nu a cunoscut fluctuații semnificative în ultimii ani, diferența fiind de -87 de persoane în anul 2020 față de anul 2019, înregistrându-se o scădere de 2,40%.

Un alt factor important care influențează dinamica pieței muncii este cel determinat de numărul semnificativ al persoanelor plecate temporar în străinătate la nivelul orașului Comănești, de aproximativ 734 de persoane în anul 2011, conform ultimelor date disponibile de la INS, cauzat de lipsa oportunităților de ocupare și a perspectivelor de dezvoltare economică. Fenomen ce determină o diminuare a populației active și a forței de muncă calificate.

Astfel, migrația populației cauzată de climatul de muncă dificil existent în orașul Comănești, nu aduce beneficii economiei locale, care se confruntă cu lipsa de personal calificat.

Indicatori reprezentativi. Analiză

¹² INSSE – Interogare tabele *Numărul mediu al salariaților pe județe și localități* și *Populația după domiciliu la 1 ianuarie pe grupe de vârstă, sexe pe județe și localități*

Din categoria celor mai reprezentativi indicatori statistici privind resursele umane și piața muncii din orașul Comănești au fost analizați următorii:

- *Populația activă;*
- *Numărul mediu de salariați;*
- *Locurile de muncă vacante;*
- *Numărul de pensionari.*

Populația activă și numărul mediu de salariați

În anul 2019, din totalul populației active de 17.022 persoane, populația activă din punct de vedere economic la nivelul orașului Comănești era de 3.731 persoane, reprezentând 21,92%. Analizând populația activă pe sexe se constată un raport echilibrat, având în vedere că 49,69% era reprezentat de populația activă feminină, iar restul de 50,31% de către populația activă de sex masculin.

Tabel 2.6.1. – Populația activă și salariată la nivelul orașului Comănești, 2019

Nr. crt.	Oraș	Populația activă (15-64 ani), 2019			Numărul de salariați
		Total	Masculin	Feminin	
1	Comănești	17.022	8.564	8.458	3.731

Sursă: INSSE – Tempo online¹²

În ceea ce privește populația salariată, aceasta are o pondere de doar 16,06% în populația totală a orașului și de doar 21,92% în totalul populației active, procentele scăzute fiind cauzate în principal, de insuficiența ofertelor de locuri de muncă disponibilă pe plan local care va determina

continuarea procesului de migrare a populației spre zone mai dezvoltate economic.

Analizând evoluția numărului de salariați din ultimii ani ai orașului Comănești, se constată că în anul 2019 numărul de salariați a scăzut cu aproximativ 2% comparativ cu anul 2018, când s-au înregistrat 3.814 salariați, ca urmare a instabilității economice existente. În anul 2020 s-au înregistrat 3.644 salariați, în anul 2021 s-au înregistrat 3580 salariați, trend descrescător, iar în anul 2023, numărul de salariați a crescut la 3712.

Distribuția salariaților pe domenii de activitate evidențiază faptul că, în anul 2020, ponderea cea mai mare în totalul angajaților, de 48,16% o deținea domeniul industriei și producției, înregistrând totodată și cel mai mare volum al cifrei de afaceri la finele aceluiași an.

Al doilea sector important, care înglobează un număr semnificativ de salariați este cel al comerțului, în acest domeniu activând aproximativ 12,49% din numărul total de salariați ai orașului. Ocupând, totodată poziția doi și în ceea ce privește cifra de afaceri la nivelul orașului Comănești.

Locuri de muncă vacante

Conform datelor oferite de AJOFM Bacău, în anul 2020, în orașul Comănești erau disponibile 680 de locuri de muncă vacante iar numărul șomerilor este de 253, un număr foarte mare raportat la numărul locurilor de muncă vacante de la nivelul orașului. Astfel, putem spune că piața locală nu are o ofertă care să acopere necesitățile locurilor de muncă, ceea ce determină mirarea populației către orașele învecinate.

Dar, cunoaștem că datele existente reflectă doar o mică parte din datele înregistrate, deoarece, spre exemplu, șomerii au șomaj până la 6 luni – 12 luni, apoi nu mai sunt prinși în evidențele instituțiilor de profil.

Numărul de pensionari

Se remarcă o constantă în ceea ce privește numărul persoanelor ieșite la pensie în ultimii ani, atingând, în anul 2020, o pondere de aproximativ 21% în populația totală a orașului Comănești. Numărul ridicat al acestora, raportat la populația activă reflectă presiunea economică exercitată asupra comunității locale active a orașului.

Tabel 2.6.2- Situația numărului de pensionari în orașul Comănești

Denumire	2017	2018	2019	2020
Număr total pensionari	4.939	4.935	4.946	4.946

Sursa: Casa Județeană de Pensii Bacău.

Ocupare și șomaj

În anul 2020, în orașul Comănești ponderea șomerilor înregistrați în populația stabilă era scăzută, comparativ cu județul Bacău și orașele componente, de 1,08%. Acest indicator influențează și evoluția cifrei de afaceri a întreprinderilor, în special la nivelul întreprinderilor care activau în domeniul comerțului.

Tabel nr. 2.6.3 - Șomerii înregistrați pe localități, anul 2020

Denumire	Total șomeri	Din care:		Populația stabilă	Pondere șomeri în
		Bărbați	Femei		

					populația stabilă
Județul Bacău	11.505	6.638	4.867	738.454	1,56%
Orașul Comănești	253	153	100	23.376	1,08%

Sursă: INSSE – Tempo online – Prelucrare proprie¹³

Tabel nr. 2.6.4 - Șomerii înregistrați pe localități, anul 2022

Denumire	Total șomeri	Din care:		Populația stabilă	Pondere șomeri în populația stabilă
		Bărbați	Femei		
Județul Bacău	5.337	3.052	2.285	725.745	0,73%
Orașul Comănești	225	122	103	19.996	1,12%

Sursă: INSSE – Tempo online – Prelucrare proprie¹⁴

Conform datelor oferite de INSSE, la nivel județean și local, în anul 2020, în orașul Comănești, ponderea numărului șomerilor în populația stabilă este de 1,08%, cu aproximativ 31% mai mică decât cea de la nivel județean, respectiv 1,56%.

¹³ INSSE – Interogare tabel *Șomeri înregistrați la sfârșitul lunii, pe sexe, județe și localități* - Prelucrare proprie

¹⁴ INSSE – Interogare tabel *Șomeri înregistrați la sfârșitul lunii, pe sexe, județe și localități* - Prelucrare proprie

Tabel nr. 2.6.5 - Situația șomajului în orașul Comănești în perioada 2017-2020

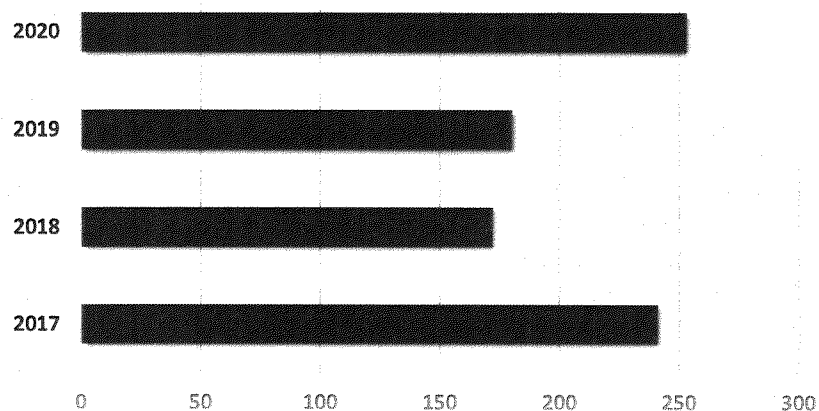
Nr. crt.	Indicator	2018	2019	2020	2022
1.	Șomeri înregistrați (număr persoane)	172	180	253	225
2.	Ponderea șomerilor în populația stabilă (18-62 ani) %	1,1	1,2	1,7	1,5

Sursa: INSSE – Tempo online¹⁵

Evoluția numărului șomerilor la nivelul orașului Comănești afectează în mod direct și nefavorabil situația economică la nivel local, fiind necesare acțiuni în direcția reconversiei profesionale a persoanelor aflate în șomaj.

¹⁵ INSSE – Interogare tabele *Șomeri înregistrați la sfârșitul lunii, pe sexe, județe și localități și Ponderea șomerilor înregistrați la sfârșitul lunii în totalul resurselor de muncă, pe sexe, județe și localități* - Prelucrare proprie

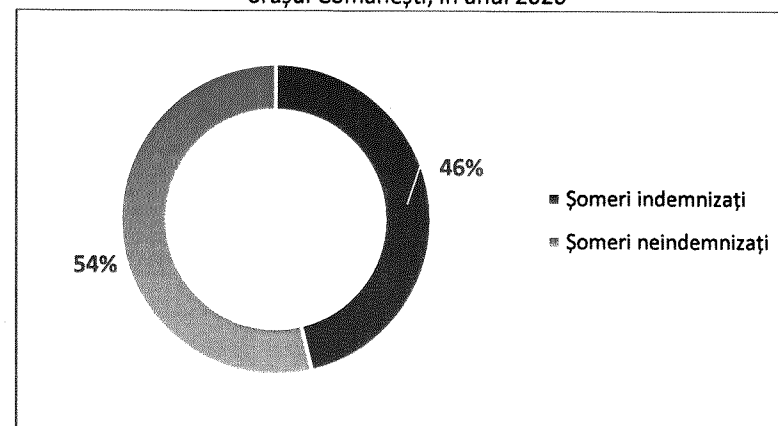
Figura nr. 2.6.6. Evoluția numărului de șomeri în orașul Comănești în perioada 2017 – 2020

Sursa: INSSE – Tempo online – Prelucrare proprie¹⁶

Distribuția numărului total de șomeri pe cele două categorii, indemnizați și neindemnizați, reflectă un procent ridicat, de 54% al șomerilor neindemnizați, care nu beneficiază de nici un fel de facilitare financiară.

Figura nr. 2.6.7. Distribuția numărului de șomeri indemnizați/neindemnizați în orașul Comănești, în anul 2020

Sursa: INSSE – Tempo online – Prelucrare proprie¹⁷

Corelând situația înregistrată la nivelul numărului de șomeri cu cea a numărului de persoane plecate temporar în străinătate, respectiv 734, se constată că există forță de muncă disponibilă la nivelul orașului Comănești, însă, lipsa locurilor de muncă în domeniile de pregătire ale populației și condițiile minimale de trai conduce la migrarea acestora în zone mai bine dezvoltate socio-economic.

Din valorile indicatorilor analizați la nivelul orașului Comănești, se poate concluziona că este necesară acționarea în sensul creșterii gradului de ocupare prin factorii determinanți ai acestuia, precum nivelul de studii, diversificarea activităților economice, recalificarea persoanelor, crearea condițiilor care să determine comunitatea să își desfășoare activitatea pe plan local, renunțând la opțiunea migrării.

¹⁶ INSSE – Interogare tabel *Șomeri înregistrați la sfârșitul lunii, pe sexe, județe și localități*

¹⁷ Idem

Influența feminină pe piața muncii

Conform *Comunicării Comisiei către Parlamentul European, Consiliul Comitetului Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – 2020* „promovarea egalității între femei și bărbați este o sarcină a Uniunii, în toate activitățile sale, fiind prevăzută de tratate. Egalitatea de gen este o valoare de bază a UE, un drept fundamental și un principiu-cheie al Pilonului european al drepturilor sociale.”

Creșterea ratei de ocupare a femeilor oferă atât o garanție a independenței lor economice, cât și o contribuție majoră la dezvoltarea economică și la durabilitatea sistemelor de protecție socială. Astfel, reducerea diferențelor de participare pe piața muncii între femei și bărbați trebuie să constituie o prioritate pentru măsurile și acțiunile adoptate pe termen scurt și mediu pentru a permite o participare deplină a forței de muncă disponibile.

Conform Raportul de monitorizare a progresului Obiectivelor de dezvoltare durabilă în context european, în ceea ce privește egalitatea de sexe, decalajul dintre femei și bărbați în dobândirea educației și ocuparea forței de muncă s-a extins.

Conform Strategiei Naționale a României pentru ocuparea forței de muncă 2021 – 2027, rata de ocupare a forței de muncă pe sexe, în anul 2019, a înregistrat o evoluție pozitivă, comparativ cu valorile din anul precedent. Rata de ocupare pentru femei înregistrând o creștere cu 0,7% până la valoarea de 61,3%, în timp ce rata de ocupare pentru bărbați a crescut cu 1,4% față de valoare din 2018 la 80,3%. În ceea ce privește rata de ocupare a bărbaților, România înregistrează o valoare superioară mediei europene de 78,90% în anul 2019, iar în ceea ce privește rata de ocupare a femeilor,

România înregistrează o valoare inferioară mediei UE, de 67.20% în anul 2019.

Figura nr. 2.6.8. Rata șomajului pe sexe, total țara, regiune de dezvoltare și județ, la sfârșitul anului

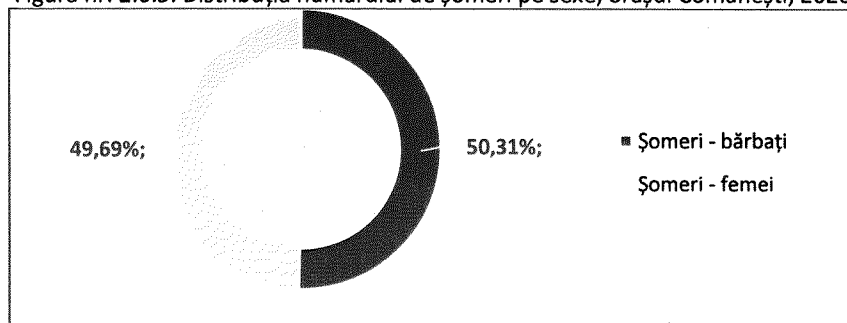
procente

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
România	4,0	3,3	2,9	3,4	3,0	3,0
<i>Masculin</i>	4,2	3,4	2,9	3,2	2,9	2,9
<i>Feminin</i>	3,8	3,3	3,0	3,6	3,1	3,1
Regiunea	5,6	4,8	4,3	4,7	4,3	4,2
NORD-EST						
<i>Masculin</i>	6,2	5,2	4,6	4,7	4,5	4,3
<i>Feminin</i>	4,9	4,4	3,9	4,6	4,2	4,0
Bacău	6,6	6,0	5,2	5,4	3,7	2,8
<i>Masculin</i>	7,2	6,2	5,5	5,5	3,7	2,7
<i>Feminin</i>	5,9	5,6	4,8	5,2	3,7	2,9

În anul 2019, la nivelul orașului Comănești, numărul total al populației active era de 17.022 persoane din care, aproximativ 50,31% persoane de sex masculin iar restul de 49,69% persoane de sex feminin. În raport cu populația de gen masculin activă, efectivul populației feminine este cu aproximativ 0,62% mai mică, repartizarea fiind astfel una echilibrată.

La nivelul anului 2020, numărul total de șomeri era de 253 din care 100 femei, reprezentând 39,53%. Având în vedere faptul că, în orașul Comănești, industria prelucrătoare este cea mai dezvoltată, influența feminină se regăsește, în principal la nivelul serviciilor și comerțului.

Figura nr. 2.6.9. Distribuția numărului de șomeri pe sexe, orașul Comănești, 2020

Sursa: INSSE – Tempo online – Prelucrare proprie¹⁸

Creșterea implicării femeilor pe piața forței de muncă din orașul Comănești poate avea un impact pozitiv asupra contribuțiilor la bugetul local și asupra dezvoltării economice locale. Pentru aceasta, este necesară organizarea cursurilor de calificare profesională pentru femeile casnice care nu au fost integrate niciodată pe piața muncii, dar și de recalificare a femeilor care nu reușesc să găsească locuri de muncă, din diferite motive.

Orientarea profesională și deschiderea spre piața muncii

Educația și formarea profesională reprezintă un element esențial al sistemelor de învățare pe tot parcursul vieții și răspunde nevoilor economiei, în timp ce oferă cursanților competențe importante de care au nevoie pentru a se dezvolta pe plan personal și pentru a deveni cetățeni activi. Totodată, educația și formarea profesională contribuie la creșterea performanțelor întreprinderilor și a competitivității, susține cercetarea și

inovarea și este un element central al politicii sociale și de ocupare a forței de muncă.

La nivelul orașului Comănești, o acțiune ce vizează recalificarea persoanelor fără loc de muncă ar contribui la creșterea șanselor de reîncadrare pe piața muncii. Piața muncii fiind într-o continuă evoluție, este necesară o disponibilitate din partea populației de a se reorienta profesional, atunci când piața o cere. Totodată, orașul Comănești oferă oportunități de dezvoltare industriei turismului, industriei meșteșugărești, fapt pentru care, crearea unor acțiuni de reconversie profesională în aceste domenii, ar putea crește numărul de salariați de la nivelul orașului.

În orașul Comănești există o agenție locală a AJOFM Bacău, care coordonează la nivel local activitatea de ocupare a forței de muncă, de formare profesională și de protecție socială a persoanelor neîncadrate în muncă.

AJOFM Bacău în parteneriat cu Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, Copii și Adopții a început în 2019 implementarea proiectului „Facilitarea inserției pe piața muncii a persoanelor cu dizabilități”, cod SMIS2014+ 130164, proiect cofinanțat în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014-2020, Axa prioritară 3. Obiectivul general al acestui proiect fiind reprezentat de asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități, în condiții de egalitate cu ceilalți, la mediul fizic, informațional și comunicațional, în vederea creșterii șanselor de ocupare a ponderii persoanelor cu dizabilități angajate pe piața liberă a muncii.¹⁹

¹⁸ Idem

¹⁹ [Buletin Info Ianuarie 22 Final.docx.pdf \(anofm.ro\)](#)

O altă măsură menită să sprijine orientarea profesională este reprezentată de cursurile de formare profesională INSTAF, ca rezultat al proiectului „Integrare și sprijin pentru tinerii NEETs prin angajarea și formarea profesională INSTAF” având ca grup țintă tinerii NEETs șomeri, cu vârstă cuprinsă între 16 și 29 de ani, cu domiciliul în județul Bacău și celelalte județe din regiunea N-E, în luna martie 2022, oferta programelor de formare fiind în număr de 12 cursuri.

Printre obiectivele susținute de Agenția Națională a Forțelor de Muncă Bacău se numără și incluziunea persoanelor de peste 45 de ani în câmpul muncii prin proiecte de tipul PROACES 3 „Stimularea mobilității și subvenționarea locurilor de muncă pentru șomeri” cofinanțat prin intermediul Fondului Social European prin Programul Capital Uman 2014-2020, Axa prioritară 3 – locuri de muncă pentru toți, din anul 2021, s-a urmărit susținerea prin subvenții a șomerilor non-NEET cu vârsta de peste 45 de ani care fac parte din categorii sociale dezavantajate dar și a angajaților de peste 50 de ani a căror raporturi de muncă au încetat din motive imputabile răspândirii coronavirusului.

Cât despre orientarea profesională a populației tinere, aceasta s-a realizat printr-un proiect inițiat de AJOFM pentru absolvenții promoției 2021 prin care s-au oferit măsuri personalizate de sprijin precum indemnizație de șomaj, informare și consiliere profesională, mediere, formare profesională și ocupații/specialități solicitate pe piața muncii, inclusiv facilități financiare la angajarea din evidența agenției,²⁰ proiect desfășurat în strânsă corelare cu parteneriatul instituțiilor care prin specificul activității și experienței pot

²⁰ ANOFM

anticipa nevoile și competențele cerute de piață pentru a garanta o forță de muncă corelată cu cererea.²¹

Aceste măsuri luate de către AJOFM Bacău au condus la scăderea numărului de șomeri cu aproximativ 33%, de la 253 de șomeri înregistrați în luna decembrie 2020 la 169 în decembrie 2021, conform datelor INSSE. La nivelul orașului Comănești, activează o agenție locală AJOFM care ajută la scăderea numărului de șomeri prin implementarea proiectului AID4NEETS – 150769, care prin intermediul proiectului se oferă mediere, consiliere și cursuri de calificare profesională tinerilor cu vârsta între 16-29 ani.

În concluzie, pentru a depăși această criză a locurilor de muncă, generată în mare parte de răspândirea virusului SARS-CoV-2 și a războiului izbucnit în Europa, sunt necesare „eforturi substanțiale pentru a facilita accesul acestora la piața muncii, de exemplu prin abordarea segmentării pieței muncii în multe state membre, prin consolidarea politicilor active în domeniul pieței forței de muncă, dar și prin sporirea caracterului incluziv al sistemelor de învățământ.”

²¹ ANOFM

2.7 Management urban

„În vederea asigurării unui management urban eficace, la nivel național, conform Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030, „Acțiunile se vor concentra pe creșterea calității vieții și crearea de noi locuri de muncă prin reabilitarea infrastructurii urbane, îmbunătățirea serviciilor urbane, inclusiv a serviciilor sociale și dezvoltarea structurilor sprijinite a afacerilor și antreprenoriatului”²²

Radiografia principalelor schimbări

Principalele modificări survenite pe plan local, în ultimii ani, în ceea ce privește dezvoltarea urbană, au fost determinate de implementarea unor proiecte investiționale, care au presupus reabilitarea și extinderea clădirilor de interes public ale orașului și reabilitarea străzilor, parcărilor și spațiilor verzi.

În ceea ce privește dinamica imobiliară pe piața locală, în perioada 2017 – 2022 au fost eliberate în medie 19 autorizații de construire pe an, din care 85% pentru case. Pentru construcția de blocuri, în perioada analizată, nu au fost eliberate autorizații de construire.

Tabel nr. 2.7.1 - Evoluția numărului de autorizații de construire eliberate

Nr. crt.	Anul	Numărul de autorizații de construire, pentru:			Total
		Case	Clădiri administrative	Alte clădiri	
1.	2017	14	0	6	20
2.	2018	18	1	3	22
3.	2019	19	0	3	22
4.	2020	14	0	0	14
5.	2021	21	1	9	31
6.	2022	26	6	8	40

Sursa: INSSE – Tempo online – Prelucrare proprie²³

Cu privire la numărul clădirilor finalizate, în orașul Comănești s-a înregistrat o scădere semnificativă în anul 2020 fiind finalizate cu aproximativ 48% mai puține clădiri decât în anul 2019, ca urmare a efectelor economice și sociale generate de evoluția pandemică.

²² Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030, folder strategii, 18. SNDD

²³ INSSE – Interogare tabel Autorizații de construire eliberate pentru clădiri pe tipuri de construcții, județe și localități

Tabel nr. 2.7.2 - Evoluția numărului de clădiri finalizate din fonduri private

Nr. crt.	An	Număr de clădiri finalizate din fonduri private
1.	2017	15
2.	2018	16
3.	2019	25
4.	2020	13
5.	2021	13
6.	2022	19

Sursa: INSSE – Tempo online – Prelucrare proprie²⁴

În ceea ce privește spațiile verzi, orașul Comănești deține o suprafață de aproximativ 220 ha, formată din: zona Șupan, cu o suprafață de aproximativ 200 ha, Parcul Ghika, cu o suprafață de aproximativ 7 ha, Parcul Zăvoi, cu o suprafață de 13 ha și Parcul Central cu o suprafață de aproximativ 0,5 ha. În anul 2016, au fost întreprinse lucrări de construire a Centrului de Agreement Trotuș, cu o suprafață de 0,3 ha, prin dezvoltarea infrastructurii de petrecere a timpului liber, în cadrul unui proiect finanțat prin Programul Operațional Regional, Axa5, Prioritatea de investiții 5.2. Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului.

Suprafața medie de spații verzi pe cap de locuitor în orașul Comănești este de aproximativ 95,48 mp, cu mult mai mare decât cea prevăzută de normele Guvernului Român, de 26 mp, fapt datorat așezării geografice în apropierea formațiunilor muntoase ai Carpaților Orientali.

²⁴ INSSE – Interogare tabel *Locuințe terminate în cursul anului pe surse de finanțare, județe și localități*

Cu privire la serviciile publice furnizate locuitorilor orașului Comănești, în ultimii ani au fost întreprinse și inițiate o serie de proiecte de investiții pentru asigurarea în proporție cât mai mare a populației orașului Comănești, la servicii publice de calitate, printre care:

- Reabilitare și extindere rețea de apă potabilă, înființare rețea de canalizare și conectarea acesteia la rețeaua orășenească pentru cartierele Șupan, Lăloaia Stângă, Lăloaia Dreaptă și Sublăloaia – propus a fi finanțat prin PNDR;
- Racordarea canalizării cartierului Zăvoi la Stația de epurare biologică a apelor uzate a orașului Comănești, județul Bacău – propus a fi finanțat prin PNDR;
- Reabilitarea stației de epurare Comănești, județul Bacău – proiect în derulare, finanțat prin Programul Național de Dezvoltare Locală;
- WiFi4EU – Promovarea conectivității la internet în comunitățile locale – proiect în derulare finanțat prin Agenția Executivă pentru Inovare și rețele (INEA);
- Dezvoltarea rețelei inteligente de distribuție a gazelor naturale la nivelul orașului Comănești – proiect acceptat la finanțare, prin Programul Anghel Saligny;
- Modernizare stație de epurare și extindere rețea canalizare – proiect acceptat la finanțare, prin Programul Anghel Saligny;
- Modernizarea și eficientizarea sistemului de iluminat stradal în orașul Comănești – proiect în derulare, finanțat prin Agenția Fondului de Mediu.

Cu toate acestea, o abordare mai amplă a managementului urban la nivelul orașului Comănești, cu accent pe toate componentele acestuia prin investiții coordonate și integrate în regenerare și mobilitate urbană, ar conduce la revitalizarea și transformarea Comăneștiului într-un oraș

revitalizat, de nivel european, cu impact direct asupra creșterii calității vieții locuitorilor și sporirii atractivității orașului pentru atragerea de investitori.

Indicatori reprezentativi. Analiză

Pe plan local, acțiunile referitoare la managementul urban al orașului sunt întreprinse și gestionate de *Serviciul urbanism, amenajarea teritoriului, autorizare disciplinară în construcții, Cadastru și agricultură, Administrarea domeniului public și privat, Îndrumare asociații de proprietari.*

Indicatorii considerați reprezentativi pentru evaluarea situației actuale privind managementul urban sunt:

- Fondul locativ;
- Amenajarea de parcări;
- Spațiile verzi.

Fondul locativ

Orașul Comănești este format din fostele sate înconjurătoare care, odată cu atestarea orașului Comănești au devenit cartiere ale acestuia: Lăloaia, Șupan, Leorda, Lunca de Jos și Șipoteni și din localitățile componente Vermești și Podei Podina.

Fondul locativ al orașului este format dintr-un număr total de 8.287 gospodării, cu acces la utilitățile de bază, după cum urmează:

- 100,00% au acces la rețeaua centralizată de apă potabilă;
- 72,40% au acces la rețeaua centralizată de canalizare;
- 58,28% au acces la rețeaua de gaz metan;
- 56,00% au acces la rețeaua de electricitate.²⁵

²⁵ Primăria Orașului Comănești

Fondul locativ al orașului Comănești nu beneficiază de acces la o rețea centralizată de energie termică funcțională, încălzirea fiind asigurată fie prin centrale racordate la rețeaua de gaz sau rețeaua electrică a orașului sau prin sisteme proprii care utilizează combustibil solid.

Analizând distribuția gospodăriilor pe categorii, se constată că 51,38% din totalul acestora sunt înregistrate la bloc.

Tabel nr. 2.7.3 - Distribuția numărului de gospodării (anul 2020)

Număr total de gospodării, din care:	Case	Bloc
8.287	4.029	4.258

Sursă: Primăria Orașului Comănești – Departamentul de Urbanism

În ceea ce privește disponibilitatea fondului locativ, orașul Comănești nu întâmpină probleme deosebite, cu toate că raportul dintre numărul de locuitori/locuință este de 2,80, mai mare decât raportul mediu înregistrat la nivel județean, de respectiv 2,59 locuitori/locuință.

Tabel nr. 2.7.4 - Fondul de locuințe pe localități, județul Bacău, anul 2020

Nr. crt.	Regiunea	Nr. locuințe	Locuințe proprietate majoritar privată	Suprafață locuibilă (mp)/locuință	Suprafață locuibilă (mp)/locuitor
1	Județul Bacău	285.266	281.543	45,05	17,40
2	ORAS COMANESTI	8.449	8.368	49,57	17,92

Sursa: INSSE – Tempo online - Prelucrare proprie²⁶

Suprafața totală a locuințelor existente în orașul Comănești în anul 2020 a fost de 12.850,136 mp, media pe locuință fiind de 45,05 mp.

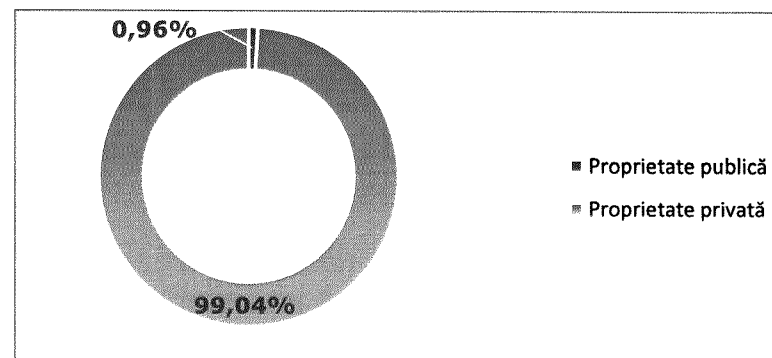
Prin urmare, locuitorii din orașul Comănești nu întâmpină probleme deosebite în ceea ce privește suficiența spațiului destinat locuirii, fie că este vorba de case sau de apartamente. În ceea ce privește suprafața locuibilă pe locuitor, la nivelul orașului Comănești sunt disponibili 17,92 mp/locuitor, cu 0,52 mp mai mult decât valoarea înregistrată la nivel de județ.

Din totalul locuințelor existente în anul 2020, 98,69% dintre locuințe sunt proprietate majoritar privată și doar 1,31% sunt proprietate publică, potrivit datelor publicate pe Institutul Național de Statistică pentru județul Bacău.

Conform Anuarului centralizat la 1 ianuarie 2022 de Direcția de Statistică Bacău, Orașul Comănești are 8.394 locuințe proprietate majoritar privată.

²⁶ INSSE – Interogare tabel *Suprafața locuibilă existentă la sfârșitul anului pe forme de proprietate, județe și localități*

Figura nr. 2.7.5. - Forma de proprietate a locuințelor

Sursa: INSSE – Tempo online – Prelucrare proprie²⁷

Amenajarea parcarilor

În ceea ce privește amenajarea parcarilor pe teritoriul orașului Comănești, aceasta este deficitară, majoritatea locurilor de parcare fiind amplasate în zona centrală a orașului, cu o suprafață de 12.836 mp, motiv pentru care în anul 2016 s-a finalizat un proiect de investiții integrat, implementat prin intermediul Axei prioritare 1 – "Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbani de creștere", obiectivul specific avut în vedere de proiect era reabilitarea și modernizarea rețelei de străzi urbane, implicând crearea a 850 de locuri de parcare și sprijinirea dezvoltării sociale, potrivit resurselor specifice localității, cu accent pe sprijinirea dezvoltării durabile a poliilor de urbani de creștere, îmbunătățirea infrastructurii de bază, pentru a face din regiunile țării, în special cele mai slab dezvoltate, locuri atractive pentru investiții.

²⁷ INSSE – Interogare tabel *Locuințe existente la sfârșitul anului pe forme de proprietate, județe și localități*

Spațiile verzi

Potrivit datelor oferite de Institutul Național de Statistică, în Regiunea Nord-Est, media de spații verzi amenajate pe cap de locuitor din mediul urban este de 8,21 mp, cu aproximativ 32,42% mai scăzută decât media de la nivel național, de 12,15 mp de spații verzi pe cap de locuitor.

Orașul Comănești deține o suprafață de aproximativ 220 ha, formată din: zona Șupan, cu o suprafață de aproximativ 200 ha, Parcul Ghika, cu o suprafață de aproximativ 7 ha, Parcul Zăvoi, cu o suprafață de 13 ha și Parcul Central cu o suprafață de aproximativ 0,5 ha.

Suprafața medie de spații verzi pe cap de locuitor în orașul Comănești este de aproximativ 95,48 mp, cu mult mai mare decât cea prevăzută de normele Guvernului Român, de 26 mp, fapt datorat așezării geografice în apropierea formațiunilor muntoase ai Carpaților Orientali.

În orașul Comănești, spațiile verzi amenajate sunt de doar 49 hectare, rezultând o medie de 21,09 mp spații verzi amenajate pe cap de locuitor, mai mică decât cea prevăzută în normele Guvernului Român (OUG 114/2007 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului) care impun ca toate primăriile din țară să aibă în patrimoniu, de minimum 26 mp spațiu verde, pe cap de locuitor, până la data de 31 decembrie 2013, Art. II (1).

Cele 49 ha de spații verzi amenajate ale orașului Comănești sunt distribuite după cum urmează:

- 3 parcuri: Parcul Ghika, Parcul Zăvoi și Parcul Central;
- Centrul de agrement Trotuș și Faleză amenajată pe râul Trotuș;

- Terenuri, baze sportive în cadrul perimetrelor construibile ale localității: spațiile verzi din jurul blocurilor, zona Șupan etc.

Totodată, Orașul Comănești dispune de zone cu un cadru natural deosebit, valorificate insuficient, prin a căror revitalizare și amenajare ar contribui la creșterea suprafeței de spații verzi amenajate, conducând la creșterea calității vieții locuitorilor și implicit a atractivității orașului. Printre aceste zone ce pot fi valorificate se evidențiază:

- Zona turistică Galion – Lapoș;
- Râul Trotuș și proximitatea oferită de așezarea geografică, fiind înconjurat de Munții Goșmanu, Berzunți, Nemira și Ciucului.

Serviciile publice

Serviciile publice au un rol important în îmbunătățirea calității condițiilor de trai ale locuitorilor din orașul Comănești, printr-o administrare eficace a acestora putând fi generate efecte pozitive asupra întregii dezvoltări socio-economice locale.

În orașul Comănești, printre serviciile publice puse la dispoziția locuitorilor se numără cele de apă, canalizare, salubritate, de alimentare cu gaz metan, cu energie electrică, asigurarea ordinii și liniștii publice, fără furnizarea energiei termice în regim centralizat.

Alimentarea cu apă și acces la rețeaua de canalizare

Serviciile de apă și canalizare sunt furnizate locuitorilor din orașul Comănești prin intermediul companiei S.C. Apa Serv Trotuș S.R.L. Conform datelor disponibile pe site-ul Institutului Național de Statistică, în anul 2019, lungimea rețelei de apă potabilă este de 75 km, asigurând accesul gospodăriilor la aceasta în proporție de 100%. Rețeaua de apă

potabilă de la nivelul orașului Comănești nu a fost modernizată și nici nu se află în prezent, în stadiul de modernizare printr-un proiect desfășurat la nivelul orașului, fapt ce reflectă necesitatea reabilitării acesteia, în vederea îmbunătățirii calității serviciilor oferite și a eliminării pierderilor de aproximativ 46% în anul 2020.

Lungimea rețelei de canalizare este de 30 km, 70,40% dintre gospodării având acces la aceasta.

În prezent este în derulare un proiect pentru înființarea rețelei de canalizare și conectarea acesteia la rețeaua orășenească pentru cartierele Șupan, Lăloaia Stângă, Lăloaia Dreaptă și Sublăloaia.

Alimentarea cu gaz metan

Lungimea rețelei de distribuție a gazelor în orașul Comănești este de 45,1 km, asigurând astfel accesul pentru o pondere de 58,28% din numărul total al gospodăriilor.

Se intenționează creșterea gradului de acoperire teritorială a infrastructurii publice de gaze naturale prin realizarea unei rețele de distribuție gaze naturale presiune redusă în lungime de aproximativ 41,5 km, care va deservi 5 cartiere ale orașului Comănești (cartierul Lunca de Jos, Cartierul Șupan, Cartierul Lăloaia Stângă, Cartierul Lăloaia Dreaptă și cartierul Sublăloaia), proiect ce va crește capacitatea rețelei de distribuție a gazelor naturale în orașul Comănești până la 100%.

Acest proiect se află în implementare, cu fonduri prin Programul Anghel Saligny.

Alimentarea cu energie electrică

Rețeaua centralizată de energie electrică existentă pe teritoriul orașului Comănești oferă acces la aproximativ 56% din populația orașului, având o lungime de 72 km.

În ceea ce privește sistemul de iluminat public pe plan local, acesta se afla într-o stare avansată de degradare, fapt pentru care UAT Orașul Comănești a accesat programele cu finanțare guvernamentală derulate prin Agenția Fondului de Mediu: 3 proiecte în derulare ce vizează modernizarea sistemului de iluminat public de la nivelul orașului, inclusiv utilizarea corpurilor cu consum scăzut de energie, de tip led și un proiect parc fotovoltaic, care acoperă necesarul de energie consumat la nivel de oraș de infrastructura stradală de iluminat public.

Alimentarea cu energie termică

În orașul Comănești nu se asigură furnizarea de energie termică în regim centralizat, încălzirea locuințelor fiind realizată fie prin centrale racordate la rețeaua de gaz sau rețeaua electrică a orașului, fie prin sisteme proprii care utilizează combustibil solid.

Serviciile de salubritate

În orașul Comănești, serviciul public de salubritate este asigurat de serviciul local ECO VALEA MUNTELUI, operator economic specializat, în subordinea Consiliului Local. Gestionarea deșeurilor se face prin intermediul unui sistem de colectare selectivă a deșeurilor, ce acoperă 100% dintre gospodării.

Tabel nr. 2.7.6 - Cantități deșeuri colectate în orașul Comănești, anul 2019

Anul 2019		
Nr. crt.	Tip Deșeu	Cantitate (tone)
1.	Folie color/incolor	9,02
2.	Hârtie/carton	99,52
3.	Plastic	20,32
4.	Metale feroase/neferoase	8,03
5.	Sticlă	2,00
6.	Deee-uri	8,88
7.	Deșeu preselecat	222,60

Sursă: Eco Valea Muntelui

Tabel nr. 2.7.6 - Cantități deșeuri colectate în orașul Comănești, anul 2020

Anul 2020		
Nr. crt.	Tip Deșeu	Cantitate (tone)
1.	Folie color/incolor	5,28
2.	Hârtie/carton	87,74
3.	Plastic	23,08
4.	Metale feroase/neferoase	2,00
5.	Sticlă	-
6.	Deee-uri	5,14
7.	Deșeu preselecat	220,50

Sursă: Eco Valea Muntelui

Tabel nr. 2.7.6 - Cantități deșeuri colectate în orașul Comănești, anul 2021

Anul 2021		
Nr. crt.	Tip Deșeu	Cantitate (tone)
1.	Folie color/incolor	3,30
2.	Hârtie/carton	84,75

3.	Plastic	12,20
4.	Metale feroase/neferoase	1,54
5.	Sticlă	-
6.	Deee-uri	4,08
7.	Deșeu preselecat	225,60

Sursă: Eco Valea Muntelui

Tabel nr. 2.7.6 - Cantități deșeuri colectate în orașul Comănești, anul 2022

Anul 2022		
Nr. crt.	Tip Deșeu	Cantitate (tone)
1.	Folie color/incolor	6,00
2.	Hârtie/carton	81,34
3.	Plastic	14,33
4.	Metale feroase/neferoase	11,01
5.	Sticlă	5,50
6.	Deee-uri	5,98
7.	Deșeu preselecat	198,00

Sursă: Eco Valea Muntelui

Tabel nr. 2.7.6 - Cantități deșeuri colectate în orașul Comănești, anul 2023

Anul 2023		
Nr. crt.	Tip Deșeu	Cantitate (tone)
1.	Folie color/incolor	4,84
2.	Hârtie/carton	69,84
3.	Plastic	6,68
4.	Metale feroase/neferoase	0,80
5.	Sticlă	-
6.	Deee-uri	0
7.	Deșeu preselecat	190,24

Sursă: Eco Valea Muntelui

Asigurarea ordinii și siguranței publice

Situația infracțională în orașul Comănești este reflectată de coeficientul de criminalitate specifică care în anul 2020 a fost de 283,54%. Poliția Română a încadrat orașul Comănești ca fiind oraș cu o rată de criminalitate ridicată.

Analizând evoluția situației infracționale, se constată că, în anul 2018 s-a atins numărul cel mai ridicat de infracțiuni din perioada analizată, respectiv, 838 de infracțiuni, însă în anul 2020, această rată a infracționalității scade cu 65,51%, ajungând la 289 de infracțiuni.

În perioada analizată, cele mai multe infracțiuni sunt cele privind siguranța circulației.

Referitor la structurile existente pentru situații de urgență, în orașul Comănești există o subunitate Garda de Intervenție Comănești care are în dotare o autospecială SMURD încadrată cu 3 paramedici pe grad de dificultate diferit. Aceasta funcționează, 7 zile din 7, 24 din 24 h, cu 74 angajați care deservește toată Valea Troțușului și întreg județul Bacău.

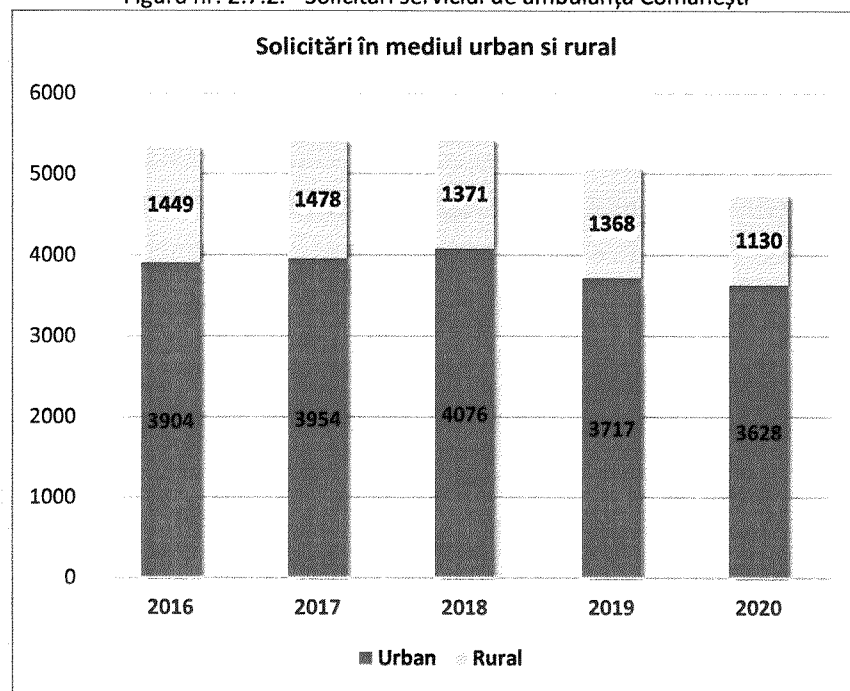
Numărul de solicitări primite de serviciul de Ambulanță de la nivelul orașului Comănești este în scădere, în anul 2020 fiind înregistrate 1130 de solicitări în mediul rural și 3628 în mediul urban, cu 17%, respectiv 2% mai puțin față de anul precedent 2019, când au fost înregistrate 1368 solicitări în mediul rural și 3717 solicitări în mediul urban.

Tabel nr. 2.7.6 - Evoluția situației infracționale în orașul Comănești

Anul	Ordine Publica	Control comercial	Protecți a mediului	Siguranță a circulației	Alte acte normative	Sanctiuni SARS-Cov 2	Total
2016	72	22	165	380	10	-	649
2017	95	17	61	108	11	-	292
2018	69	20	35	714	-	-	838
2019	36	8	42	301	1	-	388
2020	53	5	28	66	-	137	289

Sursa: Poliția locală – Prelucrare proprie

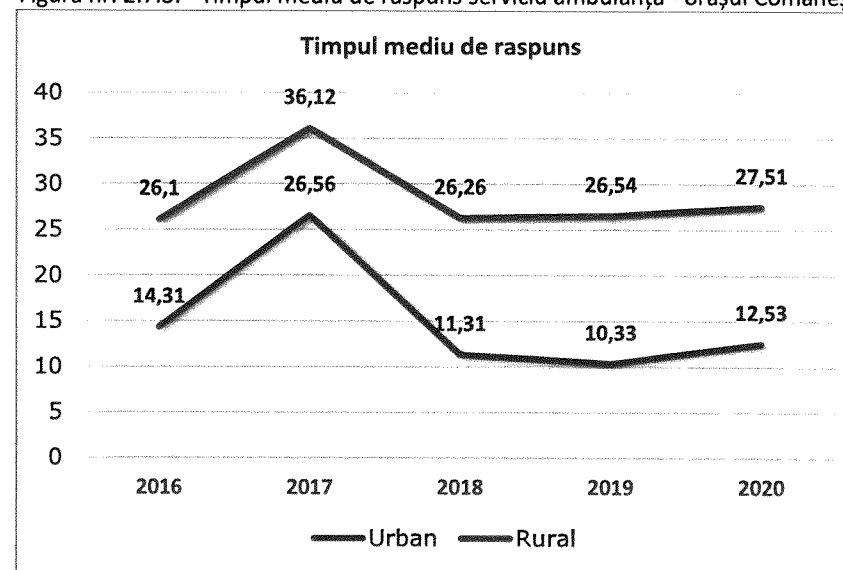
Figura nr. 2.7.2. - Solicitări serviciul de ambulanță Comănești

Sursă: Serviciul de ambulanță județean Bacău

Analizând timpul mediu de răspuns al serviciului de ambulanță existent la nivelul orașului Comănești, acesta a cunoscut o scădere importantă în anul 2020, față de anul 2017, unde a înregistrat cea mai mare valoare din perioada analizată.

Figura nr. 2.7.3. - Timpul mediu de răspuns serviciu ambulanță - orașul Comănești

Sursă: Serviciul de Ambulanță județean Bacău

Timpul mediu de răspuns al serviciului de Ambulanță de la nivelul orașului Comănești, în mediul urban, se încadrează în limitele legale însă, în ceea ce privește timpul de răspuns la solicitările venite din mediul rural acesta este mai mare decât cel prevăzut de legislația în vigoare.

Cele mai des întâlnite cauze ale acestei statistici negative este poziționarea geografică a localităților și accesul dificil către acestea, infrastructura rutieră, număr insuficient de echipaje medicale de urgență pe tura de zi și autosanitare indisponibile datorită uzurii fizice.

Serviciul de pompieri este asigurat, în orașul Comănești, de Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Mr. Constantin Ene” al județului Bacău. Numărul de solicitări primite de serviciul de pompieri de la nivelul orașului Comănești a crescut în ultimii ani, atingând cea mai mare valoare în anul 2020 respectiv, 729 de solicitări, cu 64,48% mai mare decât solicitările din anul 2019.

Tabel nr. 2.7.7 - Evoluția gestionării situațiilor de urgență în orașul Comănești

Nr. crt.	Tip intervenție	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Incendii și arderi necontrolate	19	26	34	28	42
2.	Intervenții pentru asistența persoanelor	4	8	20	19	11
3.	Alte situații de urgență	6	9	80	21	45
4.	Intervenții pentru asistență medicală de urgență	66	47	173	94	507
5.	Recunoașteri în teren	19	26	34	28	42
6.	Exerciții cu forțe și mijloace în teren	1	1	2	2	2
7.	Alte intervenții	52	58	62	67	80

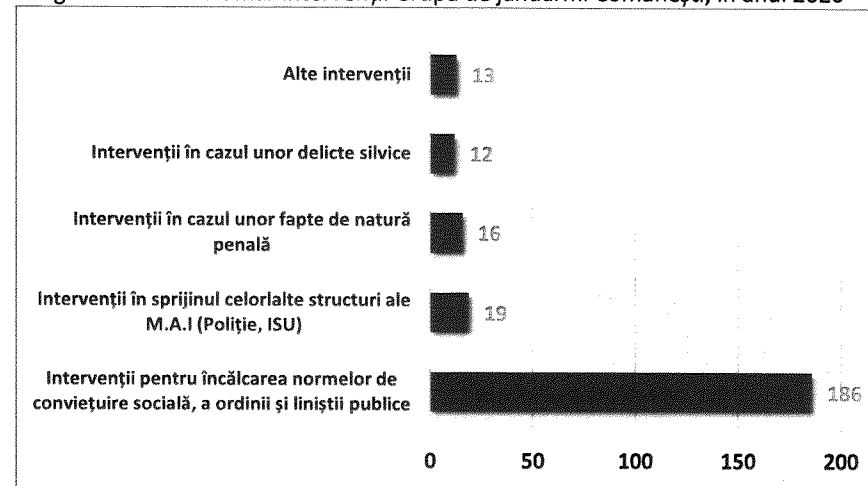
Sursa: Inspectoratul pentru Situații de Urgență

Analizând evoluția situațiilor de urgență în orașul Comănești, în perioada 2016-2020, aceasta reflectă o creștere semnificativă a intervențiilor pentru asistență medicală de urgență, înregistrând în anul 2020 cu 81,46% mai multe astfel de intervenții decât în anul 2019, statistică datorată pandemiei create de răspândirea virusului COVID-19.

Serviciul pentru situații de urgență desfășoară activități de prevenire a apariției situațiilor de urgență, precum: exerciții de evacuare în caz de cutremur/incendiu, exerciții de alarmare/evacuare publică în localități, soluționarea petițiilor și reclamațiilor și organizarea și desfășurarea de exerciții, aplicații și concursuri de verificare a capacității de intervenție cu serviciile voluntare pentru situații de urgență și cu servicii private pentru situații de urgență.

În orașul Comănești, în anul 2020, efectivele Grupei de Jandarmi supraveghere și intervenție au gestionat, un număr de 246 intervenții/situații de urgență, dintre care 159 au fost apeluri prin S.N.U.A.U. (112) și 87 au fost apeluri directe.

Figura nr. 2.7.4. Număr intervenții Grupă de jandarmi Comănești, în anul 2020

Sursă: Detașamentul de Jandarmi Comănești

Transportul public local

În Orașul Comănești serviciul public de transport local de călători a fost delegat unui operator specializat, respectiv S.C. SUPER VOIAJE S.R.L. pe traseul straja Pod – Cartier Vermești, traseul având o lungime de 13 km și un număr de 28 de stații.²⁸

Legăturile cu orașele vecine, se realizează prin intermediul mijloacelor de transport călător de tip microbuz, care transportă regulat călători din și spre Orașul Comănești.

Accesibilitatea rutieră locală

Cu privire la asigurarea accesibilității rutiere, conform informațiilor oferite de Primăria Orașului Comănești, în anul 2020, în orașul Comănești, din numărul total de străzi = 118:

- ❖ 64 km sunt drumuri asfaltate,
- ❖ 61 km balastate și
- ❖ 7,27 km sunt în faza de proiect.

²⁸ HCL nr. 104 din 16.08.2021

2.8 Infrastructură

Infrastructura reprezintă un factor important al dezvoltării locale, motiv pentru care este necesară adoptarea de acțiuni de modernizare și creștere a accesibilității populației la aceasta. Regiunea Nord-Est face parte din zonele cu un grad scăzut de modernizare a infrastructurii, acest lucru având implicații directe asupra orașului Comănești.

Conform Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030, „aducerea la standarde europene a infrastructurii de bază pune accentul pe dezvoltarea durabilă a infrastructurii și mijloacelor de transport prin reducerea impactului asupra mediului, promovarea transportului intermodal, îmbunătățirea siguranței traficului și protecția elementelor critice de infrastructură”.

Radiografia principalelor schimbări

În ceea ce privește calitatea infrastructurii orașului Comănești, aceasta nu se ridică la nivelul standardelor unui oraș european, care să ofere standarde ridicate de trai, în ciuda eforturilor întreprinse de autoritățile locale pentru îmbunătățirea acestora.

Referitor la schimbările produse la nivelul infrastructurii hidro-edilitare, se constată evoluții favorabile ale accesibilității gospodăriilor la rețeaua de canalizare, crescând accesul de la aproximativ 40% în anul 2014, la 72,40% în anul 2020.

În ultima perioadă au fost demarate și finalizate o serie de investiții care au contribuit la îmbunătățirea infrastructurii tehnico-edilitare. O parte dintre ele făcând referire la racordarea canalizării cartierului Zăvoi la Stația de epurare biologică a apelor uzate a orașului Comănești, proiect depus, eficientizarea energetică a spitalului orășenesc Ioan Lascăr, proiect în derulare și reabilitare străzi urbane, trotuare și iluminat public, proiect finalizat în anul 2016.

Până la sfârșitul anului 2027 sunt programate a fi finalizate lucrări de reabilitare și extindere a infrastructurii tehnico-edilitare, reabilitarea a 13 km în ceea ce privește rețeaua de apă potabilă și extinderea cu aproximativ 45 km a rețelei de distribuție a gazelor în orașul Comănești, ce vor determina creșterea accesului populației la serviciile de utilitate publică.

În ceea ce privește numărul de gospodării cu acces la rețeaua centralizată de gaz metan, aceasta este una destul de scăzută însă, după finalizarea proiectului de extindere a rețelei de gaze, în 2026-2027, aceasta va ajunge la o pondere de 100%.

Evoluții favorabile se înregistrează și în privința accesului la rețeaua de canalizare, având loc o creștere cu aproximativ 30% față de anul 2014, 72,40% dintre gospodării având acces la rețeaua de canalizare. Din 2023, UAT Orașul Comănești v-a derula un proiect de mare importanță pentru cartierele Șupan, Lăloaia și Sublăloaia.

Alimentarea cu energie termică nu prezintă sisteme centralizate, aceasta fiind asigurată doar în regim propriu, fie prin centrale racordate la rețeaua de gaz sau rețeaua electrică a orașului sau prin sisteme proprii care utilizează combustibil solid.

O soluție de viitor pentru producerea de energie termică la costuri reduse este reprezentată de implementarea unor soluții neconvenționale de producere a acestora din resurse regenerabile, de exemplu panouri solare și panouri fotovoltaice, sau pompe geotermice, care utilizează energia solară pentru producerea energiei termice.

Având în vedere deficiențele locale privind asigurarea accesibilității populației și calitatea infrastructurii, este importantă îndeplinirea indicatorilor de performanță specifici și respectarea normelor care stabilesc cadrul juridic de reglementare a acestor servicii publice, pentru a ameliora și chiar elimina punctele slabe existente, în vederea alinierii serviciilor celor de la nivelul european.

Orașul Comănești a făcut progrese însemnate în ultimii ani în ceea ce privește infrastructura de bază, fapt dovedit prin proiectele finalizate sau în curs de realizare amintite. Pentru a diminua și chiar elimina decalajele existente față de celelalte state membre ale Uniunii Europene, este necesară continuarea procesului de modernizare a infrastructurii, efectele

sau având un impact semnificativ și asupra dezvoltării socio-ecomice locale.

Infrastructura hidro-edilitară

Orașul Comănești dispune de o rețea centralizată de alimentare cu apă, respectiv de un sistem public de canalizare, serviciile fiind puse la dispoziția cetățenilor de Apa Serv Troțuș S.R.L. , furnizor local cu patru puncte de lucru în orașul Comănești.

Lungimea rețelei de apă potabilă este de aproximativ 65 km, în timp ce rețeaua de canalizare are o lungime de 30 km, existând o diferență majoră între acestea. Pentru a remedia situația a fost demarată investiția privind extinderea și modernizarea sistemului de alimentare cu apă potabilă și a sistemului de canalizare, proiect depus pe Programul Anghel Saligny, program multianual de investiții.

Infrastructura de alimentare cu apă

Rețeaua de apă potabilă a orașului Comănești are o lungime de aproximativ 65 km însă, aceasta se află într-o stare aproximativ bună, fapt pentru care sunt necesare lucrări de reabilitare pentru a crește calitatea serviciilor oferite utilizatorilor și diminuarea sau eliminarea producerii pierderilor.

Referitor la numărul de gospodării cu acces la rețeaua centralizată de apă potabilă, aceasta acoperă integral necesitățile gospodăriilor de la nivelul orașului Comănești, asigurând accesul la apă potabilă în procent de 100% din totalul populației orașului.

Tabel nr. 2.8.1 - Situația gospodăriilor cu acces la apă potabilă – oraș Comănești

Nr. crt.	Denumire	2020	Pondere/total
1.	Număr total de gospodării	8.287	-
2.	Număr gospodării cu acces la rețeaua de apă potabilă	8.287	100%

Sursa: Primăria Orașului Comănești

Tabel nr. 2.8.2 - Situația gospodăriilor cu acces la apă potabilă – oraș Comănești

Nr. crt.	Denumire	2021	Pondere/total
1.	Număr total de gospodării	8.991	-
2.	Număr gospodării cu acces la rețeaua de apă potabilă	8.991	100%

Sursa: Primăria Orașului Comănești

Tabel nr. 2.8.3 - Situația gospodăriilor cu acces la apă potabilă – oraș Comănești

Nr. crt.	Denumire	2022	Pondere/total
1.	Număr total de gospodării	9.457	-
2.	Număr gospodării cu acces la rețeaua de apă potabilă	9.457	100%

Sursa: Primăria Orașului Comănești

Tabel nr. 2.8.4 - Situația gospodăriilor cu acces la apă potabilă – oraș Comănești

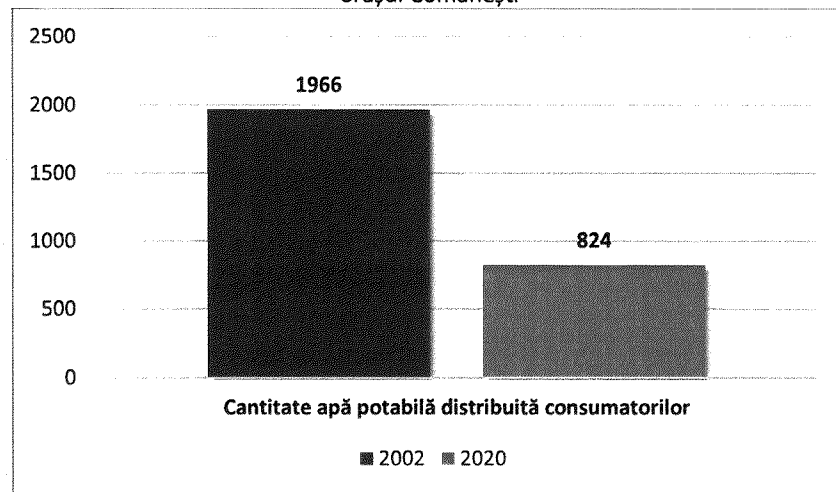
Nr. crt.	Denumire	2023	Pondere/total
1.	Număr total de gospodării	9.788	-
2.	Număr gospodării cu acces la rețeaua de apă potabilă	9.788	100%

Sursa: Primăria Orașului Comănești

Volumul de apă furnizat consumatorilor orașului Comănești în perioada 2002-2020 a înregistrat o scădere majoră, de la 1.966 mc/an în 2002, la 824 mc/an în 2020, reprezentând o diminuare cu 58% a consumului ceea ce reflectă a raționalizarea a consumului ca urmare a investițiilor în modernizarea rețelelor de alimentare cu apă și introducerea contorizării, ce au condus la diminuarea pierderilor de apă și a consumului nerațional.

În anul 2022, cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor orașului Comănești a fost de 890 mii m³, din care 687 mii m³ pentru uz casnic (conform Anuarului de statistică Bacău, ediția 2024, <https://bacau.insse.ro/stiri/a-aparut-anuarul-statistic-al-judetului-bacau/>

Figura nr. 2.8.5 - Evoluția volumului de apă potabilă distribuită consumatorilor în orașul Comănești

Sursă: INSSE – Tempo online - Prelucrare proprie²⁹

Infrastructura de canalizare

Rețeaua de canalizare din orașul Comănești are o lungime de aproximativ 30 km, deservind unui procent de 72,42% din totalul gospodăriilor din. Astfel, aproximativ 6.000 de locuințe din orașul Comănești au acces la rețeaua de canalizare. Totodată, orașul Comănești dispune și de o stație de epurare cu o capacitate de 160l/s.

Tabel nr. 2.8.6 - Situația gospodăriilor cu acces la rețeaua de canalizare

Nr. crt.	Denumire	2020	Pondere/total
1.	Număr total de gospodării	8.287	-
2.	Număr gospodării cu acces la rețeaua de canalizare	6.000	72,40%

Sursa: Primăria Orașului Comănești

Tabel nr. 2.8.7 - Situația gospodăriilor cu acces la rețeaua de canalizare

Nr. crt.	Denumire	2021	Pondere/total
1.	Număr total de gospodării	8.991	-
2.	Număr gospodării cu acces la rețeaua de canalizare	6.000	66,73%

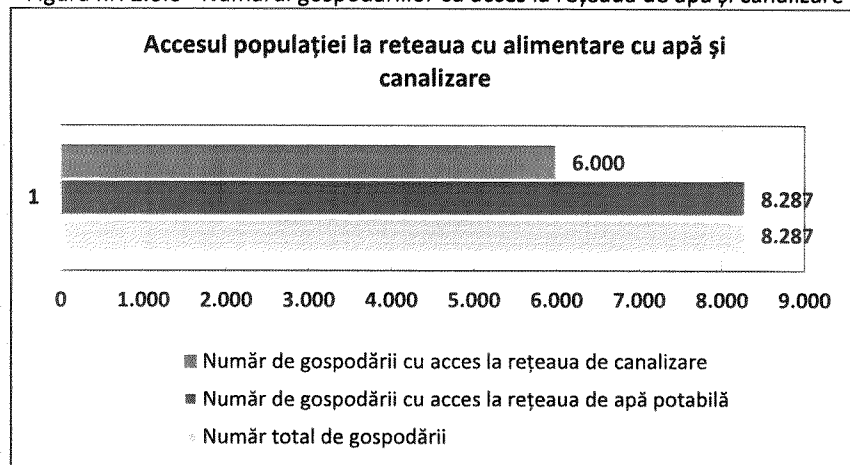
Sursa: Primăria Orașului Comănești

Comparând gradul de accesibilitate al gospodăriilor la sistemul de canalizare cu cel la rețeaua de apă potabilă, se observă necesitatea extinderii rețelei de canalizare și reabilitarea și modernizarea ambelor rețele, în vederea asigurării unor servicii de calitate populației orașului Comănești.

În acest scop au fost demarate proiecte pentru extinderea rețelei de canalizare și modernizarea și reabilitarea rețelei de apă potabilă de la nivelul orașului Comănești, investiții previzionate a fi finalizate până la finalul anului 2027.

²⁹ INSSE – Interogare tabel *Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor, pe județe și localități*

Figura nr. 2.8.8 - Numărul gospodăriilor cu acces la rețeaua de apă și canalizare

Sursă: Primăria Orașului Comănești – prelucrare proprie

Alimentarea cu gaz metan

Orașul Comănești dispune de o rețea centralizată de distribuție și furnizare gaz metan care oferă acces unui număr de 4.830 de gospodării, reprezentând 58,28% din totalul gospodăriilor.

În prezent, cartierele Lunca de Jos, Șupan, Lăloaia Stângă, Lăloaia Dreaptă și Sublăloaia nu dispun de acces la rețeaua de distribuție gaze a orașului, fapt pentru care au fost întreprinse activități de demarare a proiectului pentru extinderea cu aproximativ 42 km a rețelei existente de gaze pentru asigurarea accesului la rețeaua de distribuție gaze tuturor gospodăriilor din orașul Comănești.

Tabel nr. 2.8.9 - Situația gospodăriilor cu acces la rețeaua de gaze – oraș Comănești

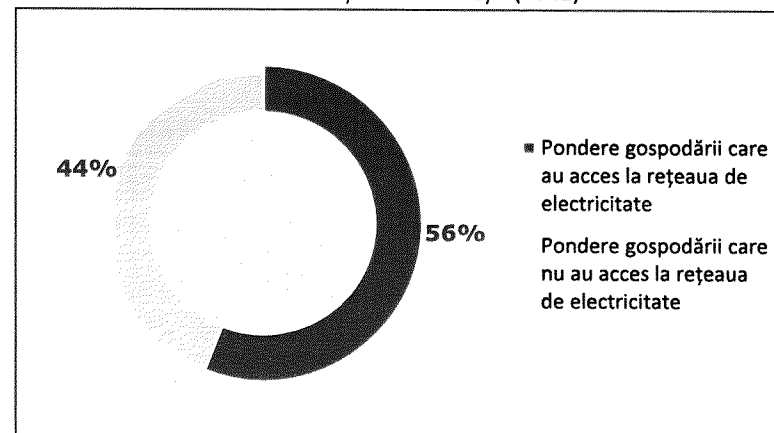
Nr. crt.	Denumire	2020	Pondere/total
1.	Număr total de gospodării	8.287	-
2.	Număr gospodării cu acces la rețeaua de gaz	4.830	58,28%

Sursa: Primăria Orașul Comănești

Alimentarea cu energie electrică

În orașul Comănești, energia electrică este furnizată gospodăriilor prin intermediul rețelei centralizate, care oferă acces unui procent de aproximativ 56% din populație.

Figura nr. 2.8.10. - Gradul de acoperire a rețelei existente de energie electrică la nivelul orașului Comănești (2021)

Sursa: Primăria Orașului Comănești

Alimentarea cu energie termică

În orașul Comănești nu sunt asigurate servicii de alimentare cu energie termică în sistem centralizat, agentul termic fiind asigurat în regim propriu, pe baza gazului, a combustibilului solid și energiei electrice, prin intermediul centralelor proprii sau al sobelor.

O problemă înregistrată pe plan local este faptul că, cele mai multe gospodării din orașul Comănești, utilizează încălzirea prin sobe, care funcționează pe bază de combustibil solid. Acest sistem de încălzire este nesigur și pune în pericol viața locatarilor, generând risc de explozie și probleme la evacuarea fumului produs ca urmare a adaptării unor hornuri de metal pe pereții exteriori, afectând imobilele și din punct de vedere estetic.

Infrastructura rutieră și de transport

Între infrastructura de transport a unei regiuni și dezvoltarea sa economică există o relație de interdependență, starea precară a infrastructurii generând un regres la nivelul dezvoltării locale din punct de vedere economic și social.

La nivelul orașului Comănești există 2 drumuri naționale care tranzitează orașul, după cum urmează:

- Drumul Național 2G (Bacău – Moinești – Comănești) – pătrunde prin partea de nord a orașului, traversează la nivel calea ferată Moinești-Comănești apoi, printr-un pasaj inferior, traversează calea ferată Adjud – Ciceu intersectând DN 12A;

- Drumul Național 12A tranzitează localitatea pe direcția SE – NV făcând legătura orașului cu Ardealul.

În prezent, în orașul Comănești există un număr de 118 străzi, însumând 132,27 km, din care 51% sunt asfaltate sau asfaltate parțial (61 de străzi), 58 de străzi, reprezentând 49%, sunt balastate.³⁰

Analizând situația drumurilor comunale din Comănești se constată următoarele:

Tabel nr. 2.8.11 - Drumuri balastate în orașul Comănești (2021)

Nr. crt.	Denumire drum	Nr. crt.	Denumire drum
1.	Str. Macului	30.	Str. Izvorului
2.	Str. Bucegi	31.	Str. Matei Millo
3.	Str. Dealului	32.	Str. Zefirului
4.	Str. Dealul Viei	33.	Str. George Coșbuc
5.	Str. Curmăturii	34.	Str. Gheorghe Lazăr
6.	Str. Văiuga	35.	Str. Dimitrie Cantemir
7.	Str. Salcânilor	36.	Str. Câmpului
8.	Str. Leorda	37.	Str. Mircea cel Bătrân
9.	Str. Nicolae Bălcescu	38.	Str. Zorilor
10.	Str. Busuiocului	39.	Str. 8 Martie
11.	Aleea Școlii	40.	Str. Minei
12.	Str. Muntelui	41.	Str. Voinței
13.	Str. Luminii	42.	Str. Pinului
14.	Str. Codrului	43.	Str. Sublăloaia
15.	Str. Costișa	44.	Str. Prundului

³⁰ Primăria Orașului Comănești

Nr. crt.	Denumire drum	Nr. crt.	Denumire drum
16.	Str. Carpați	45.	Str. Păcii
17.	Str. Fundătura Șoimului	46.	Str. Gârla Morii
18.	Str. Trotuș	47.	Str. Libertății
19.	Str. Crângului	48.	Str. Orizontului
20.	Str. Avântului	49.	Str. Runcului
21.	Str. Banatului	50.	Str. Cetățuia
22.	Str. Pârâul Valea Poienii	51.	Str. Doinei
23.	Str. Corobanu	52.	Str. Prieteniei
24.	Str. Mioriței	53.	Str. Alexandru Odobescu
25.	Str. Gh. Asachi	54.	Str. Teiului
26.	Str. Oituz	55.	Str. Armoniei
27.	Str. Pârâul Sec	56.	Str. Violetelor
28.	Str. Andrei Baci	57.	Str. Vrinceanu
29.	Str. Lapoș		

Sursa: Primăria Orașului Comănești

În anul 2016 au fost reabilitate mai multe drumuri din Orașul Comănești în cadrul proiectului „Reabilitare de străzi urbane – trotuare și iluminat public în Orașul Comănești, județul Bacău”, finanțat în cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013.

Tabel nr. 2.8.12 - Drumuri reabilitate (2016)

Nr. crt.	Cartier	Străzi reabilitate
1.	Vermești	Str. Cireșoaia
2.	Zăvoi	Bulevardul 1 Mai, Str. Bibliotecii, Str. Liceului, Str. Tudor Vladimirescu, Str. Pietricica
3.	Lunca de Jos	Str. Vasile Alecsandri, Str. Măgurii, Str. Ecolui, Str. Narciselor, Str. Arinilor, Str. Stadionului, Str. Mihail Sadoveanu
4.	Centru	Str. Parcului, Str. Avram Iancu, Str. Gârlei, Str. Aleea Parcului, Str. Pieței, Str. Gheorghe Donici, Str. Gheorghe Doja, Str. Nufărului, Str. Speranței, Str. Mihai Viteazul, Str. Nicolae Ghica, Str. Ciobănuș
5.	Leorda	Str. Poienii, Fundătura Poienii, Str. Dorobanți, Str. Mihail Kogălniceanu, Str. Saivanului, Str. Eugen Ghica, Str. Mihai Eminescu, Fundătura Mihai Eminescu
6.	Lăloaia	Str. Victoriei, Str. Valea Poienii, Str. Petru Rareș
7.	Podei	Str. Podeiului, Str. Bradului, Str. Luncii, Str. Goanței, Str. Fagulii

Sursa: Primăria Orașului Comănești

În ceea ce privește transportul public local, în orașul Comănești este asigurat de un operator privat care asigură transportul persoanelor prin intermediul autobuzelor și/sau microbuzelor proprii și se întinde pe o lungime de 13 km, de la Strajă pod (stație de capăt) la S.C. Finnforest Baco Production S.R.L. (intersecția cu str. Al. Odobescu – stație de capăt) și acoperă zonele limitrofe ale orașului precum Vermești, Lăloaia și Gara Asău.

Pe viitor se pot avea în vedere investiții de extindere a transportului public local care să acopere zona Șupan. Transportul către alte orașe din județ se realizează prin intermediul unor microbuze care transportă zilnic călători pe traseul Comănești - Bacău.

Referitor la infrastructura de transport feroviar, accesul este posibil prin magistrala secundară 501 (Adjud – Onești – Târgu Ocna – Dărmănești – Comănești – Ghimeș) și magistrala secundară 508 (Comănești – Moinești).

Orașul Comănești nu dispune de infrastructură proprie pentru transport aerian. Cele mai importante aeroporturi sunt cele de la Bacău (61 km), Suceava (183 km) și Iași (171 km).

Infrastructură de comunicații

Infrastructura de comunicații reprezintă un element important în dezvoltarea orașului, stând la baza funcționării optime a multor activități cu impact socio-economic, fiind esențială accesarea informațiilor în timp real, cu efecte asupra gradului de dezvoltare socio-economică.

Din datele statistice reiese că, în anul 2019, patru cincimi din gospodăriile din regiunea Nord-Est erau conectate la internet (cu 35% mai mult față de 2012), în creștere continuă datorită lucrărilor de extindere a rețelelor de internet derulate de furnizorii acestora. În ceea ce privește gradul de conectivitate din mediul urban este de doar 69,7% din gospodării.

³¹ https://insse.ro/cms/sites/default/files/com_presa/com_pdf/tic_r2020_0.pdf

³² <https://old.adrnordest.ro/user/file/pdr/2021/PDR%20NE%202021-2027%20vers.%20ianuarie%202021.pdf>, pagina 127

Figura nr. 2.8.13 – Numărul de gospodării conectate la internet

Structura gospodăriilor conectate la internet, după mediul de rezidență, în anii 2019 și 2020				
	Urban		Rural	
	2019	2020	2019	2020
Total gospodării	100,0	100,0	100,0	100,0
Conectate la internet	82,5	84,8	66,8	69,7
Fără conectare la internet	17,5	15,2	33,2	30,3

Sursa: Preluare din Comunicatul INSSE, anul 2020³¹

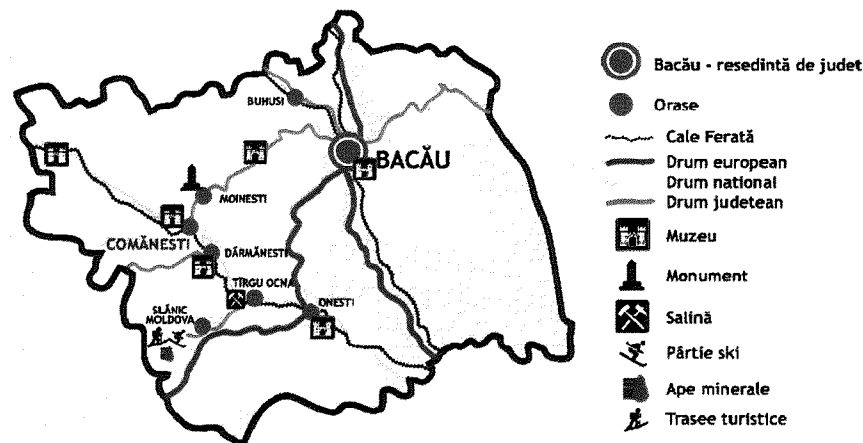
În anul 2020, peste trei sferturi dintre gospodăriile din România (84,8%) au acces la rețeaua de internet de acasă.³²

Serviciile de poștă și telecomunicații în orașul Comănești sunt asigurate de un Oficiu Poștal, precum și de rețeaua de mesagerie.

În Comănești, infrastructura de telefonie este bine dezvoltată, locuitorii dispunând de acces atât la rețele de telefonie fixă, cât și la rețele de telefonie mobilă.

Furnizorii de internet și de telefonie sunt reprezentați de companiile Vodafone, Orange, Digi – RCS-RDS.

2.9 Turism

Sursa: Hartă obiective - Centrul De Turism Comănești (comanesti-turism.ro)

La nivel mondial, turismul a devenit unul dintre sectoarele economice cu cea mai rapidă creștere. În prezent, turismul este strâns legat de procesul de dezvoltare socio-economică, dinamică ce a transformat turismul într-un factor determinant pentru progresul socio-economic, datorită capacității și potențialului său de a crea noi locuri de muncă. Tendință manifestată și la nivelul orașului Comănești.

„Măsurile stabilite la nivelul Strategiei Naționale de Dezvoltare Durabilă a României 2013-2020-2030, vizează în principal valorificarea sustenabilă a patrimoniului cultural și a resurselor naturale cu potențial turistic precum și

îmbunătățirea calității infrastructurii turistice de cazare și agrement în vederea creșterii atractivității regiunilor, dezvoltării economiilor locale (comerț, construcții, transporturi, alimentație publică, industria mică și de artizanat) și creării de noi locuri de muncă. În acest fel regiunile, zonele și localitățile își identifică și consolidează o identitate proprie.”³³

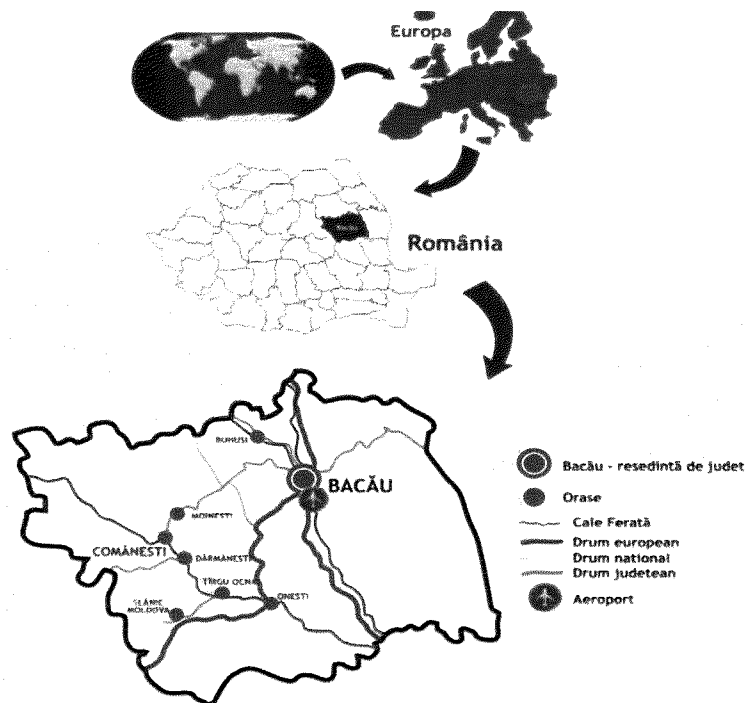
Radiografia principalelor schimbări

Orașul Comănești este un important reper turistic, fiind situat în lungul văii râului Trotuș și înconjurat la nord de Munții Goșmanu, la est de Munții Berzunți, la sud de Munții Nemira și la sud-vest de Munții Ciucului, conferindu-i un real potențial de dezvoltare a turismului, atât de tranzit cât și de sejur.

Poziționarea geografică îi conferă orașului o serie de avantaje și reale premise pentru dezvoltarea viitoare a unui turism competitiv la nivel european. Aflat la aproximativ 35 de km de stațiunea balneară Slănic Moldova care dispune de resurse hidrominerale importante (22 de izvoare de apă minerală terapeutice utilizate în cura internă și externă și de gaze terapeutice) și la aproximativ 22 de km de stațiunea Târgu Ocna renumită pentru cele 7 izvoare de ape clorurate, sodice, bicarbonate, magnezice și de salina Târgu Ocna (microclimat specific cu efecte terapeutice deosebit de valoroase în tratarea afecțiunilor respiratorii), Drumul Sării din orașul Târgu Ocna, Palatul Știrbei din orașul Dărmănești, Biserica și Curtea domnească din orașul Bacău, Castelul Roșu din comuna Hemeiuș etc.),

³³ SNDD_Orizonturi 2013-2020-2030

Orașul Comănești prezintă importante oportunități de creștere a cererii de turism în zonă datorită posibilității interconectării activităților de agrement proprii ce le poate oferi turiștilor cu atracțiile turistice oferite de regiune.

Sursa: Hartă zonă - Centrul De Turism Comănești (comanesti-turism.ro)

Cu toate acestea, orașul Comănești este perceput, la momentul actual, mai mult ca fiind un oraș de tranzit spre cele mai importante obiective turistice ale județului Bacău și nu un oraș de sejur, situație explicată de lipsa de investiții consistente pentru dezvoltarea infrastructurii de cazare și de agrement adecvate cerințelor actuale ale turiștilor.

În cifre, sectorul turistic a înregistrat o creștere de aproximativ 34,29% și a generat 6.364.479,00 lei pentru economia orașului Comănești în anul 2020, reprezentând aproximativ 1,07% din volumul cifrei de afaceri a mediului de afaceri local.

Numărul turiștilor înregistrați în unitățile de cazare ale orașului a scăzut cu aproximativ 53,47% în 2020 față de 2019, ceea ce reflectă impactul negativ pe care starea de urgență instaurată din cauza răspândirii virusului COVID-19 l-a avut asupra industriei HORECA.

Capacitatea de cazare din unitățile locale a avut o scădere de aproximativ 38,52% în anul 2020 față de anul 2019 însă, odată cu ridicarea stării de urgență, în anul 2021, capacitatea de cazare din unitățile locale din orașul Comănești a cunoscut o creștere cu 30,12% față de anul 2020.

Aceste evoluții pozitive, dar care pot fi maximizate având în vedere potențialul turistic al orașului, au fost susținute și de creșterea interesului autorităților publice locale pentru dezvoltarea infrastructurii turistice și de agrement, în vederea valorificării potențialului turistic existent, prin implementarea unor proiecte de investiții finanțate prin fonduri nerambursabile.

Astfel, a fost dezvoltat web-site-ul *Centru național de informare și promovare turistică Comănești* unde sunt oferite informații cu privire la obiectivele turistice, activitățile recreative disponibile, monumentele istorice ale zonei etc, susținând promovarea și dezvoltarea turismului.

Totodată, au fost depuse și se află în curs de realizare mai multe proiecte vizând reabilitarea monumentelor istorice, spațiilor verzi și a infrastructurii rutiere, proiecte ce vor contribui la dezvoltarea turismului în orașul Comănești și în zonele învecinate.

Indicatori reprezentativi. Analiză

Din categoria celor mai reprezentativi indicatori turistici au fost analizați următorii:

- Numărul unităților de primire turistică;
- Capacitatea de cazare;
- Încadrarea unităților de cazare pe categorii de stele sau flori;
- Unitățile de primire turistică cu funcțiuni de alimentație publică;
- Sosiri ale turiștilor în structurile de primire turistică;
- Înnoptări ale turiștilor în structurile de primire turistică.

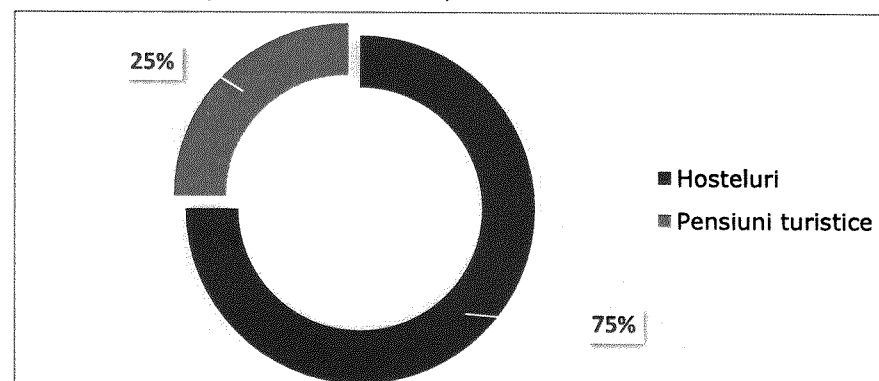
Numărul unităților de primire turistică

În orașul Comănești, în anul 2021 existau 4 unități de primire turistică, potrivit datelor oferite de Institutul Național de Statistică, distribuite după cum urmează:

- 1 hostel;
- 3 pensiuni turistice.

Analizând datele se constată că pensiunile turistice dețin o pondere de 75% din total, în timp ce hostelurile dețin o pondere de 25%.

Figura nr. 2 9.1.- Distribuția structurilor de cazare

Sursa: INSSE – Tempo online – Prelucrare proprie³⁴

Capacitate de cazare

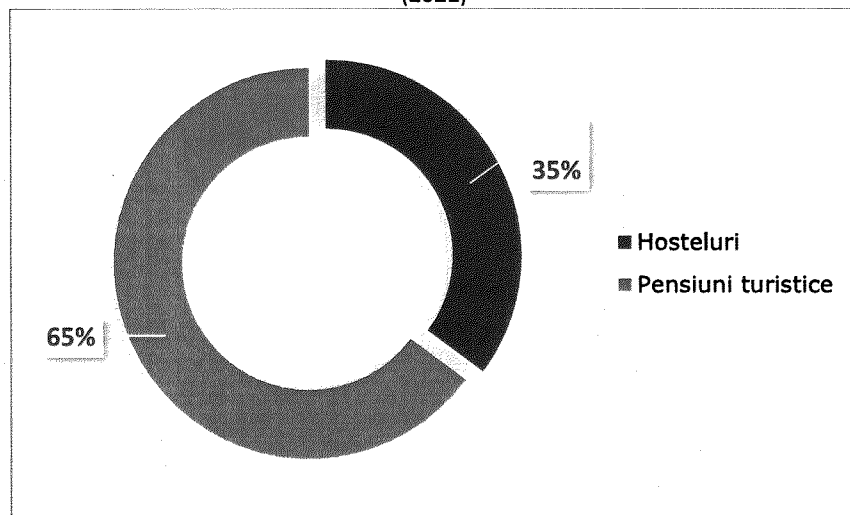
În anul 2021, capacitatea totală de cazare din aceste unități era de 108 locuri, iar distribuția pe categorii de structuri, arată că ponderea cea mai mare o dețin pensiunile turistice (64,81%), urmate de hosteluri, fiind singurele structuri de cazare de la nivelul orașului Comănești.

Oferta unităților de cazare din orașul Comănești este una scăzută, conform datelor statistice din Anuarul Statistic al județului Bacău – ediția 2024:

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare	4	5	4	3	6	6

³⁴ INSSE – Interogare tabel Structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică pe tipuri de structuri, județe și localități

Figura nr. 2.9.2.- Distribuția capacității de cazare pe categorii structuri de cazare (2021)

Sursa: INSSE – Tempo online – prelucrare proprie³⁵

Se observă o scădere a capacității de cazare în anul 2020 față de anul 2019 cu 38,52%, urmată de o creștere cu 30,12% în anul 2021.

Încadrarea unităților de cazare pe categorii de stele sau flori

Conform încadrării pe categorii de stele sau flori, în orașul Comănești, în anul 2021, se remarcă un nivel calitativ mediu spre scăzut al serviciilor de cazare, cele mai multe unități de primire turistică fiind încadrate la 3 stele.

³⁵ INSSE – Interogare tabel *Capacitatea de cazare turistică existentă pe tipuri de structuri de primire turistică, județe și localități*

La nivelul orașului Comănești nu sunt înregistrate structuri de primire turistică clasificate la 4 sau la 5 stele, fiind necesare inițiative de îmbunătățire a calității ofertei de caza în vederea creșterii numărului de sosiri.

Unitățile de primire turistică cu funcțiuni de alimentație publică

Din punct de vedere al unităților de primire turistică cu funcțiuni de alimentație publică, în orașul Comănești, în anul 2021, funcționau 3 astfel de unități, fiind încadrate la 3 stele, un Snack Bar Hei încadrat la 2 stele și 2 unități de cazare încadrate la 2 stele.

Tabel nr. 2.9.1 - Structuri de primire turistice cu funcțiuni de alimentație publică, orașul Comănești, 2021

Nr. crt.	Tip structură	Denumirea structurii	Categorie
1.	Restaurant clasic	Pensiunea „Excelentza”	3 stele
2.	Restaurant clasic	Pensiunea „Cabana Șoimul”	3 stele
3.	Restaurant clasic	Pensiunea „Casa Georgia”	3 stele
4.	Snack Bar	Hei Comănești	2 stele
5.	cazare	La Miruna	2 stele
6.	cazare	Casa Floro	2 stele

Sursa: Centrul Național de Informare și Promovare Turistică Comănești

Sosiri ale turiștilor în structurile de primire turistică

Potrivit Institutului Național de statistică al județului Bacău, în anul 2020, în orașul Comănești s-au cazat 99.300 de turiști, din care un procent de

aproximativ 73,49% au ales ca tip de cazare pensiunea sau camerele de închiriat.

Înnoptări ale turiștilor în structurile de primire turistică

În ceea ce privește numărul înnoptărilor turiștilor raportat la numărul total al sosirilor acestora, orașul Comănești nu are o medie de înnoptări/turist, constantă și optimă. Mai este de muncit la acest aspect, în primul rând prin vizibilitate și publicitate în mediul on-lin și publicitar.

Acest lucru este cauzat și de faptul că, până în prezent orașul Comănești a fost considerat în special un oraș de tranzit și nu unul de sejur, având în vedere insuficiența dezvoltare a infrastructurii de cazare și de agrement a orașului.

Având în vedere potențialul turistic dezvoltat al orașului Comănești, este importantă realizarea de investiții în vederea îmbunătățirii calității și dezvoltării infrastructurii turistice de cazare, concomitent cu o promovare adecvată a orașului, astfel încât să valorifice optim acest avantaj.

Menționăm că Orașul Comănești a fost atestat ca "Zonă turistică a orașului Comănești de interes local" prin HG nr.120/2024 Anexa 5.

Resurse de dezvoltare turistică

Poziționarea geografică a orașului într-o zonă montană cu obiective naturale deosebite îi asigură acestuia un potențial turistic ridicat, alături de cunoscutele obiective turistice naturale și de monumente ce aparțin patrimoniului cultural al orașului.

În orașul Comănești, resursele ce pot fi valorificate pentru dezvoltarea turismului sunt reprezentate de cadrul natural montan, lacuri, monumente istorice, flora și fauna naturală, tradițiile și folclorul specific zonei.

Printre obiectivele naturale care prezintă atractivitate turistică sporită în rândul turiștilor, aflate pe teritoriul administrativ al orașului se numără:

- Râul Trotuș;
- Dealul Comăneștiului;
- Munții Goșmanu.

Totodată, în vecinătatea orașului Comănești, se află o serie de obiective care atrag turiști an de an. Printre cele mai importante atracții turistice, care aduc un plus valoare zonei sunt:

- Salina Târgu Ocna;
- Lacul Poiana Uzului;
- Munții Ciucului.

Printre tipurile de turism ce pot fi practicate în orașul Comănești, se numără:

- Turism montan;
- Turism de agrement;

- Turism ecumenic;
- Turism cultural;
- Turism istoric.

Turism montan

Fiind un oraș situat la poalele munților Goșmanu din Carpații Orientali, la capătul de vest al Depresiunii Dărmănești-Comănești, orașul Comănești prezintă oportunitatea dezvoltării turismului montan, principalele atracții fiind Zona turistică Galion-Lapoș, Circuit amenajat Faleză – Pod Șupan – Goanța – Pasarelă pietonală, Traseu montan Comănești – Galion – Lapoș – Valea Uzului și Traseu pentru bicicletă Centru – Faleză – Galion – Podei – Podine – Lunca de Jos – Centru.

În scopul informării turiștilor cu privire la traseele ce pot fi parcurse în zona montană a orașului Comănești, a fost înființat un centru de informare, în mediul online, ce conține toate informațiile necesare pentru exploatarea oportunităților de turism montan din zonă.

Aflați la 32 km de orașul Comănești, Munții Berzunți reprezintă de asemenea o opțiune în cadrul turismului montan, contribuind la creșterea notorietății zonei și implicit, a orașului Comănești.

Turism de agrement

Turismul de agrement la nivelul orașului Comănești este oferit de 2 parcuri și Faleza amenajată pe Râul Trotuș, iar principala atracție pentru practicarea acestui tip de turism este Centrul de agrement Trotuș situat pe malul râului Trotuș. Aceste spații sunt special amenajate pentru a oferi turiștilor zonei oaze de relaxare și petrecere a timpului liber în natură.

Centrul de agrement Trotuș este cea mai importantă atracție pentru practicantii turismului de agrement. Acesta a fost reabilitat prin intermediul Programului Operațional Regional 2007-2013, fiind investită o valoare totală de 21.368.878,97 lei. În anul 2020, au fost vândute 7.514 bilete, cu un număr de aproximativ 1.300 de vizitatori.

Alte atracții pentru turiști, în apropierea orașului Comănești sunt Salina Târgu Ocna, o exploatare minieră a sării aflată în stațiunea balneoclimatică Târgu Ocna, a treia cea mai mare salină și una dintre cele mai vechi din România. Pârția de schi Slănic Moldova, pentru turismul de agrement sezonier, Stațiunea Turistică Târgu Ocna, un loc încărcat de istorie și cu extraordinare facilități de tratament balnear și Stațiunea Turistică Slănic Moldova, mult timp denumită Perla Moldovei, este cea mai importantă stațiune balneo-climaterică de interes național din Regiunea de Nord- Est a țării. Pe lângă urmărirea relaxării și refacerii sănătății prin aer curat, lipsit de agenți alergeni, liniștea culmilor montane ce împrejmuesc stațiunea, Slănic Moldova este renumită și pentru izvoarele minerale ale căror calități terapeutice sunt comparabile cu cele din renumitele stațiuni europene Vichy, Marienbad sau Karlsbad.

În orașul Comănești, se organizează, de asemenea, o serie de evenimente și activități anuale care au devenit parte din tradiția locală a orașului, stârnind an de an interesul potențialilor turiști. Dintre acestea, cele mai importante sunt:

- Festivalul anual „Zilele Orașului Comănești” – primul weekend al lunii august;
- Simpozion Științific Național anual „Dimitrie Ghika – in memoriam” – 15-18 august;
- Festival Colinde „Florile Dalbe” – 20-24 decembrie;
- Festivalul Datini Strămoșești, unul din cele mai importante evenimente locale, păstrător al unei tradiții unice în lume și anume: Jocul Ursului, festival pentru care s-au făcut demersuri pentru a fi inclus în circuitul UNESCO – 30 decembrie.

Turism ecumenic

Orașul Comănești oferă posibilități de practicare a turismului ecumenic având un număr însemnat de biserici, mănăstiri și catedrale, atât pentru credincioșii de confesiune ortodoxă, cât și pentru cei de confesiune catolică. Printre acestea se numără: Mănăstirea ortodoxă „Sf. Andrei”, în cadrul pitoresc al Văii Trotușului, Catedrala ortodoxă „Sf. Împărați Constantin și Elena”, Biserica ortodoxă „Sf. Spiridon”, la poalele Dealului Cetățuia, construită în anii 1810-1815, Biserica ortodoxă din lemn „Sf. Ștefan”, Biserica catolică „Sfântul Anton de Padova”, Biserica ortodoxă „Nașterii Maicii Domnului” Lăloaia, etc.

Pe lângă vastele posibilități oferite de orașul Comănești în ceea ce privește practicarea turismului ecumenic, în apropiere de oraș se află și Mănăstirea Cașin, un cunoscut locaș de cult care se află în comuna cu același nume, construită în 1655 de Voievodul Gheorghe Ștefan pe locul unei foste așezări monahale.

Turismul cultural

În orașul Comănești, obiectivele cultural-istorice ce pot fi valorificate din punct de vedere turistic sunt Muzeul de Etnografie și Artă contemporană D. Ghika, clădirea stației C.F.R., biblioteca orășenească, palatul și parcul Ghica, monumentul DADA Moinești și Primăria orașului Comănești.

Muzeul de etnografie și artă contemporană D. Ghika Comănești este realizat în ultimul deceniu al secolului XIX-lea de către Dimitrie N. Ghika sub îndrumarea arhitectului Albert Galleron (a fost și arhitectul Ateneului din București) în stil baroc. În anul 1988 la Palatul Ghika, Muzeul județean a organizat într-o aripă expoziția etnografică și de artă populară din zona Trotuș, deschisă în 1989, iar în 1995 expoziția de artă plastică românească contemporană.

Colecția cuprinde obiecte legate de ocupațiile tradiționale și de iarnă din zona Trotuș, meșteșuguri, industria casnică, țesături de interior și costume tradiționale.³⁶

Căderea stației C.F.R. Comănești, ce datează din anul 1892, este o reprezentare splendidă a unei piese de arhitectură românească. Aceasta a suferit unele avarii din cauza operațiunilor militare desfășurate în al doilea război mondial fiind complet restaurată în cadrul unui proiect de amploare finanțat prin Program guvernamental de Ministerul Transporturilor.

Biblioteca orășenească este o clădire ce datează din anul 1910, cu aspect arhitectonic impresionant, fosta proprietate a colonelului Ștefan Trandafil. Biblioteca funcționează în această locație din anul 1971 și are în prezent un fond de 60.000 de cărți și periodice tipărite (legate) din care în jur de 47 700 de titluri. De acest fond de carte, beneficiază 2610 utilizatori (la finele anului 2020) din care 1520 utilizatori activi.

La finalul anului 2020, Biblioteca orășenească din Comănești, a avut aproximativ 4 000 de vizite fizice și 700 de participanți din toate categoriile de vârstă la programe și proiecte educative pentru populație.

Clubul 1 Mai, a fost înființat în anul 1952, într-o clădire impozantă construită după al doilea război mondial. În această locație, se desfășurau activități culturale educative multiple și beneficia de o sală modernă de cinema. Clubul 1 Mai și-a încetat activitatea în anul 1989, iar din anul 2017 a fost cumpărat de APL Orașul Comănești, care a depus un proiect de reabilitare clădire la Compania Națională de Investiții.

³⁶ Muzeul de etnografie și artă Dimitrie Ghika, Comănești – Serviciul Public Județean pentru Promovarea Turismului și Coordonarea Activității de Salvamont Bacău (turism-bacau.ro)

Turism istoric

Teritoriul orașului este brăzdat de descoperiri arheologice care pot stârni cu ușurință curiozitatea potențialilor turiști de a exploata vasta istorie a orașului. Descoperiri precum Podul lui Mitache (pe terasa inferioară a Troțușului) fiind scoase la iveală fragmente ceramice aparținând perioadei mijlocii a epocii Latene (300-150 î.H.) precum și din feudalismul dezvoltat (secolele XVII-XVIII), pe terasa stângă a Troțușului s-a descoperit un cimitir medieval, iar pe teritoriul orașului s-au identificat monede geto-dacice și un sesterț de bronz de la Antoninus Pius, din anii 140-144 d. Hr. conduc la întărirea imaginii de oraș istoric.³⁷

O particularitate aparte prezentată de orașul Comănești este faptul că deține singurul Cimitir Internațional al eroilor din România, acesta fiind special construit în anul 1933 după încetarea ostilităților din primul război mondial, unde au fost adunate osemintele eroilor căzuți, indiferent de tabăra din care făceau parte, oferind loc de odihnă a nu mai puțin de 165 de eroi români, 46 de soldați germani, 2.141 de soldați ruși, 370 de soldați unguri și 191 de soldați austrieci. Găzduită de zilele orașului, ceremonia militar-religioasă este organizată de către Primăria orașului și Asociația Națională Cultul Eroilor „Col. Corneliu Chiries”- Bacău care în prezența reprezentanților M.A.N., cadre militare în rezervă și în retragere, veterani de război și a numeroșilor edili politici de la nivel județean împreună cu un sobor de preoți, oficiază slujba de pomenire a celor peste 3.000 de eroi, anual.

³⁷ Primăria Orașului Comănești

Un alt obiectiv turistic de tip istoric este Troița Comemorativă a Eroilor din Războiul de Independență din 1877 și din Primul Război Mondial, fiind construită în anii 1925-1928 și amplasată pe Dealul Comăneștiului.

Monumentul eroilor din curtea bisericii Lăloaia construită între anii 1933-1938, recunoscută cunoscută sub numele de Biserica ortodoxă „Nașterii Maicii Domnului” fiind construită cu întreruperi din cauza situației cauzate de primul război mondial, deține pe lângă monumentul eroilor, un cimitir propriu și o casă praznicală construită în anii 1990-1991.

Pe lângă aceste obiective turistice, orașul deține și Palatul Ghika, care alături de Parcul Ghika formează circuitul oricărei excursii în zonă, fiind cel mai important obiectiv cultural de pe Valea Troțușului de munte și este amplasat în conexiune cu întreaga vale, cu zona Oituzului și Valea Cașinului. Reprezintă un real potențial turistic natural, cultural și istoric și care se desfășoară în partea de sud-vest a județului Bacău.

Clădirea palatului transformată în muzeu reprezintă un etalon al istoriei, cunoscut de locuitorii din zonă dar și de turiștii interesați să descopere istoria orașului. Arondat Palatului Ghika este Parcul Ghika, fiind întins pe o suprafață de „...60 de hectare...era una dintre cele mai mari și mai frumoase grădini din țară...cu două orangerii și o florărie, pline cu plante exotice din cele mai rare...cascade...havusuri, un lac mare, insule cu pavilioane și chioșcuri” – Hortensia Racoviță – Dicționarul geografic al județului Bacău 1895³⁸.

³⁸ [Palatul Ghika about.pdf \(primariacomanești.ro\)](#)

În prezent, parcul are o întindere de 7,5 hectare. Intrarea principală de face printr-o impresionantă poartă de fier forjat rămasă din vechea împrejmuire a parcului, care odinioară era constituită dintr-un zid înalt din piatră lat de aproape un metru, iar poarta era străjuită de tufe mari de liliac. În dreptul intrării principale, este amplasat bustul lui Dimitrie N. Ghika, cel care a fost fondatorul și proprietarul parcului și castelului. Parcul Ghika este locul principal de agrement al locuitorilor dar și al turiștilor veniți sau aflați în trecere prin orașul Comănești. Acesta este străbătut de alei de-a lungul cărora de află bănci, unde vizitatorii se pot bucura de clipe de liniște și de odihnă, admirând peisajul minunat.

Suport logistic de informare turistic

Orașul Comănești, până în momentul prezent, deține un Centru de Informare și Promovare Turistică, clădire reabilitată și dotată prin intermediul Programului Operațional Regional 2007-2013 în anul 2015 prin proiectului „Reabilitare și dotare Centru Național” și un web-site aferent Centrului Național de Informare și Promovare Turistică Comănești, unde sunt prezentate principalele tipuri de turism și obiective turistice. Scopul acestui proiect a fost dezvoltarea infrastructurii de informare a turiștilor interesați de zona orașului Comănești și a Văii Troțușului, în scopul dezvoltării turismului cu obiective precum creșterea nivelului de informare a turiștilor din zonă prin sporirea volumului de informații verificate și corelarea acestora cu produse turistice din regiune județului Bacău.

La nivelul orașului există și 3 agenții de turism acreditate de către autoritatea Națională pentru Turism care consolidează identitatea turistică a zonei și ajută la includerea zonei Comănești în circuite tematice. Spre deosebire de planul local, la nivelul județean există 51 de agenții acreditate,

cu aproximativ 94% mai multe decât la nivelul local. Printre ofertele turistice incluse se numără principalele puncte de atracție precum Palatul Ghika, Parcul Ghika și Muzeul de Etnografice și Artă Contemporană promovate prin Centrul de Informare și Promovare Turistică.

Avantaje concurențiale și valorificare turistică

Conform Strategiei de Dezvoltare a turismului românesc pe piața europeană „Potențialul turistic face parte din categoria resurselor al căror consum poate fi realizat doar „în situ”, angrenarea sa în circuitul social și economic al valorilor constituie atât un proces de valorificare superioară a potențialului existent, cât și un important factor în dezvoltarea economică[...]. În timp se realizează o strânsă corelație între localizarea resurselor turistice și dezvoltarea turismului, între varietatea acestor resurse și formele de turism practicate, între dimensiunea fenomenului turistic și conturarea zonelor turistice, respectiv prosperitatea populației locale.”³⁹

Unul dintre principalele avantaje ale orașului este așezarea geografică, fiind la 60 km de Municipiul Bacău, traversat de DN12A și calea ferată Adjud-Ciceu-Constanța, așezat în Pasul Ghimeș-Făget face legătura dintre Moldova și Transilvania și deci poziționat avantajos în raport cu principalele obiective turistice de la nivel județean și nu numai.

Astfel, poziționarea geografică conturează zonei Comănești caracteristici compatibile unui punct de primire turistică prin unitățile de cazare disponibile, tipurilor diversificate de turism ce se pot practica la nivelul orașului cât și la nivel județean. În orașul Comănești potențialul turistic

³⁹ Strategii de dezvoltare a turismului românesc pe piața europeană - Vîrciorovan Petru, drd. Universitatea de Vest din Timișoara

este susținut de gradul de interes față de obiectivele turistice sau zonele de agrement și sport.

Spre exemplu, traseul de la Comănești la Ghimeș este o succesiune de defilee cu versanți împăduriți de conifere, care adăpostesc frumoasele sate de munte (Goioasa, Agăș, Brusturoasa, Palanca, Ghimeș). Orașul este străjuit de o parte și de alta de munți înalți, fiind situat într-o regiune sub-alpină însoțită, cu un relief variat și un decor montan veșnic verde, motiv pentru care turismul montan nu trebuie neglijat. Din punct de vedere geografic, orașul este amplasat pe ambele maluri ale râului Trotuș, împletindu-se cu forme de relief muntoase. Contactul cu acestea din urmă favorizează dezvoltarea turismului de tip montan bike datorită planului de Vest și Nord-Vest, unde depresiunea este dominată de vârfurile Piciorul Arsurii (1049 m) și Lăloiața (1046 m) precum și Culmea Brezuntului în Est care se înalță cu peste 300 m deasupra celor mai înalte dealuri.⁴⁰

În zona Șupan există aproximativ 0,10 ha de "Strate tip pentru Formațiunea de Șupan" protejată datorită straturilor din gresii, argile nisipoase cu intercalații de argile cărbunoase ce se regăsesc pe cursul inferior al pârâului Șupan și pe inter-fluxul Trotuș-Șupan.

Aceste formațiuni au fost declarate protejate prin legea nr. 5 din anul 2000 și reprezintă un afloriment (abrupt în versantul râului Șupan, afluent de dreapta al Trotușului, unde în masivul straturilor de rocă s-au descoperit importante depozite de faună constituită din resturi fosilizate cu cochilii de anghilă de mare și gastereopode fiind una dintre multele atracții care pot fi valorificate pentru creșterea potențialului turistic din zonă.

⁴⁰ [statut_oras_comanesti_hcl-090-31.07.2015.pdf \(primariacomanesti.ro\)](#), pagina 1

De asemenea, un aspect important este că la nivel județean se află 22 de arii protejate, printre care se numără lacuri, rezervații naturale, păduri, puncte fosiliere, etc. care susțin dezvoltarea turistică și a orașului Comănești prin includerea acestuia în circuite turistice destinate iubitorilor de drumeții în natură.

În concluzie, factorii cheie pentru dezvoltarea socio-economică a unei comunități sunt valorile și bunurile de patrimoniu cultural care reprezintă atuuri strategice care se impun a fi valorificate, protejate și administrate într-un mod eficient și durabil.

2.10 Educație

Crearea unui Spațiu european al educației (SEE) până în 2025 se numără printre obiectivele cheie al politicii educaționale ale Uniunii Europene fiind considerat un motor al creșterii economice și al coeziunii sociale.⁴¹

Radiografia principalelor schimbări

Privind în prezent, pentru perioada 2021-2027, asupra sistemului de învățământ din orașul Comănești, acesta beneficiază de reabilitări semnificative. Mai exact, la nivel local, sunt în implementare 5 proiecte ce au ca obiectiv principal reabilitarea, modernizarea, extinderea și dotarea infrastructurii educaționale și un proiect de dotare cu infrastructură IT care au ca beneficiari direcți toate unitățile de învățământ. Acesta din urma s-a impus din cauza situației deficitare pentru educație, creată de pandemia de coronavirus, având ca scop principal furnizarea de tablete și echipamente IT necesare desfășurării în mediul on line a cursurilor, toate realizate din dorința de atenuare a urmărilor SARS-COV19 asupra populației cu vârstă școlară.

Din punct de vedere al echipării unităților de învățământ cu calculatoare, media elevilor la un calculator este de 10 elevi⁴² la un calculator conform datelor furnizate de INSSE pentru anul 2020, sub media națională de 6 elevi la un calculator⁴³. Media elevilor la un calculator a cunoscut o evoluție

pozitivă în urma proiectului de dotare cu echipamente IT prin furnizarea a nu mai puțin de 174 de laptopuri unităților școlare.

Pe de altă parte, situația numărului de cadre didactice a crescut de la 270 în 2019 la 281 în 2020, cu aproximativ 4%. Singura scădere înregistrată în 2020 față de 2019 este la nivelul învățământului gimnazial unde numărul de cadre didactice a scăzut de la 39 la 36 în 2020.

Cât despre rata abandonului școlar, la nivelul Colegiului Tehnic „Grigore Ghika” în anul școlar 2020 - 2021 s-a înregistrat o rată de 0,08%, cu aproximativ 93% în scădere față de anul școlar precedent și, totodată cu mult sub media județeană de 1,3%.⁴⁴

Rezultate favorabile în urma examenelor gimnaziale s-au înregistrat în cadrul Colegiului Tehnic „Dimitrie Ghika” unde procentul pentru anul școlar 2020-2021 a fost de peste 95%, cu excepția profilului tehnic și cel profesional, iar procentul de promovare în urma examenului de bacalaureat a fost de 78,34%.

⁴¹ Research for CULT Committee - Making the European Education Area a reality: state of affairs, challenges and prospects (europa.eu)

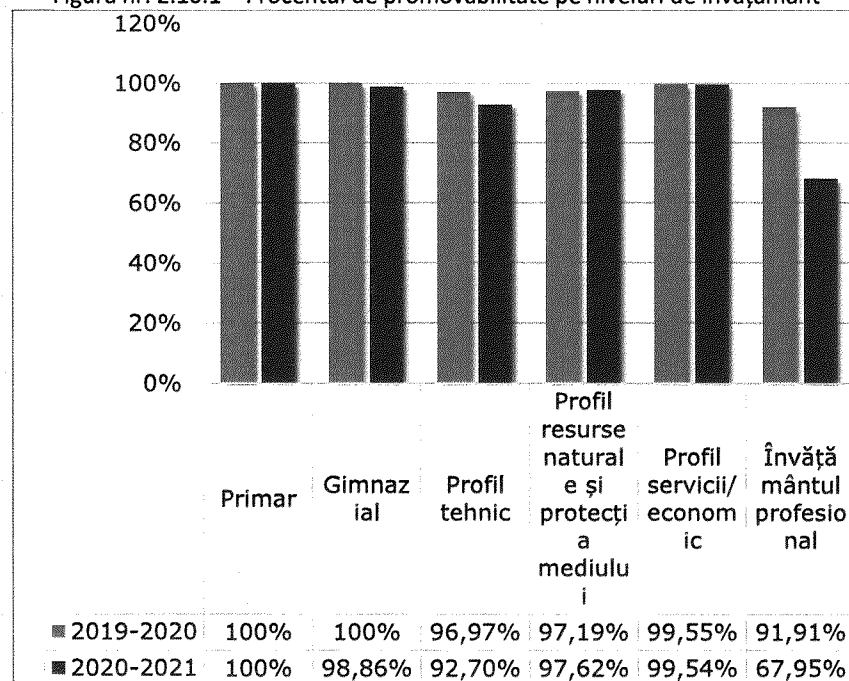
⁴² INSSE – Interogare tabele Populația școlară, pe niveluri de educație, județe și localități și PC-uri/Echipamente IT pe niveluri de educație, județe și localități

⁴³ INSSE – Interogare tabele PC-uri/Echipamente IT pe niveluri de educație, la nivel național și Populația școlară, pe niveluri de educație, la nivel național

⁴⁴ Plan operațional anul școlar 2021-2022 Colegiu Ghika, pagina 14 și interogare tabel Rata abandonului în învățământul preuniversitar

De asemenea, tot pentru anul 2020-2021 s-a înregistrat la nivelul Școlii Gimnaziale „Liviu Rebreanu” un procent de promovabilitate clasat peste media județeană, de 67,63%⁴⁵. La polul opus, rezultatele testărilor naționale a înregistrat un procent de promovare de 66,66% în anul școlar 2020-2021, în creștere față de anul școlar precedent cu aproximativ 8%.⁴⁶

Figura nr. 2.10.1 – Procentul de promovabilitate pe niveluri de învățământ

Sursa: Site-ul Colegiului Ghika – Planul managerial, pag. nr. 12 – Promovabilitate – Prelucrare proprie

⁴⁵ Plan managerial pt. anul școlar 2021-2022 Șc. Rebreanu, pagina 4

⁴⁶ Plan operațional anul școlar 2021-2022 Colegiu Ghika, pagina 12

Efectivul de persoane fără studii a înregistrat, cu toate acestea, o scădere cu 26,66% în anul 2012, față de anul 2008, numărul de persoane fără studii prezentând în mod clar o tendință de diminuare.

Sistemul educațional promovează cultura unor școli adaptate spațiului european. În acest sens oferta educațională a colegiului tehnic „D. Ghika” cuprinde și profiluri care se pliază pe principalul obiect de activitate al orașului, prelucrarea lemnului. Astfel, din totalul de 1.201 de elevi înscriși, 438 s-au înscris la profilul tehnic și școala profesională.⁴⁷

Indicatori reprezentativi. Analiză

Din categoria celor mai reprezentativi indicatori la nivel de educație au fost analizați următorii:

- ✓ numărul unităților de învățământ;
- ✓ populația școlară;
- ✓ personalul didactic;
- ✓ starea fizică a clădirilor;
- ✓ nivelul dotărilor unităților școlare;
- ✓ nivelul de instruire al populației;
- ✓ rata de abandon școlar.

⁴⁷ Plan operațional anul școlar 2021-2022 Colegiu Ghika, pagina 8

Numărul unităților de învățământ

Infrastructura de educație din orașul Comănești este formată din 4 unități de învățământ: 1 creșă, 3 grădinițe, din care 2 cu program prelungit, 2 școli primare cu clasele I-IV, 5 școli gimnaziale cu clasele V-VIII, 1 liceu.⁴⁸

Tabel nr. 2.10.2 – Numărul unităților de învățământ din orașul Comănești

Nr. crt.	Unitate de învățământ	Număr de unități	Număr de săli
1.	Creșe	1	2
2.	Grădinițe	5	7
3.	Grădiniță cu program prelungit	2	13
4.	Școli cu clasele I-IV	3	14
5.	Școli cu clasele I-VIII	5	68
6.	Licee	1	24
7.	Postliceală sanitară	1	20
	Total	18	148

Sursa: INSSE – Tempo online – Prelucrare proprie

Populația școlară

Conform INSSE, populația școlară din localitate era de 3.662 în anul școlar 2018/2019 din care 607 de copii înscriși în învățământul preșcolar. Analiza asupra anului școlar 2019/2020 relevă o scădere a numărului de elevi înscriși la o unitate de învățământ cu aproximativ 3% față de anul școlar precedent, ceea ce înseamnă că doar 3.544 de elevi au fost înscriși în învățământ. Analiza distribuției populației școlare pe niveluri de învățământ relevă o pondere dezechilibrată între elevii înscriși în

învățământul preșcolar (aproximativ 16%) și cei din clasele primare și gimnaziale (aproximativ 46%), procentul de 26% reprezintă elevi înscriși în învățământul liceal.

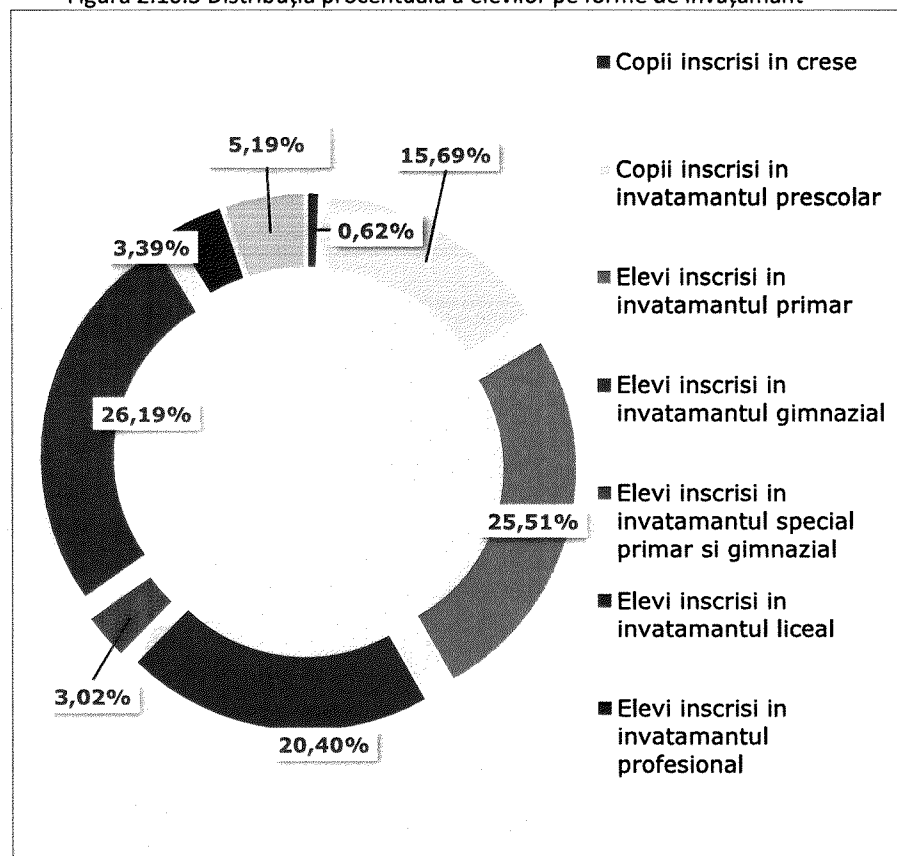
Conform Anuarului Statistic al județului Bacău – ediția 2024, total populație școlară pe nivel de instruire în Orașul Comănești, anul 2022 este de 3.466, din care:

- 35 copii înscriși la Creșă,
- 490 de copii înscriși la grădinițe;
- 1.816 elevi înscriși în învățământul Primar și gimnazial;
- 920 liceeni;
- 47 elevi la școala profesională;
- 158 elevi înscriși la școala postliceală.

Conform Anuarului Statistic al județului Bacău – ediția 2024, total personal didactic pe nivel de instruire în Orașul Comănești, anul 2022 este de 281.

⁴⁸ Primăria Orașului Comănești

Figura 2.10.3 Distribuția procentuală a elevilor pe forme de învățământ

Sursa: INSSE – Tempo online - Prelucrare proprie⁴⁹

Din punct de vedere al gradului de utilizare al unităților de învățământ, orașul înregistrează o medie mai mare decât cea națională, înregistrându-se un număr de aproximativ 23,4 de elevi pe sala de clasă, aproape de media de la nivelul național pentru mediul urban de 25,13 elevi într-o clasă.⁵⁰

La nivelul învățământului liceal, repartizarea pe specializări arată o balanță înclinată spre alegerea profilului real și uman fiind înscriși 629 de elevi față de 338 de elevi înscriși la profilul tehnic și școala profesională ceea ce denotă că aproximativ 53% din efectivul elevilor înscriși în învățământul liceal se orientează către profiluri nu prestabile principalei industrie ale orașului, ci spre profilul informatică și TIC.

Sistemul de învățământ este adaptat cerințelor pieței locale prin crearea de profiluri precum informatică și TIC, servicii/economic, resurse umane și protecția mediului, mecanică și industria textilă și pielărie. Se impune ca liceul să-și doteze clase de informatică și TIC. În ceea ce privește capacitățile sălilor pentru profilurile uman și real, se constată o disponibilizare mai mare pentru profilul real.⁵¹

⁴⁹ INSSE – Interogare tabel Populația școlară, pe niveluri de educație, județe și localități

⁵⁰ www.Edupedu.ro

⁵¹ Plan managerial Colegiul D. Ghika, paginile 7-8 și 61, Admitere 2022 filiera teoretică

Tabel nr. 2.10.4 – Locurile disponibile în funcție de specializare, anul 2022 pentru viitorii liceeni de clasa a IX-a

Nr. crt.	Profil	Specializare	Nr elevi.	Număr de săli
1.	Profil uman	Filologie	26	1
2.		Științe sociale	26	1
3.	Profil real	Matematică – Informatică	52	2
4.		Științe ale naturii	26	1
Total			130	5

Sursa: Site-ul colegiul tehnic „Dimitrie Ghika”

Personal didactic

Personalul didactic din orașul Comănești totaliza în anul școlar 2019/2020, 281 de cadre didactice distribuite în raport cu numărul de elevi înscriși în funcție de nivelul de învățământ. Astfel, pentru învățământul gimnazial era alocat un procent de aproximativ 36% din totalul personalului didactic, acesta neîntâlnind modificări în raport cu anul școlar precedent, rămânând constant. La polul opus, cu cel mai mic număr de cadre didactice, este nivelul de învățământ postliceal. Având în vedere numărul de elevi înscriși, în ceea ce privește nivelul educațional de tip gimnazial, rezultă că unui profesor îi revin aproximativ 11 elevi, în timp ce la nivel antepreșcolar unui cadru didactic îi revin 13 de elevi.⁵²

⁵² INSSE- Interogare tabel *Personal didactic, pe niveluri de educație, județe și localități*

La nivel european, conform datelor furnizate de EuroStat, în anul 2019 numărul mediu de elevi per profesor la nivelul primar a scăzut ușor de la 13,6 în 2018 la 13,5 în 2019.

Conform Anuarului Statistic al județului Bacău – ediția 2024, total personal didactic pe nivel de instruire în Orașul Comănești, anul 2022 este de 281. Numărul mediu de elevi per profesor de învățământ preșcolar și antepreșcolar fiind de 12,5.

Numărul mediu de elevi per profesor de învățământ primar și gimnazial fiind de 10,3.

Numărul mediu de elevi per profesor de învățământ liceal și postliceal fiind de 17,85.

În ceea ce privește media națională, aceasta este de 19,4 elevi la un cadru didactic, cu multe peste media înregistrată la nivel local.⁵³

Starea fizică a clădirilor

Starea și accesibilitatea infrastructurii educaționale și a dotărilor aferente contribuie semnificativ la realizarea obiectivelor specifice privind asigurarea calității și a accesului la educație. Fondurile atrase prin programe cu finanțare externă și cele alocate din bugetul de stat pentru investiții în unitățile de învățământ, cu precădere preuniversitare, nu acoperă necesarul de reabilitare a infrastructurii educaționale din orașul Comănești.

Pentru contracararea problemelor de infrastructură înregistrate la nivelul unităților școlare, în anul 2018 s-a finalizat un proiect pentru amenajarea

⁵³ [Almost 14 pupils per teacher in EU primary schools - Products Eurostat News - Eurostat \(europa.eu\)](#)

unui grup sanitar în incinta școlii nr. 4 arondată școlii „Liviu Rebreanu” cu fonduri de la bugetul Ministerului Educației Naționale în valoare de 246.917,19 lei, cofinanțarea fiind de aproximativ 50%. Pe lângă acesta, alte 3 proiecte de reabilitare, modernizare, dezvoltare și echipare au fost implementate în anul 2020 pentru școlile „Ciprian Porumbescu”, „Liviu Rebreanu” și „Costache S. Ciocan” în anul 2020 care au totalizat 51.270.670,63 de lei fiind finanțate prin programul POR.⁵⁴

Analizând starea fizică a clădirilor de la nivelul sistemului educațional, conform informațiilor primite din partea Primăriei orașului Comănești, există un număr de 12 unități școlare cu vechime de peste 30 de ani și 1 unitate cu reparații capitale în execuție. Din punct de vedere al avizelor de securitate la incendiu, toate unitățile școlare dețin doar aviz de funcționare, din care doar două au depus documentația pentru primirea autorizației de securitate la incendiu.

Nivelul dotărilor unităților școlare

Potrivit datelor furnizate de INSSE, în ceea ce privește dotarea unităților de învățământ cu aparatură IT, în anul școlar 2019-2020, aceasta se afla la un nivel încă insuficient, dar orașul are în implementare proiecte investiționale în urma cărora acest indicator va fi adus la un nivel satisfăcător.

În anul școlar 2018-2019 unui calculator îi reveneau cu aproximativ 8% mai mulți elevi decât în anul școlar 2019-2020.

⁵⁴ Primăria Orașului Comănești

În ceea ce privește dotarea unităților de învățământ, conform site-urilor de promovare a unităților școlare, toate cele 4 unități de învățământ dețin laboratoare de informatică și laborator AEL (școala gimnazială „Costachi S. Ciocan”).

De asemenea din punct de vedere al accesului la infrastructura TIC toate unitățile educaționale dispun de acces la internet wireless în incinta școlii și de 250 de calculatoare conectate la internet. Situația echipării logistice s-a îmbunătățit și prin implementarea proiectului de dotare cu tablete și echipamente IT, fiind furnizate 2.698 de tablete la toate școlile din localitate.

Dar, se cunoaște că aparatura IT este perimată imediat la maxim 1 an de zile lansată pe piață, apoi internetul, plata abonamentelor și a aparaturii necesare de furnizare net este la un cost ridicat, neputând fi întotdeauna suportat de școli și liceu, apoi securitatea datelor este aproape inexistentă, deoarece volumul mare de accesări per calculator, de operatori (elevii) școlilor și liceului, pun la grea încercare atenția informaticienilor, bugetul instituțiilor educaționale și nu în ultimul rând, platformele de rețea informatică.

Referitor la fondul de carte, unitățile de învățământ prezintă biblioteci, cele mai multe volume fiind la școala gimnazială „Ciprian Porumbescu”, respectiv un număr de 15.500 de volume.⁵⁵

⁵⁵ [Colegiul Tehnic "Dimitrie Ghika" Comănești \(liceucomanesti.ro\)](http://ColegiulTehnicDimitrieGhikaComanesti.ro) didactic.ro [Promovarea imaginii școlii \(scoalarebreanu.ro\) didactic.ro](http://PromovareaImaginiiScolii(scoalarebreanu.ro)didactic.ro)

Tabel nr. 2.10.5 – Fondul de carte al unităților de învățământ

Nr. crt.	Unitate de învățământ	Număr de biblioteci	Număr de volume
1.	Școala gimnazială „Liviu Rebreanu”	1	6.000
2.	Școala gimnazială „Costachi S. Ciocan”	1	6.500
3.	Școala gimnazială „Ciprian Porumbescu”	1	15.500
4.	Colegiul tehnic „Dimitrie Ghika”	1	22.319
	Total	4	-

Sursa: site-uri de promovare a unităților de învățământ

Referitor la dotarea cu utilități, la toate unitățile de învățământ sistemul de încălzire este asigurat de centrale termice proprii, respectiv 6 centrale termice pe gaz, 5 centrale termice pe combustibil solid. Din punctul de vedere al racordării acestora la utilitățile publice, toate clădirile sunt racordate la iluminat public și apă curentă, respectiv la internet, 3 dintre unități având fose septice.

Dacă per ansamblu se constată că nivelul de dotare al unităților de învățământ din orașul Comănești este unul satisfăcător, la nivel de unitate școlară există diferențe, care trebuie avute în vedere pentru a exista un raport direct proporțional cu nevoile fiecărei unități școlare în parte.

La nivelul Colegiului Tehnic din Comănești există 3 laboratoare de informatică, 2 cabinete de mecanică, 1 cabinet de textile-pielărie, 2 ateliere de mecanică și un cabinet de prelucrare a lemnului, de asemenea printre

dotările unității se numără 12 table interactive, videoproiectoare, o sală de spectacole și 1 teren de sport și 1 teren de baschet (neacoperite).

La nivelul unităților de învățământ, la data prezentei, s-a desfășurat proiectul „Dotarea unităților de învățământ preuniversitar din orașul Comănești, cu echipamente TIC necesare pentru derularea activităților didactice” cu scopul de îmbunătățire a procesului de învățare în condițiile impuse de pandemia de COVID-19.

Pe lângă procesul educațional ce se desfășoară, Școala gimnazială „Liviu Rebreanu” a făcut selecția participanților din cadrul Proiectului Erasmus + Acțiunea Cheie 1 – Educație Școlară (SCH) Proiectul ERASMUS 2021 „Povești de călătorie pentru o educație incluzivă”, acesta implicând un flux de mobilitate în Grecia format din 10 profesori și 15 elevi și 2 profesori însoțitori, totodată are ca mijloc de promovare revista școlii „Speranțe”.

În cadrul școlii gimnaziale „Ciprian Porumbescu” există 3 burse școlare Comenius 2 de perfecționare a cadrelor didactice (în Italia, Marea Britanie și Spania) și revista școlii „Muguri de speranță”, iar în cadrul Colegiului Tehnic există un atelier pentru practică dotat PHARE.

De asemenea la nivelul unităților de învățământ se desfășoară și olimpiade și concursuri școlare.

Școala primară nr.5 Biss și Grădinița de pe str. Libertății, nr.102, au fost parte integrantă dintr-un proiect amplu, integrat, care a fost reziliat: ”Abordarea integrată a măsurilor de regenerare urbană în vederea creșterii calității vieții în orașul Comănești”, proiect ce cuprindea:

- Reabilitare, modernizare și extindere Clădire Căminul 6, strada Liceului, nr. 6 (Asociația Robert Cole);

2. Reabilitare, modernizare, extindere și dotarea Școlii Gimnaziale Costache S. Ciocan și a grădiniței de pe strada Libertății, nr. 102;

3. Modernizare infrastructură stradală prin asfaltarea străzilor: Păcii, Libertății, Gheorghe Lazăr, Câmpului, Liceului, Sublăloaia, proiect depus în 01.10.2018 pe Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa prioritară 13 și semnat contract de finanțare în 04.08.2022 cu finalizare la 31.12.2023. Rezilierea proiectului menționat mai sus provine din faptul că Orașul Comănești a primit finanțare pe două mari proiecte de infrastructură, prin Programul Național de Investiții Anghel Saligny și anume:

- Proiectul "Dezvoltarea rețelei inteligente de distribuție a gazelor naturale la nivelul orașului Comănești" cu valoarea de 43.268.225 lei cu TVA și
- Proiectul "Modernizarea stației de epurare și extindere canalizare în cartierele Șupan, Lăloaia stângă, Lăloaia dreaptă și Sublăloaia" cu valoarea de 47.695.767 lei cu TVA.

Aceste proiecte se suprapuneau, ceea ce reușea primul proiect să asfalteze 6 străzi și reabiliteze o clădire, inclusiv să reconstruiască două clădiri ("Abordarea..."), prin celelalte 2 proiecte se venea cu modificări la infrastructura stradală, prin săpături de poziționare conduce gaz și conducte de canalizare.

În luna iunie 2024 s-a lansat un nou program cu finanțare nerambursabilă, maxim 1.500.000 euro /proiect, în consultare publică, unde s-au depus cele două clădiri de reconstruit, unități de învățământ școlar:

- Proiect "Reconstruire clădire aferentă Școlii primare nr.5 Biss Comănești" și
- Proiect "Reconstruire clădire Grădiniță aferentă Școlii primare nr.5 Biss Comănești.

Proiectele au fost depuse la finanțator pe platforma MySMIS în 30.10.2024, în cadrul Programului cu Titlu Apel: PR / NE / 2024 / 6 / RSO4.2 / 2 / ÎNVĂȚĂMÂNT ORAȘE, RSO4.2_Îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și incluzive în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online Fondul European de Dezvoltare Regională: Obiectiv de politică: O Europă mai socială, Prioritate: P6.P6. Nord-Est – O regiune educată, Obiectiv specific: RSO4.2_Îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și incluzive în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online, Fond: Fondul European de Dezvoltare Regională, Operațiune: Dezvoltarea infrastructurii educaționale pentru învățământul timpuriu (antepreșcolar și preșcolar), primar, gimnazial, liceal filiera teoretică, vocațională, tehnologică, învățământul profesional, inclusiv dual, învățământ universitar.

Nivelul de dezvoltare al capitalului uman local

Numărul total al persoanelor cu un nivel de instruire gimnazial de la nivelul orașului Comănești se află în anul 2019 în scădere față de 2018, conform datelor furnizate de INSSE. Astfel, numărul de persoane înscrise la nivelul de învățământ gimnazial în anul 2018 era de 803 de elevi iar numărul absolvenților analizat pe același nivel de învățământ era de 178 de elevi, de unde putem concluziona că un procent de aproximativ 78% din populația înscrisă la nivelul de învățământ gimnazial abandonează sau nu promovează Examenul de Evaluare Națională.

Îngrijorător este procentul de la nivelul învățământului profesional, care în 2018 era de 80% iar în 2019 a fost de 93%, ceea ce înseamnă că în anul

2018 din 45 de elevi înscriși, doar 9 elevi au absolvit, în comparație în anul 2019, s-au înscriș cu aproximativ 57% mai mulți elevi însă numărul absolvenților a scăzut cu 22% față de anul precedent.⁵⁶

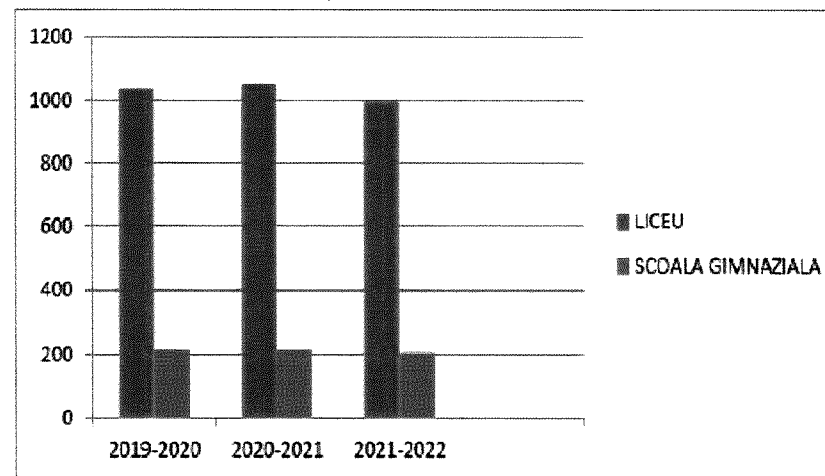
Tabel nr. 2.10.6 – Nr. de absolvenți pe niveluri de studiu

Nr. crt.	Nivel de învățământ	Anul 2018		Anul 2019	
		Elevi înscriși	Absolvenți	Elevi înscriși	Absolvenți
1.	Elevi înscriși în învățământul gimnazial (inclusiv învățământul special)	803	178	836	231
2.	Elevi înscriși în învățământul liceal	1013	234	943	241
3.	Elevi înscriși în învățământul profesional	45	9	104	7
4.	Elevi înscriși în învățământul postliceal (inclusiv învățământul special)	160	42	156	39

Sursa: INSSE – Tempo online - Prelucrare proprie⁵⁷

Astfel, evoluția elevilor școlarizați în unitatea colegiului tehnic în anii școlari 2019 – 2020, 2020 – 2021, 2021 – 2022 prezintă o ușoară descreștere în anul școlar 2021-2022.

Figura nr. 2.10.7 – Evoluția elevilor școlarizați în unitatea colegiului tehnic perioada 2019-2022

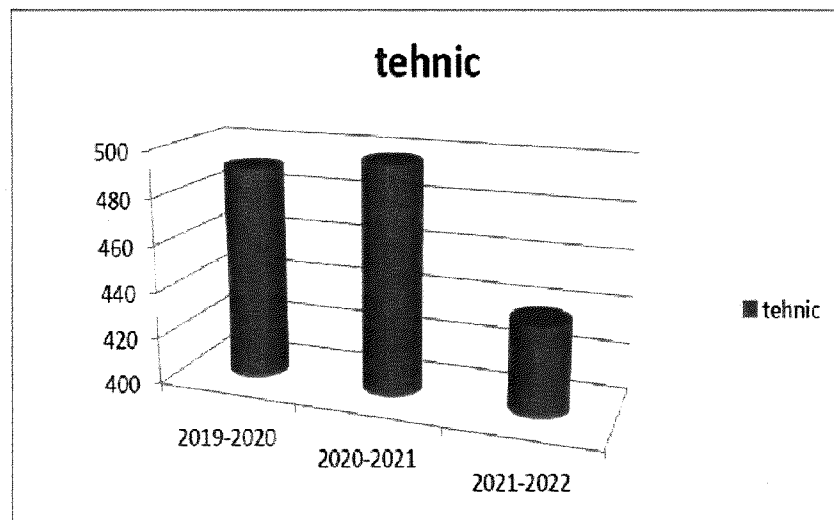
Sursa: Preluat din Planul managerial de pe site-ul colegiul tehnic „Dimitrie Ghika”

Un aspect alarmant este numărul de elevi școlarizați în învățământul profesional și tehnic, acesta scăzând cu mai mult de 12%, deși oferta școlară a fost elaborată ca răspuns al cererii de pe piața forței de muncă și susținută de contracte de colaborare cu agenții economici, conform informațiilor extrase de pe site-ul oficial al colegiului tehnic.

⁵⁶ INSSE – Interogare tabel Populația școlară, pe niveluri de educație

⁵⁷ INSSE – Interogare tabele Populația școlară, pe niveluri de educație și Absolvenți pe niveluri de educație

Figura nr. 2.10.8 – Numărul de elevi înscriși în învățământul profesional și tehnic

Sursa: Preluat din Planul managerial de pe site-ul colegiului tehnic „Dimitrie Ghika”

Rata de abandon școlar

La nivelul unității de învățământ „Liviu Rebreanu” s-a implementat proiectul „Sprijin educațional, pe bază de tichete sociale pe suport electronic, pentru elevii cei mai dezavantajați” care avea ca obiectiv prevenirea abandonului școlar și îmbunătățirea condițiilor de frecvență a școlii sau grădiniței de către copiii cei mai dezavantajați în valoare totală de 216.267,550 lei fiind finanțat din fonduri din partea Uniunii Europene și bugetul de stat (orașul analizat prezentând o rată de 0,13% a abandonului școlar⁵⁸).

⁵⁸ Noutăți - Școala Gimnazială "Liviu Rebreanu" Comănești (scoalarebreanu.ro)

Accesul la studii și calitatea educației

Deși accesul la educație este un drept al fiecărui cetățean, există constrângeri și presiuni sociale care îngreunează procesul de urmare a unei forme de învățământ. În primul rând exercitarea presiunilor sociale se manifestă primordial prin rata abandonului școlar din care mare parte a elevilor înscriși la o unitate de învățământ, abandonează din cauza presiunii materiale. Conform atlasului zonelor rurale marginalizate și planului de mobilitate urbană a orașului, în orașul Comănești există o populație de 1.068 de locuitori din care un număr între 170 – 256 de persoane trăiesc în zonele marginalizate.

În ceea ce privește finanțarea sistemului de învățământ local se constată că administrația publică locală alocă în proiectul de buget pentru anul 2022, 26,710.20 lei pentru Programele din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și 4,198.50 de lei pentru sectorul de învățământ, cu 99% mai puțin față de anul 2020, unde cheltuielile pentru învățământ au fost de 11,753,400 lei. Diferența se datorează investițiilor de eficientizare energetică a școlii nr. 6 din Vermești. Alte trei proiecte cu alocări din fondurile locale în valoare de 15.125.200,00 lei pentru reabilitarea, modernizarea, dezvoltarea și echiparea infrastructurii educaționale la școlile „Ciprian Porumbescu” cu clasele I-VIII, „Liviu Rebreanu – Supan” cu clasele I-VIII, respectiv școala „Liviu Rebreanu” cu clasele I-VIII Comănești.⁵⁹

În concluzie, o sursă importantă de finanțare pentru modernizarea sistemului de educație locală o reprezintă fondurile nerambursabile, care accesate contribuie la aducerea sectorului educațional în parametrii

⁵⁹ Lista de investiții 2020 Hotărâre decembrie – de pe Site-ul UAT

solicitați în cadrul Uniunii Europene. Până în prezent, s-au implementat proiecte mici de reabilitare și dotare a unităților de învățământ, îmbunătățind infrastructura acestora. Accesul la studii este susținut și prin implementarea proiectului de reducere a abandonului școlar prin acordarea de tichete pe suport electronic a elevilor cei mai dezavantajați finanțat prin fonduri nerambursabile, burse acordate din bugetul local în valoare de 1.910.00 lei în anul 2022, acordarea de tichete sociale pentru grădiniță și ajutoare în numerar Copii cu CES în valoare de 197.00, acoperind și nevoile educaționale ale copiilor cu cerințe speciale.⁶⁰

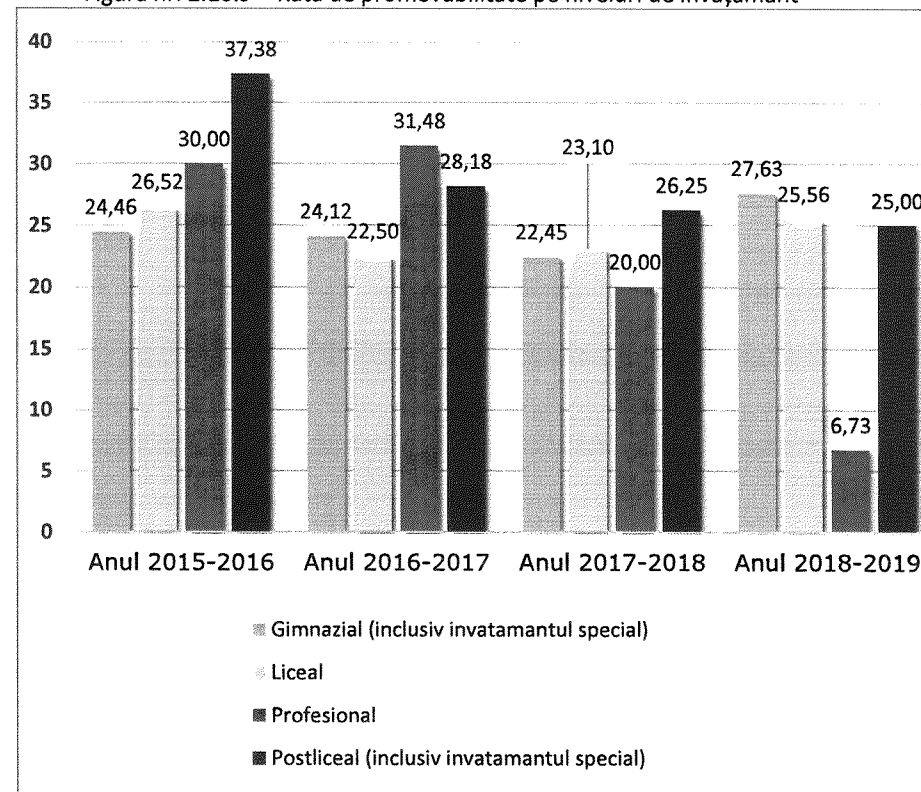
Calitatea educației

Evaluarea calității actului educațional se realizează, de regulă, prin prisma rezultatelor elevilor la testele naționale, procentul promovabilității sau testelor internaționale.

Analizând datele oferite de site-urile unităților de învățământ, cu privire la evoluția ratei de promovabilitate din orașul Comănești, să constată că la nivelul liceului, rata de promovabilitate a crescut în anul școlar 2018-2019 cu aproximativ 2,5% față de anul școlar 2017-2018.

Cea mai pronunțată descreștere s-a înregistrat la nivelul învățământului postliceal, care din anul 2015-2016 unde înregistra o rată a promovabilității de 37,38%, în anul 2018-2019, rata era de 25%, deci în scădere cu aproximativ 12 pp.

Figura nr. 2.10.9 – Rata de promovabilitate pe niveluri de învățământ

Sursa: INSSE – Tempo online - Prelucrare proprie⁶¹

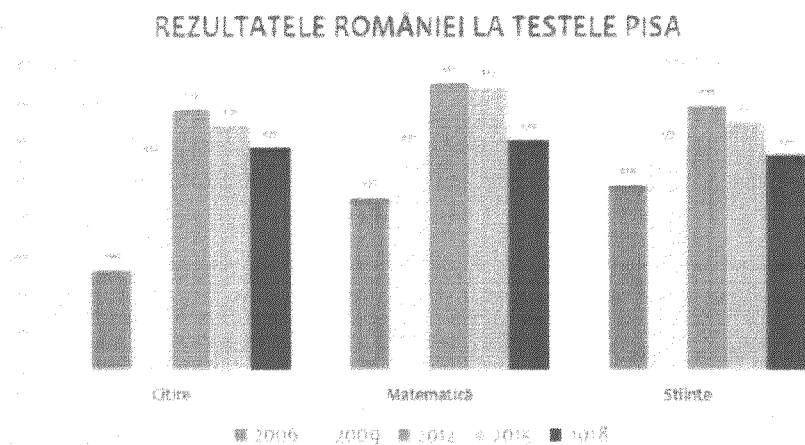
⁶⁰ Buget local la venituri și cheltuieli pentru anul 2022 – de pe Site-ul UAT

⁶¹ INSSE – Interogare tabele Populația școlară, pe niveluri de educație și Absolvenți pe niveluri de educație

În ceea ce privește rezultatele obținute la testele internaționale PISA (Programme for International Student Assessment – Programul de Evaluare Internațională a Elevilor) inițiat de OCDE (Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică), România se poziționa pe locul 47 din cele 72 de țări evaluate în anul 2018.

O diferență dintre testele PISA din 2015 și cele din 2018 este că analfabetismul funcțional a urcat de la 39% în 2015 la 44% în 2018, marcând o creștere de 5%.⁶²

Figura nr. 2.10.10 – Rezultatele naționale la testele PISA

Sursa: www.edupedu.ro

Față de media țărilor OECD, rezultatele României la PISA 2018 sunt mai slabe ca la testarea din 2015 atât la matematică și citire, cât și la științe. Diferențele dintre rezultatele medii ale țărilor care fac parte din Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică și cele ale României sunt de 59 de puncte la citire, tot 59 de puncte la matematică și 63 de puncte la științe.

În România, testele de evaluare PISA 2018 au fost aplicate în 170 de unități de învățământ, printre care și unități aparținente orașului Comănești. Au participat 5081 de elevi din clasele VII-X, fiind validate și prelucrate 5075 de teste. Cea mai mare pondere au avut-o elevii din clasa a IX-a (77,9%), urmați de cei de clasa a X-a (15,1%), clasa a VIII-a (6%) și de clasa a VII-a (0,9%).

⁶² <https://www.edupedu.ro/rezultate-pisa-2018-romania-obtine-cel-mai-slab-punctaj-din-ultimii-9-ani-cea-mai-mare-cadere-fiind-la-matematica-analfabetismul-funcțional-la-apogeu/>

2.11 Sănătate

Cerințele strategice sunt o metodă care garantează că fondurile UE generează o valoare adăugată mai mare decât investițiile pe care le finanțează. Pentru perioada de programare 2021-2027, România va primi aproximativ 30 de miliarde de euro prin intermediul fondurilor structurale și de investiții europene (FESI). Acest buget considerabil va ajuta la rezolvarea unei serii de provocări în materie de dezvoltare la nivelul întregii țări.⁶³

Radiografia principalelor schimbări

Cea mai reprezentativă unitate medicală de la nivelul orașului Comănești este reprezentată de Spitalul „Ioan Lascăr”, unitatea Ambulatoriu a fost supusă unui amplu proces de reabilitare, modernizare și dotare cu aparatură și tehnică medicală de ultimă generație, proces finalizat în mai 2016 printr-un proiect finanțat din fonduri europene și din fonduri de la bugetul local derulat prin Programul Operațional Regional (POR) AXA PRIORITARĂ 3 - Îmbunătățirea infrastructurii sociale, DOMENIUL DE INTERVENȚIE 3.1. Valoarea totală a proiectului (fără TVA) a fost de 21.189.511,22 lei.⁶⁴

Astfel, infuzia de capital realizată cu ocazia derulării proiectului de investiții a condus la dezvoltarea infrastructurii de sănătate și la creșterea calității serviciilor de sănătate și a actului medical. Astfel, populația de peste 75.000 de locuitori de pe Valea Troțușului beneficiază de un ambulatoriu reabilitat, reamenajat, modernizat și dotat și de înființarea celor șase noi

servicii medicale necesare având ca rezultat îmbunătățirea controlului factorilor de risc comportamentali și de mediu, precum și depistarea precoce a bolilor, creșterea gradului stării de sănătate și calitatea actului medical.⁶⁵

Pe lângă proiectul pentru reabilitarea, modernizarea și dotarea Ambulatoriului de specialitate din cadrul Spitalului orașenesc, în anul 2021 Consiliul Local al orașului Comănești a aprobat accesarea unui nou program de eficientizare energetică clădire spital, cu contribuția proprie în valoare de 356.460,48 lei reprezentând cofinanțarea proiectului și 17.141.106,64 lei valoare neeligibilă a proiectului de investiție ce a avut ca obiect „Eficientizarea energetică a clădirilor publice – Spitalul orașenesc „IOAN LASCĂR” – județul Bacău, Orașul Comănești, strada Vasile Alecsandri, nr. 1”, valoarea totală a proiectului fiind de 17.823.023,87 lei.⁶⁶ Cererea de finanțare realizată începând cu anul 2018, are ca obiective reducerea emisiilor de carbon cu aproximativ 68% și diminuarea consumului energetic al clădirii cu 53,73% față de consumul inițial.

⁶³ [World Bank Document](#)

⁶⁴ [Prezentare - Ambulatoriul integrat al Spitalului orașenesc „Ioan Lascăr” Comănești \(ambulatoriucomanesti.ro\)](#)

⁶⁵ Sistem MySMIS, cod SMIS 26429 „Reabilitarea, reamenajarea, modernizarea și dotarea Ambulatoriu Integrat al spitalului Orașenesc „Ioan Lascăr” jud. Bacău”

⁶⁶ [hcl-194-24.12.2021.pdf \(primariacomanesti.ro\)](#)

Indicatori reprezentativi. Analiză

Evaluarea diagnostic a stării sistemului de sănătate de la nivelul orașului Comănești s-a realizat prin analizarea următorilor indicatori reprezentativi:

- ✓ infrastructura sanitară;
- ✓ personal medico-sanitar;
- ✓ alocări bugetare pentru sănătate.

Infrastructură sanitară

Infrastructura sanitară din orașul Comănești este reprezentată de 1 spital, 1 centru de diagnostic și tratament cu paturi de spital, 1 centru medical de specialitate, 1 cabinet medical de medicină generală, 1 cabinet medical școlar, 8 cabinete medicale de familie, 8 cabinete stomatologice, 10 cabinete medicale de specialitate, 10 farmacii cu 3 puncte farmaceutice, 5 laboratoare medicale și 11 laboratoare de tehnică dentară.⁶⁷

În ceea ce privește spitalul orașenesc, acesta este format din 8 compartimente cu specializări precum cardiologie, O.R.L. neurologie, ATI, pediatrie, UTS etc.

Tabel nr. 2.11.1 – Unități sanitare oraș Comănești, anul 2020

Nr. crt.	Localitate	Spitale	Paturi în spitale	Dispensare medicale	Cabinete medicale ¹⁾	Cabinete stomatologice	Farmacii și puncte farmaceutice
1.	Orașul Comănești	1	143	1	17	8	13

Sursa: INSSE - Tempo online⁶⁸

⁶⁷ INSSE – Interogare tabel *Unități sanitare pe categorii de unități, forme de proprietate, pe localități*

Analizând numărul de cabinete medicale, respectiv 17, rezultă că unui cabinet medical îi revin aproximativ 1.366 de locuitori.

În ceea ce privește numărul de farmacii, la nivelul orașul Comănești, unei farmacie îi revine un număr de 1.787 de locuitori.

De asemenea, unui număr de aproximativ 167 de locuitori din orașul Comănești, îi revin 1 pat.

Ca îmbunătățire a sistemului sanitar local, în anul 2022, ANMCS a solicitat mărirea secției de Medicină internă de la 45 de paturi la 65 de paturi și modificarea în structură a acesteia prin includerea compartimentului de cardiologie în secția de medicină internă și includerea compartimentului de recuperare, medicină fizică și balneologie și de asemenea înființarea secției de chirurgie generală din motivul creșterii accesibilității la diagnosticare, tratament și monitorizare a pacienților cu afecțiuni ortopedice – traumatologice, obstetrică – ginecologie și urologie, acestea fiind aprobate prin proiectul de hotărâre din data de 25.03.2022.

Tabel nr. 2.11.2 - Număr de paturi pe secția Medicina Internă

Nr. crt.	Compartiment	Număr de paturi
1.	Chirurgie generală (existent)	13
2.	ORL (existent)	3
3.	Ortopedie-traumatologie (înființare)	3
4.	Obstetrică-ginecologie	3
5.	Urologie	3

Sursă: HCL - [pr hot 16 25.03.2022.pdf \(primariacomanești.ro\)](#), pagina 9

⁶⁸ INSSE – Interogare tabel *Unități sanitare pe categorii de unități, forme de proprietate, pe județ*

Personal medico-sanitar

Din punct de vedere al personalului specializat, orașul Comănești deține un număr de 273 de angajați în anul 2021, cu aproximativ 20% mai mult decât în anul 2017. Situația personalului medico-sanitar specializat indică o scădere a numărului de medici la 64 în anul 2021, față de 71 în anul 2020, o creștere înregistrându-se la nivelul asistenților medicali, de aproximativ 10%, respectiv de la 93 în anul 2020 la 104 în anul 2021.

Tabel nr. 2.11.3 - Personal sanitar – orașul Comănești

Nr. crt.	Localitate	2017	2018	2019	2020	2021
1.	Număr de angajați	220	249	265	273	273
2.	Situația personalului specializat	143	164	168	171	175
	Medici	55	71	70	71	64
	Asistenți medicali	82	88	91	93	104
	Alt personal (biolog, chimist etc)	6	5	7	7	7

Sursa: Primăria Orașului Comănești

În ceea ce privești situația personalului sanitar, în orașul Comănești, unui medic îi revin 327 de locuitori, din cauza numărului mic de medici, respectiv 71.

Tabel nr. 2.11.4 - Personal sanitar oraș Comănești, anul 2020

Nr. crt.	Localitate	Număr de locuitori ce revin unui medic
1.	Oraș Comănești	327

Sursa: INSSE – Tempo online - Prelucrare proprie⁶⁹

⁶⁹ INSSE – Interogări tabel Personal medico-sanitar pe categorii, forme de proprietate

Accesul la infrastructura de sănătate

Gradul de acces la serviciile medicale este reflectat în principal prin prisma distanței necesare a fi parcurse de către locuitori până la locația unităților sanitare. Astfel, s-au supus analizei, distanțele pe care trebuie să le parcurgă locuitorii din satele componente Podeni și Vermești până la cel mai apropiat spital, situație prezentată în tabelul următor.

Tabel nr. 2.11.5 – Accesibilitatea infrastructurii sanitare

Nr. crt.	Localitate	Număr de km. până la Spitalul orășenesc
1.	Vermești	3.8
2.	Podeni	1.9

Sursa: Google Maps

Alocări bugetare pentru sănătate

În perioada 2020-2022 cheltuielile totale cu sănătatea din bugetul local au fost de 42.851,500 lei. Se constată faptul că în anul 2022, s-a alocat cea mai mică pondere din bugetul local, respectiv suma de 1.380,40 lei din totalul bugetului local de 57.131,87 lei, reprezentând doar 2,42%.

Cea mai mare alocare pentru sectorul sănătății a fost în anul 2021, mai exact un procent de 32,17% din bugetul local datorită apropierii de finalizare a proiectului de eficientizare energetică din anul analizat.

Tabel nr. 2.11.6 - Situația cheltuielilor din bugetul local pentru sănătate

Nr. crt.	Denumire	2020	2021	2022
1.	Cheltuieli din bugetul local pentru sănătate (lei)	19.855,000	21.616,100	1.380,40
2.	Pondere în bugetul local	25,13%	56,23%	2,84%

Sursa: Site-ul UAT al Orașului Comănești

În concluzie la nivelul orașului Comănești, sistemul sanitar dorește să performeze mai mult, de aceea conducerea spitalului propune administrației locale proiecte de îmbunătățire a realizării actului medical, deoarece legislația se schimbă des în domeniul medical și cerițele factorilor responsabil cu verificarea și controlul unităților sanitare emit Note de conformare la legislația sanitară.

Astfel, deficiențele majore rezultate, se comunică iunității spitalicești, aceasta fiind nevoie să facă investiții și modificări ale structurii sistemului sanitar în funcție de necesitățile locuitorilor și să solicite adminitrației publice locale conformarea clădirilor care îi aparțin și sunt puse la dispoziția instituției, la normativele și HG emise de legiitor.

2.12 Incluziunea socială

„În regiunea Nord-Est, o pondere importantă a populației se confruntă cu una sau mai multe forme de excluziune socială, economică, locuire. Sunt afectate în special persoanele cu venituri reduse sau fără venituri, persoane aparținând minorității rome, familiile monoparentale, persoanele cu dizabilități, gospodăriile din mediul rural bazate pe agricultura de subzistență sau semi – subzistență. Conform diverselor studii și cercetări realizate există și alte segmente sociale vulnerabile care pot fi adăugate: persoane adulte fără adăpost, persoane dependente de alcool, șomeri, etc.”⁷⁰

Radiografia principalelor schimbări

Excluziunea socială afectează indivizi și comunități în moduri foarte diverse, care nu pornesc doar de la sărăcie ci și de la lipsa unui loc de muncă, de la posibilitățile disfuncționale familiale, de la discriminare sau intoleranță etc. Excluziunea socială a unor persoane sau categorii de persoane are cauze numeroase.

În acest sens, un deziderat important al Uniunii Europene este promovarea incluziunii sociale sau, cu alte cuvinte, lupta împotriva sărăciei și excluziunii sociale, și se realizează prin stabilirea unor obiective specifice comun acceptate de toate statele, prin implementarea unor planuri naționale de acțiune prin care obiectivele să fie atinse și prin dezvoltarea unui sistem de măsurare și de raportare periodică a schimbărilor apărute.⁷¹

Pe plan local pentru combaterea excluziunii sociale, Primăria orașului Comănești a implementat o serie de proiecte printre care:

- ✓ proiectul „Educația incluzivă pentru copii și tinerii în situație de risc” în cadrul proiectului finanțat din Granturile SEE și Norvegiene 2014-2021 desfășurat în parteneriat cu DGASPC Bacău⁷²;
- ✓ proiectul „Dezvoltare locală, reducerea sărăciei și creșterea incluziunii romilor” finanțat prin Granturile SEE și Norvegiene, apel deschis de propuneri de proiecte „Dezvoltare locală” organizat de DGASPC Bacău⁷³;
- ✓ lucrări suplimentare aprobate prin HCL pentru „Centrul social de urgență pentru persoanele fără adăpost – Casa Mazdrac” în valoare de 77.414,167 lei. Situată în apropiere de râul Trotuș, la intrarea pe dealul Șupanului, și aflată astăzi în administrarea Primăriei Comănești, casa Mazdrac a aparținut directorului tehnic al Societății Anonime Miniere „Creditul Carbonifer” și a fost naționalizată de comuniști. A fost transformată, pe rând, în Spital TBC și, ulterior, în sediul societății „Prestarea”.

⁷⁰ <https://old.adrnorddest.ro/user/file/pdr/2021/PDR%20NE%202021-2027%20vers.%20ianuarie%202021.pdf>

⁷¹ https://insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/dimensiuni_ale_incluziunii_sociale_in_romania_2019.pdf

⁷² Anunț participare DGASPC nr. 31458/20.03.2019

⁷³ Proces verbal selecție partener de drept privat nr. 19648/1/17.02.2020

Cu ajutorul fondurilor europene, primăria Comănești a reabilitat complet imobilul și i-a dat destinația de Centru de urgență pentru persoanele fără adăpost. Casa Mazdrac rămâne și după aproape un secol una dintre clădirile reprezentative ale orașului, admirată de localnici și de turiști⁷⁴;

- ✓ extinderea DGASPC Bacău pentru asigurarea cadrului necesar furnizării serviciilor de interes public de către Centrul de Recuperare și Reabilitare a Persoanelor cu Handicap⁷⁵;
- ✓ proiectul „Echitate pentru sănătate, echitate pentru o viață mai bună” desfășurat în parteneriat cu Filiala Bacău a Societății Naționale de Cruce Roșie din Comănești și UAT Comuna Blăgești și Asociația Europeană a Romilor pentru Progres și Promovare Interculturală;⁷⁶
- ✓ proiectului „Sprijin educațional, pe baza de tichete sociale pe suport electronic, pentru elevii cei mai dezavantajați” pentru combaterea abandonului școlar de la nivelul școlii Liviu Rebreanu.

În vederea creșterii gradului de incluziune socială a grupurilor defavorizate, la nivelul orașului Comănești există un serviciu de asistență socială în cadrul primăriei și 5 centre de asistență socială:

- ✓ Centrul pentru copilul cu handicap sever „Lumina”;
- ✓ Complexul de Servicii Comunitare nr. 5;
- ✓ Centrul de zi pentru copii cu nevoie speciale „Robert Cole”;
- ✓ Centrul de Îngrijire și Asistență Medicală;

- ✓ Centrul de Îngrijire și Asistență a persoanelor cu Dizabilități Comănești.⁷⁷

De asemenea la nivel local, Centrul de Îngrijire și Asistență a Persoanelor cu Handicap (CIAPD) furnizează servicii sociale în baza Contractului de servicii încheiat cu DGASPC Bacău. Conform acreditării și legislației în vigoare, CIAPD Comănești furnizează servicii sociale precum: găzduire pe perioadă determinată, servicii de asigurare a hranei și suplimentelor nutritive, asistență medicală și îngrijire personală, servicii de recuperare și reabilitare, kinetoterapie și masaj, asistență psihologică, consiliere socială și terapie ocupațională/ergoterapie. Pentru desfășurarea activității, acesta dispune de 17 dormitoare personalizate, camere cu o capacitate de 2-3 locuri, spații pentru prepararea/servirea mesei, săli pentru desfășurarea activităților de recuperare (săli de kinetoterapie, sală activități educative și de terapie ocupațională, cabinet psihologic, medical, etc.)⁷⁸

Centrul de Îngrijire și Asistență a Persoanei cu Dizabilități pentru desfășurarea activităților în aer liber – curte interioară, parc, teren de tenis și stadion. Unitatea dispune de un pavilion mixt cu spații adaptate beneficiarilor în ideea încurajării mobilității și autonomiei acestora. Clădirea deține două căi de acces cu rampă atât în centru cât și spre curtea interioară, ceea ce permite accesul tuturor beneficiarilor, inclusiv a celor imobilizați în fotoliu rulant.

⁷⁴ HCL nr. 90 din 28.08.2012

⁷⁵ HCL nr. 113 din 17.09.2021

⁷⁶ HCL nr. 150/15.11.2021

⁷⁷ <http://www.primariacomanesti.ro/orasul-comanesti/156-monografie.html>

⁷⁸ [Centrul de îngrijire și asistență a persoanei cu dizabilități Comănești | Direcția Generală de Asistența Socială și Protecția Copilului Bacău \(dgaspcbacau.ro\)](#)

Pe plan local își desfășoară activitatea și 9 Organizații Non – Guvernamentale care au ca scop integrarea categoriilor sociale defavorizate:

- ✓ Asociația "CASA LUMINA" cu activități de găzduire permanentă și recuperare a copiilor cu handicap sever;
- ✓ Asociația "Robert Cole" cu activități de găzduire, terapie și învățământ pentru copii cu nevoi speciale din comunitate;
- ✓ Habitat for Humanity Comănești- este o organizație ecumenică non-profit ce construiește și renovează case simple, decente și accesibile ca preț pentru și împreună cu familiile în nevoie de locuințe;
- ✓ Asociația "Pro-Comănești" - promovarea activităților sportive în cadrul comunității;
- ✓ Asociația "Sufletul meu"- protejarea, îngrijirea și asigurarea tuturor condițiilor optime animalelor fără stăpân;
- ✓ Fundația "Palaghia" - cu activități medicale;
- ✓ Asociația "Prorrom" - desfășoară activități pentru integrarea rromilor;
- ✓ Asociația Club Sportiv Aero Montan "Cer Senin";
- ✓ Asociația "Armonia Comănești" - activități de protecție a persoanelor agresate în familie și a bătrânilor fără aparținători, ajutor reciproc pentru evenimente familiale.⁷⁹

⁷⁹ <http://www.primariacomaneesti.ro/orasul-comaneesti/156-monografie.html>

⁸⁰ [plan_scolarizare.pdf \(scoalarebreanu.ro\)](#) – pagina

Indicatori reprezentativi. Analiză

Din categoria celor mai reprezentativi indicatori din domeniul social au fost analizați următorii:

- ✓ persoanele cu dizabilități;
- ✓ beneficiari de ajutoare de încălzire;
- ✓ populație de etnie rromă și educația acestora;
- ✓ persoanele fără adăpost.

Persoane cu dizabilități

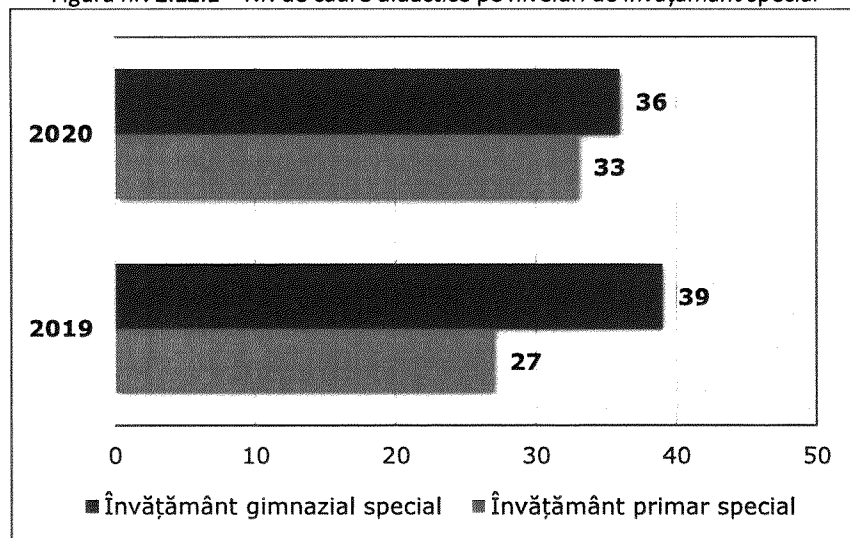
Ponderea persoanelor cu dizabilități în populația totală a orașului Comănești, conform datelor primite din partea Primăriei orașului, este în procent de aproximativ 0,52% din care 100% beneficiază de indemnizații de handicap.

Cu privire la accesul la infrastructura educațională a copiilor cu dizabilități, la nivelul școlii Liviu Rebreanu există grupă specială de tip a doua șansă unde se fac discipline de tip sportivă/artă.⁸⁰ De asemenea la nivelul colegiului „Dimitrie Ghika” pentru fiecare clasă este rezervat câte un loc pentru elevii CES și pentru cei de etnie romă.⁸¹

Din punct de vedere al cadrelor didactice, conform informațiilor furnizate de INSSE, la nivelul primar numărul cadrelor didactice a crescut cu aproximativ 18 pp, respectiv de la 27 în 2019 la 33 de cadre didactice pentru învățământul special în anul 2020.

⁸¹ [Oferta educațională – Colegiul Tehnic "Dimitrie Ghika" Comănești \(liceucomaneesti.ro\)](#)

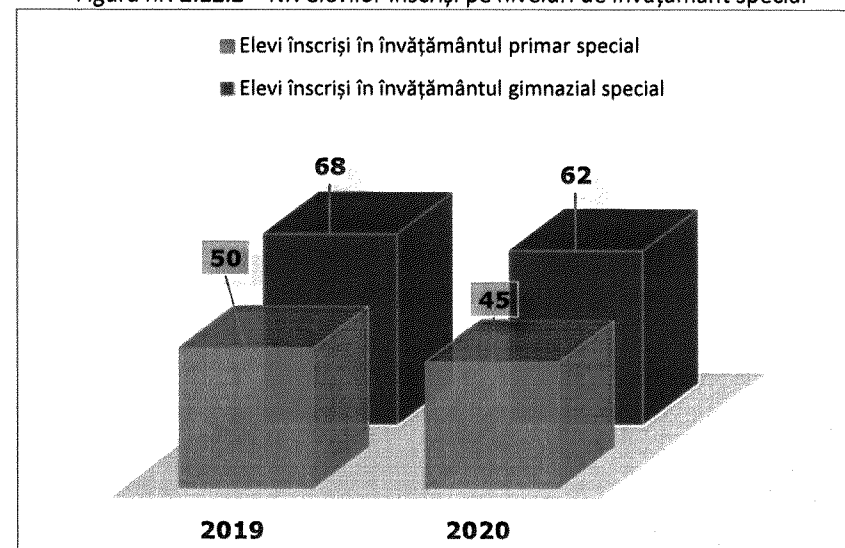
Figura nr. 2.12.1 – Nr. de cadre didactice pe niveluri de învățământ special

Sursa: INSSE – Tempo online – Prelucrare proprie⁸²

Analizând numărul elevilor înscriși la un nivel de învățământ fie primar și gimnazial, conform datelor publicate de INSSE, gradul de solicitare al unui cadru didactic la nivelul învățământului primar pentru anul 2020 este de 0,73 la un elev.

Figura nr. 2.12.2 – Nr. elevilor înscriși pe niveluri de învățământ special

Sursa: INSSE – Tempo online – Prelucrare proprie⁸³

Un aspect pozitiv este reprezentat de existența ONG-urilor pe plan local precum Asociația „CASA LUMINA” cu activități de găzduire permanentă și recuperare a copiilor cu handicap sever și Asociația „Robert Cole” cu activități de terapie pentru copii cu nevoie speciale din comunitate.⁸⁴

În ceea ce privește adaptarea infrastructurii din oraș pentru accesul persoanelor cu dizabilități, dintre unitățile de învățământ, aproape toate asigură accesul persoanelor cu dizabilități locomotorii, alte locații fiind instituțiile de interes public precum sediul primăriei, Centrul de agrement, Centrul de turism, Centrul de resurse și instruire profesională, spitalul orașenesc „Ioan Lascăr”, centrul orașului, parcuri etc.

⁸² INSSE – Interogare tabel *Populația școlară, pe niveluri de educație, județe și localități*

⁸³ Idem

⁸⁴ Monografie - Unitatea Administrativ Teritorială a orașului Comănești (primariacomanesti.ro)

Beneficiarii de ajutoare de încălzire înregistrează o scădere în anul 2022 față de 2021 ajungând la un număr de 349 de locuitori în anul 2021 fiind alocați 20.500,00 lei pentru ajutoarele sociale în numerar pentru încălzire, fiind estimați 16.000,00 lei pentru anul 2022, cu aproximativ 22% mai puțin față de anul 2021.

Populația de etnie romă, conform informațiilor publicate de Primăria orașului Comănești, este în număr de 402 locuitori din care 198 urmează o formă de învățământ⁸⁵. Pentru reducerea disparităților dintre etnii, Consiliul Local a aprobat proiectul „Echitate pentru sănătate, echitate pentru o viață mai bună” depus în cadrul apelului nr. 1 „Creșterea incluziunii și abilitarea romilor” – Runda a 2-a, finanțat prin intermediul granturilor SEE și Norvegiene 2014-2021 desfășurat în parteneriat de Filiala Bacău a Societății Naționale Crucea Roșie din România, în calitate de Promotor de Proiect și de UAT Blăgești, UAT Orașul Comănești și Asociația Europeană a Romilor pentru Progres și Promovare Interculturală, în calitate de parteneri, în valoare totală de 3.034.811,40 din care 164.321,90 lei este cotizația UAT Orașului Comănești.⁸⁶ De asemenea la nivel local își desfășoară activitatea și Asociația “Prorrom” cu scopul integrării rromilor.

Pe plan local există un Centru Social de urgență pentru persoanele fără adăpost – Casa Mazdrac pentru care Consiliul Local al orașului Comănești a aprobat în anul 2012 lucrări suplimentare de reabilitare și modernizare în valoare de 77.414.167,00 lei sumă plătită din bugetul local.⁸⁷

Printre motivele enumerate anterior, pot exista și alte cauze care să conducă la excluziune socială precum cazurile persoanelor agresate în

familie sau a bătrânilor fără aparținători. În ajutorul acestor cazuri există ONG-ul Asociația „Armonia Comănești” care desfășoară activități de protecția a persoanelor agresate în familie și a bătrânilor fără aparținători, ajutor reciproc pentru evenimente familiale.⁸⁸

Disparități sociale și grupuri vulnerabile

În ceea ce privește riscul de sărăcie și excluziunea socială, se remarcă discrepanțe inter-regionale majore. Zona care are cel mai bun nivel al acestui indicator este București-Ilfov, urmată îndeaproape de zona Nord-Vest. În cealaltă extremă, zona cea mai defavorizată din punct de vedere al persoanelor cu risc de sărăcie sau excluziune socială este Nord-Est, sărăcia în această arie fiind de două ori mai prevalentă față de cea din ariile anterior menționate.

România are cea mai mare rată a sărăciei a persoanelor încadrate în muncă din UE (17,4%). Rata de sărăcie a persoanelor încadrate în muncă este de cinci ori mai mare în rândul lucrătorilor cu un nivel scăzut educație decât în rândul absolvenților universitari.

Elaborarea politicilor privind incluziunea socială, disponibilitatea serviciilor sociale și transferurile sociale nu sunt încă pe deplin eficiente pentru a scoate populația din sărăcie și nu dispun de o abordare integrată care să îmbine măsurile privind ocuparea forței de muncă, sănătatea și educația. Deși, România a avut un plan național privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru 2015-2020 și a aprobat un pachet de 47 de măsuri de combatere a sărăciei, unele dintre acestea au fost amânate.⁸⁹

⁸⁵ Primăria orașului Comănești

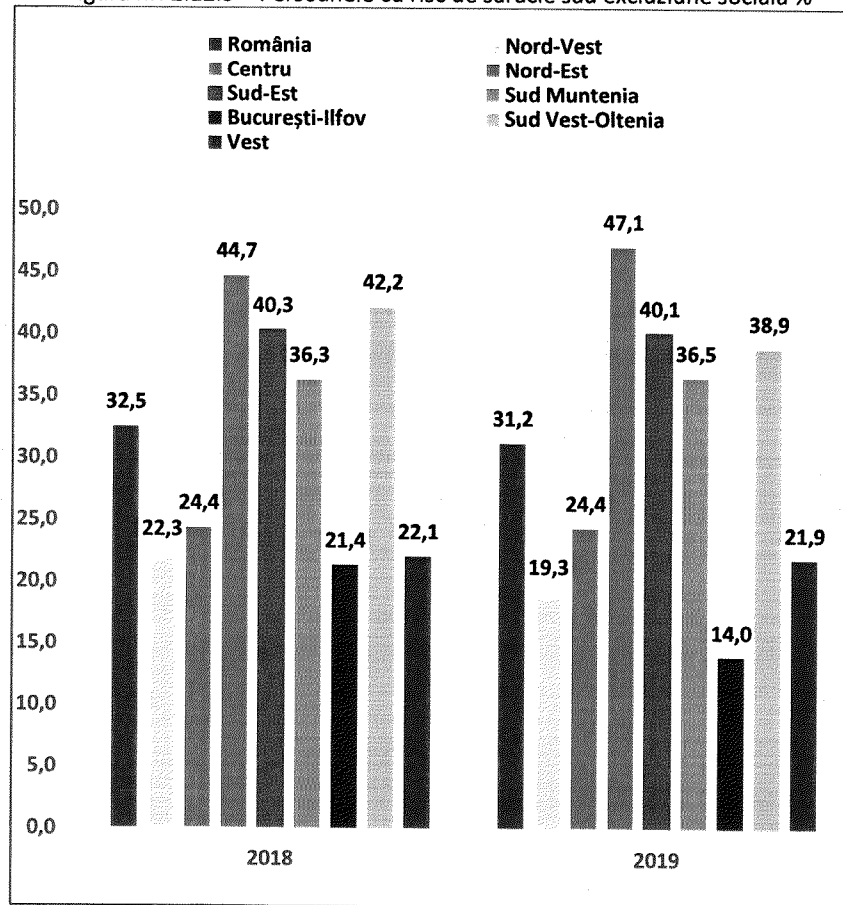
⁸⁶ HCL nr. 150 din data de 15.11.2021 – Aprobare proiect “Echitate pentru sănătate, echitate pentru o viață mai bună”

⁸⁷ [hcl-090-28.08.2012.pdf](https://www.primariacomaneesti.ro/hcl-090-28.08.2012.pdf) (primariacomaneesti.ro)

⁸⁸ [Monografie - Unitatea Administrativ Teritorială a orașului Comănești \(primariacomaneesti.ro\)](https://www.primariacomaneesti.ro)

⁸⁹ <https://worldvision.ro/wp-content/uploads/2020/05/Raport-Inegalitati-World-Vision-Romania-sumar.pdf>

Figura nr. 2.12.3 – Persoanele cu risc de sărăcie sau excluziune socială %

În categoria comunităților marginalizate și defavorizate la nivelul Orașului Comănești, se încadrează cartierul Șupan unde este localizată o zonă de case de tip mahalale, fiind izolată la extremitatea sudică a orașului, populația din acest areal neavând acces facil la unități de învățământ sau la unități comerciale. De asemenea starea drumurilor de acces către această zonă prezintă disfuncționalități majore. Alte două zone care se încadrează

în aceeași categorie este zona Zăvoi și Pârâul Sec, care reprezintă o grupare de locuințe tip ghetou, construite în intravilanul localității. În ceea ce privește accesibilitatea Pârâului Sec, această zonă este izolată în partea de sud-vest a orașului fiind deservită de strada Valea Poienii care este doar parțial asfaltată.

Un rol important în sprijinirea categoriilor defavorizate din punct de vedere social îl au organizațiile non-guvernamentale. În prezent, la nivelul orașului Comănești, funcționează 10 organizații de acest tip, proiectele de incluziune socială desfășurându-se prin intermediul asociațiilor care desfășoară activități de terapie și învățământ pentru copii cu nevoie speciale, găzduire și recuperare a copiilor cu handicap sever cât și protecția persoanelor agresate în familie sau a bătrânilor fără aparținători. Aceste măsuri vin în special în ajutorul categoriilor de persoane aflate sau expuse a fi în viitorul apropiat în categorii vulnerabile ale societății.

Una dintre principalele probleme referitoare la integrarea acestora în societate o constituie lipsa studiilor care conduce automat și la imposibilitatea integrării acestora pe piața muncii. În acest sens, în prezent, se alocă sume din bugetul local prin care se încearcă reducerea discrepanțelor dintre categoriile sociale integrate în câmpul muncii și grupurile predispuse la vulnerabilitate socială tocmai din prisma veniturilor, respectivele ajutoare sociale și tichete pentru copii cei mai dezavantajați, burse școlare etc. încercând să acopere minimumul necesar de trai și accesul la asistență medicală. Pe lângă dificultatea integrării grupurilor vulnerabile din cauza lipsei studiilor, o altă problemă care se ridică este cea a abandonului școlar, care la nivelul colegiului tehnic în anul școlar 2019-2020 a fost de 1,27% iar pentru anul școlar 2020-2021 a

scăzut la 0,08% însă planul de școlarizare a fost realizat în proporție de 98%.⁹⁰

Rata abandonului școlar reflectă, în perspectivă, care va fi populația care va beneficia, cel mai probabil, de politici specifice incluziunii sociale.

Un alt grup de persoane vulnerabile este cel al persoanelor fără studii. Pentru populația activă, riscul de sărăcie este corelat cu nivelul educațional. Nivelul de educație scăzut conduce la dificultăți în accesarea pieței muncii sau la prestarea de muncă necalificată, muncă la negru sau muncă ocazională.

Persoanele cu dizabilități reprezintă o altă categorie care întâmpină de asemenea probleme în ceea ce privește incluziunea socială. În acest sens se desfășoară activități organizate de către ONG-urile și instituțiile de asistență socială care activează pe plan local. Aceste acțiuni trebuie întregite și prin luarea unor măsuri care să aibă drept scop integrarea acestor persoane pe piața muncii, prin stimularea angajatorilor să încheie parteneriate/programe de tip internship și pentru această categorie de persoane defavorizate, să adapteze logistica în funcție de necesitățile acestora, etc.

⁹⁰ Planul de acțiune a școlii – Colegiul Tehnic „Dimitrie Ghika”

În concluzie, la nivelul orașului Comănești nu sunt prezente deficiențe majore în ceea ce privește susținerea persoanelor defavorizate, unitatea de administrare teritorială încercând să îmbunătățească starea materială a acestora. Prioritare sunt acțiunile privind crearea de condiții pentru persoanele cu dizabilități și încadrarea acestora în câmpul muncii, măsură care în prezent este neglijată.

În vederea minimizării riscului de excluziune socială este necesară adoptarea de strategii pe termen lung care să vizeze facilitarea accesului cetățenilor, și în special al grupurilor dezavantajate la resurse, drepturi și servicii, îmbunătățind astfel condițiile de viață a întregii comunități locale.

2.13 Patrimoniul cultural – sportiv

Valorificarea patrimoniului cultural reprezintă un factor important în dezvoltarea orașului Comănești, contribuind totodată la consolidarea identității locale.

Este importantă asigurarea unei dezvoltări durabile a patrimoniului cultural, pentru ca și generațiile următoare să beneficieze de aceste resurse. Având în vedere caracterul lor neregenerabil, acestea trebuie protejate, deoarece risipirea lor este ireversibilă, nemaiputând fi ulterior recuperate.

Pe lângă contribuția specificului cultural al localității, un rol important în dezvoltarea locală îl are și patrimoniul sportiv, prin premisele pe care le creează pentru practicarea turismului sportiv, care este în plină dezvoltare, atât la nivel local, regional, național, cât și global.

Patrimoniul cultural

Orașul Comănești dispune de un important patrimoniu cultural, ceea ce îi conferă un atu în plus pe lângă spațiul natural generos pe care este amplasat.

Unul dintre simbolurile culturale ale localității, este reprezentat de Palatul Ghika. Palatul a fost realizat în ultimul deceniu al sec. al XIX de către Dimitrie N. Ghika sub îndrumarea arhitectului Albert, în stil arhitectural specific perioadei baroce. Acest palat, de o dimensiune imensă și bine elaborat ca arhitectură, a fost folosit ca reședință, locuință și era reprezentativă pentru administrația domeniului. Palatul era înconjurat pe la anul 1895 de un imens parc cu o suprafață de 11 hectare, despre care se spune că era la vremea aceea una din cele mai frumoase „grădini” din țară. Stilul eclectic

în care a fost construit acest palat este specific sfârșitului de secol XIX. Aici sunt îmbinate trăsături ale arhitecturii europene din deceniile anterioare cu cele clasiciste. Monumentul este construit pe două nivele, cu două părți simetrice față de centrul clădirii, marcat de stâlpi din piatră. La etaj se află un balcon cu coloane ornamentate în stil ionic care susțin un mic fronton clasic, profilat pe acoperiș. Pe fronton se afla odinioară blazonul familiei de boieri Ghika. În turnul de pe colțul din dreapta orologiul a încetat demult să mai bată, doar blazonul este supus intemperiilor naturii așa cum și palatul a fost supus vremurilor nu totdeauna prielnice. Turnul de veghe al palatului străjuiește la scurgerea timpului, fiind cel mai fidel martor al tuturor evenimentelor care s-au petrecut pe mirifica Vale a Troțușului. Ortensia Racoviță, scria în "Dicționarul geografic al județului Bacău" despre parcul Palatului Ghika că avea o întindere de "40 fălci" și era "unul dintre cele mai mari și frumoase grădini din țară, cu două oranjerii și o florărie, pline cu plante exotice din cele mai rare", aflându-se aici "cascade, havuzuri, un lac mare și mai multe canale pe care se umbla cu barca, insule cu pavilioane și chioșcuri".

Din ianuarie 1989 are destinația de muzeu de etnografie. În prezent, ansamblul format din Palat și Parcul Ghika sunt înscrise pe listele monumentelor istorice din anii 2004 și 2015, făcând parte din grupa valorică „A” de importanță universală.

Gara CFR Comănești - aceasta a fost realizată în anul 1892 pe vremea când orașul Comănești era moșie a familiei Ghika, gara mai păstrează și astăzi frumusețea de altădată.

Necesitatea construirii gării a apărut odată cu exploatarea miniere din zonă, implicit cu creșterea populației dar și în strânsă dependență de interesele familiei Ghika. Construcția situată pe str. Republicii nr. 1, se află la doar câțiva pași de Palatul Ghika și împreună cu acesta se numără printre clădirile istorice ale orașului. De-a lungul timpului a suferit unele avarii, cele mai semnificative fiind cele din timpul operațiunilor militare din Al Doilea Război Mondial, dar a fost restaurată în totalitate. Gara din Comănești, frumusețea locurilor dar și moșia mării familii boierești Ghika l-au impresionat și pe istoricul Nicolae Iorga, care, în 1918 remarcă: „Comănești, moșie a familiei Ghika, [...] Castelul, o clădire nouă, în mijlocul unei grădini foarte frumoase, se găsește în fața gării smălțuite și încununate cu turnuri, care se pot admira mai mult decât locui și întrebuința”. Clădirea a fost inclusă în lista monumentelor istorice, din patrimoniul național.

Biblioteca Orășenească, după 1971, biblioteca orășenească se află poziționată în centrul civic al orașului Comănești. Clădirea în care se află Biblioteca orașului Comănești este o clădire veche, de la 1910, cu aspect arhitectonic deosebit de frumos, fostă proprietate a frunzașului sătesc Ștefan Triandafil. Aceasta a fost donată statului român de către fostul proprietar, iar de-a lungul timpului a avut mai multe destinații: dispensar medical, stație de radioficare etc.

Primăria Comănești - Clădirea a fost proprietatea lui P. Polter până în anul 1946, fost administrator al domeniului familiei Ghika. Potențialul cultural al regiunii Comănești este foarte mare, preponderent în centrul orașului, putând fi descris ca variat și valoros, începând cu patrimoniul cultural legat

de domeniul Ghika. Pe lângă acesta există o serie de atracții culturale importante, case care au aparținut unor personalități marcante ale vremii, care au avut o strânsă legătură cu familia boierească și amintim: casa Mazdrac, casa Brugher (Clubul Elevilor în prezent), casa Logoteti (Ocolul Silvic în prezent), case care adăpostesc spații publice, de interes local.

În afara ansamblului arhitectonic, pe teritoriul localității se mai găsește în cartierul Vermești, (cartier al orașului Comănești) situl arheologic Cetățuia, din epoca bronzului, cultura Cucuteni și din perioada neolitică timpurie cultura Starcevo-Cris. Cele mai vechi urme de locuire pentru perioada neolitică sunt descoperite în stațiunea pluristratigrafică de la Vermești - „Cetățuia”, orașul Comănești (localitate cunoscută în literatura de specialitate mai ales pentru cultura Cucuteni, dar amplasarea aici a fost justificată de descoperirile din cultura Criș), care este cunoscută încă 1910, fiind menționată de către C. Moisil, în 1937 a fost vizitată de către profesorii R. Vulpe și Vl. Dumitrescu. În 1967 este întreprins aici un mic sondaj efectuat de Ștefan Cucoș, pentru ca între 1971-1972 să fie efectuate săpăturile de salvare realizate de D. Monah. Stratigrafic situl conține cele mai vechi urme de locuire din perioada culturii Criș, suprapus de un nivel de locuire din Cucuteni, resturi sporadice din Cucuteni B și o locuire de scurtă durată din epoca bronzului timpuriu¹⁴, fiind amplasată pe malul stâng al Troțușului, la cca. 4 km de acesta, în imediata apropiere a șoselei Comănești - Moinești. În cadrul sondajului a fost dezvelită integral o singură locuință cucuteană, care se remarcă prin faptul că pe suprafața acesteia au fost descoperite un număr deosebit de mare de râșnițe și topoare din piatră, împrăștiate pe toată suprafața locuinței (unele în curs de prelucrare), sub care a fost găsită o groapă care avea ca inventar alte 27 de râșnițe, cu grijă aranjate. Situația a fost interpretată de către autorul

descoperirii ca fiind un ritual de fundare al unei locuințe - atelier pentru prelucrarea pietrei.⁹¹

Clubul Elevilor - Clădirea este folosită în prezent pentru desfășurarea activităților Clubului Elevilor, construită în anul 1906 și a fost casa Brugher, reprezentat al asociațiilor austrieci la Întreprinderea de Exploatare a Cărbunelui Comănești.⁹²

Elvețianul Alex Brugel a cumpărat casa Brugher, care a fost naționalizată și transformată în policlinică orășenească, pentru ca din 1972 să fie transformată în Palatul Pionierilor (Clubul Elevilor în prezent). Astăzi, clădirea este locul unde elevii comăneșteni sunt îndrumați să-și dezvolte talentele și abilitățile, în cadrul cercurilor de dans modern, cenaclu literar și teatru, muzică populară, orientare turistică, informatică și chitară.

Un loc aparte îl ocupă și casele vechi, construite în secolul al XIX-lea, cu o arhitectură deosebită, arta ornamentului ocupând un loc deosebit în decorarea construcțiilor, reprezentativă fiind școala primară din Lăloaia construită în anul 1903.

Casa în care a locuit celebrul dirijor al corului Bisericii Sfântul Spiridon, Logoteti, apropiat al prințesei Ioana Ghika, a traversat timpurile și poate fi admirată și astăzi. Imobilul a aparținut familiei Ghika, iar astăzi adăpostește sediul Ocolului Silvic Comănești.

Oieritul este o altă tradiție care se practică pe plan local, aceasta a rămas moștenire din tată în fiu iar răvășitul oilor a ajuns o tradiție.

Patrimoniul imaterial al orașului Comănești cuprinde o gamă bogată de tradiții și obiceiuri puternic ancorate în istoria orașului.

⁹¹ Primăria Orașului Comănești

Evenimente culturale

Jocul Ursului – manifestarea are loc în data de 30 decembrie și este unic în România fiind unul din cele mai importante evenimente locale, păstrător al unei tradiții cu puternică semnificație pentru locuitorii orașului Comănești fiind propus pentru înscrierea în Lista Patrimoniului Mondial Cultural Imaterial UNESCO.

Zilele Orașului Comănești – manifestarea are loc în luna august, manifestare în cadrul căreia are loc și Simpozionul Internațional Cultural – Științific „Dimitrie Ghika – Comănești – In memoriam” care se desfășoară sub egida Comitetului Român pentru Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii al Academiei Române.

Festivalul concurs de colinde „Florile dalbe” are loc în perioada 21-22 decembrie și-a propus să păstreze viu interesul locuitorilor de toate vârstele pentru colinda românească, tradiție în preajma sărbătorilor de iarnă.

Patrimoniul sportiv

Orașul Comănești a fost gazdă în anul 2021 pentru prima dată a concursului Hard Enduro și Endurocross organizat de către Clubul X-Cape Bacău. Competiția de ATV-uri și Quad-uri a strâns participanți din București, Cluj, Târgu Neamț, Dâmbovița etc. și s-a desfășurat în zona Galion unde

⁹² <http://www.primariacomanesti.ro/orasul-comanesti/156-monografie.html>

participanții au transformat debutul Campionatului Regional de Est un adevărat debut de succes.⁹³

La nivelul orașului există din anul 2007 un club sportiv „Athletic Comănești” cu scopul de a pregăti sportivii în vederea participării la competiții interne și internaționale, promovarea tinerelor talente în vederea practicării sportului de performanță cât și pentru organizarea de activități sportive pentru toți locuitorii orașului.

Tipurile de sport practicate în cadrul clubului sportiv prezintă o gamă diversificată acoperind atât tipurile de sport fizic cât și intelectual:

- ✓ fotbal;
- ✓ handbal;
- ✓ tenis de masă;
- ✓ atletism;
- ✓ baschet;
- ✓ șah;
- ✓ volei;
- ✓ dans sportiv;
- ✓ lupte libere;
- ✓ sportul de gamă largă pentru locuitori⁹⁴.

Din punct de vedere al fotbalului, sportul este puternic ancorat în istoria orașului Comănești. În anii 1969-1970 se înființează echipa de fotbal comăneșteană „Minerul Comănești” care în anul 2001 a evoluat la titlul de Divizia O (campionatul județean), urmând ca în anul 2007, după 56 de ani de existență, echipa să se dizolve.

⁹³ <https://motomaniac.ro/hard-enduro-si-endurocross-comanesti-un-debut-de-succes-al-cr-est/>

⁹⁴ HCL nr. 037 din 27.03.2012

În anul 2007, anul în care s-a înființat și Clubul sportiv Athletic Comănești, un grup de foști susținători preiau inițiativă și reînființează fotbalul comăneștean, de această dată sub numele de AS ATHLETIC COMĂNEȘTI.⁹⁵

Așezarea geografică a orașului permite crearea de trasee care să cuprindă activități, circuite amenajate, trasee montane, trasee de bicicletă pe următoarele zone:

- ✓ Circuit amenajat: Faleză – Pod Șupan – Goanța – Pasarela pietonală;
- ✓ Traseu montan: Comănești – Galion – Lapoș – Valea Uzului;
- ✓ Traseu bicicletă: Centru – Faleză – Galion – Podei – Podine – Lunca de Jos – Centru.

O destinație excelentă pentru agrement este regiunea munților Goșman – Nemira unde se pot practica diverse activități precum mountain-bike, cicloturism, off-road etc.

În concluzie, se constată că pe plan local sportul ocupă un loc aparte, care generează beneficii și din punct de vedere turistic prin prisma creșterii notorietății și a activităților diverse ce pot fi întreprinse, rezultând o contribuție importantă în dezvoltarea economică locală. De asemenea, se remarcă o atenție deosebită acordată practicării sportului de către locuitorii orașului, tinerii și nu numai, putând beneficia de un mediu de viață activ, care contribuie atât la educația lor, cât și la un stil de viață sănătos. Nu în ultimul rând, se creează o anumită identitate locală din punct de vedere sportiv, prin premiile câștigate la nivel național de către sportivii locali și prin diversele activități sportive ce pot fi practicate.

⁹⁵ <https://athletic07comanesti.wordpress.com/istorie/>

2.14 Capacitate administrativă

„În ultima perioadă birocrația a devenit un subiect de actualitate. Tocmai de aceea acest studiu îți propune să analizeze problematica birocrației și efectele pe care aceasta le poate avea asupra economiei actuale. Având în vedere contextul economic actual, România trece printr-un punct de cotitură, iar birocrația din țara noastră poate avea un cuvânt greu de spus în ceea ce privește viitorul. Prin intermediul concluziilor, studiul de față își propune să vină cu câteva soluții pertinente în ceea ce privește eliminarea efectelor negative ale birocrației.”⁹⁶

”În prezent toate domeniile de activitate din România intră în contact direct cu birocrația din instituțiile publice, fenomen de care nu poate scăpa nici dezvoltarea economică a țării noastre. Astfel, pentru a avea o economie competitivă în România ar trebui ca principalele probleme create de birocrație (lipsa de eficiență a funcționarilor publici, lipsa de comunicare la nivel intern și extern în cazul instituțiilor publice, norme și reglementări care îngreunează buna desfășurare a activităților instituțiilor publice și implicit și activitățile din mediul privat, lipsa de transparență în luarea deciziilor) să fie ameliorate sau chiar eliminate.”

Întreaga activitate administrativă a orașului se desfășoară sub directă conducere a autorităților administrației publice și anume:

- ✓ *Consiliul Local, ca autoritate deliberativă, format din 19 consilieri, aleși prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat, în condițiile stabilite de legea privind alegerile locale;*
- ✓ *Primarul, ca autoritate executivă.*⁹⁷

Primarul orașului Comănești îndeplinește funcția de autoritate executivă a administrației publice locale și are responsabilitatea de a pune în aplicare hotărârile Consiliului Local, în limitele legii.

Împreună cu Viceprimarul, Secretarul General al orașului și Administratorul Public, contribuie la coordonarea activităților administrative necesare bunei funcționări a orașului.

Aparatul de specialitate al primarului este format exclusiv din funcționari publici și personal contractual, având un rol esențial în desfășurarea activităților cu caracter administrativ și în sprijinirea implementării deciziilor luate de autoritățile locale.⁹⁸

Primarul Orașului Comănești exercită atribuțiile de autoritate executivă a administrației publice locale, conform competențelor stabilite de Codul Administrativ, îndeplinind un rol central în punerea în aplicare a Hotărârilor Consiliului Local și a dispozițiilor normative și individuale.

⁹⁶ Microsoft Word - 13_hociung_ro.doc (ectap.ro)

⁹⁷ <http://www.primariacomaneesti.ro/declaratii-de-interese/3442-2021-consilieri-locali.html>

⁹⁸ http://www.primariacomaneesti.ro/docs/ROF_PRIMARIE_2017.pdf - Capitolul VIII

Activitatea executivă a Primarului este sprijinită de Viceprimar, Secretarul General al unității administrativ-teritoriale și, dacă este cazul, Administratorul Public, în conformitate cu prevederile legale și regulamentul de organizare și funcționare adoptat la nivel local.

Aparatul de specialitate al Primarului reprezintă o structură funcțională permanentă, alcătuită din personal angajat pe bază de concurs, inclusiv funcționari publici și personal contractual, având ca obiectiv principal asigurarea suportului administrativ și tehnic necesar pentru implementarea politicilor publice locale, realizarea de programe și proiecte de interes comunitar și soluționarea problemelor administrative curente. Această structură desfășoară activități conform principiilor de eficiență, legalitate, transparență și responsabilitate.

Secretarul General al unității administrativ-teritoriale, subordonat direct Primarului, asigură respectarea legalității actelor administrative și coordonează registratura, arhivarea documentelor și alte activități procedurale, având un rol cheie în garantarea conformității cu legislația aplicabilă.

Viceprimarul, în calitate de ales local, are atribuții delegate de Primar și contribuie la coordonarea activităților specifice unor domenii prioritare stabilite la nivel local. Administrator Public completează structura executivă prin asumarea unor sarcini tehnice și de management, în baza unui contract de management aprobat de Consiliul Local.

Prin colaborarea acestor actori și utilizarea eficientă a resurselor din aparatul de specialitate, administrația locală din Comănești se angajează să

răspundă prompt și eficient nevoilor colectivității locale, promovând dezvoltarea durabilă și bunăstarea generală a cetățenilor.

Radiografia principalelor schimbări

Orașul Comănești a fost o așezare rurală cu o vechime de peste 150 de ani, ulterior, declarat oraș în anul 1952, devenind astfel o persoană juridică de drept public, cu patrimoniu propriu și capacitate juridică.⁹⁹

În prezent, pentru a reflecta cât mai realist necesitățile existente pe plan local, au fost realizate modificări în ceea ce privește administrația publică din orașul Comănești. Astfel, în anul 2017 prin Hotărârea de Consiliu Local s-a modificat Regulamentul de organizare și funcționare al Consiliului Local Comănești.

O schimbare care dezavantajează capacitatea administrativă este tendința de scădere a veniturilor la bugetul local, în anul 2022 acestea fiind cu aproximativ 3,65% mai mici comparativ cu anul 2021.

Diminuarea veniturilor este cauzată de încheierea exercițiului contabil cu un deficit de 4,783.770 lei în anul 2020, iar în anul 2021 cu un deficit de 2.953,100 lei, factor care a generat o scădere a veniturilor alocate în domenii precum sănătatea și, la polul opus, fiind sectorul învățământului care va beneficia în anul 2022 de o creștere de aproape 90%.

Indicatori reprezentativi. Analiză

Din categoria celor mai reprezentativi indicatori privind capacitatea administrativă au fost analizați următorii:

- ✓ veniturile bugetului local;

⁹⁹ http://www.primariacomanești.ro/docs/mol/2022/statut_oras_comanesti_hcl-090-31.07.2015.pdf

- ✓ repartizarea cheltuielilor din bugetul local;
- ✓ indicatori privind transparența actului decizional.

Veniturile bugetului local

Referitor la evoluția veniturilor bugetului local, aceasta este crescător, în anul 2021 având loc o creștere cu 1,14% față de anul 2020, urmând ca în anul 2022 să se înregistreze creștere de 1,26% față de anul precedent.

Tabel nr. 2.14.1 – Evoluția veniturilor realizate-buget local - încasări (lei)

Nr. crt.	Indicatori	2020	2021	2022
1.	Total venituri buget local ¹⁰⁰	39.054.735	44.604.690	56.531.499

Sursa: Site-ul UAT Primăria Orașului Comănești

Repartizarea cheltuielilor din bugetul local

În ceea ce privește ponderea cheltuielilor în bugetul local, domeniul prioritar este cel al Asistenței Sociale, cu un procent de 22,45%, în timp ce ponderile cele mai mici sunt alocate către domenii precum cultură, recreere și religie (2,64%), sănătate (3,69%), servicii și dezvoltare publică și locuințe (7,94%) etc.

Referitor la evoluția cheltuielilor pe fiecare domeniu în parte, cea mai drastică diminuare este cea aferentă sectorului sănătății unde s-a alocat suma de 21.616,10 lei în anul 2021, urmând ca în anul 2022 să scadă la 1.380,40 lei, acest fapt se datorează apropierii de finalizare a unui proiect cu fonduri europene nerambursabile, realizat de Administrația Publică

Locală (Proiect de Eficientizare energetică a Spitalului orașenesc "Ioan Lascăr" Comănești, finanțator ADR NE - POR 2021).

Tabel nr. 2.14.2 – Repartizarea cheltuielilor efectuate din bugetul local – plăți (lei)

Nr. crt.	Indicatori	2020	2021	2022	Ponderea cheltuielilor în bugetul local (anul 2022)
	Cheltuieli efective, din care:	33.397.204	35.305.313	52.530.153	
1.	Ordine publică și siguranța națională	2.000.400	2.886.900	2.654.600	7,09%
2.	Învățământ	11.704.900	10.551.500	4.198.500	11,21%
3.	Sănătate	19.855.000	21.616.100	1.380.400	3,69%
4.	Cultură, recreere și religie	1.696.700	1.264.460	990.100	2,64%
5.	Asigurări și asistență socială	7.964.280	8.069.100	8.406.870	22,45%
6.	Locuințe, servicii și dezvoltare publică	6.337.300	4.047.100	2.974.400	7,94%
7.	Protecția mediului	4.680.700	4.437.200	4.371.000	11,67%

Sursa: Site UAT Primăria Orașului Comănești

Indicatori privind transparența actului decizional

Conform indicatorilor prezentați în rapoartele de evaluare a implementării Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, pe anii 2020 și 2021, se observă că toate proiectele de acte normative au fost anunțate în mod public atât pe site-ul primăriei cât și prin afișare la

¹⁰⁰ <http://www.primariacomanesti.ro>

sediul propriu, fiind anunțate în proporție de 100% atât pe site-ul propriu cât și la panoul de afișare propriu.

Mai mult decât atât desfășurarea ședințelor publice s-au desfășurat în prezența mass-media în proporție de 100%.

Tabel nr. 2.14.3 – Indicatori de evaluare a implementării legii nr. 52/2003

Nr. crt.	Indicatori	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022	Anul 2023
1.	Număr proiecte de acte normative adoptate	200	195	232	224
2.	Număr proiecte de acte normative anunțate în mod public, din care:	200	195	232	224
	• Pe site-ul propriu	200	195	232	224
	• Prin afișare la sediul propriu	200	195	232	224
	• Prin mass-media	-	-	-	-
3.	Numărul total al ședințelor publice	18	19	24	25
4.	Numărul ședințelor publice anunțate prin:				
	✓ Afișare la sediul propriu	18	19	24	25
	✓ Publicare pe site-ul propriu	18	19	24	25
	✓ Mass-media	-	-	-	-
5.	Numărul ședințelor publice desfășurate în prezența mass-media	18	19	24	25

Sursa: Rapoartele de evaluare a legii nr. 52/2003¹⁰¹

Infrastructura și structura administrativă

Actualul sediu al unității administrativ teritoriale a fost proprietatea lui P. Polter până în anul 1946, fost administrator al domeniului familiei Ghika.¹⁰²

Referitor la structura organizatorică actuală¹⁰³, în cadrul Primăriei funcționează următoarele compartimente, care subliniază diversitatea și complexitatea activității desfășurate:

- ✓ Demnitari;
- ✓ Administrator Public;
- ✓ Cabinet Demnitari;
- ✓ Secretar General al Orașului;
- ✓ Compartiment Audit Intern;
- ✓ Serviciul Administrație Publică Locală, Arhivă, Registratură, Registru Agricol, Secretariat, Relații cu Publicul, Monitorizare servicii publice, Protecție Civilă, Protecția Mediului, Securitate și Sănătate în Muncă;
- ✓ Serviciul Public Comunitar Local CDE a Persoanei;
- ✓ Serviciul juridic, executări silite, Resurse umane, Autorizare, Control;
- ✓ Direcția de Asistență socială;
- ✓ Serviciul Urbanism, Amenajarea Teritoriului, Autorizare, Disciplină în Construcții, Cadastru și Agricultură, Administrarea Domeniului

¹⁰¹ site-ul <http://www.primariacomanesti.ro/rapoarte.html>

¹⁰² Primăria orașului Comănești

¹⁰³ <http://www.primariacomanesti.ro/birouri-servicii.html>

- Public și Privat, Îndrumare Asociații de Proprietari, Administrare pășuni, administrativ;
- ✓ Serviciul Programe, Dezvoltare Locală, Marketing, Sistem Informatic, transport public, semnalizare rutieră, Biblioteca orașenească, activități culturale, cu Compartiment Implementare proiecte;
 - ✓ Direcția Economică cu:
 - ✓ Serviciul Financiar, Contabilitate, Buget, Inventarierea Patrimoniului, Salarizare, achiziții publice, investiții;
 - ✓ Serviciul Impozite și Taxe Locale, Administrare piețe, târguri și oboare;
 - ✓ Direcția Poliție Locală;
 - ✓ Muzeul D. Ghika
 - ✓ Serviciul de gestionare a câinilor fără stăpân;
 - ✓ Formația de lucru Întreținere zone verzi și parcuri;
 - ✓ Compartiment Deservire Microbuze Școlare;
 - ✓ Formația de lucru amenajare, întreținere, reparații Străzi, Parc Auto;
 - ✓ Formația de Lucru Întreținere și Dezvoltare;
 - ✓ Compartiment Management al unităților de asistență medicală;
 - ✓ Cabinete medicale școlare;
 - ✓ Centru de resurse și instruire profesională;
 - ✓ Centrul de tineret;
 - ✓ Centrul de informare turistică;
 - ✓ Centrul de agrement Trotuș.

Printre atribuțiile administrației publice, se numără cele privind:

- ✓ organizarea și funcționarea aparatului de specialitate al primarului, ale instituțiilor și serviciilor publice de interes local și ale societăților comerciale și regiilor autonome locale;
- ✓ dezvoltarea socio-economică și de mediu a unității administrativ-teritoriale;
- ✓ administrarea domeniului public și privat al orașului Comănești;
- ✓ gestionarea serviciilor furnizate către cetățeni;
- ✓ cooperarea inter-instituțională pe plan intern și extern.

Parteneriate strategice. Oportunități valorificate

Capacitatea administrativă este un element cheie pentru punerea în aplicare cu succes a investițiilor necesare pentru soluționarea nevoilor cotidiene a locuitorilor, administrația publică funcționând pe bază de structuri organizatorice și ierarhice, politici și programe. Acestea influențează prosperitatea economică pe termen lung, interdependența socială, calitatea vieții locuitorilor dar și încrederea socială.

Scopul este reprezentat de crearea unei instituții stabile și previzibile dar cu un grad crescut de adaptabilitate în preîntâmpinarea diverselor provocări sociale prin dezvoltarea capacității de adoptare a unor noi politici prin intermediul cărora să asigure furnizarea de servicii mai bune. Astfel, inter-relaționarea dintre unitatea administrativ teritorială și cetățeni poate conduce la creșterea nivelului de satisfacție generat de politicile locale adoptate dar și la lărgirea orizontului perspectivelor implementate prin aplicarea formelor de management mai noi (management de tip holocracy – nu mai sunt roluri de tip ierarhic, sunt roluri stabile în cerc) prin care să se urmărească un punct comun, creșterea gradului transparenței a instituțiilor publice.

În ceea ce privește problemele de interes public, transparența actului decizional este respectată în condițiile legii prin publicarea temelor pe site-ul propriu al Primăriei orașului Comănești, cât și prin afișare fizică la sediul acesteia, prin care se invită cetățenii să depună propuneri și sugestii.¹⁰⁴

Cu toate că gradul de transparență al proiectelor de hotărâre adoptate prezintă un grad ridicat, pentru anii 2021-2023 nu au fost consemnate propuneri și sugestii din partea cetățitorilor în procesele-verbale de îndeplinire a procedurii de transparență decizională, lucru care indică neimplicarea locuitorilor.

Convingerea din partea persoanelor fizice cât și juridice că administrația publică locală a orașului Comănești adoptă proiecte de hotărâre care creionează în cel mai eficient mod posibil deficiențele întâlnite pe plan local cât și în mediul de afaceri, este directă proporțional cu transparența decizională. Astfel, având în vedere că unitatea administrativ teritorială a orașului se confruntă cu neimplicarea cetățenilor în procesul de aprobare a proiectelor de decizie, se impune întărirea colaborării publice locale cu societatea civilă prin organizarea periodică de consultări publice dar și cu încurajarea liberei exprimări prin instrumentele e-administrație puse la dispoziție.

În prezent, Primăria orașului Comănești utilizează site-ul propriu doar în scopul informării, având implementate soluții de furnizare a serviciilor publice on-line doar pentru achitarea on-line a impozitelor locale – Ghișeul.ro. Se poate avea în vedere pe viitor oportunitatea de dezvoltare care duce la modernizarea și facilitarea desfășurării procesului administrativ, reducând nivelul birocrăției și timpii de așteptare.

Administrația Publică Locală a accesat Programul național pentru transformarea digitală a autorităților publice locale, aprobat de Guvernul României cu act normativ (Ordinul nr.21364/2024), depunând un proiect în luna septembrie 2024 la Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării având ca obiectiv dezvoltarea unui cadru sistemic de guvernanță a datelor pentru a aborda calitatea datelor și schimbul eficient al acestora, integrarea, atât la nivel local, a proiectelor naționale de digitalizare dezvoltate de Autoritatea pentru Digitalizarea României, precum ROeID, Ghișeul.ro și Sistemul de interoperabilitate tehnologică cu statele membre UE, cât și în procesul de conectare la Platforma Națională de Interoperabilitate la momentul la care aceasta va fi disponibilă.

De asemenea, Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Est pregătește un Program de finanțare necesar pentru administrațiile publice locale prin care să realizeze transformarea digitală în instituție, accesibilă cetățeanului.

Parteneriate

Orașul Comănești face parte din proiectul privind incluziunea socială care are ca scop reducerea disparităților dintre etnii, finanțat prin intermediul granturilor SEE și Norvegia 2014-2021 și desfășurat în parteneriat de filiala Bacău a societății Naționale Crucea Roșie din România, în calitate de Promotor de Proiect și de UAT Blăgești, UAT Orașul Comănești și Asociația Europeană a Romilor pentru Progres și Promovare Interculturală, în calitate de parteneri.

La capitolul parteneriate strategice public-private, orașul Comănești nu prezintă o situație favorabilă, acestea lipsind cu desăvârșire. Ar putea fi

¹⁰⁴ <https://www.primariacomaneesti.ro/dezbateri-publice.html>

avută în vedere pe viitor încheierea unor astfel de parteneriate, întrucât acestea ar avea o contribuție majoră în dezvoltarea întregului mediu socio-economic.

De asemenea, un partener important în vederea accesării de programe cu surse de finanțare nerambursabile și implementare proiecte, este Spitalul orașenesc "Ioan Lascăr" Comănești.

Oportunități valorificate

În perioada post-aderare a României la Uniunea Europeană, alocările financiare nerambursabile au reprezentat o sursă viabilă de atragere a investițiilor și în orașul Comănești, localitatea trecând printr-o perioadă de „educare” în acest sens. Interesul din ce în ce mai mare pentru accesarea fondurilor europene reprezintă un punct tare pentru capacitatea administrativă locală.

În această perioadă, administrația publică locală a depus proiecte de investiții la autoritățile de management finanțate prin fonduri nerambursabile, fonduri guvernamentale, în valoare totală de 236.756.448,76 lei (cu TVA), după cum urmează:

- ✓ „Reabilitarea și modernizarea clădirii Centrul 5, oraș Comănești”, Axa prioritară nr. 1 – Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbani de creștere, valoare totală a proiectului 3.686.923,74 lei cu TVA, proiect finalizat în ianuarie 2015;
- ✓ „Reabilitarea, modernizarea Centrului de tineret Comănești”, Axa prioritară 1 - Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbani de creștere, valoare totală a proiectului 1.142.644,00 lei cu TVA, proiect finalizat în ianuarie 2015;

- ✓ „Reabilitare de străzi urbane – Trotuare și Iluminat Public în Orașul Comănești, județul Bacău” Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbani de creștere, valoare totală a proiectului 53.174.209,22 lei cu TVA, proiect finalizat în iunie 2016;
- ✓ „Centrul de Agrement Troțuș”, valoare totală a proiectului 21.368.878,97 lei cu TVA, proiect finalizat în noiembrie 2016;
- ✓ „Reabilitarea, reamenajarea, modernizarea și dotarea Ambulatoriului Integrat al Spitalului Orașenesc „Ioan Lascăr”, Jud. Bacău”, Axa prioritară nr. 1 – Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbani de creștere, valoare totală a proiectului 21.189.511,22 lei cu TVA, proiect finalizat în noiembrie 2016;
- ✓ „Reabilitare și dotare Centru Național de Informare și promovare turistică Comănești, județul Bacău”, valoare totală a proiectului 546.533,53 lei cu TVA, proiect finalizat în decembrie 2016;
- ✓ „Eficientizare energetică a clădirilor publice – Spitalul Orașenesc „Ioan Lascăr”, - județul Bacău, orașul Comănești, strada Vasile Alecsandri, nr. 1”, valoare totală proiect 39.946.452,00 lei cu TVA, proiect aflat în implementare;
- ✓ „Eficientizare energetică a clădirilor publice – Școala nr. 6 Vermești – județul Bacău, orașul Comănești, strada Cireșoia, nr. 66”, valoare totală proiect 3.222.124,00 lei cu TVA, proiect finalizat în februarie 2021;
- ✓ „Reabilitarea, modernizarea, dezvoltarea și echiparea infrastructurii educaționale la Școala „Ciprian Porumbescu” Comănești, prioritatea 10.1, obiectivul specific fiind “Creșterea gradului de participare la nivelul educației timpurii și învățământului obligatoriu, în special pentru copii cu risc crescut de părăsire timpurie a sistemului”, valoare totală proiect 17.234.219,00 lei cu TVA, proiect aflat în implementare;

- ✓ „Reabilitarea, modernizarea, dezvoltarea și echiparea infrastructurii educaționale la Școala „Liviu Rebreanu” Comănești, prioritatea 10.1, obiectivul specific fiind “Creșterea gradului de participare la nivelul educației timpurii și învățământului obligatoriu, în special pentru copii cu risc crescut de părăsire timpurie a sistemului”, valoare totală proiect 21.846.776,00 lei cu TVA, proiect aflat în implementare;
- ✓ „Abordarea integrată a măsurilor de regenerare urbană în vederea creșterii calității vieții în orașul Comănești, județul Bacău”, Obiectivul Specific 13.1 – „Îmbunătățirea calității vieții populației în orașele mici și mijlocii din România”, valoare totală proiect 23.283.975,30 lei fără TVA, proiect reziliat în decembrie 2023;
- ✓ „Implementarea măsurilor integrate de dezvoltare urbană durabilă și creșterea calității vieții în orașul Comănești, județul Bacău”, Obiectivul Specific 13.1 – „Îmbunătățirea calității vieții populației în orașele mici și mijlocii din România”, valoare totală proiect 23.491.917,78 lei cu TVA, proiect aflat în implementare;
- ✓ „Dotarea unităților de învățământ preuniversitar din orașul Comănești”, POC/882/2/4/ TIC, valoare totală proiect 6.622.317,00 lei cu TVA, proiect implementat.

Dezvoltarea economico-socială a orașului Comănești a fost realizată și prin accesarea de fonduri naționale, fonduri nerambursabile UE, care au contribuit la creșterea nivelului de trai și la îmbunătățirea serviciilor publice oferite populației, concretizate prin următoarele proiecte investiționale:

- ✓ Proiect „Asfaltare și amenajare parcări pe străzile Șupanului, Codrului, Muntelui și Fundătura Șoimului”, finanțat de Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor

Europene, prin PNDR, valoarea totală a proiectului fiind de 5.239.187,00 lei cu TVA, proiect aflat în implementare;

- ✓ Proiect “Consolidare-restaurare și punere în valoare a Palatului Dimitrie Ghika-Comănești, orașul Comănești, județul Bacău”, finanțat prin INP – Institutul Național al Patrimoniului – Timbrul Monumentelor Istorice (de realizare SF), valoarea totală a proiectului fiind de 101.000,00 lei cu TVA, proiect finalizat în perioada 2014-2022;
- ✓ Proiect „Modernizarea și eficientizarea sistemului de iluminat stradal în Orașul Comănești”, finanțat prin Administrația Fondului pentru Mediu privind sprijinirea eficienței energetice și a gestionării inteligente a energiei în infrastructura de iluminat public, valoarea totală de 1.316.730,00 lei cu TVA, proiect aflat în implementare;
- ✓ Proiect „Construire bază sportivă TIP 1, cartier Vermești, Orașul Comănești”, finanțat prin Programul Național de Construcții de Interes Public sau Social, Subprogramul „Baze sportive”, valoarea totală a proiectului fiind de 6.735.819,00 cu TVA, proiect aflat în implementare;
- ✓ Proiect „Creșterea eficienței energetice a infrastructurii de iluminat public în orașul Comănești”, sursă de finanțare - Administrația Fondului pentru Mediu, cu valoarea totală de 2.741.977,00 lei cu TVA, proiect aflat în implementare;
- ✓ Proiect “Lucrări de reabilitare termică și creștere eficiență energetică, gestionare inteligentă a energiei pentru Grădinița 10 – cu program prelungit “Dumbrava Minunată”, sursă de finanțare - Administrația Fondului pentru Mediu, valoarea totală a proiectului fiind de 9.270.514,00 cu TVA, proiect aflat în implementare;

- ✓ Proiect „Reabilitare, modernizare și dotare Casa de Cultură „CLUB 1 MAI” Comănești”, sursă de finanțare - Programul Național de Construcții de Interes Public sau Social, Subprogramul „Așezăminte Culturale”, proiect aflat pe Lista de sinteză la CNI, faza 2;
- ✓ Proiect „Reabilitare, modernizare și dotare monument istoric „Palatul D. Ghica” – Comănești”, sursă de finanțare - Programul Național de Construcții de Interes Public sau Social, Subprogramul Așezăminte Culturale - CNI, proiect aflat pe Lista de sinteză;
- ✓ Proiect „Modernizarea infrastructurii rutiere din Orașul Comănești”, sursă de finanțare - Programul Național de Investiții „Anghel Saligny”, proiect aflat în evaluare;
- ✓ Proiect ”Dezvoltarea rețelei inteligente de distribuție a gazelor naturale la nivelul orașului Comănești”, sursă de finanțare - Programul Național de Investiții „Anghel Saligny”, valoarea totală de 44.858.416,00 lei cu TVA, proiect aflat în implementare;
- ✓ Proiect „Modernizare stație de epurare și extindere rețea canalizare, orașul Comănești”, sursă de finanțare - Programul Național de Investiții „Anghel Saligny”, valoarea totală de 47.652.428,00 lei cu TVA, proiect aflat în implementare;
- ✓ Proiect „Reparație capitală a doua poduri peste râul Trotuș, str. Arinilor și str. Carpați, în orașul Comănești”, sursă de finanțare - Programul Național de Investiții „Anghel Saligny”, proiect aflat în evaluare/listă rezervă;
- ✓ Proiect ”Renovare energetică aprofundată a clădirii cu destinația de sediu Poliția Orașului Comănești”, proiect depus de Inspectoratul General al Poliției Române - Inspectoratul de Poliție județean Bacău, proiect aflat în implementare cu finanțare din PNRR, C5 – Valul renovării;
- ✓ Proiect ”Creșterea capacității de îngrijire și tratament a bolnavilor de SARS COV-2 în Spitalul orășenesc ”IOAN LASCĂR” Comănești”, POIM 2014-2020, Axa prioritară 9 cu depunere în martie 2022, proiect implementat în 2023-2024, cu valoare totală 3.652.893,00 lei cu TVA;
- ✓ Proiect ”Dezvoltare medicală ambulatorie”, PNRR C12/I.1.3, cu valoare totală 15.300.919,00 lei cu TVA, proiect aflat în implementare;
- ✓ Proiect ”Echipamente și materiale destinate reducerii riscului de infecții nosocomiale pentru Spitalul orășenesc Comănești”, PNRR C12/I.2.4, cu valoarea totală de 22.350.340,00 lei cu TVA, proiecta aflat pe lista de rezervă;
- ✓ Proiect ”Sănătate prin planificare la Spitalul orășenesc”, PNRR 2022/C12/MS/I.1.5 Cabinete de planificare familială, proiect depus de Spitalul orășenesc, valoare totală de 274.969,00 lei cu TVA, proiect aflat în evaluare;
- ✓ Proiect ”Implementarea ecosistemului eHealth și telemedicină în cadrul Spitalului orășenesc”, depus de Spitalul orășenesc PNRR C7/I 3.3 , cu valoarea totală de 1.447.080,00 lei, proiect aflat pe lista de rezervă;
- ✓ Proiect ”Centrul de zi pentru seniori”, proiect depus la PNRR 2023/C13/MMSS/I 1.4, cu valoarea totală de 7.228.955,00 lei cu TVA, proiect aflat în implementare;
- ✓ Proiect ”Construirea, echiparea și operaționalizarea unui creșe mici pentru maxim 40 copii”, strada Moldovei, PNRR/2022/C5/2/B.1/1, valoarea totală de 12.351.367,22 lei cu TVA, proiect aflat în implementare;
- ✓ Proiect ”Construirea, echiparea și operaționalizarea unui creșe mici pentru maxim 40 copii”, strada Libertății, CNI, valoarea totală de 11.886.811,00 lei cu TVA, proiect aflat în lista de proiecte a CNI;
- ✓ Proiect de ”Lucrări de extindere și eficientizare a iluminatului public în orașul Comănești”, sursă de finanțare - Administrația

- Fondului pentru Mediu, cu valoarea totală de 2.871.713,00 lei cu TVA, proiect aflat în implementare;
- ✓ Proiect "Orașul Comănești – măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice (parc fotovoltaic)", POIM, Axa 11, cu valoarea totală de 6.947.689,00 lei cu TVA, proiect în implementare;
 - ✓ Proiect "Asigurarea infrastructurii pentru transportul verde – piste pentru biciclete la nivel local", PNRR/C10/, valoarea totală de 3.292.835,00 lei cu TVA, proiect aflat în implementare;
 - ✓ Proiect "Asigurarea infrastructurii ITS (sisteme inteligente de management urban/local)", cu finanțare din PNRR C10, cu valoarea totală de 3.020.652,00 lei cu TVA, proiect aflat în implementare;
 - ✓ Proiect "Construirea de insule ecologice digitalizate în orașul Comănești, județul Bacău", cu finanțare din PNRR/2022/C3/S/I.1.B, valoarea totală de 1.574.240,00 lei cu TVA, proiect aflat în implementare;
 - ✓ Proiect "Construire centru de colectare deșeuri prin aport voluntar în orașul Comănești, județul Bacău", cu finanțare din PNRR/C3/S/I.1.A, valoarea totală de 4.558.787,00 lei cu TVA, proiect aflat în implementare;
 - ✓ Proiect "Lucrări de eficientizare energetică clădire administrativă str. Gârlei, orașul Comănești", depus la PNRR C10/I.3/127, valoarea totală de 3.110.840,00 lei, proiect aflat în implementare;
 - ✓ Proiect "Eficientizarea energetică a blocurilor de locuințe din orașul Comănești", cu finanțare din PNRR/2022/I/A.3.1./1, valoarea totală de 36.203.346,00 lei cu TVA, proiect aflat în implementare;
 - ✓ Proiect "Eficientizarea energetică a blocurilor de locuințe din orașul Comănești", cu finanțare din PNRR/2022/I/A.3.1./1, valoarea totală de 21.117.435,00 lei cu TVA, proiect aflat în implementare;
 - ✓ Proiect "Eficientizarea energetică a blocurilor de locuințe din orașul Comănești", cu finanțare din PNRR/2022/I/A.3.1./1, valoarea totală de 18.446.935,00 lei cu TVA, proiect aflat în implementare;
 - ✓ Proiect "Eficientizarea energetică a blocurilor de locuințe din orașul Comănești", cu finanțare din PNRR/2022/I/A.3.1./1, valoarea totală de 15.363.608,00 lei cu TVA, proiect aflat în implementare;
 - ✓ Proiect "Eficientizarea energetică a blocurilor de locuințe din orașul Comănești", cu finanțare din PNRR/2022/I/A.3.1./1, valoarea totală de 12.811.317,00 lei cu TVA, proiect aflat în implementare;
 - ✓ Proiect "Renovare energetică a blocurilor de locuințe din orașul Comănești", cu finanțare din PNRR/2022/I/A.3.1./1, valoarea totală de 28.956.544,89 lei cu TVA, proiect aflat în evaluare;
 - ✓ Proiect "Renovare energetică a blocurilor de locuințe din orașul Comănești", cu finanțare din PNRR/2022/I/A.3.1./1, valoarea totală de 1.781.714,65 lei cu TVA, proiect aflat în evaluare;
 - ✓ Proiect "Renovare energetică a blocurilor de locuințe din orașul Comănești", depus PNRR/2022/I/A.3.1./1, pe lista de rezervă;
 - ✓ Proiect "Renovare energetică a blocurilor de locuințe din orașul Comănești", depus PNRR/2022/I/A.3.1./1, pe lista de rezervă;
 - ✓ Proiect "Renovare energetică a blocurilor de locuințe din orașul Comănești", depus PNRR/2022/I/A.3.1./1, pe lista de rezervă;
 - ✓ Proiect "Renovare energetică a blocurilor de locuințe din orașul Comănești", depus PNRR/2022/I/A.3.1./1, pe lista de rezervă;
 - ✓ Proiect "Renovare energetică a blocurilor de locuințe din orașul Comănești", depus PNRR/2022/I/A.3.1./1, pe lista de rezervă;
 - ✓ Proiect "Renovare energetică a blocurilor de locuințe din orașul Comănești", depus PNRR/2022/I/A.3.1./1, pe lista de rezervă;
 - ✓ Proiect "Renovare energetică a blocurilor de locuințe din orașul Comănești", depus PNRR/2022/I/A.3.1./1, pe lista de rezervă, depuse în octombrie 2022 din nou la Runda 2;
 - ✓ Proiect "Reconstruire clădire aferentă Școlii primare nr.5 Biss Comănești", cu valoarea totală de 10.000.177,34 lei cu TVA, proiect aflat în evaluare;
 - ✓ Proiect "Reconstruire clădire Grădiniță aferentă Școlii primare nr.5 Biss Comănești", cu valoarea totală de 8.515.353,68 lei cu TVA, proiect aflat în evaluare;
 - ✓ Proiect "Investiții în infrastructura de microbiologie din cadrul Spitalului orașenesc Ioan Lascăr Comănești", cu valoarea totală de 4.729.550,00 lei cu TVA, proiect aflat în evaluare;

- ✓ Proiect ”Construire și dotare Spital materno-infantil la Spitalul orașenesc Ioan Lascăr Comănești”, cu valoarea totală de 249.999.999,14 lei, proiect aflat în evaluare. ¹⁰⁵

Pe lângă proiectele implementate sau aflate în stadiul de evaluare, orașul Comănești a elaborat un Studiu de oportunitate privind aprobarea modalității de gestiune delegată pentru activitatea de iluminat public la nivelul Orașului Comănești (HCL nr.82/28.05.2020) și un Regulament (Anexa nr.2 la HCL nr.82/28.05.2020), având ca scop principal organizarea, modernizarea și eficientizarea serviciului de iluminat public. Asigurarea unui management de implementare eficient al investițiilor, este condiționat de pregătirea și implicarea capitalului uman din cadrul administrației publice locale. Este vital ca serviciile publice să întrunească așteptările și nevoile empirice ale locuitorilor, astfel este importantă atât urmărirea acoperii nevoilor populației, prin implementarea proiectelor care să aducă toate zonele la un grad de dezvoltare economic și social similar cu punctele centrale ale orașului cât și respectarea calității serviciilor oferite.

În concluzie, perseverența de care dă dovadă administrația publică – locală de a se adapta continuu la necesitățile care apar pe plan socio-economic, reprezintă un atu pentru progresul încadrării orașului în normele europene.

Ca îmbunătățire la procesul de adoptare al hotărârilor locale se poate lua în considerare pe viitor creșterea numărului de consultații publice între APL și locuitorii orașului. Astfel, gradul de participare la deciziile propuse pentru oraș va crește și se va oferi un feedback, astfel încât deciziile luate să se plieze într-un procent cât mai mare nevoilor cetățenilor.

2.15 Mediu

Politica de mediu a Uniunii Europene este susținută de un număr de actori instituționali implicați în pregătirea, definirea și implementarea sa, și care se află în permanentă consultare cu guvernele Statelor Membre, cu diverse organizații industriale, organizații non-guvernamentale și grupuri de reflexie. Prin diversele atribuții pe care le au, acestea contribuie la caracterul sinergic al politicii de mediu și asigură realizarea obiectivelor sale atât la nivel legislativ, cât și la nivel de implementare.¹⁰⁵

Radiografia principalelor schimbări

Amprenta geografică a orașului Comănești, oferă o serie de beneficii și avantaje din punct de vedere al resurselor naturale disponibile, fiind însă importante intervențiile de valorificare corespunzătoare a acestora dar și prezervarea lor.

Localitatea Comănești s-a confruntat în trecut cu probleme de mediu determinate de lipsa unui sistem de colectare selectivă a deșeurilor și a unei infrastructuri adecvate de alimentare cu apă și colectare ape uzate.

În prezent, prin intermediul unor proiecte investiționale în infrastructura hidroedilitară și managementul deșeurilor, în oraș există rețea de alimentare cu apă și canalizare (parțială), un sistem de colectare selectivă a deșeurilor realizat prin Serviciul local "ECO Valea Muntelui" și REMAT care primește fier vechi, fiind autorizat. Nu există alți colectori autorizați în localitate.

Indicatori reprezentativi

Factorii de mediu au o însemnătate crescută pentru procesul de dezvoltare durabilă a orașului, starea acestora putând influența în mod direct calitatea vieții și condițiile de trai ale locuitorilor.

Arii naturale protejate

„Formațiunea de Șupan” este un monument al naturii fiind arie naturală, de interes național de tip paleontologic. Suprafața de întindere este de aproximativ 200 ha, fiind protejată datorită straturilor din gresii, argile nisipoase cu intercalații de argile cărbunoase ce se regăsesc pe cursul inferior al pârâului Șupan și pe inter-fluxul Trotuș-Șupan.

Rezervația a fost declarată protejată prin Legea nr. 5 din anul 2000 și reprezintă un afloriment (abrupt în versantul râului Șupan, afluent de dreapta al Trotușului, unde în masivul straturilor de rocă s-au descoperit

¹⁰⁵ http://ier.gov.ro/wp-content/uploads/publicatii/Politica_mediu.pdf

importante depozite de faună constituită din resturi fosilizate cu cochilii de anghilă de mare și gastereopode.¹⁰⁶

2.139.	Strate tip pentru "Formațiunea de Supan"	Orașul Comănești	0,10
--------	--	------------------	------

Poluare

Orașul Comănești nu prezintă probleme majore în ceea ce privește nivelul de poluare, cu atât mai mult cu cât odată cu restructurarea activităților industriale, nivelul de poluare a fost diminuat (activitatea de la Mina de cărbune Comănești a fost închisă începând cu anul 1995 și până în anul 2000).

Calitatea aerului

Referitor la calitatea aerului, în orașul Comănești nu sunt evidențiate probleme semnificative, poluarea atmosferei realizându-se în special din cauza prezenței ozonului troposferic O₃ (un gaz oxidant, ce se concentrează la nivelul solului în zonele închise, neaerisite natural și poate produce iritarea traiectului respirator și iritarea ochilor) și a particulelor în suspensie fine care sunt particule de poluanți cu diametrul mai mic de 10 micrometri (<https://www.accuweather.com/ro/ro/comanesti/277203/air-quality-index/277203>).

¹⁰⁶ UAT Orașul Comănești
¹⁰⁷

https://www.csibacau.ro/dm_cj/portalweb.nsf/64C978E0F1861389C225867E002A5EB6/%24FILE/1239_109_plan_local_de_act_pt_meniu.pdf, pagina 32

Calitatea apei

Conform informațiilor din Planul Local de Acțiune pentru Mediu al județului Bacău, calitatea apei din râul Urmeniș este evaluat printr-un singur corp de apă (Urmeniș – Comănești) cu tipurile de programe O, ZV, IH(N), nereușind în anul 2012 să atingă obiectivul de calitate la evaluarea integrată a stării ecologice.¹⁰⁷

Pentru soluționarea acestei probleme stringente de poluare este extinderea infrastructurii de canalizare astfel încât să deservească și locuitorii din cartierul Zăvoi, proiect deja inițiat de administrația locală care au demarat realizarea documentației pentru accesarea finanțării urmând ca aceasta să fie depusă spre evaluare.

Fondul forestier

Încă din cele mai vechi timpuri locuitorii din localitatea Comănești au avut ca principale ocupații agricultura, creșterea animalelor, exploatare și prelucrarea lemnului. Dintre principalele industrii pe lângă industria carboniferă (activitate încheiată în anul 2000), industria petroliferă (având la activ 47 de sonde de foraj) pe plan local s-a dezvoltat și industria de prelucrare a lemnului începând de la sfârșitul secolului al XIX-lea apariția societăților cu domenii de activitate specifice. În anul 1952 s-a amplificat industria de prelucrare a lemnului, fiind înființat Combinatul de Prelucrare a Lemnului, care după anul 1990 și-a restrâns activitatea prin privatizare¹⁰⁸. În prezent, societățile comerciale cu obiect de activitate axat pe

¹⁰⁸ <http://www.primariacomanesti.ro/orasul-comanesti/156-monografie.html>

prelucrarea masei lemnoase sunt pe locul 2 ca număr în totalul unităților economice active la nivelul orașului, după cele care activează în domeniul prestărilor de servicii.

Analizând resursele naturale pe care orașul le deține, se observă că suprafața ocupată de păduri este de 2.233 ha, respectiv 35% din fondul funciar al acestuia. Totodată, relevant este faptul că pe teritoriul orașului există cea mai mare fabrică de Panel din lume care funcționează într-o singură locație folosind ca material brut lemn precum bradul, molidul, pinul și plopul și având o capacitate de producție de panel și de panouri de cofraj de 145.000 mc pe an.

Astfel, industria de prelucrare a lemnului este reprezentativă pentru orașul Comănești, dezvoltarea acesteia reprezentând o continuare firească a valorificării resurselor forestiere încă din cele mai vechi timpuri.

Pe lângă avantajele și beneficiile economice generate de dezvoltarea acestei industrii la nivel local, este importantă protejarea fondului forestier și valorificarea rațională a acestui tip de resursă. Astfel, administrația Fondului de pădure permite exploatarea masei lemnoase în mod controlat, în baza marcărilor, punerea în aplicare fiind efectuată de către Ocolul Silvic Comănești și Ocolul Silvic Ciobănuș.

Conservarea și managementul resurselor naturale

Un rol important în conservarea și managementul eficient al resurselor naturale îl are optimizarea utilizării și protejarea resurselor și patrimoniului natural.

În vederea conservării mediului înconjurător au fost luate o serie de măsuri, un exemplu fiind faptul că orașul Comănești face parte din Planul Local de Acțiune pentru Mediu al județului Bacău, perioada 2020-2024 prin care se dorește reducerea suprafețelor afectate de alunecările de teren semiactive și active, orașul Comănești având o suprafață de peste 500 ha afectate.

O altă măsură realizată este cea luată prin proiectul „Managementul integrat al deșeurilor în județul Bacău” finanțat de POS Mediu și prin intermediul căruia s-a închis depozitul neconform de deșeuri vechi, iar în anul 2019 s-au obținut autorizațiile de mediu pentru stațiile de transfer și de sortare realizate prin PHARE CES 2004, în anul 2010.

Investițiile precum „Reabilitarea, extinderea și modernizare stației de epurare a orașului”, având un cost estimativ de 29.246.000,00 lei și „Construcție sistem de canalizare în cartierele Leorda și Zăvoi”, „Construcție sistem de canalizare în cartierele Lăloaia, Sublăloaia, Șupan” ambele cu finanțate prin Programe Naționale, sprijină măsurile de conservare a resurselor naturale prin reducerea nivelului de poluare și deci, degradare.¹⁰⁹ De asemenea și investițiile privind conservarea energiei prin eficientizarea energetică a clădirilor publice, atât a spitalului cât și a Școlii nr. 6 Vermești a dus la o micșorare a dependenței față de importuri și reducerea poluării chimice și termice a atmosferei.

Managementul deșeurilor

În orașul Comănești funcționează un sistem de colectare a deșeurilor, realizat de Serviciul local ECO Valea Muntelui, operator specializat.

¹⁰⁹ Plan local de acțiunea pentru protecția mediului – județul Bacău 2020-2024

În anul 2020 s-a aprobat prin Consiliul Local hotărârea de parteneriat cu fundația „Zero Waste Europe” în vederea colaborării pentru implementarea proiectului „Orașe Zero Deșeuri”. Asta înseamnă că administrația publică locală, alături de operatorul de salubritate, va adopta o serie de măsuri menite să reducă pe cât de mult posibil cantitatea de deșeuri reziduale generată de locuitori, să valorifice deșeurile reciclabile și compostabile, dar mai ales să prevină pe termen lung generarea de deșeuri.¹¹⁰

În acest moment, în Comănești, colectarea deșeurilor se face pe două fracții: umed/rezidual și uscat/reciclabil. Oamenii însă nu sunt stimulați să sorteze sau să reducă deșeurile. Din 2013 și până în prezent, cantitatea de deșeuri generată în Comănești a crescut de la 3.434,50 de tone la 3.632,00 tone, în timp ce rata de reciclare în orașul Comănești este sub 10%.

Într-o primă etapă, Primăria și-a propus să inoveze sistemul de colectare al deșeurilor și să implementeze separarea la sursă și colectarea separată la sursa pe cinci fracții: bio-deșeuri – resturi alimentare, hârtie/carton, plastic/metal, sticlă și amestecate/rezidual. Acest sistem implică suplimentarea infrastructurii existente, securizarea incintelor de colectare, în cazul blocurilor de apartamente și identificarea utilizatorilor pentru o cât mai bună monitorizare, educare, bonificare și sancționare.

Primăria accesează fonduri nerambursabile în vederea realizării unei platforme de colectare prin aport voluntar și pentru montarea unor insule ecologice pentru colectarea deșeurilor selectiv. Cetățenii vor fi informați despre schimbările care vor avea loc, despre colectarea separată a deșeurilor reciclabile.

¹¹⁰ Site-ul Primăriei Orașului Comănești - HCL – 009-27.01.2020

Pe lângă optimizarea sistemului de colectare separată, trebuie o varietate de măsuri de prevenire și reducere a cantităților de deșeuri generate de populație, din care menționăm:

- ✓ Să identifice și să susțină atelierele de reparații pentru a prelungi cât mai mult viața unui număr variat de bunuri și produse și pentru a susține economia locală;
- ✓ Să identifice și să susțină meșteșugarii locali, pentru a încuraja manufacturarea produselor durabile, non-toxice, reparabile, compostabile și/sau reciclabile, la nivel local;
- ✓ să implementeze un program voluntar de transformare a biodeșeurilor în compost, chiar în gospodăriile locuitorilor precum și compostarea deșeurilor provenite din amenajarea și întreținerea spațiilor verzi;
- ✓ să încurajeze folosirea în unități de învățământ, în instituții publice și în clădiri de birouri a paharelor, a sticlelor, a veselei, a tacâmurilor re folosibile din porțelan, sticlă, inox etc.; să încurajeze totodată eliminarea paharelor, a veselei, a tacâmurilor de unică folosință;
- ✓ să identifice și să implementeze soluții pentru preluarea uleiului uzat de la populație;
- ✓ să implementeze programe de educație Zero Waste în școli și în instituții publice.¹¹¹

În concluzie, în orașul Comănești există interes pentru protejarea mediului înconjurător dovadă fiind proiectele investiționale derulate până în prezent.

¹¹¹ <https://www.zerowasteromania.org/>

III. ANALIZA SWOT

3.1 Demografie, resurse umane și piața muncii

Analiza SWOT	DEMOGRAFIE, RESURSE UMANE ȘI PIAȚA MUNCII	
	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ distribuția pe genuri a populației este una echilibrată; ▪ neînregistrarea deceselor nou-născuților sub un an în anul 2019; ▪ raport de dependență demografică scăzut față de media națională de 51,90%; ▪ creșterea în anul 2020 a numărului de locuitori cu vârstă cuprinsă în intervalul 30-34; ▪ creșterea numărului de întreprinderi cu 9% în anul 2019 față de anul 2017; ▪ profilul unităților economice este orientat spre valorificarea resurselor existente pe plan local; ▪ suplimentarea locurilor de muncă datorită funcționării Fabricii de panel; ▪ existența unui număr de 6 asociații cu profil de creștere a animalelor; ▪ existența unei întreprinderi încadrate în clasa de mărime 4 (peste 249 angajați); ▪ 72,16% din populația stabilă este reprezentată de populația activă ; ▪ existența sectorului industriei și producției care asigură 47,19% din totalul populației angajate; ▪ centrul de afaceri situat în proximitatea orașului Comănești, respectiv la 50 km; ▪ stagnarea numărului de pensionari la 4.946 persoane în perioada 2018-2019; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sporul natural înregistrat este de -87 în anul 2019, semnificând o rată a mortalității mai mare decât cea a natalității; ▪ scăderea populației cu vârstă cuprinsă între 0-14 ani; ▪ instaurarea presiunii sociale a populației încadrate în câmpul muncii, 1 salariat întreținând 1,32 pensionari; ▪ 38 de locuitori au emigrat definitiv către orașe mai dezvoltate, ducând la scăderea populației orașului; ▪ reducerea locurilor de muncă ca urmare a închiderii Minei de exploatare a cărbunelui brun din Vermești; ▪ procentul salariaților este de 21,92% din totalul populației active; ▪ scăderea numărului de salariați în anul 2019 față de anul 2018 cu 2,17%; ▪ densitatea scăzută a întreprinderilor raportat la 1.000 de locuitori, respectiv 5 întreprinderi/1.000 locuitori față de media națională de 49/1.000 locuitori; ▪ creșterea ponderii șomerilor de la 1,2% în 2019 la 1,7% în anul 2020; ▪ neexploatarea suficientă sectorului agricol; ▪ instabilitate economică și legislativă existentă la nivel național și local; ▪ insuficiența locurilor de muncă de la nivelul local; ▪ lipsa cadrelor didactice specializate pentru școlarizarea persoanelor cu handicap;

Analiza SWOT	DEMOGRAFIE, RESURSE UMANE ȘI PIAȚA MUNCII	
	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 46% din șomeri beneficiază de indemnizație; ▪ existența proiectului pentru tinerii NEETs destinat șomerilor cu vârstă între 16 și 29 de ani; ▪ existența proiectului inițiat de AJOFM Bacău prin care se oferă consiliere pentru orientare profesională pentru absolvenți; ▪ existența proiectelor de reabilitare și modernizare a sistemului educațional și cel al învățământului. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ lipsa angajaților din categoria socială a persoanelor cu handicap.
	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ accesarea fondurilor europene pentru dezvoltarea resurselor umane, alocate României în perioada 2021-2027; ▪ diversificarea mediului economic local și suplimentarea locurilor de muncă în corelare cu disponibilitatea populației active; ▪ exploatarea sectorului agricol; ▪ acordarea de facilități fiscale întreprinderilor nou înființate; ▪ crearea unui cadru legal, clar și concis, care să reducă birocrația înființării unei noi întreprinderi; ▪ corelarea principalei industrii existente pe plan local cu profilurile existente în cadrul liceului tehnologic; ▪ valorificarea eficientă a potențialului turistic cu efecte directe asupra creării de noi locuri de muncă; ▪ dezvoltarea antreprenoriatului în domeniul turismului; ▪ atragerea investitorilor pe plan local care să conducă la crearea de locuri de muncă. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sporul natural negativ cu impact asupra raportului de dependență demografică; ▪ instaurarea presiunii sociale din cauza emigrărilor și a scăderii populației cu vârstă cuprinsă între 0-14 ani; ▪ capacitatea redusă a locurilor de muncă existente pe plan local de a satisface nevoile profesionale ale locuitorilor; ▪ predispoziția locuitorilor care urmează studii liceale pe profilul real/uman de a căuta locuri de muncă în orașe mai dezvoltate; ▪ creșterea ratei de abandon școlar; ▪ scăderea numărului de societăți înmatriculate în anul 2020 față de anul 2019 cu aproximativ 38%.

3.2 Management urban și capacitatea administrativă

Analiza SWOT	MANAGEMENT URBAN ȘI CAPACITATE ADMINISTRATIVĂ	
	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ proiectele implementate până în prezent ce au avut drept scop eficientizarea energetică a clădirilor publice (spitalul orașenesc), asfaltarea și amenajarea parcărilor (străzile Șupanului, Codrului, Muntelui și Fundătura Șoimului), înființarea stației de apă potabilă în cartierul Podei și dezvoltarea rețelei inteligente de distribuție a gazelor naturale; ▪ existența sistemelor centralizate de canalizare, energie electrică și gaz metan; ▪ accesarea de fonduri nerambursabile adresate îmbunătățirii serviciilor publice; ▪ fondul locativ al orașului peste media de la nivelul județean; ▪ 100% din locuitori au acces la rețeaua centralizată de apă potabilă; ▪ serviciile de salubritate furnizate de către S.C. Valea Muntelui S.R.L. acoperă 100% din gospodării; ▪ implementarea proiectului de suplimentare a numărului de parcări cu 850 de locuri în anul 2018; ▪ derularea proiectului de modernizare a serviciului de iluminat public; ▪ prezența unui cadru natural care contribuie la creșterea calității vieții locuitorilor (zona turistică Galion – Lapoș, râul Trotuș etc.); ▪ existența a 3 parcuri, Centrului de agrement Trotuș și a terenurilor și a unei baze sportive; ▪ rata de criminalitate scăzută față de media județeană; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ lipsa unei rețele centralizate de energie termică funcțională; ▪ 44% din locuitori nu au acces la rețeaua de electricitate; ▪ 41,72% din locuitori nu au acces la rețeaua de gaz metan; ▪ 27,60% din locuitori nu au acces la rețeaua centralizată de canalizare; ▪ doar 12.836 de mp sunt destinați spațiilor de parcare amplasate la nivelul central al orașului; ▪ suprafața spațiilor verzi este sub media înregistrată la nivelul județean; ▪ starea sistemului de iluminat public se află într-o stare avansată de degradare; ▪ sistemul de canalizare nu acoperă toate satele componente, lucru cu efect negativ asupra mediului.

Analiza SWOT	MANAGEMENT URBAN ȘI CAPACITATE ADMINISTRATIVĂ	
	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 64 de km din 118 km sunt drumuri asfaltate, iar 54 km sunt balastate; ▪ scăderea numărului de infracțiuni în anul 2020 cu 25% față de anul precedent; ▪ existența pe plan local a locuințelor de tip ANL; ▪ existența transportului public local; ▪ utilizarea site-ului propriu al Primăriei în scopul informării; ▪ gradul ridicat de transparență decizională la nivelul aprobării hotărârilor de consiliul local, ședințele fiind în prezența mass-media; ▪ colaborarea autorităților publice de la nivelul local cu organizațiile neguvernamentale de la nivel județean, în scopul implementării de proiecte sociale; ▪ participarea instituțiilor publice la parteneriat cu alte unități administrativ-teritoriale. 	
	<p style="text-align: center;">OPORTUNITĂȚI</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ extinderea și branșarea restului populației la serviciile de interes public; ▪ construirea unei rețele centralizate de energie termică; ▪ accesarea mai multor fonduri în vederea extinderii spațiilor verzi; ▪ extinderea serviciilor de iluminat public. 	<p style="text-align: center;">AMENINȚĂRI</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ lipsa stimulării populației de racordare la utilitățile publice care consacrează statutul de oraș; ▪ utilizarea sistemelor improvizate de încălzire a locuințelor sau a sistemelor racordare la rețeaua de energie electrică; ▪ accesul dificil al Serviciului de ambulanță din cauza infrastructurii rutiere, lipsei de personal medical și al autosanitarelor care au grad sporit de uzură.

3.3 Dezvoltare economică

Analiza SWOT	DEZVOLTARE ECONOMICĂ	
	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ existența unui număr de 1.242 de întreprinderi la nivelul anului 2019; ▪ 96% din întreprinderile locale sunt micro-întreprinderi; ▪ exploatarea resurselor naturale existente pe plan local; ▪ creșterea industriei agriculturii, silviculturii și pescuitului cu 51% în 2019 față de 2017; ▪ diversificarea domeniilor de activitate ale noilor unități economice înființate; ▪ funcționarea Fabricii de panel HS BACO PANELS cu obiect de activitatea în prelucrarea lemnului; ▪ diversificarea economiei locale, principalele activități economice fiind comerțul, industria prelucrătoare, transport etc.; ▪ forța de muncă ieftină; ▪ existența industriei și producției care înglobează 41,19% din totalul populației angajate; ▪ existența de resurse ce pot fi valorificate (suprafețe mari de terenuri agricole, prezența râului Trotuș, cadrul natural); ▪ existența Centrului Național de Informare Turistică; ▪ suprafețe de teren cu destinație agricolă în proporție de aproximativ 51% (3.226,07 ha din 6.387 ha); ▪ existența unui număr de 6 asociații cu profil de creștere a animalelor; ▪ pondere ridicată o populației tinere, apă de muncă; ▪ raportul pozitiv al stabilirii cu reședință față de procesul plecărilor cu reședința; ▪ creșterea cu 15% a cifrei de afaceri în anul 2020 față de 2017; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ închiderea Minei de exploatare a cărbunelui brun din satul Vermești; ▪ rata de înlocuire a forței de muncă evidențiază un deficit de 428 de persoane raportat la 1.000 de locuitori care părăsesc câmpul muncii; ▪ rata natalității de la nivel local de 6‰ comparativ cu media județeană de 11 ‰; ▪ rata sporului este negativă ceea ce indică o rată a deceselor mai ridicată față de numărul de nașteri; ▪ numărul persoanelor stabilite cu domiciliul este inferior celui care au plecat cu domiciliul; ▪ tendința de îmbătrânire a populației; ▪ densitatea scăzută a întreprinderilor de 5/1.000 de locuitori față de media națională de 49/1.000 de locuitori; ▪ lipsa unui cadru favorabil dezvoltării inițiativelor private și înființării de societăți noi pe plan local; ▪ lipsa întreprinderilor din clasa 2 (10-49 de angajați); ▪ insuficiența ofertei locurilor de muncă; ▪ încetarea a unui număr de 21 de întreprinderi în anul 2020 pe fondul situației pandemice; ▪ evoluția descendentă a populației active (15-64 ani); ▪ cultură antreprenorială insuficient dezvoltată în rândul tinerilor; ▪ forța de muncă disponibilă este slab calificată; ▪ capacitatea redusă a mediului de afaceri local de a susține investiții cu potențial inovativ;

Analiza SWOT	DEZVOLTARE ECONOMICĂ	
	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 46% din șomerii primesc indemnizație; ▪ existența unității locale AJOFM Bacău care implementează proiecte de recalificare profesională și de integrare a persoanelor cu dizabilități în câmpul muncii; ▪ grad ridicat de atractivitate datorat resurselor naturale existente și a reliefului intramontan; ▪ creșterea gradului de valorificare a resurselor locale în special în domeniul precum prelucrarea lemnului și turismul; ▪ existența de resurse ce pot fi valorificate economic (suprafețe mari de păduri, pășuni, obiective naturale, cadrul natural); ▪ existența a 4 unități de primire turistică. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ lipsa unei infrastructuri pentru susținerea afacerilor (centru de afaceri, parc industrial, incubator de afaceri); ▪ 96% din unitățile economice sunt micro-întreprinderi încadrate în clasa de mărime 1, cu 0-9 angajați.
	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ reabilitarea principalelor monumente istorice; ▪ condiții favorabile pentru dezvoltarea agriculturii având în vedere suprafața de teren cu destinație agricolă (în special sectorul zootehnic); ▪ constituirea unui centru/incubator de afaceri; ▪ valorificarea resurselor naturale existente pe plan local; ▪ forță de muncă ieftină; ▪ poziționarea avantajoasă a orașului în raport cu obiectivele turistice consacrate din regiune; ▪ dezvoltarea turismului de agrement; ▪ suplimentarea unităților de cazare; ▪ asfaltarea tuturor drumurilor care fac legătura cu obiectivele turistice de la nivel local; ▪ constituirea unei asociații a agricultorilor, în vederea dezvoltării sectorului zootehnic prin sprijinirea inițiativelor private; ▪ atragerea investitorilor străini. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ instabilitatea mediului de afaceri ca urmare a crizei generate de virusul SARS-COV 19; ▪ tendința de migrare a populației din cauza ofertei insuficiente de locuri de muncă; ▪ spor demografic negativ cu implicații pe termen lung; ▪ scăderea numărului de întreprinderi noi înființate în 2020 față de 2019; ▪ economia locală este monoindustrială; ▪ scăderea populației active cu vârstă legală de muncă; ▪ lipsa interesului populației cu privire la programele de finanțare; ▪ lipsa conturării autenticității locale în raport cu mediul extern; ▪ instabilitatea mediului de afaceri ca urmare a crizei generate de războiul de la granița de Nord a țării.

3.4 Infrastructură

Analiza SWOT	INFRASTRUCTURĂ	
	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ existența rețelelor centralizate de apă potabilă, energie electrică, gaz metan; ▪ implementarea proiectelor cu obiectiv de creștere a numărului de locuitori racordați la rețeaua de canalizare; ▪ 100% din populație are acces la rețeaua de apă potabilă; ▪ Se vor implementa 2 proiect de infrastructură, rețea de gaz și rețea de canalizare în cartierele orașului care nu aveau acces din cauza condițiilor de relief; ▪ grad ridicat de asfaltare al străzilor; ▪ asfaltarea drumului DN 2G pe sectoarele Bacău – Moinești și Moinești – Comănești; ▪ existența transportului public la nivelul orașului care asigură accesul la punctele de interes din oraș. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ gradul de modernizare a străzilor orășenești este de 51,20%, sub media de la nivelul județean; ▪ 27,60% din populație nu are acces la rețeaua de canalizare; ▪ 41,72% din populație nu are acces la rețeaua de gaz; ▪ 44% din populație nu are acces la rețeaua de energie electrică; ▪ lipsa unei rețele centralizate de gaz metan; ▪ lipsa infrastructurii de canalizare în cartierul Zăvoi.
	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ realizarea lucrărilor de asfaltare a drumurilor pietruite; ▪ poziția geografică a orașului în proximitatea județului Bacău asigură accesibilitatea pe cale aeriană; ▪ valorificarea resurselor locale de material lemnos și implicit a fabricii de panel existente pe plan local; ▪ prezența a două drumuri naționale care străbat orașul (DN 2G și DN 12A); ▪ existența infrastructurii de transport feroviar, respectiv magistralele nr. 501 și 508 care fac accesul rutei Adjud – Onești – Târgu Ocna – Dărmănești – Comănești – Ghimeș, respectiv Comănești – Moinești. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ condițiile meteo nefavorabile pot limita accesul în cartierul Zăvoi; ▪ instabilitatea economică ce poate afecta cofinanțarea proiectelor de reabilitare a infrastructurii; ▪ refuzul populației de a se racorda la utilitățile de interes public; ▪ lipsa lucrărilor de întreținere a drumurilor naționale.

3.5 Turism

Analiza SWOT	TURISM	
	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poziționarea geografică în proximitatea punctelor de interes turistic (35 km de stațiunea balneară Slănic Moldova și 23 km de stațiunea Târgu Ocna); ▪ existența a 3 pensiuni turistice și a 1 hostel care asigură o capacitate de cazare de 108 locuri; ▪ creșterea cifrei de afaceri cu aproximativ 34% în domeniul turistic; ▪ creșterea capacității de cazare din unitățile locale cu aproximativ 30% în anul 2021 față de 2020; ▪ existența web-site-ului <i>Centru național de informare și promovare turistică Comănești</i>; ▪ existența proiectelor ce au ca obiectiv reabilitarea monumentelor istorice ale orașului; ▪ toate unitățile de cazare oferă servicii de alimentație publică; ▪ existența Centrului de agrement Trotuș; ▪ existența lăcașelor de cult atât pe plan local cât și în proximitatea orașului; ▪ păstrarea tradițiilor prin organizarea anuală a evenimentelor precum: Zilele orașului Comănești, simpozionul științific național „Dimitrie Ghika – in memoriam” și festivaluri de colinde și obiceiuri de iarnă; ▪ organizarea competiției de ATV-uri și QUAD-uri Hard Enduro și Endurocross; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ scăderea numărului de turiști înregistrați în unitățile de cazare cu aproximativ 53% în 2020 față de 2019; ▪ scăderea capacității unităților de cazare cu aproximativ 39% în 202 față de 2019; ▪ cel mai mic număr de turiști raportat la capacitatea de cazare de la nivelul județului; ▪ nivelul de calitate scăzut al serviciilor de cazare; ▪ lipsa unităților de cazare de tip hotel; ▪ preponderența unităților de alimentație publică de 3 stele; ▪ număr redus de turiști comparativ cu potențialul turistic al orașului; ▪ numărul redus de înnoptări ale turiștilor în unitățile de cazare în raport cu media de la nivel județean; ▪ imaginea orașului Comănești este una de tip tranzit și nu de sejur.

Analiza SWOT	TURISM	
	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jocul Ursului este propus pentru înscrierea în Lista Patrimoniului Mondial Cultural Imaterial UNESCO. 	
	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ îmbunătățirea serviciilor turistice astfel încât orașul să devină o destinația turistică/de sejur; ▪ reabilitarea/modernizarea și protejarea monumentelor istorice și ariilor protejate și includerea acestora în circuitele turistice; ▪ dezvoltarea turismului de tip montan la poalele munților Goșmanu din Carpații Orientali; ▪ dezvoltarea turismului de tip ecumenic prin organizarea de pelerinaje; ▪ valorificarea resurselor naturale existente pe plan local; ▪ realizarea de investiții în infrastructura turistică; ▪ inițierea unor acțiuni de semnalizare a obiectivelor turistice; ▪ colaborarea cu orașele Slănic Moldova și Târgu Ocna în vederea dezvoltării turismului; ▪ dezvoltarea ecoturismului și agroturismului; ▪ încurajarea înființărilor de noi societăți cu obiect de activitate turistic; ▪ amenajarea zonelor de petrecere a timpului liber în funcție de sezon (parcuri, zone de promenadă, pârtie de ski și săniuş); ▪ punerea în valoare a obiectivelor turistice prin crearea de circuite și promovarea acestora prin intermediul agențiilor turistice; ▪ participarea la târguri de promovare turistică; ▪ pregătirea personalului din cadrul unităților de cazare și atragerea turiștilor străini. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ impactul negativ al pandemiei de COVID 19 asupra sectorului turismului; ▪ lipsa interesului agenților economici de a îmbunătăți serviciile turistice; ▪ tendința ascendentă a turiștilor români de vizita locuri din străinătate; ▪ accesibilitatea scăzută prezentată de drumurile din regiune Nord-Est determină turiștii să aleagă alte destinații turistice aflate în zone mai uor accesibile.

3.6 Educație

Analiza SWOT	EDUCAȚIE	
	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ interesul unității administrativ teritoriale în atragerea fondurilor pentru reabilitarea, modernizarea și dotarea unităților de învățământ; ▪ creșterea cu 4% a crederea didactice în anul 2020 față de anul 2019; ▪ oferta educațională este adaptată cerințelor din piața forței de muncă; ▪ disponibilitatea în oraș a formelor de învățământ primar, gimnazial și liceal; ▪ reducerea numărului de persoane fără studii; ▪ existența profilului de prelucrare a lemnului; ▪ existența posibilității de continuare a studiilor pe plan local după cele liceale ▪ toate unitățile de învățământ sunt dotate cu sisteme de încălzire, racordate la iluminat public, apă curentă și internet; ▪ includerea elevilor în programe precum ERASMUS 2021 Grecia; ▪ includerea cadrelor didactice în programe de perfecționarea în Italia, Marea Britanie și Spania; ▪ existența la nivelul liceului a unui atelier pentru practică dotat PHARE; ▪ la nivelul unității de învățământ Ciprian Porumbescu activează 2 reviste școlare „Speranța” și ”Muguri de speranță”; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ media mare a elevilor raportată la un calculator, sub media de la nivelul județean; ▪ scăderea numărului de cadre didactice de la nivelul învățământului gimnazial; ▪ scăderea numărului de elevi înscriși la unitățile de învățământ; ▪ capacitatea scăzută a investițiilor atrase pentru a face față gradului de degradare a unităților de învățământ, 12 dintre acestea fiind cu o vechime de peste 30 de ani; ▪ 2 clădiri ale unităților de învățământ sunt încălzite cu ajutorul sobelor; ▪ scăderea ratei promovabilității la nivelul învățământului profesional; ▪ creșterea ratei abandonului școlar la nivelul claselor primare și gimnaziale de la 2% la 3% în anul școlar 2019-2020.

Analiza SWOT	EDUCAȚIE	
	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ implementarea proiectelor care au ca obiectiv combaterea abandonului școlar la nivelul grădinițelor; ▪ creșterea ratei promovabilității la nivelul liceului. 	
	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dezvoltarea programelor de tip parteneriate între mediul de afaceri și unitățile școlare; ▪ înființarea de centre after-school; ▪ continuarea atragerii fondurilor pentru reabilitarea și modernizarea unităților de învățământ; ▪ creșterea alocărilor din bugetul local pentru sistemul de învățământ. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ scăderea populației cu vârstă școlară; ▪ apariția fenomenului de îmbătrânire a populației; ▪ costurile asociate frecventării învățământului, limitează accesul la educație; ▪ instabilitatea legislativă a sistemului educațional.

3.7 Sănătate

Analiza SWOT	SĂNĂTATE	
	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ reabilitarea, modernizarea și dotarea Spitalului „Ioan Lascăr”; ▪ existența în implementare a proiectului de eficientizare energetică a unității medicale; ▪ existența unităților de îngrijire a persoanelor cu handicap; ▪ existența a 8 cabinete de familie; ▪ existența a 10 cabinete medicale de specialitate; ▪ existența a 8 cabinete stomatologice și 11 laboratoare de tehnică dentară; ▪ existența a 10 farmacii și 3 puncte farmaceutice; ▪ suplimentarea numărului de paturi din secția de Medicină internă; ▪ creșterea gradului de răspundere a nevoilor medicale ale locuitorilor ca urmare a diversificării specialităților medicale; ▪ creșterea numărului personalului medico-sanitar cu 20% în anul 2021; ▪ numărul de pacienți ce revin unui medic este mai mic decât cel de la nivel județean; ▪ distanță mică a populației din localitățile componente la serviciile medicale; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ supraaglomerarea numărului de paturi din cadrul spitalului, având cea mai ridicată media de la nivelul județean; ▪ insuficiența cabinetelor medicale conduce către supraaglomerarea celor existente, respectiv unui cabinet îi revine 1.366 de locuitori; ▪ numărul mic al farmaciilor raportat la populația orașului, unei farmacie revenindu-i un număr de 1.787 de locuitori; ▪ existența zonelor izolate/marginalizate (cartierul Zăvoi și Supan) neacoperite de sisteme sanitare; ▪ accesul dificil al mijlocului de intervenție ambulanțier din cauza stării avansate de degradare a drumurile din cartierele izolate; ▪ scăderea cheltuielilor din bugetul de stat destinate sectorului de sănătate; ▪ lipsa unor programe educaționale pentru sănătate, în special pe partea de prevenire a bolilor.

Analiza SWOT	SĂNĂTATE	
	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ reabilitarea, modernizarea și dotarea ambulatoriului integrat al Spitalului Orășenesc. 	
	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ facilitarea accesului populație la serviciile medicale, prin reabilitarea drumurilor de legătură dintre zonele izolate/marginalizate și centrul orașului; ▪ derularea pe plan local a unor campanii de informare a populației de prevenire a HIV/SIDA; ▪ creșterea numărului de cabinete medicale și amplasarea acestora în zonele neacoperite de servicii medicale; ▪ creșterea cheltuielilor din bugetul local în vederea întreținerii infrastructurii sanitare. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nivelul scăzut al veniturilor populației poate conduce la imposibilitatea susținerii costurilor serviciilor medicale private; ▪ creșterea ratei șomajului; ▪ 54% din șomeri nu beneficiază de indemnizație, și decontare din partea Casei de Asigurări de Sănătate; ▪ lipsa unui comportament preventiv în ceea ce privește starea de sănătate; ▪ personal medico-sanitar insuficient.

3.8 Incluziune socială

Analiza SWOT	INCLUZIUNE SOCIALĂ	
	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ existența proiectelor pentru combaterea excluziunii sociale; ▪ existența serviciului social în cadrul primăriei cât și în 5 centre de asistență socială cu scopul de a integra grupurile defavorizate; ▪ existența unei filiale DGASPC Bacău la nivelul orașului având ca obiect de activitate îngrijirea persoanelor cu handicap; ▪ existența a 10 ONG-uri cu scop de integrare a categoriile sociale defavorizate; ▪ toate persoanele cu handicap beneficiază de indemnizație; ▪ includerea programelor școlare pentru elevii cu dizabilități la nivelul școlii Liviu Rebreanu; ▪ existența unui număr de 33 de cadre didactice pentru învățământul special; ▪ gradul de solicitare al cadrelor didactice raportat la numărul elevilor cu handicap este scăzut, 0,73/elev; ▪ existența infrastructurii pentru accesul persoanelor cu dizabilități; ▪ 349 de locuitori beneficiază de ajutoare de încălzire; ▪ existența unui Centru Social de urgență pentru persoanele fără adăpost pe plan local – Casa Mazdrac; ▪ existența proiectului „Sprijin educațional, pe baza de tichete sociale pe suport electronic, pentru elevii cei mai 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ doar 198 de locuitori din 402 din populația de etnie rromă sunt înscriși la o formă de învățământ; ▪ existența a 3 zone marginalizate, respectiv Șupan, Zăvoi și Pârâul Sec; ▪ neintegrarea persoanelor cu handicap în câmpul muncii; ▪ existența persoanelor fără studii, fapt care conduce la excluziunea socială; ▪ încadrarea orașului Comănești într-o zonă defavorizată din punct de vedere al riscului de sărăcie și al excluziunii sociale (Regiunea Nord-Est); ▪ existența a 1.662 de locuitori din categorii sociale defavorizate.

Analiza SWOT	INCLUZIUNE SOCIALĂ	
	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	dezavantajați” pentru combaterea abandonului școlar de la nivelul școlii Liviu Rebreanu.	
	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ implementarea unor proiecte investiționale pentru oferirea de sprijin persoanelor cu dizabilități în vederea incluziunii pe piața muncii și a desfășurării activității profesionale, prin dotarea cu echipamente speciale sau adaptări la locul de muncă, respectiv asigurarea unor condiții speciale; ▪ derularea unor programe pentru perfecționarea personalului din domeniul social, dar și pentru dezvoltarea voluntariatului; ▪ derularea de programe/proiecte care facilitează schimbul de bune practici și experiență cu ONG-uri specializate din țară și din străinătate; ▪ derularea unor programe prin care să fie asigurate servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoanele incluse în grupurile vulnerabile; ▪ dezvoltarea unor parteneriate de tip public-privat pentru prevenirea și ameliorarea problemelor sociale; ▪ obținerea unor sponsorizări din partea unor parteneri publici sau privați pentru sprijinirea grupurilor defavorizate. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ existența fenomenului de abandon școlar care contribuie la prezența unui risc ridicat de sărăcie și excluziune socială; ▪ creșterea gradului de îmbătrânire demografică; ▪ creșterea ratei șomajului; ▪ instabilitatea economică; ▪ lipsa fondurilor necesare funcționării ONG-urilor care activează în domeniu, periclitând buna desfășurare a activității acestora; ▪ decalaje majore față de media UE în privița accesului la serviciile de protecție socială și a măsurilor active pentru promovarea incluziunii sociale.

3.9 Patrimoniul cultural-sportiv

Analiza SWOT	PATRIMONIUL CULTURAL – SPORTIV	
	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ existența unui patrimoniu cultural și istoric bogat în zona Comănești; ▪ prezența unui Muzeu de Etnografie în Palatul Ghika; ▪ palatul și parcul Ghika sunt incluse pe listele monumentelor istorice, fiind de importanță universală; ▪ gara CFR este inclusă în lista monumentelor istorice din patrimoniul național; ▪ situația favorabilă a numărului de biblioteci față de situația celorlalte localități; ▪ existența caselor vechi, construite în secolul al XIX-lea, cu o arhitectură deosebită; ▪ desfășurarea în cadrul Palatului copiilor a cercurilor de dans modern, cenaclu literar și teatru, muzică populară, orientare turistică, informatică și chitară; ▪ funcționarea ansamblului sportiv numit AS ATHLETIC COMĂNEȘTI; ▪ funcționarea unui club sportiv în care se pot practica sporturi de performanță dar și intelectuale; ▪ existența condițiilor necesare desfășurării diferitelor activități sportive, precum: mountain-bike, cicloturismul, off-road, fotbal, handbal etc.; ▪ organizarea anuală a diverselor evenimente culturale menită să păstreze tradițiile locale (Jocul Ursului, zilele orașului, Festivalul concurs de colinde „Florile dalbe”); 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ donarea Bibliotecii Orășenești către statul român și schimbarea destinației acesteia; ▪ numărul mic de împrumuturi de cărți față de numărul de permise emise; ▪ lipsa unei Case de Cultură; ▪ casele vechi, construite în sec XIX – XX adăpostesc sediile instituțiilor publice; ▪ valorificarea insuficientă a patrimoniului cultural existent; ▪ lipsa unui teatru pentru desfășurarea activităților culturale în aer liber; ▪ nivelul de dotare materială al stadionului este nesatisfăcător; ▪ lipsa unei strategii de dezvoltare și promovare cultură a orașului și a obiectivelor culturale deținute; ▪ lipsa promovării monumentelor istorice ale orașului.

Analiza SWOT	PATRIMONIUL CULTURAL – SPORTIV	
	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ funcționarea pe plan local a unui teren de sport și a unui teren de baschet; ▪ existența micilor întreprinzători locali care desfășoară activități în domeniul artizanatului; ▪ dotarea și reabilitarea stadionului orașenesc. 	
	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ accesarea de fonduri europene pentru mutarea sediilor publice din cadrul caselor vechi și restaurarea statutului inițial; ▪ deschiderea către public a monumentelor istorice; ▪ derularea de campanii de atragere a unui număr din ce în ce mai mare de împrumuturi de cărți din cadrul bibliotecilor; ▪ obținerea de fonduri pentru dotarea materială a clubului sportiv; ▪ diversificarea activităților din cadrul Palatului Copiilor; ▪ desfășurarea unor programe de promovare a obiectelor culturale, dar și a oportunităților care există din punct de vedere turistic; ▪ susținerea activităților de artizanat prin amenajarea de spații de expunere; ▪ susținerea înființării de asociații meșteșugărești; ▪ identificarea produselor locale și sprijinirea înregistrării acestora ca mărci locale. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ scăderea interesului pentru cultură; ▪ scăderea interesului față de produsele de artizanat care pune în pericol existența meșterilor populari; ▪ scăderea interesului pentru citit ca urmare a dezvoltării continue a tehnologiilor informaționale; ▪ lipsa fondurilor pentru cofinanțarea proiectelor cu fonduri europene.

3.10 Mediu

Analiza SWOT	MEDIU	
	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ patrimoniu natural bogat datorită poziționării geografice o orașului; ▪ existența la plan local a unui sistem de colectare selectivă a deșeurilor; ▪ orașul Comănești face parte din proiectul „Managementul integrat al deșeurilor în județul Bacău”; ▪ nivelul de poluare al aerului este unul scăzut; ▪ protejarea ariei „Formațiunea Șupan” ca fiind una de de interes național; ▪ 35% din fondul funciar este reprezentat de păduri; ▪ orașul Comănești face parte din Planul de Acțiunea pentru Mediu al județului Bacău 2020-2024 prin care se dorește reducerea suprafețelor de teren afectate de alunecări de teren; ▪ eforturi constante depus de către unitatea administrativ teritorială în vederea reducerii nivelului de poluare al apei; ▪ implementarea proiectelor de eficientizare energetică în vederea reducerii poluării chimice și termice a atmosferei; ▪ aprobarea în Consiliul Local a parteneriatului cu fundația „Zero Waste Europe”. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ cartierul Zăvoi nu este racordat la infrastructura de canalizare, fapt care conduce la poluarea râului Urmeniș; ▪ calitatea apei este una inferioară din cauza deversărilor și dejecțiilor; ▪ lipsa unor soluții alternative de producere a energiei electrice; ▪ media suprafețelor verzi pe cap de locuitor este sub normele Guvernului Român.

Analiza SWOT	MEDIU	
	PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ realizarea de investiții în vederea valorificării deșeurilor colectate; ▪ folosirea unor metode alternative de energie prin montarea de panouri solare în cadrul instituțiilor publice; ▪ introducerea de beneficii pentru locuitorii care selectează deșeurile, pe principiul „Poluatorul plătește”; ▪ campanii de reîmpădurire a zonelor afectate de alunecări de teren; ▪ întocmirea unui plan de exploatare lemnoasă care să permită regenerarea pădurilor folosite ca materie primă pentru fabrica de Panel; ▪ creșterea eficienței energetice a locurilor de locuințe P1-P15; ▪ accesarea de fonduri europene pentru extinderea spațiilor verzi. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ calamități naturale (alunecări de terenuri, inundații); ▪ lipsa interesului locuitorilor față de colectarea selectivă a deșeurilor; ▪ gestionarea iresponsabilă a resurselor naturale.

4 | Plan strategic de dezvoltare

- *Viziune și direcții de dezvoltare*
- *Obiective strategice, măsuri și planuri de acțiune*
- *Surse de finanțare*
- *Portofoliul de proiecte*
- *Concordanța cu politicile naționale și europene*
- *Implementare și monitorizare*
- *Impactul implementării strategiei de dezvoltare*

4.1 Viziune și direcții de dezvoltare

Viziunea propusă odată cu elaborarea prezentului document programatic constituie un demers ambițios, prin intermediul căruia se armonizează întregul spectru de cerințe și condiții care mobilizează resursele existente la nivelul orașului spre o dezvoltare integrată durabilă, inteligentă și competitivă.

Strategia de dezvoltare a Orașului Comănești urmărește adoptarea de măsuri și acțiuni concrete care să susțină și să consolideze investițiile de dezvoltare realizate în perioada 2014 – 2020 de administrația locală, ținând cont și de necesitățile de asigurare a incluziunii sociale și de protejare a mediului înconjurător. Orașul Comănești, prin valorificarea avantajelor și a resurselor de care dispune, a poziției sale strategice la nivel de regiune, precum și a oportunităților de dezvoltare, a surselor de finanțare din fonduri naționale și europene disponibile la nivelul exercițiului programatic 2021 – 2027, își propune ca până la finalul anului 2027 să dispună de o infrastructură tehnico-edilitară și o calitate a serviciilor publice oferite populației și mediului antreprenorial specifice nivelului unui oraș european.

Astfel, Orașul Comănești își propune să fie recunoscut drept *spațiul urban în care inițiativele antreprenoriale sunt susținute activ de autoritățile publice locale prin asigurarea unor servicii publice de calitate și a unei infrastructuri corespunzătoare dezvoltării mediului de afaceri local*. Complementar, Orașul Comănești își propune să fie cunoscut drept *o importantă și atractivă destinație turistică la nivel regional, dispunând de o ofertă turistică diversificată, susținută de o infrastructură suport adecvată potențialului său de dezvoltare*.

Viziunea de dezvoltare a orașului Comănești trasată pentru orizontul de timp al anului 2027, ilustrează care sunt etapele ce trebuie urmate în vederea depășirii situației actuale și îmbunătățirii considerabile a capacității economice, sociale și culturale. Concret, evoluția acestui traseu de dezvoltare se va putea realiza prin:

- valorificarea durabilă a poziției geo-strategice și a resurselor naturale;
- facilitarea accesului la utilități, servicii de asistență socială, sănătate și educație;
- creșterea competitivității și atractivității economice a orașului;
- implicarea transparentă și activă a instituțiilor publice locale pentru dezvoltarea economico-socială echilibrată a orașului.

Atingerea progresului estimat presupune implementarea etapizată a obiectivelor, proiectelor de investiții și acțiunilor stabilite în cadrul Planului strategic de dezvoltare, acordându-se în acest sens atenție reducerii disparităților de dezvoltare existente, asigurării incluziunii sociale și echilibrării nivelului de dezvoltare.

Misiune

Misiunea Strategiei de dezvoltare a orașului Comănești în orizontul de timp 2021 – 2027 este de a asigura dezvoltarea durabilă a orașului în scopul îmbunătățirii calității vieții, siguranței sociale și economice, prin valorificarea eficientă a resurselor și a potențialului local.

În etapa de implementare a strategiei propuse prin intermediul prezentului document, administrația publică locală a orașului Comănești, alături de toți actorii implicați în îndeplinirea obiectivelor stabilite, vor fi responsabili de asigurarea unui management eficient, orientat spre interesul întregii comunități. Ba mai mult, se va avea în vedere promovarea colaborării dintre societatea civilă, sectorul privat și administrația locală, astfel încât toți factorii implicați să contribuie în aceeași măsură la atingerea unei dezvoltări locale durabile a orașului.

Activitatea factorilor implicați în implementarea strategiei de dezvoltare vor avea ca referință următoarele valori:

- ✓ **Responsabilitate** - actorii responsabili de implementarea strategiei își asumă angajamentul de a realiza obiectivele strategice în perioada de referință, cu asumarea răspunderii pentru eventualele greșeli;
- ✓ **Transparență** - persoanele responsabile de implementarea strategiei vor asigura accesul persoanelor interesate la informații cu caracter public, vor consulta periodic localnicii și vor publica pe site-ul primăriei informații despre proiectele propuse spre implementare/implementate;
- ✓ **Profesionalism și etică** - în exercitarea activităților previzionate la nivelul strategiei, personalul va avea un comportament profesionist, bazat pe principii morale puternice, scopul final fiind de a obține rezultate rapide și eficiente;
- ✓ **Încredere** - parteneriatul prevăzut a fi realizat între actorii vizați de prezenta strategie va fi unul bazat pe o colaborare strânsă, bazată pe comunicare permanentă. În vederea menținerii încrederii localnicilor se va asigura transparența în activitatea administrației publice;
- ✓ **Inovare** - constituie unul dintre pilonii principali în dezvoltarea orașului, competitivitatea și progresul local fiind asigurate de această valoare. Astfel, vor fi folosite procedee de lucru îmbunătățite, eficiente și eficace, care să contribuie semnificativ la reducerea disparităților de la nivel local.

Comănești – Oraș atractiv pentru locuit și investit

Deficiențele de ordin socio-economic de la nivel local sunt evidențiate de o scădere continuă a locuitorilor din orașul Comănești și de o rată a șomajului de 18,1%, cu mult peste media națională (anul 2020). În acest context, la nivel local se resimte o nevoie acută de dezvoltare în direcția creșterii atractivității pentru locuit a orașului, concomitent cu stimularea și crearea de noi oportunități de investiții și de utilizare a resurselor umane și materiale de care dispune.

În acest context una dintre cele mai importante direcții de dezvoltare pe care orașul Comănești trebuie să le urmeze pentru a menține tinerii și populația activă în oraș, stopând migrația locuitorilor activi și manifestarea fenomenului de îmbătrânire a populației, constă în construirea unei comunități locuibile și atractive, cu un mediu urban sigur, alături de un sistem educațional eficient, o asistență medicală calitativă și un mediu ambiant plăcut. Atractivitatea pentru locuit a orașului va crește atunci când prin funcțiunile sale publice acesta oferă un mediu prosper din punct de vedere economic ce satisface nevoile materiale și ne-materiale ale locuitorilor săi.

Atractivitatea pentru locuit a orașului se va amplifica ca rezultat al investițiilor de reabilitare, creșterea performanței energetice și a siguranței în exploatarea infrastructurilor de interes public, precum și de valorificare a capitalului teritorial neutilizat și degradat, planificate în următoarea perioadă programatică.

O altă acțiune este reprezentată de valorificarea terenurilor degradate și abandonate prin acțiuni de reconversie a acestora în spații verzi și parcuri pentru copii, cu funcțiuni de petrecere a timpului liber în vederea îmbunătățirii funcționale și estetice a orașului și implicit a atractivității acestuia.

Implementarea măsurilor infrastructurale de intervenție planificate și propuse în cadrul prezentei Strategii de dezvoltare va avea o contribuție semnificativă în ceea ce privește minimizarea impactului activităților urbane asupra calității mediului înconjurător, având în vedere că realizarea acestora generează, pe de o parte reducerea semnificativă a gazelor cu efect de seră în contextul raționalizării consumurilor de resurse și reducerii consumului de energie primară și creșterii gradului de independență a clădirilor publice față de distribuitorii tradiționali de energie iar, pe de altă parte îmbunătățirea calității factorilor de mediu, reducerea poluării și combaterea schimbărilor climatice datorită creșterii suprafețelor de zone verzi la nivel local.

Implementarea acestor proiecte vor avea ca efect dezvoltarea durabilă a instituțiilor publice din oraș, asigurarea unui mediu sănătos prin crearea de spații verzi cu funcțiuni de petrecere a timpului liber și oferirea unor condiții calitative de prestare a serviciilor publice culturale și educaționale populației rezidente creează noi oportunități de ordin economic, conferind potențialilor investitori un cadru atractiv, prielnic demarării de noi activități economice.

Orașul Comănești va dispune de zone de interes public, revitalizate socio-economic, cu atât mai mult cu cât printre clădirile publice propuse a fi renovate și eficientizate energetic se vor regăsi și clădiri care vor fi refuncționalizate în clădiri și spații cu destinație socio-culturală, deschise publicului larg. Acestea vor avea un puternic rol catalizator, devenind puncte de interes pe harta socio-culturală a orașului prin crearea unui cadru favorabil diversificării evenimentelor socio-culturale, expozițiilor, concursurilor și târgurilor culturale ce vor atrage atât populația locală, cât și persoane din afara orașului. Totodată, acestea vor contribui și la dezvoltarea zonelor din imediata apropiere prin crearea unui mediu cu ambiant plăcut, funcțional și estetic, ce va atrage populația locală,

potențând dezvoltarea de noi afaceri în domenii conexe precum comerț, alimentație publică, divertisment, etc. ca urmare a creșterii notorietății și atractivității acestor zone.

Mai mult, prin aplicarea planului de acțiuni al Strategiei de dezvoltare, administrația locală planifică să încurajeze organizarea periodică de diverse activități și evenimente locale – spectacole de muzică live, expoziții, târguri de produse locale, precum și să sprijine dezvoltarea unei zone de restaurante, cafenele, magazine, care integrate vor oferi locuitorilor alternative diverse de petrecere a timpului liber, contribuind la dezvoltarea spiritului local și la consolidarea identității locale.

Prin urmare, având în vedere planul de acțiuni în direcția dezvoltării și sporirii atractivității urbane, Orașul Comănești poate deveni un oraș model al județului, în care locuitorii săi beneficiază de un standard de viață ridicat într-un cadru natural frumos, cu servicii publice calitative și un management local sănătos.

Un alt aspect cheie ce stă la baza dezvoltării urbane este cel legat de creșterea performanțelor și dezvoltarea capacității administrației publice locale. Practicarea managementului urban trebuie să vizeze sporirea gradului de atractivitate și competitivitate a orașului într-un mod integrat, luându-se în considerare pe de o parte planificarea teritorială (locuințe, birouri, zone industriale, centre comerciale, spații verzi și de agrement, infrastructură), serviciile de utilitate publică necesare a fi asigurate populației și pe de altă parte sursele de finanțare corelate acestora. Astfel, este vitală reorientarea atitudinii autorității publice locale de la cea de „administrare” la cea de „management”, integrând în programul de dezvoltare al orașului aspecte cheie ce țin de filozofia sectorului privat.

Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de bază (infrastructura rutieră, de alimentare cu apă, canalizare și gaze, de telecomunicații, de sănătate, educație și servicii sociale precum și infrastructura necesară asigurării mobilității urbane bazate pe modurile nemotorizate de transport) reprezintă prioritatea numărul unu pentru ca orașul Comănești să se poată poziționa ca oraș atractiv pentru locuit, cu acces facil la utilități și servicii publice calitative constituind una din necesitățile materiale de bază ale populației.

Pe lângă eforturile întreprinse de managementul local în direcția administrării și modernizării serviciilor publice oferite populației, este vitală susținerea și dezvoltarea mediului de afaceri local în vederea asigurării prosperității economice locuitorilor săi.

Asemănător oamenilor, afacerile se dezvoltă, de regulă, în condițiile existenței unei economii de piață și, sunt atrase de comunități vibrante care oferă standarde ridicate în ceea ce privește calitatea vieții. Crearea unui mediu de viață calitativ și atractiv pentru locuit va avea un impact direct asupra creșterii populației tinere și mature în orașul Comănești, fenomen ce va angrena sporirea numărului de investitori atrași prin prisma forței de muncă disponibile și mediului ambiant plăcut al orașului.

Astfel, este importantă conturarea unei imagini clare a activelor și a potențialului de care dispune orașul precum și valorificarea adecvată a acestora. Deși până în prezent administrația a făcut eforturi considerabile pentru dezvoltarea infrastructurii publice de bază, *orașul Comănești mai are multe de demonstrat ca și centru urban în care este oportun să investești, să lucrezi și să locuiești, iar angrenarea integrată a funcțiunilor urbane concomitent cu dezvoltarea mediului de afaceri local va conduce la o dezvoltare echilibrată și durabilă a orașului.*

Comănești – Partener de dezvoltare a mediului de afaceri

Orașul Comănești, se caracterizează în prezent printr-un mediu de afaceri relativ limitat din punct de vedere al domeniilor de activitate al unităților economice active, iar majoritatea operatorilor economici dețin sub 10 angajați, ceea ce impune asupra destabilizării pieței forței de muncă și la generarea unui număr de locuri de muncă redus în comparație cu populația aptă de muncă.

Comerțul, transportul și industria prelucrătoare sunt sectoarele majore care susțin și caracterizează în prezent economia locală, acestea traversând o perioadă de incertitudine din punct de vedere economic și legislativ, obstacole impuse de contextul pandemic și conflictul ruso-ucrainean.

Pentru a dezvolta o economie durabilă, orașul Comănești trebuie să-și consolideze baza economică existentă, dar și să identifice modalități de exploatare a oportunităților economice locale bazate pe capacitățile și resursele existente, diversificând astfel sfera activităților economice desfășurate în cadrul mediului de afaceri local, în paralel cu atragerea marilor investitori, creatori de locuri de muncă.

Evoluțiile tehnologice din ultimii ani au făcut ca o gamă largă de locuri de muncă să devină mai „mobile”, iar importanța crescută a economiei bazată pe know-how a condus la stabilirea unui număr de locuri de muncă din ce în ce mai mic în anumite locații fixe din cauza materiilor prime sau a clienților. Datorită maleabilității mediului economic, întreprinderile își pot

localiza sediul acolo unde pot avea acces ușor la resurse umane, medii de afaceri competitive și facilități.

Prin urmare, activitățile tuturor administrațiilor publice locale trebuie direcționate spre crearea unui mediu socio-economic atractiv pentru investitorii existenți, dar și cei potențiali, punând astfel bazele unei economii locale sustenabile. Este importantă conștientizarea planificării orientate către cererea pieței, în care rolul autorității locale este de a crea un mediu de afaceri favorabil investitorilor, de a lua măsuri pentru a îmbunătăți imaginea orașului, de a promova oportunități de investiții și resurse care pot fi dezvoltate dintr-un punct de vedere economic, prin măsuri/politici fiscale atractive și promovarea investițiilor.

Prin urmare, în următoarea perioadă de planificare 2021-2027, administrația locală se va asigura că dispune de capacitatea fizică necesară pentru dezvoltarea industrială și comercială suplimentară a orașului, făcându-l un loc atractiv și competitiv pentru afaceri și dezvoltare urbană (numai dacă legislația în vigoare permite).

Pentru o viziune coerentă asupra unei infrastructuri tehnico-materiale care poate fi utilizată pentru dezvoltarea unui mediu comercial, ar trebui ca toate administrațiile locale să determine zonele din interiorul localităților lor, care sunt/vor fi destinate utilizării comerciale sau industriale. Dimensiunea mediului de afaceri trebuie să fie în strânsă legătură cu mărimea populației rezidente a orașului, astfel încât dezvoltarea să nu fie exagerată în raport cu utilizarea industrială sau comercială.

Dezechilibrele în sensul utilizării rezidențiale de mare densitate pot duce la sufocarea mediului de afaceri pe termen mediu și lung din cauza creșterii valorii terenurilor și clădirilor sau a suprafeței de teren insuficiente necesare investițiilor.

În schimb, administrațiile publice locale trebuie să folosească puținetele instrumente pe care le au la dispoziție pentru a crea un mediu atractiv în comparație cu municipiile din regiune, prin implementarea unor politici de impozitare a terenurilor și bunurilor favorabile investitorilor, precum și asigurarea unei oarecare flexibilități prin stabilirea unor condiții în concesiunea unor terenuri pentru investiție.

Prin urmare, pentru a defini un cadru favorabil de dezvoltare a afacerilor, orașul Comănești trebuie să acționeze ca partener în mediul de afaceri și să ia măsuri pentru a face competitivă și atractivă localitatea pentru dezvoltatori și investitori, în comparație cu alte locații din regiunea învecinată.

Asigurarea unor costuri reduse de dezvoltare (impozite scăzute pe proprietate), promovarea resurselor materiale disponibile, reducerea procedurilor birocratice de obținere a aprobărilor necesare realizării de investiții, acțiuni de educare și informare a populației pentru o atitudine pozitivă cu privire la efectele și beneficiile dezvoltării mediului de afaceri local, reprezintă acțiuni ce sunt la îndemâna administrației publice locale pentru a crea un mediu favorabil dezvoltării economice, dar, după o analiză profundă și strategică.

Comănești– susținător al dezvoltării durabile a turismului local

Turismul, în contextul economic al secolului XXI, este o activitate esențială în structura și mecanismul economiei și are un rol activ în dezvoltarea acesteia. Importanța contribuției economice a acestei industrii diferă de la oraș la oraș. Cu toate acestea, există orașe unde turismul are un rol bine integrat în economia contemporană creând un impact relevant.

Orașul Comănești este un important reper turistic, fiind situat într-un cadru natural de-a lungul râului Trotuș și înconjurat de munți, fapt care îi conferă un real potențial de dezvoltare a turismului, atât de tranzit cât și de sejur. Efortul administrației publice locale de a dezvolta sectorul turistic din orașul Comănești se întemeiază pe dorința de a dezvolta o experiență turistică fondată pe valorificarea patrimoniului natural și cultural.

Astfel, pentru a valorifica în mod eficient potențialul turistic de care dispune orașul Comănești, sunt necesare în continuare investiții în infrastructura turistică, constând în modernizarea structurilor de cazare turistică și unităților de alimentație publică, dezvoltarea de baze de agrement, reabilitarea căilor de acces, marcarea punctelor turistice etc. Concomitent cu dezvoltarea bazei materiale, dezvoltarea resurselor umane urmărește îmbunătățirea capacităților, abilităților, performanțelor personalului implicat direct sau indirect în activități de turism dat fiind faptul că și în industria turismului, este esențial ca resursele umane să fie bine pregătite în scopul de a oferi turiștilor o experiență cât mai plăcută. De asemenea, resursele umane sunt importante în domeniul promovării

turismului în contextul faptului că pentru a putea crea și dezvolta destinații turistice este necesar personal instruit.¹¹²

Așezarea geografică, monumentele istorice, edificiile religioase de care dispune, istoria deosebită a orașului cât și conservarea tradițiilor, constituie bazele necesare de care are nevoie orașul Comănești pentru a trece de la eticheta de oraș de tranzit la oraș de sejur:

- Pe teritoriul orașului s-au descoperit fragmente arheologice din Podul lui Mitache care datează din anul 300 – 150 î.H., un cimitir medieval cât și monede geto-dacice;
- Orașul deține singurul Cimitir Internațional al eroilor din România, care a fost construit în 1933 și oferă loc de odihnă a 165 de eroi români, 46 de soldați germani, 2.141 de soldați ruși, 370 de soldați unguri și 191 de soldați austrieci;
- Troița Comemorativă a Eroilor din Războiul de Independență din anul 1877;
- Monumentul Eroilor din curtea Bisericii Lăloaia;
- Muzeul de Etnografie și Artă contemporană Dimitrie Ghika, realizat în cadrul palatului Ghika din anul 1995;
- Clădirea stației CFR care datează din 1892;
- Biblioteca Orășenească care datează din 1910, fostă proprietate a Colonelului Ștefan Trandafil;
- Clubul 1 Mai, înființat în anul 1952 și care a funcționat până în 1991;

¹¹² DIRECTIILE STRATEGICE DE DEZVOLTARE A TURISMULUI IN REGIUNEA NORD-EST

- Numeroasele biserici din orașul Comănești cât și din proximitatea acestuia:
 - ✓ Mănăstirea ortodoxă „Sf. Andrei”, în cadrul pitoresc al Văii Troțului;
 - ✓ Catedrala ortodoxă „Sf. Împărați Constantin și Elena”;
 - ✓ Biserica ortodoxă „Sf. Spiridon” la poalele Dealului Cetățuia, construită în anii 1810-1815;
 - ✓ Biserica ortodoxă din lemn „Sf. Ștefan”;
 - ✓ Biserica catolică „Sfântul Anton de Padova” Lunca de Jos;
 - ✓ Biserica „Sf. Dumitru” de pe culmile dealului Leorda.
- Pe teritoriul orașului Comănești s-au găsit rămășițe din perioada neolitică;
- Zona de agrement – orașul Comănești dispune de un Centru de agrement, o Faleză amenajată pe Râul Troț și în curând de o bază sportivă Tip 1 cu teren de fotbal, teren multifuncțional pentru handbal, baschet, volei, tenis, clădire pentru vestiare, spații verzi, instalație pentru iluminat nocturn, parcare.

Cheia de succes a dezvoltării durabile a turismului local constă în următoarele direcții: dezvoltarea și diversificarea ofertei de relaxare și de petrecere a timpului liber, dezvoltarea capitalului uman implicat în activitatea de turism, promovarea prin branding (dezvoltarea unui logo, a unui slogan, website, mesaje de marketing) și marketing a obiectivelor turistice, dezvoltarea de parteneriate strategice în domeniul turismului, consolidarea și promovarea identității orașului și a spiritului local, a căror implementare integrată va conduce la conturarea unei imagini de oraș – destinație turistică, ce poate concura din punct de vedere turistic la nivel regional și național.

Astfel, provocarea administrației publice locale în materie de turism este de a crea o destinație turistică care oferă experiențe de calitate vizitatorilor săi în acord cu necesitățile acestora.

Dezvoltarea și diversificarea ofertei de relaxare și de petrecere a timpului liber

Revitalizarea urbană a orașului prin extinderea tipului de turism de agrement, reprezintă o direcție importantă de creștere a atractivității turistice a zonei, în vederea oferirii unei game variate de facilități cu scopul creării unei experiențe deosebite pentru turiști.

Dezvoltarea capitalului uman implicat în activitatea de turism

În vederea dezvoltării capitalului uman implicat în activitatea de turism sunt necesare a fi implementate o serie de măsuri:

- organizarea de cursuri pentru antreprenorii din sectorul hoteluri și restaurante, în vederea îmbunătățirii și diversificării activității și creșterii valorii adăugate a produselor și serviciilor turistice;
- dezvoltarea de programe de instruire pentru ghizi turistici;
- calificarea/reconversia profesională a populației din mediul rural în vederea dobândirii de competențe specifice sectorului turistic;
- îmbunătățirea nivelului de pregătire profesională al personalul implicat în activitățile de turism.

Promovarea prin branding si marketing a obiectivelor turistice

Pentru o promovare eficientă a orașului ca și destinație turistică sunt necesare a fi adoptate o serie de măsuri în vederea creșterii recunoașterii acestuia pe piața turismului intern și internațional, inclusiv prin introducerea pe scară largă a marketingului digital. Marketingul inovativ prin rețelele de socializare joacă un rol important în promovarea turistică. Scopul acestei direcții constă în a promova valorile, istoria, peisajul și tradițiile regiunii.

Consolidarea și promovarea identității orașului și a spiritului local

Din perspectiva turismului, evenimentele sunt atracții importante. Acestea sunt o motivație tot mai puternică de călătorie, promovând destinațiile turistice și jucând un rol important în competitivitatea turistică între regiuni. Evenimentele oferă o formă unică de atragere a turiștilor și acoperă o gamă largă de manifestări, de la festivaluri și târguri la evenimente sportive și culturale. Acestea au potențialul de a produce efecte largi pe scara economică, socio-culturală, precum și alte efecte asociate cu imaginea și brandul turistic. De asemenea se impune pentru susținerea sectorului turistic și realizarea de materiale tipărite, bilingve precum broșuri, hărți etc. pentru a facilita cunoașterea obiectivelor de interes ale orașului Comănești.

Comănești – Promotor al dezvoltării strategice la nivel local și regional

Dezvoltarea regională este un concept nou ce urmărește impulsivitatea și diversificarea activităților economice, stimularea investițiilor în sectorul privat, contribuția la reducerea șomajului și nu în cele din urmă îmbunătățirea nivelului de trai. Obiectivul general al Regiunii Nord-Est pentru anul 2030 este ca în regiune să se deruleze o dezvoltare echilibrată printr-un proces de creștere economică durabil, favorabil incluziunii sociale, care să conducă la creșterea standardului de viață și reducerea decalajelor de dezvoltare intra și inter regionale.

Astfel, este oportun ca orașul Comănești să-și dezvolte relațiile și să coopereze cu comunitățile învecinate care pot completa paleta de resurse disponibile la nivelul acestuia, având în vedere că această strategie va conduce la realizarea treptată a dezvoltării regionale, generatoare de avantaje economice comune.

Relația de interdependență dintre orașul Comănești și orașele/comunele învecinate conduc la o cooperare eficientă care se axează pe dezvoltarea punctelor tari ale fiecărei comunități. Relația de tip win - win se va concretiza prin gradul de dezvoltare regională atins prin forțe comune.

Această interdependență demonstrează importanța cooperării în scopul dezvoltării economice a zonei. Cooperarea între comunitățile învecinate în beneficiul regional, este productivă și benefică pentru fiecare parte implicată, cu condiția ca fiecare administrație publică locală să-și protejeze în continuare interesele economice proprii.

Este recomandabil ca orașul Comănești, care este cheia beneficiilor, și comunitățile învecinate să coopereze pe probleme economice de interes comun, cum ar fi îmbunătățirea la nivel regional a infrastructurii de transport, atragerea de investitori, crearea de centre pentru dezvoltarea afacerilor/centre de cercetare și inovare, agrearea unor politici comune de dezvoltare a zonei, etc..

Astfel, actualmente se poartă discuții cu reprezentanții GAL Valea Muntelui pentru ca orașul Comănești să devină membru, în calitate de partener public pentru a putea aplica pentru proiectele inițiate din această sursă de finanțare, obiectivul comun fiind de dezvoltare a acestei regiuni.

Prin urmare, adoptarea unei atitudini și orientări ale administrației publice locale spre cooperare și înțelegere a contextului regional este esențială pentru dezvoltarea economică a orașului Comănești.

4.2 Obiective strategice, măsuri și planuri de acțiune

1. Comănești - Oraș atractiv pentru locuit și investit

Obiective Strategice:	<u>OS 1.1.</u>	Creșterea gradului de mobilitate în interiorul orașului;
	<u>OS 1.2.</u>	Creșterea calității vieții prin oferirea de servicii publice la nivelul standardelor UE;
	<u>OS 1.3.</u>	Revitalizarea spațiului urban prin valorificarea capitalului teritorial în condiții de eficiență energetică;
	<u>OS 1.4.</u>	Creșterea coeziunii economice, sociale și a integrității teritoriale a orașului

Măsuri Obiectivul 1.1:

- 1.1.1. Creșterea accesibilității, conectivității și mobilității orașului
- 1.1.2. Îmbunătățirea calității infrastructurii tehnico-edilitare și creșterea gradului de acces și conectare la aceasta
- 1.1.3. Planificarea strategică pentru finanțarea dezvoltării mobilității urbane

Măsuri Obiectivul 1.2:

- 1.2.1. Asigurarea de servicii educaționale, sociale, de sănătate, siguranță socială și ordine publică la standarde europene
- 1.2.2. Dezvoltarea echilibrată a fondului locativ în acord cu nevoile comunității
- 1.2.3. Asigurarea unui grad ridicat de siguranță a cetățeanului
- 1.2.4. Crearea unui mediu atractiv pentru tineri

Măsuri Obiectivul 1.3:

- 1.3.1. Revitalizarea și diversificarea infrastructurii recreative și de petrecere a timpului liber
- 1.3.2. Revitalizarea și regenerarea fizică urbană
- 1.3.3. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor și a patrimoniului natural
- 1.3.4. Protecția zonelor expuse la risc de degradare

Măsuri Obiectivul 1.4

- 1.4.1. Diminuarea gradului de izolare a zonelor rurale aparținătoare orașului
- 1.4.2. Reducerea disparităților interurbane cu accent pe zonele defavorizate
- 1.4.3. Dezvoltarea activităților non-agricole în spațiile rurale cu accent pe turismul rural

PLAN DE ACȚIUNI 2021-2027 – OBIECTIV STRATEGIC 1.1

Creșterea gradului de mobilitate în interiorul orașului		
Cod măsură	Denumire măsură	Acțiuni
M.1.1	Creșterea accesibilității, conectivității și mobilității orașului	A.1 Modernizarea infrastructurii rutiere din orașul Comănești
		A.2 Delimitarea și amenajarea/marcarea corespunzătoare a pistelor pentru bicicliști și a zonelor pietonale pentru încurajarea deplasărilor nemotorizate
		A.3 Construirea de piste pentru biciclete pentru încurajarea transportului nemotorizat în orașul Comănești
		A.4 Dezvoltarea sistemului public de transport în comun prin introducerea transportului public ecologic cu autobuze electrice (achiziționarea de autobuze electrice de mici dimensiune pentru transport călători, stabilire trasee, program de transport)
		A.5 Realizarea de reparații stradale – rigole în cartierul Zăvoi, str. Unirii
		A.6 Amenajare străzi prin balastare în cartierele Lăloaia, Sublăloaia
		A.7 Construirea unei clădiri cu destinația de garaj/parcare pentru autobuzele electrice și ecologice
		A.8 Amenajarea infrastructurii rutiere pentru creșterea accesibilității persoanelor cu deficiențe de mobilitate, cărucioare, biciclete
		A.9 Construirea de stații și alveole călători pe traseul deservit de transportul public ecologic de calatori dezvoltat
		A.10 Amenajarea de parcaje pentru biciclete (bike-parking)
		A.11 Dezvoltarea infrastructurii tehnice specifice transportului electric alternativ (stații de încărcare rapidă a autoturismelor electrice)
		A.12 Dezvoltarea sistemului existent de management a traficului
		A.13 Achiziția unor sisteme inteligente de management urban în Orașul Comănești
		A.14 Modernizarea și completarea infrastructurii de semnalizare, protecție și siguranță rutieră
		A.15 Modernizarea și eficientizarea sistemului de informare și orientare atât în perimetrul interurban cât și către zonele adiacente și orașele naționale importante
		A.16 Modernizarea locurilor de parcare existente și construirea/amenajarea de spații noi de parcare
		A.17 Realizarea unei centuri de ocolire a orașului pentru traficul de tonaj greu

Creșterea gradului de mobilitate în interiorul orașului		
Cod măsură	Denumire măsură	Acțiuni
		A.18 Modernizarea drumurilor de acces către exploatațile agricole
		A.19 Reparație capitală a celor 2 poduri peste râul Trotuș, cel de pe Str. Arinilor și, respectiv de pe Str. Carpați
		A.20 Refacerea podurilor/podețelor pentru asigurarea accesului autovehiculelor de orice gabarit și circulația pietonală, precum și calibrarea și curățarea albiei în zonă pentru asigurarea scurgerii debitelor de apă
M 1.1.2	Îmbunătățirea calității infrastructurii tehnico-edilitare și creșterea gradului de acces și conectare la aceasta	A.1 Lucrări de reabilitare sistem de alimentare cu apă potabilă, canalizare și construire stație de epurare în cartierul Podei-Podina
		A.2 Modernizarea stației de epurare și extindere rețea canalizare existente a orașului Comănești (cartierele Șupan, Lăloaia Dreaptă, Lăloaia Stângă, Sublăloaia)
		A.3 Realizare sistem de canalizare în cartierul Leorda și realizarea unui racord de intrare în cartierul Zăvoi
		A.4 Creșterea numărului de racordări la rețelele de utilitate publică (apă potabilă, energie electrică și canalizare) prin derularea de campanii de informare
		A.5 Realizare sistem de canalizare și reabilitare infrastructură rețea alimentare cu apă potabilă în cartierele Lăloaia și Sublăloaia
		A.6 Realizare sistem de canalizare în cartierul Șupan
		A.7 Realizare aducțiuni de apă potabilă în cartierul Podina
		A.8 Modernizarea și reabilitarea Centralei termice și a sistemului de termoficare din orașul Comănești
		A.9 Dezvoltarea rețelei inteligente de distribuție a gazelor naturale la nivelul orașului Comănești
		A.10 Asigurarea utilităților publice pentru viitoarele construcții de case/blocuri sau zone industriale
		A.11 Extinderea rețelei electrice de iluminat public în zona turistică Galion
		A.12 Modernizarea rețelei electrice de iluminat public în cartierul Lăloaia
		A.13 Extindere și modernizare sistem de alimentare cu apă și sistem de canalizare în cartierele Leorda și Zăvoi
M 1.1.3	Planificarea strategică pentru finanțarea dezvoltării mobilității urbane	A.1 Realizare Plan de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD) aferent orașului Comănești pentru perioada 2021-2027
		A.2 Realizarea unui studiu de trafic la nivelul orașului Comănești
		A.3 Realizarea unui studiu de oportunitate privind introducerea sistemului public de transport în comun ecologic (cu autobuze electrice de mici dimensiuni)

Creșterea gradului de mobilitate în interiorul orașului		
Cod măsură	Denumire măsură	Acțiuni
		A.4 Oferirea informațiilor necesare și suport pentru realizarea documentațiilor tehnico-economice la faza SF/PTH pentru realizarea centurii ocolitoare a orașului din intersecția drumului național 2G și 12A și zonele limitrofe Podei și Șupan pentru direcționarea transportului greu și menținerea străzilor orașului
		A.5 Realizarea de studii de teren (studii geotehnice, studii topografice și documentații cadastrale) pentru construcția de clădiri cu destinație de garaj/parcare pentru autobuzele electrice sau pentru alte construcții
		A.6 Realizarea de alte studii specifice (expertiză tehnică a infrastructurii rutiere reabilitate/modernizate, Studiu alternativ de energie regenerabilă – SAER, Studiu de evaluare Impact sănătate, Studiu de evaluare Impact mediu și alte studii care se cer la accesarea finanțărilor nerambursabile
		A.7 Realizări intabulări, înscrieri în cartea funciară a terenurilor de la nivelul orașului în vederea clarificării proprietății și a dreptului de utilizare pentru a facilita accesarea fondurilor nerambursabile pentru investiții
		A.8 Realizarea de studii de teren (studii geotehnice, studii topografice, documentații cadastrale, etc.) pentru alte tipuri de infrastructură – asfaltare străzi
		A.9 Realizarea documentațiilor tehnico-economice atât la faza SF cât și la faza PTH pentru dezvoltarea infrastructurii de mobilitate urbană

PLAN DE ACȚIUNI 2021-2027 – OBIECTIV STRATEGIC 1.2

Creșterea calității vieții prin oferirea de servicii publice la nivelul standardelor UE		
Cod măsură	Denumire măsură	ACȚIUNI
M 1.2.1	Asigurarea de servicii educaționale, sociale, de sănătate, siguranță socială și ordine publică la standarde europene	A.1 Reabilitarea infrastructurii operaționale și dezvoltarea logistică a Școlii nr. 2 din cartierul Zăvoi
		A.2 Construire și dotare creșă în orașul Comănești
		A.3 Finalizare construcție și dotare grădiniță nr. 6 în cartierul Vermești
		A.4 Reabilitarea grădiniței de pe strada Petru Rareș
		A.5 Modernizarea grădinițelor și creșelor existente cu materiale didactice și mobilier adecvat
		A.6 Reconstruire clădire aferentă Școlii primare nr. 5 bis Comănești
		A.7 Reconstruire clădire Grădiniță aferentă Școlii primare nr. 5 bis Comănești
		A.8 Dezvoltarea serviciilor de consiliere și logopedie oferite copiilor de nivel preșcolar și părinților acestora și asigurarea spațiilor în cadrul școlilor/grădinițelor pentru desfășurarea activităților
		A.9 Dezvoltarea competenței și creșterea performanței personalului didactic și personalului suport din cadrul unităților școlare din UAT prin facilitarea accesului la programe de perfecționare specifică
		A.10 Susținerea informatizării complete a unităților educaționale și serviciilor administrative din învățământ la toate nivelurile prin îmbunătățirea continuă a bazei materiale (dotări), tehnologice (echipamente IT) și informaționale (sisteme/aplicații informatizate pentru activități administrative, materiale didactice informatizate).
		A.11 Creșterea numărului de proiecte inițiate de administrația publică locală dezvoltate în parteneriat cu unitățile școlare locale/IPJ Bacău, cu ONG-uri, în vederea reducerii numărului de copii în situații de risc școlar și abandon
		A.12 Înființarea de centre de tip after school
		A.13 Amenajarea și dotarea corespunzătoare a unei săli pentru ludotecă, în cadrul Bibliotecii Orașenești Comănești
		A.14 Asigurarea accesului la servicii gratuite de kinetoterapie, logopedie, inclusiv pentru copiii înscriși în învățământul de masă
		A.15 Amenajarea în spațiile existente la Casa de Cultură a unui spațiu care să fie destinat organizării și desfășurării unor activități complementare adresate copiilor și părinților cu copii de la naștere la 6 ani: cursuri

Creșterea calității vieții prin oferirea de servicii publice la nivelul standardelor UE		
Cod măsură	Denumire măsură	ACȚIUNI
		de educație parentală, cursuri privind îngrijirea și păstrarea sănătății copiilor, activități recreative și de dezvoltare personală copii-părinți.
		A.16 Dezvoltarea de programe și activități educaționale extra-curriculare (non formale, inclusiv în regim outdoor) adresate cu precădere copiilor din grupuri vulnerabile
		A.17 Adaptarea ofertei educaționale la realitățile și nevoile identificate pe piața muncii
		A.18 Specializarea cadrelor didactice pentru integrarea în mediul școlar a persoanelor cu handicap și CES
		A.19 Consilierea părinților și copiilor privind avantajele continuării studiilor în dezvoltarea profesională viitoare
		A.20 Organizarea de ore de dirigenție în parteneriat cu ONG-uri cu teme precum droguri, abuzul familial, alcoolul, violența fizică, în vederea reducerii impactului negativ asupra orientării profesionale
		A.21 Înființare și dotare sală de sport la Colegiul Tehnic „D. Ghika” Comănești
		A.22 Amenajare teren de sport și înființare bază sportivă la Școala generală din cadrul Colegiului Tehnic „D. Ghika” Comănești
		A.23 Reabilitare bazin înot la Grădinița cu program prelungit „Crai Nou”
		A.24 Dezvoltarea de parteneriate de tip public-privat în procesul educațional
		A.25 Dezvoltarea și adaptarea la condițiile locale a infrastructurii de furnizare a serviciilor sociale
		A.26 Derularea de proiecte privind protecția socială a copiilor ai căror părinți lucrează în străinătate
		A.27 Creșterea numărului de proiecte sociale pentru incluziunea și educarea populației de etnie rromă
		A.28 Promovarea și încurajarea acțiunilor de voluntariat din partea ONG-urilor și a comunității locale
		A.29 Sprijinirea și stimularea înființării de ONG-uri cu activitate în domeniul social
		A.30 Crearea și promovarea unei baze de date cu ONG-urile care activează în domeniul social la nivelul local
		A.31 Specializarea/instruirea persoanelor din cadrul instituțiilor publice implicate în asigurarea de servicii sociale
		A.32 Promovarea (inclusiv în cadrul unor proiecte/parteneriate cu instituții publice și organizații private din domeniul serviciilor medicale) a educației sanitare (informare și consiliere pe teme privind igiena personală, sănătatea reproducerii, sănătatea mamei și a copilului etc.) și a accesului la servicii medicale de bază, în rândul populației locale

Creșterea calității vieții prin oferirea de servicii publice la nivelul standardelor UE		
Cod măsură	Denumire măsură	ACȚIUNI
		A.33 Dotarea unităților de învățământ cu sisteme de supraveghere și securitate pentru siguranța elevilor și prevenirea bullying-ului
		A.34 Îmbunătățirea calității actului medical prin dotarea cu "echipamente medicale, alte categorii de echipamente și dotări independente" a Spitalului orașenesc "Ioan Lascăr" Comănești
		A.35 Echipamente și materiale destinate reducerii riscului de infecții nosocomiale pentru Spitalul orașenesc "IOAN LASCĂR" Comănești
		A.36 Dezvoltare medicală ambulatorie la Comănești
		A.37 Investiții în infrastructura de microbiologie din Spitalul orașenesc
		A.38 Asigurarea unei informări mult mai largi a părinților cu privire la programele de sănătate existente în comunitate și la gratuitățile disponibile precum testări periodice, examene medicale etc)
		A.39 Asigurarea formării cadrelor de specialitate care lucrează cu copii de la naștere la 3 ani în domeniul puericultură
		A.40 Asigurarea unor programe de educație sexuală pentru minori, susținute de consilierii școlari și profesorii diriginți, în școlile din Comănești, în colaborare cu personal medical din comunitate
		A.41 Achiziționarea aparaturii necesară spitalului – fluide medicale
		A.42 Dezvoltarea infrastructurii Ambulatoriului integrat al Spitalului orașenesc "IOAN LASCĂR" Comănești
		A.43 Digitalizare spital orașenesc
		A.44 Planning familial
		A.45 Construire și dotare spital materno-infantil
		A.46 Eficientizare energetică clădire existentă pentru creare Centru balnear și de recuperare medicală
		A.47 Centru de zi seniori
		A.48 Amenajarea unor spații de parcare la Cimitirul Internațional din Comănești
M 1.2.2	Dezvoltarea echilibrată a fondului locativ în acord cu nevoile comunității	A.1 Creșterea suprafețelor destinate construirii locuințelor care au asigurate racordarea la utilități publice
		A.2 Creșterea gradului de transparență și digitalizare a bazei de date informatizată de cadastru asupra terenurilor UAT în vederea intabulării proprietăților și a unei evidențe clare a terenurilor disponibil ce pot fi alocate locuințelor

Creșterea calității vieții prin oferirea de servicii publice la nivelul standardelor UE		
Cod măsură	Denumire măsură	ACȚIUNI
		A.3 Extinderea fondului locativ prin construirea de locuințe sociale pentru tineri și persoanele specializate care oferă servicii populației locale (medici, educatori, profesori, etc)
		A.4 Realizare/extindere rețea de utilități publice în zonele în care s-au dezvoltat construcții rezidențiale noi și în zonele cu lotizări ce urmează a avea destinația de locuințe/ spații comerciale
		A.5 Reducerea nesiguranței locative prin sprijinirea și informarea comunității pentru reglementarea documentelor de proprietate
		A.6 Asigurarea infrastructurii TIC cu sisteme inteligente de management urban/local
		A.7 Eficientizarea energetică a blocurilor de locuințe P1-P15 din orașul Comănești
M 1.2.3	Asigurarea unui grad ridicat de siguranță a cetățeanului	A.1 Dotarea tehnică a poliției locale responsabile cu siguranța comunității
		A.2 Înființarea unui sediu descentralizat din cadrul secției de intervenții a situațiilor de urgență Bacău în Comănești
		A.3 Implementarea unui sistem de supraveghere video în spațiile publice urbane deschise (piațete, zone pietonale, parcuri, etc.)
		A.4 Realizarea de campanii de informare cu teme referitoare la siguranța cetățeanului
		A.5 Realizare lucrări de adaptare a infrastructurii unităților școlare în acord cu cerințele și normativele ISU în vigoare și obținerea autorizațiilor de funcționare privind securitatea la incendiu
		A.6 Implementarea de sisteme de supraveghere video și control acces în cadrul obiectivelor și instituțiilor publice
		A.7 Protejarea patrimoniului cultural local prin dezvoltarea unui sistem de supraveghere broad-band pentru obiectivele de patrimoniu cultural
		A.8 Campanii de conștientizare desfășurate în parteneriat cu ISU Bacău despre conștientizarea riscurilor produse de sistemele improvizate de încălzire a imobilelor
M 1.2.4	Crearea unui mediu atractiv pentru tineri	A.1 Dezvoltarea de programe de locuințe sociale pentru tineri
		A.2 Promovarea oportunităților de investiții disponibile pentru tineri cu finanțare din fonduri nerambursabile

Creșterea calității vieții prin oferirea de servicii publice la nivelul standardelor UE		
Cod măsură	Denumire măsură	ACȚIUNI
		A.3 Sprijinirea dezvoltării activităților de artizanat - amenajarea spații de expunere a obiectelor de artizanat, organizarea de târguri și expoziții pentru promovarea obiectelor de artă populară și artizanat, susținerea înființării de asociații de meșteșugari
		A.4 Organizarea de festivaluri de muzică și artă cu implicarea/invitarea de artiști cu notorietate
		A.5 Amenajarea unui teatru de vară și organizarea de piese de teatru în aer liber
		A.6 Amenajarea de zone de promenadă și conturarea/dezvoltarea de zone tip piațetă

PLAN DE ACȚIUNI 2021-2027 – OBIECTIV STRATEGIC 1.3

OS 1.3 Revitalizarea spațiului urban prin valorificarea capitalului teritorial în condiții de eficiență energetică și protejare a mediului înconjurător		
Cod măsură	Denumire măsură	ACȚIUNI
M 1.3.1	Revitalizarea și diversificarea infrastructurii recreative și de petrecere a timpului liber	A.1 Amenajarea, extinderea și modernizarea zonei de agrement - Parcul turistic montan Galion, inclusiv amenajarea loc camping, mese cu bănci, zone de picnic și gratar.
		A.2 Extinderea spațiilor verzi la nivel local prin crearea de spații verzi publice cu acces nelimitat (corespunzătoare zonelor de agrement) și spații verzi publice de folosință specializată (noi parcuri de joacă pentru copii, cu ansambluri de joacă adaptate pentru vârstele 2-6 ani în cartierele cartierele Lăloaia, Șupan, Leorda, Vermești, Podei, zona Galion, zona centrală a orașului)
		A.3 Amenajarea și reamenajarea de spații de joacă pentru copii cu elemente de joc și joacă moderne și calitative
		A.4 Amenajarea centrului civic al orașului
		A.5 Înființarea și marcarea de trasee pentru hiking (trasee turistice cu grade diferite de dificultate) montan
		A.6 Reorganizarea zonelor publice cu accent pe realizarea de piste de carting, role, skateboarding
		A.7 Înființarea de rețele wireless prin care se va oferi acces gratuit la internet în zonele publice ale orașului (parcuri, zone de agrement, etc.)
		A.8 Amenajare și dotare pârtie de săniuș, pârtie de ski și snowboard (zona Lapoș, Galion)

OS 1.3 Revitalizarea spațiului urban prin valorificarea capitalului teritorial în condiții de eficiență energetică și protejare a mediului înconjurător		
Cod măsură	Denumire măsură	ACȚIUNI
M 1.3.2	Revitalizarea și regenerarea fizică urbană	A.9 Reabilitare și dotare stadion orășenesc
		A.10 Reabilitare și amenajare ștrand orășenesc
		A.11 Înființare și amenajare patinoar natural
		A.12 Înființare zonă de agrement – Pădurea Parc
		A.13 Înființare traseu de promenadă cu loc de popas de la Izvor Primărie - Troiță Dealul Comăneștiului
		A.14 Amenajare circuit Faleză – Pod Șupan – Goanța – Pasarelă pietonală
		A.1 Întocmirea Planului Urbanistic General în vederea creării unui cadru coerent și funcțional de dezvoltare urbană
		A.2 Realizarea și implementarea unui plan general peisagistic al orașului, care să creeze o identitate vizuală unitară a orașului precum și un farmec aparte (amenajări peisagistice deosebite ale parcurilor, zonelor verzi, pavaje, jardiniere, amenajari verzi ale acoperișurilor, punerea în valoare a cadrului natural, etc.)
		A.3 Reabilitarea clădirii istorice Muzeul D. Ghika și reabilitarea Parcului D. Ghika
		A.4 Valorificarea și revitalizarea Parcului D.Ghika
		A.5 Lucrări de eficientizare energetică a clădirilor administrative de pe străzile Gîrlei, Ciobănuș și Cuza Vodă (clădire unde a fost dispensarul Lăloaia)
		A.6 Îmbunătățirea gradului de salubritate a zonelor publice (parcuri, zone de agrement, spații verzi, spații publice), precum și a dotărilor pentru menținerea curățeniei în oraș
		A.7 Înlocuirea vegetației din spațiile verzi orășenesti, aflate în diverse stadii de îmbătrânire
		A.8 Valorificarea capitalului teritorial abandonat, în stare de degradare sau impropriu amenajat prin transformarea acestuia în spații verzi cu funcțiuni urbane atractive pentru locuitori
A.9 Amenajare, reabilitare, modernizare spații publice, piețe, zone pietonale, parcări inteligente, spații de joacă		
A.10 Crearea, extinderea, modernizarea, reabilitarea de parcuri, scuaruri, grădini publice, alte zone cu spații verzi, pergole, alei, inclusiv dotare cu mobilier urban, iluminat inteligent, TIC, etc.		

OS 1.3 Revitalizarea spațiului urban prin valorificarea capitalului teritorial în condiții de eficiență energetică și protejare a mediului înconjurător		
Cod măsură	Denumire măsură	ACȚIUNI
		A.11 Modernizarea clădirilor educaționale Grădinița cu program prelungit "Dumbrava Minunată" și Grădinița cu program prelungit "Crai Nou" prin investiții ce vizează creșterea eficienței energetice și a siguranței în exploatare a acestora
		A.12 Valorificarea terenurilor aferente unităților educaționale Grădinița cu program prelungit "Dumbrava Minunată" și Grădinița cu program prelungit "Crai Nou" prin amenajarea acestora ca spații și zone verzi, echipate cu dotări și funcțiuni pentru realizarea de activități în aer liber a copiilor de vârstă preșcolară, atât în scop educațional cât și recreativ.
		A.13 Valorificarea clădirii fostului Cămin cultural – "Club 1 Mai" ca și Casă de Cultură a orașului Comănești, în contextul realizării de investiții de reabilitare ce vizează asigurarea performanței energetice și a siguranței în exploatare a acesteia
		A.14 Amenajarea terenului aferent curții clădirii publice "Club 1 Mai", în vederea includerii acestuia în circuitul public urban și valorificării ca spațiu verde
		A.15 Creșterea eficienței energetice a infrastructurii de iluminat public în orașul Comănești prin modernizare rețea de iluminat public și înlocuire corpuri de iluminat cu becuri cu tehnologie LED
M 1.3.3	Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor și a patrimoniului natural	A.1 Protecția zonelor cu destinație forestieră prin campanii de reîmpădurire și campanii de conștientizare cu privire la efectele negative generate de defrișarea necontrolată a pădurilor
		A.2 Ecologizarea și amenajarea zonelor cu potențial turistic și de agrement
		A.3 Informarea fermierilor cu privire la beneficiile utilizării în agricultură a deșeurilor naturale generate de compostarea deșeurilor biodegradabile
		A.4 Dotarea orașului cu suficiente coșuri de gunoi și amplasarea de panouri de informare pentru păstrarea curățeniei publice
		A.5 Dezvoltarea de sisteme de producere și transport energie provenita din surse regenerabile prin exploatarea resurselor regenerabile (parc de eoliene, sisteme de panouri fotovoltaice, etc.)
		A.6 Promovarea utilizării infrastructurii pentru transport în comun ecologic înființat și a mijloacelor de transport nemotorizate
		A.7 Revitalizarea Parcului D. Ghika

OS 1.3 Revitalizarea spațiului urban prin valorificarea capitalului teritorial în condiții de eficiență energetică și protejare a mediului înconjurător		
Cod măsură	Denumire măsură	ACȚIUNI
		A.8 Desfășurarea de campanii de informare și educare a populației și agenților economici pentru prevenirea deversării apelor uzate în râul Trotuș și Urmeniș
		A.9 Promovarea acțiunilor de îmbunătățire a factorilor de mediu prin organizare periodică de campanii de promovare și conștientizare
		A.10 Adaptarea sistemului de iluminat stradal în vederea utilizării energiei din surse regenerabile pentru a acoperi parțial consumul energetic al rețelei
		A.11 Încurajarea consumului rațional de energie în instituțiile publice (campanii de informare, montare de becuri economice, implementare sisteme care produc energie din surse regenerabile, sisteme de monitorizare și închidere automată a energiei, etc))
		A.12 Operaționalizarea unui Comitet de Analiză, Intervenție și Monitorizare în vederea facilitării implementării unor măsuri de reabilitare, conservare și ecologizare a zonelor expuse
		A.13 Monitorizarea calității apei (proiectare și implementare sistem integrat de monitoring al calității apei)
		A.14 Monitorizarea calității aerului (proiectare și implementare sistem integrat de monitoring al calității aerului)
		A.15 Promovarea infrastructurii pentru vehiculele de transport rutier nepoluant din punct de vedere energetic: stații de reîncărcare pentru vehicule electrice
		A.16 Asigurarea infrastructurii pentru încurajarea transportului verde – piste pentru biciclete (și alte vehicule electrice ușoare) la nivel local
		A.17 Construirea de insule ecologice digitalizate pentru colectarea separată a deșeurilor în orașul Comănești
		A.18 Construire centru de colectare deșeuri prin aport voluntar în orașul Comănești, județul Bacău
		A.19 Achiziția, instalarea de echipamente și montarea dispozitivelor de tip garduri electrice, panou solar, regulator tensiune, cablu împământare în vederea reducerii conflictelor om-animal privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică
		A.20 Educație și conștientizare public privind protecția mediului
		A.21 Inițierea proiectului ECOTURISMUL - o experiență a călătoriei care pune în lumină natura, contribuind la conservarea ecosistemelor, respectând integritatea comunităților gazdă
M 1.3. 4	Protecția zonelor expuse la risc de degradare	A.1 Realizare lucrări de împădurire a terenurilor/zonelor cu risc de alunecare teren (zonele Șupan, Lăloaia și Sublăloaia)

OS 1.3 Revitalizarea spațiului urban prin valorificarea capitalului teritorial în condiții de eficiență energetică și protejare a mediului înconjurător

Cod măsură	Denumire măsură	ACȚIUNI
		A.2 Implementarea de acțiuni aplicabile din cadrul Strategiei naționale de management al riscului la inundații pe termen mediu și lung în scopul prevenirii și diminuării riscului la inundații a populației și a creșterii gradului de siguranță al cetățenilor și a bunurilor

PLAN DE ACȚIUNI 2021-2027 – OBIECTIV STRATEGIC 1.4

OS 1.4 Creșterea coeziunii economice, sociale și a integrității teritoriale a orașului

Cod măsură	Denumire măsură	ACȚIUNI
M 1.4.1	Diminuarea gradului de izolare a zonelor rurale aparținătoare orașului	A.1 Evaluarea nevoilor comunităților rurale sărace și a capacității administrației publice locale de a asigura accesul acestora la locuință, locuri de muncă și serviciile publice de bază
		A.2 Stimularea participării cetățenilor din mediul rural la problemele și proiectele derulate de administrația publică locală în ceea ce privește dezvoltarea comunității
		A.3 Modernizarea și reabilitarea spațiilor în stare de degradare din zonele rurale aparținătoare orașului
		A.4 Creșterea gradului de accesibilitate prin reabilitarea/modernizarea drumurilor de legătură dintre zonele marginalizate rurale și centrul orașului
		A.5 Asigurare transport public în comun înspre și dinspre zonele rurale aparținătoare orașului către centrul orașului
		A.6 Introducerea de microbuze școlare prin care să se ofere transport gratuit copiilor din mediul rural către unitățile educaționale din oraș
		A.7 Extindere rețele de utilități publice (alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu gaze naturale) în zonele defavorizate în care populația nu dispune de acces la infrastructură tehnico-edilă de bază
M 1.4.2	Reducerea disparităților interurbane cu accent pe zonele defavorizate	A.1 Extindere/Realizare sistem/e centralizat/e de alimentare cu apă, canalizare și gaze naturale în zonele defavorizate ale orașului (zonele Șupan, Lăloaia și Sublăloaia, Podei-Podine)
		A.2 Campanii de promovare și conștientizare privind importanța racordării populației din zone defavorizate la rețeaua centralizată de alimentare cu apă și canalizare extinsă/alimentare cu gaze naturale
		A.3 Inițierea unui proiect de tipul „Primul calculator” cu susținere din bugetul local sub forma tichetelor valorice pentru elevii defavorizați social

OS 1.4 Creșterea coeziunii economice, sociale și a integrității teritoriale a orașului		
Cod măsură	Denumire măsură	ACȚIUNI
		A.4 Introducerea de microbuze școlare prin care să se ofere transport gratuit copiilor din mediul rural către unitățile educaționale din oraș
		A.5 Derularea de campanii de informare a impactului negativ creat de retragerea timpurie a elevilor din sistemul educațional obligatoriu în zonele defavorizate
		A.6 Amenajarea de cabinete medicale și farmacii în satele aparținătoare orașului
		A.7 Derularea de programe destinate prevenirii și controlului bolilor cu impact major asupra stării de sănătate a populației din mediul rural
		A.8 Sprijin pentru derularea de campanii de evaluare a stării de sănătate a populației din spațiul rural
		A.9 Promovarea în rândul comunității defavorizate a importanței rolului medicului de familie ca factor intermediar în acordarea serviciilor de sănătate
		A.10 Reabilitarea/amenajarea unor spații destinate activităților culturale, tradiționale și recreative în zonele defavorizate
		A.11 Identificarea copiilor talentați din mediul rural/zone defavorizate și sprijinirea pentru participarea la concursuri naționale/internaționale
		A.12 Asigurarea accesului la utilități de bază prin sisteme de subvenționare a categoriilor vulnerabile
		A.1 Campanii de informare privind posibilitățile de finanțare nerambursabilă a activităților de servicii, producție și meșteșuguri
		A.2 Atragerea de fonduri privind formarea profesională a capitalului uman în domeniul practicării și promovării turismului rural
		A.3 Stimularea/sprijinirea înființării de pensiuni agro-turistice
		A.4 Stimularea și sprijinirea înființării de IMM-uri care practică activități non-agricole în spațiile rurale
		A.5 Sprijinirea dezvoltării activităților de artizanat - amenajare spații de expunere a obiectelor de artizanat, organizarea de târguri și expoziții pentru promovarea obiectelor de artă populară și artizanat, susținerea înființării de asociații de meșteșugari
		A.6 Organizare sesiuni de instruire a tinerilor și creare ateliere pentru practicarea meșteșugurilor în vederea asigurării conservării artei populare locale
		A.7 Amenajarea de popasuri la stânele montane amplasate pe teritoriul Orașului Comănești (vacanțe la stâne)
M 1.4.3	Dezvoltarea activităților non-agricole în spațiile rurale aparținătoare orașului, cu accent pe turismul rural	

OS 1.4 Creșterea coeziunii economice, sociale și a integrității teritoriale a orașului		
Cod măsură	Denumire măsură	ACȚIUNI
		A.8 Dezvoltarea agroturismului și a turismului prin acordarea de facilități fiscale pentru agenții economici din domeniul turismului
		A.9 Încurajarea dezvoltării de spații amenajate rustic pentru primirea turiștilor în gospodăriile localnicilor
		A.10 Extinderea și amenajarea de spații de cazare în gospodăriile localnicilor și dezvoltarea de microferme ecologice
		A.11 Promovare agroturism – atragerea de persoane sau grupuri pentru cazare și desfășurare de activități într-un cadru natural în gospodăriile comăneștenilor

2. Comănești – Partener de dezvoltare a mediului de afaceri

Obiective strategice: **OS 2.1** Dezvoltarea unei economii locale durabile, capabilă să absoarbă factorul uman local și să creeze locuri de muncă
OS 2.2 Accelerarea relansării procesului investițional, bază pentru revigorarea și dezvoltarea economică a orașului

Măsuri Obiectivul 2.1:

- 2.1.1 Sprijinirea dezvoltării afacerilor locale bazate pe valorificarea resurselor existente
- 2.1.2 Dezvoltarea infrastructurii de sprijinire a afacerilor
- 2.1.3 Valorificarea produselor agroalimentare prin integrarea produselor cu specific tradițional în circuitul local și regional de distribuție

Măsuri Obiectivul 2.2:

- 2.2.1 Crearea unui mediu economic atractiv pentru investiții și investitori, susținător al spiritului antreprenorial
- 2.2.2 Stimularea inovării în afaceri și a economiei orientate spre cunoaștere
- 2.2.3 Dezvoltarea factorului uman în acord cu oportunitățile existente pe piața muncii

PLAN DE ACȚIUNI 2021-2027 – OBIECTIV STRATEGIC 2.1

Dezvoltarea unei economii locale durabile, capabilă să absoarbă factorul uman local și să creeze locuri de muncă		
Cod măsură	Denumire măsură	ACȚIUNI
M 2.1.1	<i>Sprrijinirea dezvoltării afacerilor locale bazate pe valorificarea resurselor existente</i>	<p>A.1 Organizarea de târguri/expoziții de promovare a produselor locale</p> <p>A.2 Organizarea de campanii de informare a potențialilor antreprenori privind avantajele comercializării produselor locale</p> <p>A.3 Sprijinirea participării producătorilor locali la piețe și târguri specializate organizate la nivel național și internațional pentru a promova produsele locale</p> <p>A.4 Elaborarea unui plan de marketing detaliat, bazat pe studii de specialitate, care stabilește strategiile ce trebuie urmate pentru promovarea resurselor existente în orașul Comănești ce pot fi valorificate economic</p> <p>A.5 Stimularea înființării de asociații și grupuri de producători locali în vederea amplificării valorificării resurselor locale și a produselor ecologice</p> <p>A.6 Integrarea produselor locale în consumul intern al comunității, educarea populației în a consuma cu preferință produse locale prin campanii de promovare</p> <p>A.7 Identificarea produselor autentice locale și sprijinirea înregistrării acestora ca mărci locale</p> <p>A.8 Crearea unui portal e-business pentru promovarea mediului de afaceri local și a produselor locale</p>
M 2.1.2	<i>Dezvoltarea infrastructurii de sprijinire a afacerilor</i>	<p>A.1 Realizarea de investiții pentru viabilizarea zonelor destinate extinderii și amplasării investițiilor (căi de acces, acces la rețea de apă, canalizare, gaz)</p> <p>A.2 Construirea centrului de afaceri Troțuș care să includă: incubator de afaceri, pavilion expozițional și spații de sprijinire a activității IMM-urilor</p> <p>A.3 Amenajarea de locații pentru comercializarea permanentă a produselor autohtone</p> <p>A.4 Sprijinirea producătorilor locali prin dezvoltarea infrastructurii de desfacere a produselor – reabilitare/ extindere/ amenajare piață agro-alimentară</p>

Dezvoltarea unei economii locale durabile, capabilă să absoarbă factorul uman local și să creeze locuri de muncă		
Cod măsură	Denumire măsură	ACȚIUNI
M 2.1.3	Valorificarea produselor agroalimentare prin integrarea produselor cu specific tradițional în circuitul local și regional de distribuție	A.1 Organizarea producătorilor în asociații cooperatiste cu capacități proprii de transformare și comercializare a produselor agricole
		A.2 Sprijinirea înființării și dezvoltării de ferme zootehnice prin acordarea de facilități fiscale și promovarea programelor de finanțare naționale și europene pentru înființarea/dezvoltarea afacerilor
		A.3 Încurajarea cultivării pomilor fructiferi pentru dezvoltare piață locală și zonală (sprijin cu puieti și consultanță pomicolă)
		A.4 Sprijinirea și încurajarea tinerilor în vederea practicării agriculturii prin promovarea programelor de finanțare care pot fi accesate
		A.5 Amenajarea de piețe agro - alimentare în cartierele de locuințe
		A.6 Înființarea unui centru zonal de colectare și depozitare a produselor agricole
		A.7 Înființarea unui centru de colectare și prelucrare a laptelui
		A.8 Adaptarea exploatațiilor agricole pentru practicarea agriculturii în sistem ecologic
		A.9 Realizarea de campanii de promovare a produselor cu specific tradițional obținute pe plan local
		A.10 Facilitarea accesului micilor producători în piețele agro-alimentare ale orașului Comănești și a zonelor învecinate
		A.11 Organizarea periodică de târguri agroalimentare cu produse specific tradiționale în zona urbană a orașului, precum și sprijinirea organizării unor astfel de târguri
		A.12 Construirea și amenajarea de spații pentru expunerea și desfacerea produselor cu specific tradițional
		A.13 Încurajarea agenților economici pentru producerea și valorificarea produselor tradiționale prin organizare de târguri tematice, periodic, cu standuri de prezentare și comercializare produse
		A.14 Construirea unei hale în piața centrală pentru desfacerea produselor realizate de micii producători locali

Dezvoltarea unei economii locale durabile, capabilă să absoarbă factorul uman local și să creeze locuri de muncă		
Cod măsură	Denumire măsură	ACȚIUNI
		A.15 Sprijinirea producătorilor agricoli pentru alinierea la standardele comunitare ce vizează domeniul agroalimentar (acțiuni de promovare și informare)
		A.16 Sprijinirea participării producătorilor agricoli locali la târguri și expoziții naționale și internaționale
		A.17 Promovarea și informarea privind condițiile de acordare a subvențiilor de stat deținătorilor de terenuri agricole
		A.18 Promovarea proiectelor și programelor cu finanțare europeană destinate modernizării sectorului agricol
		A.19 Practicarea unor condiții flexibile de concesiune a terenurilor agricole/pășunilor aflate în proprietatea autorităților publice
		A.20 Încurajarea creării de parteneriate între unitățile turistice și fermierii locali în vederea aprovizionării celor din urmă cu produse locale

PLAN DE ACȚIUNI 2021-2027 – OBIECTIV STRATEGIC 2.1.2

Accelerarea relansării procesului investițional, bază pentru revigorarea și dezvoltarea economică a orașului		
Cod măsură	Denumire măsură	ACȚIUNI
M 2.2.1	Crearea unui mediu economic atractiv pentru investiții și investitori, care să susțină spiritul antreprenorial	A.1 Revizuirea și îmbunătățirea sistemelor de planificare, zonare și dezvoltare (Planul Urbanistic General, Planul Urbanistic zonal, etc.) pentru a permite celor interesați să ia decizii cu privire la amplasare, expansiune, investiții, planificarea afacerilor
		A.2 Crearea unui mediu concurențial și de afaceri, favorabil în ceea ce privește impozitele pe proprietate, costurile și aprobările pentru dezvoltare
		A.3 Dezvoltarea de parteneriate de tip public -privat cu operatorii economici interesați să investească în proiecte majore de dezvoltare economice cu beneficii directe asupra bunăstării populației locale (zone modernizate, spații moderne de birouri/de locuit, centre comerciale, etc.)
		A.4 Identificarea oportunităților locale și promovarea acestora
		A.5 Punerea la dispoziția antreprenorilor tineri de spații cu prețuri de închiriere accesibile pentru birouri/hale de producție
		A.6 Dezvoltarea infrastructurii de bază și asigurarea accesului neîngrădit consumatorilor industriali la această infrastructură (apă, canal, agent termic, electricitate, distribuție gaze, căi de transport, sistem de protecție a orașului împotriva inundațiilor).
		A.7 Promovarea politicilor naționale privind scutirea de taxe și impozite la înființarea întreprinderilor
		A.8 Organizare sesiuni de informare cu privire la oportunitățile oferite de orașul Comănești
		A.9 Dezvoltarea serviciilor specializate de sprijin și consultanță în afaceri pentru start-up-uri
		A.10 Promovarea antreprenoriatului, pentru înființarea și dezvoltarea microîntreprinderilor de către întreprinzători (în special tineri până la vârsta de 35 ani, femei, locuitori din mediul rural)
		A.11 Acordarea de facilități investitorilor la nivelul concesiunilor (în acord cu prevederile legale)-facilități fiscale la plata impozitelor pe clădiri și terenuri pentru persoane juridice.

Accelerarea relansării procesului investițional, bază pentru revigorarea și dezvoltarea economică a orașului		
Cod măsură	Denumire măsură	ACȚIUNI
M 2.2.2	<i>Stimularea inovării în afaceri și a economiei orientate spre cunoaștere</i>	<p>A.1 Crearea infrastructurii suport pentru activități de cercetare, dezvoltare și inovare prin înființarea și dotarea centrelor de transfer tehnologic și a centrelor de inovare</p> <p>A.2 Facilitarea organizării unor parteneriate europene pentru promovarea inovării și a cunoștințelor IT</p> <p>A.3 Organizarea de cursuri de pregătire profesională pentru promovarea abordărilor inovative</p> <p>A.4 Dezvoltarea infrastructurii TIC la nivelul sectorului public și privat</p> <p>A.5 Sprijin pentru creșterea competitivității IMM-urilor prin re tehnologizare – utilizarea de echipamente, metode și procese de producție moderne, performante, investiții în eficiență energetică, dezvoltarea instrumentelor online și alte facilități utilizând tehnologia IT&C</p> <p>A.6 Sprijinirea dezvoltării IMM-urilor în domenii care reflectă noile cerințe și provocări la nivel european, cum ar fi: industriile culturale și creative, turismul, serviciile sociale (legate de îmbătrânirea demografică, de îngrijire și sănătate), produsele și serviciile de ecoinovație, economia cu emisii scăzute de carbon și de eficiența resurselor</p> <p>A.7 Sprijinirea formării de clustere în domenii cu tradiții și bune perspective de creștere a pieței (agricultura, turismul, prelucrarea lemnului, etc.)</p>
M 2.2.2	<i>Dezvoltarea factorului uman în acord cu oportunitățile existente pe piața muncii</i>	<p>A.1 Crearea și implementarea de diverse programe destinate perfecționării, calificării și recalificării în domeniile cu potențial de dezvoltare economică la nivel de regiune</p> <p>A.2 Evaluarea constantă a cererii de ofertă de pe piața muncii locale și regionale</p> <p>A.3 Adaptarea ofertei educaționale la cerințele ofertei de pe piața muncii prin crearea de specializări relevante mediului economic local</p> <p>A.4 Dezvoltarea relațiilor de parteneriat între instituțiile de învățământ, organisme care oferă servicii de formare profesională, agenți economici și serviciile de ocupare a forței de muncă;</p> <p>A.5 Încheierea unui parteneriat între instituțiile locale de învățământ și mediul de afaceri local în vederea efectuării de stagii de practică a elevilor în cadrul firmelor.</p> <p>A.6 Promovarea conceptului de învățare continuă pe parcursul vieții în rândul populației prin intermediul conferințelor, sesiunilor de instruire.</p>

Accelerarea relansării procesului investițional, bază pentru revigorarea și dezvoltarea economică a orașului		
Cod măsură	Denumire măsură	ACȚIUNI
		A.7 Sprijinirea în vederea diversificării și intensificării acțiunilor Agenției locale pentru ocuparea forței de muncă (promovare locuri de muncă unde se oferă stagii de formare și calificare, diversificarea cursurilor de calificare și reconversie profesională)
		A.8 Crearea și implementarea în parteneriat cu AJOFM/ALOFM de diverse programe destinate perfecționării, calificării și recalificării în domeniile cu potențial de dezvoltare economică la nivel de regiune

3. Comănești – susținător al dezvoltării durabile a turismului local

Obiective strategice, măsuri și planuri de acțiune

Obiective strategice: **OS 3.1** Dezvoltarea infrastructurii de turism și de agrement, valorificarea potențialului turistic
OS 3.2 Creșterea notorietății orașului ca destinație turistică

Măsuri Obiectivul 3.1:

- 3.1.1** Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de turism
- 3.1.2** Dezvoltarea și diversificarea ofertei de relaxare și de petrecere a timpului liber
- 3.1.3** Dezvoltarea capitalului uman implicat în activitatea de turism

Măsuri Obiectivul 3.2:

- 3.2.1** Promovarea prin branding și marketing a obiectivelor turistice reprezentative pentru valorificarea specificului istoric și cultural
- 3.2.2** Dezvoltarea de parteneriate strategice în domeniul turismului
- 3.2.3** Consolidarea și promovarea identității orașului și a spiritului local

PLAN DE ACȚIUNI 2021-2027 – OBIECTIV STRATEGIC 3.1

OS 3.1 Dezvoltarea infrastructurii de turism și de agrement, valorificarea potențialului turistic		
Cod măsură	Denumire măsură	ACȚIUNI
M 3.1.1	Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de turism	A.1 Reabilitarea și modernizarea căilor de acces spre obiectivele și zonele turistice ale orașului
		A.2 Dezvoltarea infrastructurii de semnalizare turistică (sistem de indicatoare de direcționare la obiectivele turistice locale și regionale, indicatoare de direcționare către unitățile de cazare active)
		A.3 Amenajarea de noi locuri de parcare în vecinătatea obiectivelor turistice
		A.4 Încurajarea și susținerea înființării de noi structuri de primire turistică și modernizării celor existente
		A.5 Promovarea și susținerea dezvoltării infrastructurii de agrement și recreaționale în cadrul structurilor de primire turistice
		A.6 Refacerea clădirilor istorice și culturale, inclusiv modernizarea acestora și a funcțiilor de bază sau redefinirea acestor funcțiuni;
		A.7 Reintegrarea Ansamblului Palat și Parc Dimitrie Ghica în circuitul valorilor culturale cu potențial turistic prin ample investiții de restaurare, conservare și protejare în vederea creșterii numărului de vizitatori în orașul Comănești
		A.8 Integrarea în circuitul patrimoniului cultural istoric al așezămintelor culturale și ecumenice din Orașul Comănești
		A.9 Stabilire și promovare itinerare ecumenice la: Schitul "Sf. Andrei" din Podei-Podina, Mănăstirea "Sf. Împărați Constantin și Elena" din Vermești, Catedrala Mănăstirea "Sf. Împărați Constantin și Elena" a orașului Comănești, Biserica veche "Sf. Spiridon" a orașului Comănești, Biserica din lemn "Sf. Ștefan" a orașului Comănești, Biserica veche "Sf. Nicolae" din Leorda, Biserica "Sf. Maria" din Lăloaia, Biserica "Sf. Ilie" din Vermești, Biserica romano-catolică "Sf. Anton" din Lunca de Jos, Biserica "Sf. Petru și Pavel" din Șupan
		A.10 Amenajarea unui traseu de tip moto-cross, mountain-bike, Concurs ENDURO
		A.11 Înființarea și amenajarea unui miniobservator astronomic în Orașul Comănești (la turnul de apă CFR)

OS 3.1 Dezvoltarea infrastructurii de turism și de agrement, valorificarea potențialului turistic		
Cod măsură	Denumire măsură	ACȚIUNI
M 3.1.2	Dezvoltarea și diversificarea ofertei de relaxare și de petrecere a timpului liber	A.12 Amenajarea, extinderea și modernizarea zonei de turism - Parcul turistic montan Galion
		A.13 Înființare și amenajarea unui Muzeu Minier – 3.000 m de galerie mină, linie de transport vagonați, siloz cărbune brun, fabrică de brichete (al fostei Exploatare Miniere Comănești)
		A.1 Conturarea, respectarea și promovarea unui program cu evenimente locale (târguri, concursuri, festivaluri, sărbători tradiționale/tematice, etc.)
		A.2 Dezvoltarea și promovarea gastronomiei cu specific tradițional local (inventarierea rețetelor tradiționale, promovarea acestora și susținerea introducerii lor în meniurile restaurantelor locale, includerea în broșurile de prezentare)
		A.3 Organizarea de excursii cu specific tematic în zonele învecinate orașului
		A.4 Publicarea și diseminarea patrimoniului cultural digital al orașului Comănești: biblioteci publice, muzee, obiective culturale, etc., asigurarea accesului facil la informații culturale on-line
		A.5 Valorificarea izvorului de apă minerală din zona Galion (calități terapeutice gastro-enterologie) prin amenajare traseu și loc de popas
		A.6 Traseu promenadă cu loc de popas de la Izvor Primărie - Troiță Dealul Comăneștiului
		A.7 Zona turistică Galion – amenajare camping, grătare, mese cu bănci, zone de joacă pentru copii
		A.8 Zona turistică Galion – extindere rețea electrică de iluminat public și extindere rețea apă potabilă
		A.9 Amenajare circuit Faleză – Pod Șupan – Goanța – Pasarelă pietonală
		A.10 Amenajare trasee către stâncile montane
		A.11 Amenajare trasee montane ecvestre
A.12 Amenajarea Pădurii Parc ca zonă de agrement		
A.13 Organizarea de concursuri de moto-cross, mountain-bike, Concurs ENDURO		
M 3.1.3	Dezvoltarea capitalului uman implicat în activitatea de turism	A.1 Organizarea de sesiuni de instruire/formare pentru managerii din turism și personalul de servire din cadrul unităților turistice

OS 3.1 Dezvoltarea infrastructurii de turism și de agrement, valorificarea potențialului turistic		
Cod măsură	Denumire măsură	ACȚIUNI
		A.2 Sesiuni de informare și promovare a metodelor de bună practică în turism pentru investitorii care activează în domeniu
		A.3 Organizarea de cursuri de formare în parteneriat cu ALOFM pentru formarea de ghizi specializați în prezentarea obiectivelor culturale și istorice ale orașului vizitatorilor
		A.4 Calificarea și perfecționarea forței de muncă active din domeniul turismului și serviciilor conexe
		A.5 Cursuri de pregătire acordate cetățenilor care valorifică excedentul de cazare existent în gospodăria țărănească prin implicarea turiștilor în viața gospodăriei și furnizarea acestora a unor servicii și activități specifice (masă, cazare, interacțiune cu mediul socio-natural) proprii gospodăriei țărănești, fără a-i perturba acesteia specificul.

PLAN DE ACȚIUNI 2021-2027 – OBIECTIV STRATEGIC 3.2

OS 3.2 Creșterea notorietății orașului ca destinație turistică		
Cod măsură	Denumire măsură	Acțiuni
M 3.2.1	<i>Promovarea prin branding și marketing a obiectivelor turistice reprezentative pentru valorificarea specificului istoric și cultural local</i>	<p>A.1 Identificarea și promovarea elementelor ce definesc identitatea turistică a orașului</p> <p>A.2 Promovarea atracțiilor turistice locale prin materiale publicitare de prezentare: pagini web, broșuri, pliante, catalog prezentare, banner, afișe</p> <p>A.3 Crearea unui portal de prezentare a orașului, a obiectivelor turistice din zonă, a evenimentelor organizate și activităților ce pot fi practicate, inclusiv o bază de date a structurilor de primire turistică</p> <p>A.4 Includerea obiectivelor turistice locale în circuitele traseelor agențiilor de turism care oferă pachete cu circuite turistice în zona Moldovei</p> <p>A.5 Realizarea unei broșuri de prezentare a orașului și a obiectivelor turistice ale zonei</p> <p>A.6 Promovarea turistică a orașului în social media - crearea și administrarea de pagini de prezentare turistică a orașului pe rețelele de socializare cunoscute</p> <p>A.7 Dezvoltarea colaborării turistice a orașului Comănești cu centre de informare turistică din România pentru promovarea și elaborarea unor circuite și trasee care să unească zone turistice învecinate</p> <p>A.8 Dezvoltarea unui plan de atragere a vizitatorilor în oraș în strânsă colaborare cu antreprenorii din turism (prețuri atractive, pachete turistice diversificate, acordarea anumitor servicii gratuite)</p> <p>A.9 Organizarea de evenimente de amploare pentru promovarea zonelor și obiectivelor turistice din oraș</p> <p>A.10 Participarea la târguri de promovare turistică la nivel național și internațional a unei delegații a orașului Comănești</p> <p>A.11 Publicitate outdoor, publicitate în revistele specializate de turism</p> <p>A.12 Crearea de info trip pentru reporteri, jurnaliști și agenți de turism locali și străini</p>

OS 3.2 Creșterea notorietății orașului ca destinație turistică		
Cod măsură	Denumire măsură	Acțiuni
M 3.2.2	Dezvoltarea de parteneriate strategice în domeniul turismului	<p>A.1 Încheierea de parteneriate de tip public-privat pentru dezvoltarea turistică a zonei</p> <p>A.2 Parteneriate între administrațiile locale din zonă în scopul dezvoltării turistice a zonei</p> <p>A.3 Realizarea de parteneriate între administrația locală și operatorii de transport pentru asigurarea mijloacelor de transport necesare pe traseele turistice identificate</p> <p>A.4 Dezvoltarea de parteneriate cu structuri naționale, regionale de turism</p>
M 3.2.3	Consolidarea și promovarea identității orașului și a spiritului local	<p>A.1 Conservarea tradițiilor și valorilor locale prin organizarea anuală a Festivalului „ZILELE ORAȘULUI COMĂNEȘTI”</p> <p>A.2 Promovarea valorilor culturale prin organizarea anuală a Simpozionului național „D. Ghika – in memoriam”</p> <p>A.3 Organizarea de evenimente cultural-artistice la Muzeul de etnografie și artă „D. Ghika” Comănești</p> <p>A.4 Organizare sesiuni de instruire a tinerilor și creare ateliere pentru practicarea meșteșugurilor în vederea asigurării conservării artei populare locale</p>

4. Comănești - Promotor al dezvoltării strategice la nivel local și regional

Obiective strategice, măsuri și planuri de acțiune

Obiective strategice: **OS 4.1** Asigurarea unui management instituțional și strategic orientat spre dezvoltarea economico-socială comună
OS 4.2 Îmbunătățirea capacității administrației publice și creșterea eficienței actului decizional

Măsuri Obiectivul 4.1:

- 4.1.1** Crearea de parteneriate strategice de dezvoltare microregională
- 4.1.2** Încurajarea schimburilor comerciale interzonale și implicarea orașelor limitrofe, cu efecte comune de dezvoltare economică
- 4.1.3** Facilitarea implementării de investiții comune

Măsuri Obiectivul 4.2:

- 4.2.1** Îmbunătățirea calității serviciilor publice furnizate de administrația publică locală
- 4.2.2** Consolidarea relației dintre administrația publică locală și comunitatea locală

PLAN DE ACȚIUNI 2021-2027 – OBIECTIV STRATEGIC 4.1

OS 4.1 Asigurarea unui management instituțional și strategic orientat spre dezvoltarea economico-socială comună		
Cod măsură	Denumire măsură	ACȚIUNI
M 4.1.1	Crearea de parteneriate strategice de dezvoltare microregională	A.1 Crearea de asociații/parteneriate de dezvoltare la nivel microregional în vederea facilitării și implementării coerente a proiectelor comune
		A.2 Sprijinirea activității Grupului de Acțiune Locală Valea Muntelui
		A.3 Sprijinirea dezvoltării infrastructurii de cercetare, dezvoltare, inovare cu prioritate în domeniul precum cel agroalimentar, prelucrarea lemnului și fabricarea mobilei etc., implicând și reprezentanți ai zonelor învecinate.
		A.4 Facilitarea interacțiunii dintre întreprinderile existente la nivel județean și cele existente la nivel local prin implicarea activă în dezvoltarea de cluster;
		A.5 Dezvoltare unui parteneriat care să vizeze transformarea microregiunii într-o zonă turistică de succes, competitivă la nivel național și internațional
		A.6 Stabilirea unui plan/program pentru întâlniri între reprezentanții autorităților publice din microregiune în scopul identificării și fructificării oportunităților comune de dezvoltare
M 4.1.2	Încurajarea schimburilor comerciale interzonale și implicarea orașelor limitrofe, cu efecte comune de dezvoltare economică	A.1 Implicarea producătorilor agricoli din orașele limitrofe în proiecte de distribuție și valorificare a produselor locale.
		A.2 Cooperare la nivelul autorităților locale în vederea înființării de structuri care pot deservi interese comune de dezvoltare socio-economică
		A.3 Realizarea de asociații și organizații agricole pentru facilitarea desfacerii produselor la nivel microregional
		A.4 Campanii comune de informare și conștientizare a populației cu privire la beneficiile datorate consumării produselor de pe plan microregional

OS 4.1 Asigurarea unui management instituțional și strategic orientat spre dezvoltarea economico-socială comună		
Cod măsură	Denumire măsură	ACȚIUNI
M 4.1.3	Facilitarea implementării de investiții comune	<p>A.1 Inițierea de proiecte investiționale comune cu alte UAT-uri pentru dezvoltarea durabilă a zonei</p> <p>A.2 Sesiuni de promovare și informare la nivel de microregiune privind oportunitățile de finanțare a investițiilor/proiectelor de dezvoltare comune prin intermediul fondurilor cu finanțare europeană nerambursabilă</p> <p>A.3 Campanii de promovare la nivel microregional a proiectelor investiționale implementate cu impact pozitiv asupra dezvoltării microregionale</p>

PLAN DE ACȚIUNI 2021-2027 – OBIECTIV STRATEGIC 4.2

OS 4.2 Îmbunătățirea capacității administrației publice și creșterea eficienței actului decizional		
Cod măsură	Denumire măsură	ACȚIUNI
M 4.2.1	Îmbunătățirea calității serviciilor publice oferite de administrația publică locală	<u>A.1</u> Oferirea serviciilor on-line pentru cetățeni și mediul de afaceri pentru plata taxelor și impozitelor locale
		<u>A.2</u> Informatizarea și digitalizarea serviciilor publice la nivelul UAT
		<u>A.3</u> Realizare sistem de eHealth și telemedicină
		<u>A.4</u> Digitalizare în domeniul mediului
		<u>A.5</u> Digitalizare în domeniul muncii și protecției sociale
		<u>A.6</u> Implementarea formularelor electronice eForms în domeniul achizițiilor publice
		<u>A.7</u> Transformare digitală (carte de identitate electronică și semnătură digitală calificată)
		<u>A.8</u> Transformarea digitală și adoptarea tehnologiei de automatizare a proceselor de lucru în administrația publică
		<u>A.9</u> Asigurarea protecției cibernetice pentru infrastructura TIC publică prin utilizarea tehnologiilor inteligente
		<u>A.10</u> Program de formare competențe digitale avansate pentru funcționarii publici
		<u>A.11</u> Dezvoltarea bibliotecilor pentru a deveni hub-uri de dezvoltare a competențelor digitale
		<u>A.12</u> Reducerea birocrăției și a duratei de livrare a documentelor emise de primărie
		<u>A.13</u> Introducerea și aplicarea unui sistem de evaluare a performanțelor funcționarilor publici din cadrul primăriei orașului
		<u>A.14</u> Instruirea funcționarilor publici în domenii cheie de administrație publică (sistemul de achiziții publice, limbi străine, managementul proiectelor investiționale, dezvoltarea aptitudinilor de operare pe calculator, urbanism, administrație)
		<u>A.15</u> Îmbunătățirea competențelor profesionale ale personalului din cadrul administrației publice locale prin formare profesională specifică
		<u>A.16</u> Asigurarea infrastructurii tehnice pentru eficientizarea și securizarea activității la nivel instituțional. Achiziție server și aparatură de specialitate

OS 4.2 Îmbunătățirea capacității administrației publice și creșterea eficienței actului decizional		
Cod măsură	Denumire măsură	ACȚIUNI
M 4.2.2	Consolidarea relației dintre administrația publică locală și comunitatea locală	A.17 Digitalizare și Operaționalizarea unor sisteme digitale de accesare de către populație a serviciilor furnizate la nivelul comunității.
		A.18 Achiziționarea liniilor de securitate – internet de la minim 2 provideri
		A.1 Realizarea pe pagina web a primăriei orașului Comănești a unei secțiuni de sugestii și reclamații
		A.2 Organizarea de consultări publice periodice între autoritățile locale și mediul de afaceri în ceea ce privește luarea deciziilor cu impact asupra mediului economic/mediului înconjurător/calității vieții cetățenilor, etc.
		A.3 Amenajarea unor puncte locale ale administrației publice în zonele rurale ale orașului, dacă digitalizarea APL se realizează la nivel de administrație public centrală
		A.4 Crearea de pagini de internet/bloguri în vederea facilitării schimbului informațional pe teme de interes public
		A.5 Implicarea permanentă a comunității locale în actul de administrare locală – consultări, dezbateri și alte instrumente care vor funcționa după planificări anunțate.
		A.6 Efectuarea de întâlniri între reprezentanții administrației publice și locuitori în vederea actualizării periodice a planului de acțiuni astfel încât să reflecte nevoile comunității

4.3 Surse de finanțare

Intervențiile prin proiecte concrete asupra dezvoltării socio-economice a orașului Comănești impun existența unei susțineri financiare de amploare, care poate fi atrasă din mai multe tipuri de surse: fie din resurse externe (fonduri nerambursabile, guvernamentale, fonduri nerambursabile europene, fonduri rambursabile – de forma creditelor), fie din resurse proprii. O noutate a perioadei de programare 2021-2027 o reprezintă și Mecanismul de Redresare și Reziliență, un instrument cheie din planul UE de a ajuta statele membre în depășirea crizei actuale provocată de Pandemie și Război. La aceste surse de finanțare se adaugă și posibilitatea dezvoltării parteneriatelor de tip public-privat, identificate ca fiind o rezolvare a problemelor comunitare din mai multe state europene dezvoltate. Luând în considerare contextul socio-economic prezent, o variantă este și parteneriatul între administrație și privat.

Pentru orașul Comănești, fondurile europene au constituit, constituie și vor constitui principala sursă de finanțare pentru materializarea Planului de acțiuni propus prin strategia de dezvoltare, alături de fondurile naționale accesibile prin programele naționale de dezvoltare.

Fonduri de finanțare nerambursabilă

Instrumentele financiare utilizate de Uniunea Europeană, precum fondurile structurale și de coeziune, acționează pentru realizarea obiectivelor Politicii de Coeziune prin implementarea Programelor Operaționale, în vederea eliminării disparităților economice și sociale între regiuni, respectiv a realizării coeziunii economice și sociale.

Politica de coeziune este finanțată din bugetul Uniunii Europene prin trei categorii de programe, respectiv:

1. Investiții pentru locuri de muncă și creștere (IIG) având ca obiective de investiții de finanțare: Fondul european de dezvoltare regională (FEDR), Fondul social european+ (FSE+), Fondul de coeziune (FC) și Fondul pentru o tranziție justă (FTJ);
2. Interreg având ca obiectiv de finanțare: Cooperarea teritorială europeană;
- 3) Asistență tehnică și instrumente ale UE, gestionate de Comisia Europeană.

Acestora li se adaugă Planul Național Strategic (PNS) și Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime (FEPAM), ca acțiuni complementare. Împreună constituie principala sursă de investiții la nivelul UE care poate ajuta statele membre să restabilească creșterea și să asigure o redresare bogată în locuri de muncă, garantând o dezvoltare durabilă, în conformitate cu obiectivele Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă.

Fondul European de Dezvoltare Regională: susține dezvoltarea economică integrată la nivel regional și local și durabilă prin mobilizarea capacităților locale și diversificarea structurilor economice, în special în domeniile: cercetare și dezvoltare tehnologică, inovare și antreprenariat, societate informațională, protecția mediului, prevenirea riscurilor, turismul, transport, energie, investiții în educație, sănătate și sprijin pentru investiții pentru IMM-uri.

Fondul Social European (FSE)+: susține investițiile în resurse umane pentru exercitiul financiar 2021-2027. De asemenea, FSE+ va fi una dintre pietrele de temelie ale redresării socioeconomice a UE în urma pandemiei provocate de coronavirus. FSE+ reunește patru instrumente de finanțare care erau separate în perioada de programare 2014-2020, respectiv: Fondul social european (FSE), Fondul de ajutor european destinat celor mai defavorizate persoane (FEAD), Inițiativa privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor și Programul european pentru ocuparea forței de muncă și inovare socială (EaSI).

Fondul De Coeziune (FC): sprijină proiectele din cadrul obiectivului „Investiții pentru creștere economică și ocuparea forței de muncă”, în special pentru proiectele de infrastructură de mediu și de transport, inclusiv rețelele transeuropene (TEN-T). Pentru perioada 2021-2027, Fondul de coeziune va sprijini două obiective specifice ale noii politici de coeziune: o economie mai ecologică, cu emisii reduse de dioxid de carbon și circulară (OP2); și o Europă mai conectată (OP3).

Planul National Strategic (PNS): sprijină țările membre în implementarea proiectelor pentru agricultură și dezvoltare rurală din fonduri europene pentru perioada 2023 - 2027. Principalele priorități ale PNS vizează creșterea competitivității agriculturii, încurajarea gestionării durabile a resurselor naturale și a acțiunilor climatice și realizarea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale.

Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime (FEPAM): reprezintă noul fond propus pentru finanțarea politicilor Uniunii Europene în domeniul pescuitului și afacerilor europene, pentru perioada 2021-2027. Prioritățile FEPAM vor pune accent asupra dezvoltării unui sector al pescuitului dinamic, sprijinirii reînnoirii generațiilor și asigurării unui nivel de trai echitabil pentru comunitățile costiere.

Planul National de Redresare și Reziliență al României (PNRR): reprezintă o sursă de finanțare nerambursabilă pentru asigurarea unui echilibru între prioritățile Uniunii Europene și necesitățile de dezvoltare ale României, în contextul recuperării după pandemia Covid-19. Prin acest program se urmărește atragerea de fonduri puse la dispoziție de Comisia Europeană prin NextGenerationEU care să sprijine dezvoltarea României prin reforme majore și investiții cheie în domenii precum: tranziție verde; transformare digitală; creștere inteligentă, sustenabilă și favorabilă incluziunii; coeziune socială și teritorială; sănătate, precum și reziliență economică, socială și instituțională și politici pentru noua generație.

GAL Valea Muntelui: reprezintă o sursă de finanțare pentru promovarea dezvoltării zonei Valea Muntelui, ținând seama de nevoile multisectoriale legate de dezvoltarea rurală endogenă prin intermediul abordării sale ascendente, chiar dacă orașul Comănești încă nu face parte din ea, încă.

Parteneriate de tip public-privat

Acestea reprezintă o altă opțiune viabilă care a luat naștere în condițiile restricțiilor bugetare, fiind gândită să exprime o modalitate de cooperare între entitatea publică și sectorul privat pentru furnizarea unor servicii de calitate, servind ca un instrument adecvat realizării de investiții publice.

Printre principalele avantaje ale parteneriatului public-privat se conturează următoarele:

- accelerarea realizării obiectivelor și proiectelor de infrastructură;
- reducerea pe ansamblu a costurilor proiectelor;
- îmbunătățirea calității serviciilor de utilitate publică;
- ambele sectoare aduc o contribuție proprie în cadrul parteneriatului¹¹³.

Creditarea

Reprezintă o altă modalitate de obținere a finanțării pentru proiectele de investiții mici sau pentru asigurarea cofinanțării și a cheltuielilor neeligibile în cazul proiectelor finanțate prin fonduri europene. Cu toate acestea, costurile aferente creditelor sunt mai mari și implică un grad ridicat de risc în ceea ce privește posibilitatea de rambursare a datoriilor, cu atât mai mult sub aspectul incertitudinii generate de criza financiară.

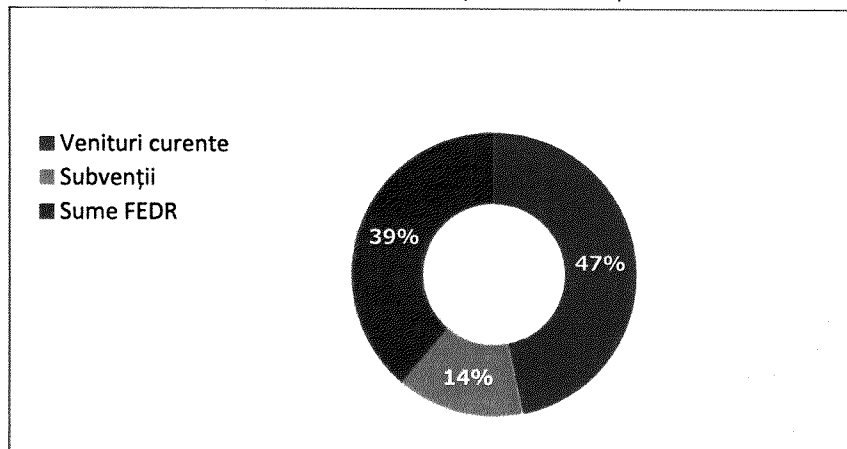
Capacitatea financiară a unității administrativ teritoriale

În vederea evaluării capacității financiare generale a unității administrativ teritoriale, este necesar a se analiza veniturile totale ale orașului Comănești. Astfel, bugetul local al orașului pentru anul 2022 cuprinde venituri în valoare de **56 mil. lei**, acesta înregistrând o creștere cu 13% față de anul precedent.

Din totalul veniturilor din bugetul local, 46,60% este reprezentat de veniturile proprii, din impozite pe venit, donații și sponsorizări și taxe pe valoare adăugată. Venitul din subvenții constituie un procent de 14,63% din totalul veniturilor aferente bugetului local rectificat pentru anul 2022, iar sumele primite de la FEDR pentru proiectele aflate în implementare din fonduri europene reprezintă 38,77%.

¹¹³ Aspecte teoretico-practice privind parteneriatul public privat în Uniunea Europeană, accesat pe www.ugb.ro

Fig. nr. 4.3.1 - Distribuția veniturilor orașului Comănești în anul 2022

Sursa: Prelucrare proprie, Bugetul local 2022 conform HCL 117 din 15.07.2022

Previzionarea valorii bugetului orașului Comănești pentru perioada următoare, respectiv 2023-2025 arată o variație a veniturilor din impozite pe venit, donații și sponsorizări și taxe pe valoare adăugată și o scădere a veniturilor totale ale unității administrativ teritoriale.

Pentru finanțarea investițiilor propuse în planul de acțiune este oportună atragerea de fonduri externe, întrucât suma destinată acestora este redusă în raport cu necesitățile de investire.

De asemenea, fondurile provenite din bugetul local sunt extrem de limitate, disponibilitatea acestora fiind relativă, motiv pentru care nu se recomandă susținerea proiectelor inițiate numai din bugetul local, este

necesară orientarea administrației către fondurile nerambursabile pliabile pe necesitatea de dezvoltare a localității și a cetățenilor ei.

4.4 Portofoliu de proiecte prioritare

Materializarea Strategiei de dezvoltare a orașului Comănești, pentru perioada 2021-2027, va consta în implementarea unei serii de proiecte investiționale concrete, care vor răspunde necesităților de dezvoltare socio-economică ale orașului. Stabilite în concordanță cu viziunea și obiectivele strategice trasate pentru orizontul de timp 2021-2027, proiectele de investiții propuse vor contribui la construirea unei comunități locuibile și atractive, la dezvoltarea și diversificarea mediului de afaceri local, generator de noi locuri de muncă, respectiv la transformarea orașului Comănești într-o destinație turistică de succes.

1. *Reabilitarea și modernizarea infrastructurii rutiere din orașul Comănești;*
2. *Măsuri integrate de investiții pentru o dezvoltare durabilă a mobilității urbane în cadrul orașului Comănești;*
3. *Valorificarea potențialului turistic al monumentului istoric de patrimoniu cultural „Ansamblul Palat și Parc Dimitrie Ghica” din orașul Comănești, județul Bacău;*
4. *Reabilitare, modernizare, dotare clădire Casă de cultură “Club 1 Mai”;*
5. *Achiziția unor sisteme inteligente de management urban în Orașul Comănești, județul Bacău;*
6. *Construire piste de biciclete în Orașul Comănești, județul Bacău;*
7. *Asigurarea infrastructurii ITS – sisteme inteligente de management urban;*
8. *Extinderea și modernizarea infrastructurii hidro-edilitare din orașul Comănești;*
9. *Dezvoltarea rețelei inteligente de distribuție a gazelor naturale la nivelul orașului Comănești, județul Bacău;*
10. *Modernizare stație de epurare și extindere rețea canalizare în orașul Comănești;*
11. *Realizarea unui plan general peisagistic al orașului;*
12. *Revitalizarea spațiului urban al orașului Comănești prin investiții de reabilitare a infrastructurilor publice și de valorificare a capitalului teritorial neutilizat și degradat;*
13. *Eficientizarea energetică a blocurilor de locuințe;*
14. *Eficientizare energetică a clădirilor administrative ale orașului Comănești;*
15. *Reabilitarea moderată a clădirilor publice — sediul administrativ din str. Gârlei, fn, și Str. Ciobănuș, nr. 2, orașul Comănești, județul Bacău*
16. *Reabilitarea moderată a clădirilor DUMBRAVA MINUNATĂ și CRAI NOU din str. Liceului, orașul Comănești, județul Bacău;*
17. *Reabilitarea și modernizarea unităților școlare de la nivelul orașului Comănești;*
18. *Reconstruire clădire aferentă Școlii gimnaziale Costachi S. Ciocan, str. Libertății;*
19. *Reconstruire clădire Grădiniță aferentă Școlii gimnaziale Costachi S. Ciocan, str. Libertății;*
20. *Înființare centru „after – school” pentru copiii proveniți din medii defavorizate;*
21. *Reabilitarea și modernizarea Școlii gimnaziale nr. 2, aferentă Colegiului Tehnic D. Ghika Comănești, din cartierul Zăvoi;*
22. *Construirea, echiparea și operaționalizarea a două creșe mici pentru maxim 4 grupe/40 copii fiecare în orașul Comănești, județul Bacău;*
23. *Prevenirea abandonului școlar la școlile din orașul Comănești;*
24. *Construire parc tehnologic, industrial și științific;*
25. *Construire Pădure Parc - intensificare acțiuni de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi;*
26. *Amenajarea în scop turistic și de agrement a zonei Galion;*
27. *Amenajare trasee turistice;*
28. *Realizare pârtie de ski și pârtie de săniuș;*

29. *Amenajare spații verzi cu funcțiuni urbane de recreere și locuri de joacă pentru copii;*
30. *Creșterea capacității de îngrijire și tratament a bolnavilor de SARS Cov-2 în Spitalul Orășenesc- fluide medicale;*
31. *Dezvoltarea medicală ambulatorie în orașul Comănești;*
32. *Echipamente și materiale destinate reducerii riscului de infecții nosocomiale pentru Spitalul Orășenesc;*
33. *Construire și dotare spital materno-infantil la Spitalul orășenesc "Ioan Lascăr" Comănești;*
34. *Eficientizare și modernizare clădire Centru balnear și de recuperare medicală;*
35. *Construirea, echiparea, operaționalizarea și funcționarea unui Centru de zi pentru seniori în orașul Comănești*
36. *Investiții în infrastructura de microbiologie din cadrul Spitalului orășenesc*
37. *Digitalizare Spital orășenesc;*
38. *Digitalizare administrație publică;*
39. *Sănătate prin planificare – planning familial la Spitalul orășenesc*
40. *Înființarea și amenajarea Muzeului Minier;*
41. *Construire piață modernă orășenească.*

1	Reabilitarea și modernizarea infrastructurii rutiere din orașul Comănești
Scop proiect	Sporirea accesibilității și conectivității orașului Comănești ca suport pentru dezvoltarea economică a acestuia.
Obiective specifice	<ol style="list-style-type: none"> 1) Modernizarea/reabilitarea infrastructurii rutiere din cadrul orașului Comănești; 2) Îmbunătățirea condițiilor de trafic din orașul Comănești; 3) Îmbunătățirea accesibilității către principalele puncte de interes din oraș și zonele limitrofe. 4) Creșterea siguranței rutiere și fluidizarea traficului rutier.
Activități	<ul style="list-style-type: none"> ▣ modernizarea străzilor orășenești (pe o lungime de 10 km și 200 m); ▣ asfaltarea drumurilor și străzilor (pe o lungime de 61 km); ▣ reabilitare străzilor care fac accesul în Șupan (Str. Luminii și Str. Șupanului); ▣ reparații stradale – rigole în cartierul Zăvoi, str. Unirii ▣ reparația capitală a două poduri peste râul Troțuș, respectiv str. Arinilor și Str. Carpați.
Indicatori de performanță	<ul style="list-style-type: none"> ▣ gradul de modernizare a străzilor; ▣ gradul de acces către satele aparținătoare orașului; ▣ durata timpului de deplasare.
Surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> ▣ Bugetul local; ▣ Fonduri guvernamentale; ▣ Fonduri europene nerambursabile.
Perioada de implementare	2021-2027

2 Măsuri integrate de investiții pentru o dezvoltare durabilă a mobilității urbane în cadrul orașului Comănești	
Scop proiect	<p><i>Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră la nivelul orașului Comănești printr-o abordare investițională integrată în vederea dezvoltării durabile a mobilității urbane în aria de influență a proiectului</i></p>
Obiective specifice	<ol style="list-style-type: none"> 1) <i>Facilitarea accesibilității locuitorilor orașului Comănești și din satele aparținătoare la zonele de interes ale localității și la rețeaua națională și europeană de drumuri prin crearea de trasee de transport public în comun pe care vor opera exclusiv autobuze electrice;</i> 2) <i>Dezvoltarea mobilității urbane bazată pe utilizarea modurilor de transport nemotorizate la nivelul orașului prin crearea infrastructurii suport corespunzătoare (pietonale, velo).</i> 3) <i>Dezvoltarea și implementarea unui sistem de management inteligent al traficului și de informare călători în aria de acoperire a traseului nou creat și a celor două trasee extinse, în contextul dezvoltării infrastructurii de mobilitate urbană la nivelul orașului;</i> 4) <i>Facilitarea accesului populației orașului Comănești la infrastructură tehnică specifică transportului electric alternativ în vederea susținerii transportului cu autoturisme private electrice (nepoluante);</i> 5) <i>Derularea unei campanii de informare și conștientizare cu privire la importanța utilizării mijloacelor de transport nemotorizate și a transportului public ecologic în comun și la impactul benefic asupra calității mediului înconjurător</i> <ul style="list-style-type: none"> ▫ <i>înființarea trasee de transport public în comun în lungime de aprox. 13.000 ml, pe care se vor realiza curse de transport prestabilite, cu autobuze electrice, ce vor asigura accesibilitatea zonelor Lăloaia Stângă, Lăloaia Dreaptă, Sublăloaia, Vermești;</i> ▫ <i>reabilitarea/modernizarea/reconfigurarea infrastructurii rutiere aferentă traseelor de transport ecologic create prin proiect pe care vor opera autobuze electrice;</i> ▫ <i>amenajarea de stații de transport public pentru călători și echiparea acestora cu mobilier urban adecvat pe traseele nou înființate;</i> ▫ <i>construirea și echiparea unei clădiri cu destinația de autobază pentru autobuzele electrice achiziționate. În spațiul de parcare/garare vor fi amplasate stații de încărcare speciale pentru alimentarea autobuzelor electrice;</i> ▫ <i>achiziționarea a 4 autobuze electrice de mici dimensiuni (aprox. 16 locuri) cu toate dotările necesare pentru implementarea sistemului de management al traficului și de informare călători în vederea desfășurării în condiții optime a sistemului de transport public în comun dezvoltat prin proiect;</i>
Activități	

- ▣ construirea/reabilitarea de trotuare amplasate de-a lungul străzilor propuse a fi modernizate prin proiect: aprox 38 km;
- ▣ amenajarea unor zone exclusiv pietonale (zona centrală) unde traficul autoturismelor va fi restricționat, cu excepția vehiculelor de aprovizionare și de urgențe;
- ▣ realizarea de parcări de transfer de tip "Park&Ride" în vederea reducerii pătrunderii fluxurilor motorizate pe rețeaua stradală a orașului și încurajarea schimbării modale de la transportul privat la modurile nemotorizate de transport;
- ▣ crearea/amenajarea unei rețele coerente de piste pentru bicicliști;
- ▣ amenajarea de parcaje pentru biciclete (bike-parking) în zonele de interes ale orașului: primărie, autobază, școli, muzee, etc.
- ▣ instalarea de camere de supraveghere video în autobuze și în unele intersecții de pe traseele de transport public ecologic propuse și în punctele de interes ale orașului și instalarea de sisteme GPS pe autobuzele electrice ce urmează a fi achiziționate în cadrul proiectului;
- ▣ instalarea unui sistem de informare în timp real a călătorilor care prevede dotarea autobuzelor și a stațiilor de autobuz cu panouri informative digitale care vor afișa conținut cu informații în timp real referitoare la derularea transportului public (orar, număr autobuz, destinații etc.);
- ▣ dotarea centrului de comandă pentru managementul traficului în cadrul autobazei create, cu componente specific hardware și software pentru a face posibilă transmiterea de conținut digital în timp real către panourile de informare călători amplasate pe trasee;
- ▣ achiziționarea și amplasarea a 4 stații pentru încărcare rapidă a autoturismelor electrice;
- ▣ organizarea unei campanii de conștientizare a utilizării transportului public prin emiterea și difuzarea la nivel local de materiale scrise, bannere, etc.;
- ▣ organizarea unei campanii de educație rutieră și de promovare a folosirii mijloacelor alternative de transport prin emiterea și difuzarea la nivel local de materiale scrise (pliante, broșuri, etc.), bannere, etc.;
- ▣ implementarea unui sistem de tarifare adaptat dimensionării sistemului de transport public și a nevoilor utilizatorilor;
- ▣ instituirea unei politici de reglementare a parcărilor ce prevede acțiuni de eliminare a parcărilor nereglementare, cât și instituirea unor taxe pentru parcare în aria de studiu a proiectului;

	<ul style="list-style-type: none">▪ modernizare/amplasarea de elemente specifice în vederea îmbunătățirii siguranței rutiere, respectiv: amplasare de limitatoare de viteză, modernizarea trecerilor de pietoni, crearea de facilități pentru persoane cu mobilitate redusă, pentru nevăzători sau hipoacuzici etc.
	Material rulant curat pentru transportul public urban: <ul style="list-style-type: none">- 30 km (infrastructură rutieră reabilitată/modernizată/reconfigurată utilizată prioritar pentru transportul public);- 4 autobuze electrice de mici dimensiuni achiziționate care vor opera pe traseele de transport înființate;- 4 stații de încărcare speciale pentru alimentarea autobuzelor electrice.
Indicatori de performanță	Infrastructură pentru biciclete dedicată: <ul style="list-style-type: none">- 20 km piste pentru biciclete create/amenajate prin proiect și parcaje pentru biciclete;- trotuare reabilite/create în lungime de 38 km; Infrastructură pentru alimentarea cu combustibili alternativi (puncte de alimentare/reîncărcare): <ul style="list-style-type: none">- 4 stații de încărcare rapide pentru autoturisme electrice și/sau hibride instalate.
	Creșterea numărului de locuitori care utilizează transportul public ecologic în comun; Creșterea numărului de locuitori care utilizează mijloace de transport nemotorizate; Scăderea gazelor cu efect de seră.
Surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none">▪ Bugetul local;▪ Fonduri guvernamentale;▪ Fonduri europene nerambursabile.
Perioada de implementare	2021-2027

3 Achiziția unor sisteme inteligente de management urban în Orașul Comănești, județul Bacău	
Scop proiect	Dezvoltarea de servicii ce vizează managementul urban la nivelul orașului Comănești
Obiective specifice	<ol style="list-style-type: none"> 1) Achiziționarea unui sistem ITS și TIC (Tehnologia Informațiilor și Comunicațiilor) ce contribuie la îmbunătățirea mobilității locale, respectiv a managementului urban/local; 2) Crearea de locuri de muncă stabile și de înaltă calitate, care permit consolidarea dialogului social, a infrastructurii și a serviciilor, precum și a sistemelor de protecție și bunăstare socială; 3) Dezvoltarea conceptului de „Coeziune socială și teritorială” care vizează implementarea politicilor teritoriale, inclusiv a mobilității urbane, punând accentul pe investițiile verzi și digitale și pe reducerea disparităților regionale.
Activități	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Achiziția unui sistem inteligent de management urban pentru asigurarea infrastructurii pentru transportul verde (pe traseul a 13 km de piste de biciclete) ce va cuprinde un server cu controller smart, smart Pole-stâlpi de iluminat, router WIFI etc.; ▪ Achiziția de stații de încărcare pentru vehicule electrice.
Indicatori de performanță	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1 sistem de management urban operațional; ▪ 3 stații de încărcare pentru vehicule electrice.
Surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bugetul local; ▪ Fonduri guvernamentale.
Perioada de implementare	2022-2027

4.	Construire piste de biciclete în Orașul Comănești, județul Bacău	
Scop proiect	Dezvoltarea infrastructurii de tip velo la nivelul orașului Comănești	
Obiective specifice	<ol style="list-style-type: none"> 1) Creșterea gradului de siguranță și securitate al utilizatorilor modului de transport nemotorizat 2) Reducerea gradului de poluare atmosferică și poluare fonică 3) Creșterea calității vieții prin dezvoltarea unui sistem durabil de mobilitate urbană nepoluantă 	
Activități	<ul style="list-style-type: none"> ▣ Realizarea unui piste integrate de biciclete si alte vehicule electrice in centrul orașului Comănești ▣ Refacerea carosabilului/înlocuirea bordurilor in zona adiacenta in care vor fi realizate pistele pentru biciclete ▣ Achiziția si montarea echipamentelor de protecție si semnalizare ▣ Montarea de rasteluri pentru biciclete pe traseul de piste nou creat. 	
Indicatori de performanță	<ul style="list-style-type: none"> ▣ 13 km de piste pentru bicicliști, operaționale; ▣ Rasteluri pentru biciclete; ▣ Echipamente de protecție și semnalizare. 	
Surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> ▣ Bugetul local; ▣ Fonduri guvernamentale. 	
Perioada de implementare	2022-2027	

5 Extinderea și modernizarea infrastructurii hidro-edilitare din orașul Comănești	
Scop proiect	Facilitarea accesului la infrastructura hidro-edilitară de bază a populației din orașul Comănești cu impact asupra creșterii calității vieții populației locale
Obiective specifice	<ol style="list-style-type: none"> 1) Creșterea gradului de accesibilitate a populației locale la utilitățile de bază prin reabilitarea rețelei de alimentare cu apă și canalizare existente și extinderea acestora. 2) Sporirea calității serviciilor de furnizare a utilităților publice de bază oferite populației. 3) Promovarea infrastructurii hidro-edilitare create prin proiect în vederea asigurării utilizării acestora de către un număr cât mai mare de locuitori <ul style="list-style-type: none"> ▣ reabilitarea rețelei de furnizare a apei potabile și reducerea pierderilor de apă; ▣ modernizarea conductei de transport apă potabilă de la stația de tratare Ciobănuș la bazinele de înmagazinare Leorda, în lungime de 11,5 km; ▣ modernizarea stației de epurare și extindere rețea de canalizare în orașul Comănești, județul Bacău; ▣ extinderea rețelei de canalizare a apelor uzate în cartierul Leorda; ▣ organizarea unei campanii de conștientizare cu privire la importanța racordării la infrastructura tehnico-edilitară prin emiterea și difuzarea la nivel local de materiale scrise, bannere, etc. ▣ rețea de alimentare cu apă și canalizare extinsă în lungime de aprox. 40 km; ▣ rețea de alimentare cu apă modernizată în lungime de aprox. 11,5 km; ▣ rețea de canalizare extinsă în lungime de aprox. 40 km; ▣ reducerea cu aprox. 45% a pierderilor de apă; ▣ Creșterea numărului de locuitori racordați la rețelele de utilitate publică: ▣ Diminuarea impactului negativ asupra mediului înconjurător. ▣ Bugetul local; ▣ Fonduri guvernamentale; ▣ Fonduri europene nerambursabile.
Activități	
Indicatori de performanță	
Surse de finanțare	
Perioada de implementare	2021-2027

6.	Dezvoltarea rețelei inteligente de distribuție a gazelor naturale la nivelul orașului Comănești, județul Bacău	
Scop proiect	Îmbunătățirea eficienței energetice și a securității aprovizionării cu gaze naturale în orașul Comănești prin dezvoltarea unui sistem inteligent de distribuție gaze naturale	
Obiective specifice	<p>1) Dezvoltarea unui sistem inteligent de distribuție gaze naturale la nivelul orașului Comănești care să asigure flexibilitate, siguranța, eficiența în operare, precum și integrarea activităților de distribuție și consum final</p> <p>2) Asigurarea atractivității rețelei de distribuție a gazelor naturale extinsa în cadrul proiectului prin măsuri de promovare specifice</p> <ul style="list-style-type: none"> ▣ Crearea unei rețele inteligente de distribuție a gazelor naturale prin extindere ce va deservi locuitorii din cartierele Lunca de Jos, Supan, Lăloaia Stânga, Lăloaia Dreapta și Sublăloaia; ▣ Construirea unei rețele de distribuție a gazelor naturale de presiune medie prin extindere în lungime de 41.545 m; ▣ realizarea de bransamente gaze naturale presiune redusă pentru aprox. 2.110 gospodării cât și pentru instituțiile publice locale; lungimea bransamentelor gaze naturale va fi de aprox. 17.000 m; ▣ Realizarea instalațiilor interioare de distribuție a gazelor naturale pentru clădirile publice ce vor fi bransate pe traseu; 	
Activități	<ul style="list-style-type: none"> ▣ Echiparea rețelei de distribuție cu un sistem "smart metering" (bransamentele realizate vor dispune de reglatoare de presiune prevăzute cu dispozitive de siguranță și contoare inteligente de măsurare și control gaze, care încorporează tehnologii digitale de ultimă generație. De asemenea se vor prevedea echipamente hardware (stație de lucru, server) și aplicații software (software automatizare – tip SCADA, licența server, licențe sistem de operare, licența baza de date, etc.); ▣ Derularea unei campanii de informare și conștientizare ce va viza în mod special populația din cartierele din aria de referință a proiectului, cu privire la rețeaua inteligentă de distribuție dezvoltată, facilitățile și infrastructura creată,. ▣ 1 Sistem inteligent de distribuție gaze naturale care asigură flexibilitate, siguranță, eficiență în operare, precum și integrarea activităților de distribuție și consum final în orașul Comănești, județul Bacău cu o lungime de aprox. 41.545 m; 	
Indicatori de performanță	<ul style="list-style-type: none"> ▣ Creșterea numărului de locuitori racordați la rețeaua de gaze naturale; ▣ Creșterea gradului de acoperire a orașului cu sistem de distribuție gaze naturale; ▣ Diminuarea impactului negativ asupra mediului înconjurător. 	
Surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> ▣ Bugetul local; 	

▪ Fonduri guvernamentale;

Perioada de implementare **2021-2027**

7	Realizarea unui plan general peisagistic al orașului	
Scop proiect	Crearea unei identități unitare a orașului Comănești și a unui farmec aparte din punct de vedere peisagistic	
Obiective specifice	<p>1) <i>Reproiectarea și reamenajarea peisagistică a zonelor care necesită îmbunătățire peisagistică și revitalizare.</i></p> <p>2) <i>Dezvoltarea capacității administrației publice locale de a îmbunătăți imaginea și aspectul peisagistic al orașului</i></p>	
Activități	<ul style="list-style-type: none"> ▣ contractarea unei firme specializate în vederea elaborării planului general peisagistic; ▣ proiectarea peisagistică a parcurilor și zonelor verzi, a spațiilor dintre blocuri, alte areale care necesită îmbunătățire peisagistică; ▣ organizarea de dezbateri publice și publicarea pe site-ul Primăriei Comănești a planurilor peisagistice pe zone în vederea consultării populației; ▣ aprobarea planului general peisagistic prin Hotărâre de Consiliu Local. 	
Indicatori de performanță	<ul style="list-style-type: none"> ▣ 1 plan de amenajare peisagistică întocmit; ▣ Îmbunătățirea aspectului general al orașului prin implementarea măsurilor trasate în Plan. 	
Surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> ▣ Bugetul local; ▣ Fonduri nerambursabile 	
Perioada de implementare	2021-2027	

8.	Revitalizarea spațiului urban al orașului Comănești prin investiții de reabilitare a infrastructurilor publice și de valorificare a capitalului teritorial neutilizat și degradat
Scop proiect	<p>Revitalizarea mediului urban al orașului Comănești prin măsuri investiționale ce vizează renovarea și valorificarea terenurilor și a infrastructurii publice degradate, în condiții de eficiență energetică, prietenoase cu mediul înconjurător.</p>
Obiective specifice	<p>1) Valorificarea clădirii fostului Cămin cultural – “Club 1 Mai” ca și Casă de Cultură a orașului Comănești, în contextul realizării de investiții de reabilitare ce vizează asigurarea performanței energetice și a siguranței în exploatare a acesteia</p> <p>2) Modernizarea clădirilor educaționale de interes public: Grădinița cu program prelungit “Dumbrava Minunată” și Grădinița cu program prelungit “Crai Nou” prin investiții ce vizează creșterea eficienței energetice și a siguranței în exploatare a acestora.</p> <p>3) Creșterea atractivității mediului urban din aria de influență a clădirilor publice vizate de proiect prin valorificarea terenurilor aferente acestora ca spații și zone verzi, cu impact pozitiv asupra calității mediului înconjurător și combaterii schimbărilor climatice</p>
Activități	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea de investiții pentru asigurarea eficienței și performanței energetice a imobilelor executarea lucrărilor de intervenție; • Realizarea de investiții pentru asigurarea siguranței în exploatare a clădirilor: lucrări de intervenții structurale/consolidare a clădirilor supuse investiției, în funcție de riscurile identificate în vederea asigurării siguranței în exploatare, lucrări specifice privind conformarea la cerințele ISU • Amenajarea terenului aferent curții clădirii publice “Club 1 Mai”, reabilitată prin proiect, în suprafață de 4.691 mp, aflat în prezent într-o stare avansată de degradare în vederea includerii acestuia în circuitul public urban și valorificării ca spațiu verde; • Amenajarea terenului aferent curții clădirii publice “Grădinița cu program prelungit “Dumbrava Minunată”, reabilitată prin proiect, în suprafață de 3.865 mp, în vederea transformării acestuia în spațiu verde, echipat cu dotări și funcțiuni pentru realizarea de activități în aer liber a copiilor de vârstă preșcolară, atât în scop educațional cât și recreativ. • Amenajarea terenului aferent “Grădiniței cu program prelungit “Crai Nou”, reabilitată prin proiect, în suprafață de 3.222 mp, în vederea transformării acestuia în spațiu verde, echipat cu dotări și funcțiuni

	pentru realizarea de activități în aer liber a copiilor de vârstă preșcolară, atât în scop educațional cât și recreativ.
Indicatori de performanță	<ul style="list-style-type: none">▣ Număr clădiri publice reabilite si eficientizate energetic;▣ Scăderea gazelor cu efect de sera;▣ Scăderea consumurilor de energie la nivelul clădirilor publice;▣ Creșterea suprafeței de spații verzi amenajate;▣ Revitalizarea spațiului urban si valorificarea capitalului teritorial degradat.
Surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none">▣ Bugetul local;▣ Fonduri guvernamentale;▣ Fonduri europene nerambursabile.
Perioada de implementare	2021-2027

9	Eficientizarea energetică a blocurilor de locuințe
Scop proiect	Îmbunătățirea infrastructurii urbane și sporirea eficienței energetice prin reabilitarea termică a blocurilor de locuințe, din orașul Comănești.
Obiective specifice	<ol style="list-style-type: none"> 1) Creșterea eficienței energetice a blocurilor de locuințe P1-P15 și reducerea costurilor de întreținere pentru încălzire și apă caldă menajeră; 2) Creșterea eficienței energetice a blocului de locuințe E1 și reducerea costurilor de întreținere pentru încălzire și apă caldă menajeră; 2) Îmbunătățirea aspectului blocurilor de locuințe din orașul Comănești.
Activități	<ul style="list-style-type: none"> ▣ Realizarea documentațiilor tehnico-economice pentru proiectarea lucrărilor de intervenție (expertiza tehnică, studii de teren, audit energetic, studiu de fezabilitate, etc.); ▣ Realizare lucrări de reabilitare a izolației termice a clădirilor, hidroizolarea anvelopei și a șarpantei acestora; ▣ lucrări de consolidare a blocurilor supuse investiției, în funcție de riscurile identificate în vederea asigurării siguranței în exploatare, lucrări specifice privind conformarea la normativele in vigoare; ▣ modernizarea fațadelor blocurilor de locuințe.
Indicatori de performanță	<ul style="list-style-type: none"> ▣ numărul blocurilor reabilitate termic; ▣ scăderea gazelor cu efect de seră; ▣ scăderea consumului de utilități; ▣ îmbunătățirea aspectului general al orașului.
Surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> ▣ Bugetul local; ▣ Fonduri guvernamentale; ▣ Fonduri europene nerambursabile.
Perioada de implementare	2021-2027

10	Reabilitarea și modernizarea unităților școlare de la nivelul orașului Comănești
Scop proiect	Sporirea calității activităților didactice desfășurate în orașul Comănești prin asigurarea condițiilor propice desfășurării acestuia.
Obiective specifice	<ol style="list-style-type: none"> 1) Îmbunătățirea condițiilor de învățământ prin reabilitarea și modernizarea infrastructurii școlare; 2) Îmbunătățirea calității actului educațional de la nivelul orașului Comănești; 3) Păstrarea și atragerea cadrelor didactice specializate prin asigurarea unor condiții moderne adecvate desfășurării activității didactice; 4) Reducerea abandonului școlar.
Activități	<ul style="list-style-type: none"> ▣ lucrări de reabilitare școala nr. 2 cartier Zăvoi; ▣ construire grădiniță nr. 6 în Vermești; ▣ lucrări de reabilitare grădiniță de pe strada Petru Rareș; ▣ împrumuirea școlilor generale și alte instituții de școlare; ▣ susținerea informatizării complete a unităților educaționale.
Indicatori de performanță	<ul style="list-style-type: none"> ▣ gradul de modernizare a unităților școlare; ▣ asigurarea capacității necesare a unităților de învățământ în concordanță cu populație școlară ▣ numărul de PC-uri achiziționate și conectate la internet.
Surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> ▣ Bugetul local; ▣ Fonduri guvernamentale; ▣ Fonduri europene nerambursabile.
Perioada de implementare	2021-2027

11.	Înființare centru „after – school” pentru copiii proveniți din medii defavorizate	
Scop proiect	<i>Diversificarea si dezvoltarea bazei materiale educaționale din orașul Comănești, ca factor determinant al asigurării accesului la educație pentru copiii proveniți din medii defavorizate</i>	
Obiective specifice	<ol style="list-style-type: none"> 1) <i>Dezvoltarea infrastructurii educaționale de la nivelul orașului Comănești destinată activităților de tip “after-school”.</i> 2) <i>Crearea condițiilor logistice necesare pentru realizarea activităților educaționale de tip after-school în cadrul centrului nou creat;</i> 3) <i>Asigurarea unei mese calde în regim catering pentru elevii din cadrul centrului.</i> 	
Activități	<ul style="list-style-type: none"> ▫ <i>Identificarea si amenajarea unui spațiu destinat centrului de tip “after school”;</i> ▫ <i>achiziționarea de dotări specifice implementării programului de tip „Scoala dupa scoala” pentru invatamantul primar, în vederea oferirii de oportunitați de învățare formală si nonformală, consolidării competențelor, învățării remediale si accelerării învățării prin activități educative, recreative si de timp liber pentru elevi;</i> ▫ <i>promovarea serviciilor oferite de centru.</i> 	
Indicatori de performanță	<ul style="list-style-type: none"> ▫ <i>1 centru after-school înființat, cu un număr de 60 de locuri;</i> ▫ <i>Număr de copii din medii defavorizate beneficiari ai serviciilor din cadrul centrului;</i> ▫ <i>gradul de dotare al centrului;</i> ▫ <i>locuri de muncă nou create.</i> 	
Surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> ▫ <i>Bugetul local;</i> ▫ <i>Fonduri guvernamentale;</i> ▫ <i>Fonduri europene nerambursabile.</i> 	
Perioada de implementare	2021-2027	

12.	Reabilitarea și modernizarea Scolii nr. 2 din cartierul Zăvoi
Scop proiect	<i>Cresterea gradului de participare al populației școlare la servicii educaționale moderne în contextul modernizării și echipării infrastructurii educaționale din orașul Comănești.</i>
Obiective specifice	<ol style="list-style-type: none"> 1) <i>Îmbunătățirea condițiilor de învățământ în cadrul Scolii nr. 2 prin reabilitarea și modernizarea infrastructurii educaționale</i> 2) <i>Îmbunătățirea calității actului educațional de la nivelul orașului Comănești ca urmare a dezvoltării bazei logistice didactice;</i> 3) <i>Asigurarea facilităților necesare pentru derularea programului de tip „Școală după școală” dedicat învățământului primar</i> <ul style="list-style-type: none"> ▫ <i>reabilitarea și modernizarea clădirii școlii prin lucrări de consolidare și eficientizarea energetică</i> ▫ <i>realizarea de lucrări necesare conformării clădirii la cerințele și normativele în vigoare (inclusiv cerințele ISU)</i> ▫ <i>adaptarea infrastructurii școlii la cerințele persoanelor cu dizabilități (reconfigurarea acceselor în clădirea școlii, realizarea unor rampe pentru persoanele cu dizabilități, configurarea și echiparea grupurilor sanitare pentru persoane cu dizabilități) în vederea asigurării accesului la educație pentru persoanele cu dizabilități;</i> ▫ <i>dotarea bazei tehnico-materiale a școlii cu echipamente, materiale didactice, dotări IT&C și mobilier specific necesare derulării procesului educațional, urmărindu-se crearea unui mediu stimulativ pentru co-interesarea elevilor și creșterea calității actului educațional;</i> ▫ <i>achiziționarea de dotări specifice implementării programului de tip „Școala după școala” pentru învățământul primar de la nivelul Scolii nr. 2, în vederea oferirii de oportunități de învățare formală și nonformală, consolidării competențelor, învățării remediale și accelerării învățării prin activități educative, recreative și de timp liber pentru elevii de nivel primar.</i>
Activități	
Indicatori de performanță	<ul style="list-style-type: none"> ▫ <i>numărul de elevi beneficiari ai unui mediu educațional la standarde de calitate europene;</i> ▫ <i>gradul de modernizare al unităților școlare din orașul Comănești.</i>
Surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> ▫ <i>Bugetul local;</i> ▫ <i>Fonduri guvernamentale;</i> ▫ <i>Fonduri europene nerambursabile.</i>
Perioada de implementare	2021-2027

13.	Construirea, echiparea și operaționalizarea a două creșe mici pentru maxim 4 grupe/40 copii fiecare în orașul Comănești, județul Bacău	
Scop proiect	Diversificarea și dezvoltarea bazei materiale educaționale de nivel preșcolar din orașul Comănești	
Obiective specifice	<ol style="list-style-type: none"> 1) Dezvoltarea infrastructurii educaționale de nivel preșcolar de la nivelul orașului Comănești 2) Crearea condițiilor logistice necesare pentru realizarea activităților educaționale în cadrul noilor creșe construite 	
Activități	<ul style="list-style-type: none"> ▣ identificarea și amenajarea celor două spații pentru noile creșe; ▣ lucrări de construire a obiectivelor de investiții; ▣ achiziționarea de dotări specifice copiilor din învățământul antepreșcolar; ▣ promovarea serviciilor oferite de noile creșe; ▣ asigurarea managementului de proiect. 	
Indicatori de performanță	<ul style="list-style-type: none"> ▣ 2 creșe nou înființate pentru maxim 4 grupe/40 copii fiecare; ▣ număr de copii beneficiari ai creșei; ▣ gradul de dotare al creșei; ▣ locuri de muncă nou create. 	
Surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> ▣ Bugetul local; ▣ Fonduri guvernamentale; ▣ Fonduri europene nerambursabile. 	
Perioada de implementare	2021-2027	

14.	Construire parc tehnologic, industrial și științific	
Scop proiect	<i>Diversificarea infrastructurii de afaceri de la nivelul orașului Comănești prin dezvoltarea de zone economice propice întreprinderilor inovatoare.</i>	
Obiective specifice	<ol style="list-style-type: none"> 1) <i>Dezvoltarea infrastructurii de afaceri prin crearea unui parc tehnologic, industrial și științific.</i> 2) <i>Formarea tinerilor pentru activitatea de cercetare.</i> 3) <i>Crearea unui spațiu adecvat desfășurării activităților economice, de cercetare științifică și transfer tehnologic.</i> 4) <i>Asigurarea infrastructurii antreprenoriale la nivelul orașului Comănești.</i> 5) <i>Dezvoltarea relațiilor economice între companiile locale și cele străine.</i> 	
Activități	<ul style="list-style-type: none"> ▫ înființarea parcului tehnologic, industrial și științific; ▫ dotarea cu echipamente specifice; ▫ promovarea activității parcului tehnologic, industrial și științific prin participarea la târguri, expoziții, misiuni economice; ▫ crearea unui portal e-business pentru promovarea activității parcului tehnologic, industrial și științific. 	
Indicatori de performanță	<ul style="list-style-type: none"> ▫ 1 parc tehnologic, industrial și științific înființat; ▫ gradul de sporire a activităților economice. 	
Surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Bugetul local; ▫ Fonduri guvernamentale; ▫ Fonduri europene nerambursabile. 	
Perioada de implementare	2024-2027	

15.

Valorificarea potențialului turistic al monumentului istoric de patrimoniu cultural „Ansamblul Palat și Parc Dimitrie Ghica” din orașul Comănești, județul Bacău

Scop proiect

Dezvoltarea turismului cultural al orașului Comănești prin valorificarea și promovarea obiectivului de patrimoniu cultural național - Ansamblul Palat și Parc Dimitrie Ghica, simbol reprezentativ pentru identitatea culturală națională

Obiective specifice

1) Reintegrarea Ansamblului Palat și Parc Dimitrie Ghica în circuitul valorilor culturale cu potențial turistic prin ample investiții de restaurare, conservare și protejare în vederea creșterii numărului de vizitatori în orașul Comănești

2) Transformarea în Muzeu al Palatului Dimitrie Ghica ca rezultat al restaurării infrastructurale a monumentului și al echipării cu dotări specifice expunerii bunurilor de patrimoniu cultural mobil;

3) Creșterea vizibilității și notorietății Ansamblului Palat și Parc Dimitrie Ghica din orașul Comănești prin acțiuni de marketing și promovare în vederea stimulării interesului publicului larg pentru vizitarea obiectivului

4) Digitalizarea obiectivului de patrimoniu prin crearea de spații de informare și documentare dotate cu tehnologii multimedia performante în contextul dezvoltării turismului cultural la nivelul orașului Comănești

- Restaurarea, conservarea, protejarea și dotarea Palatului Dimitrie Ghica – monument istoric L.M.I. – cod: BC-II-m-A-00816.01 – sec XIX – suprafață desfășurată de aprox. 1.960 mp;
- Restaurarea, conservarea și protejarea Parcului Dimitrie Ghica – monument istoric L.M.I. – cod: BC-II-m-A-00816.02 – sec XIX – suprafață totală de aprox. 73.180 mp;
- reconfigurarea spațiilor aferente Palatului prin transformarea acestora în săli de expoziție echipate cu dotări muzeale pentru valorificarea obiectelor de patrimoniu mobil, săli multimedia ce vor facilita accesul publicului la informare și documentare, precum și în săli multifuncționale dotate corespunzător pentru organizarea de evenimente cultural-artistice (prezentări filme documentare, organizare lansări de carte, etc.);
- echiparea spațiile expoziționale din cadrul Palatului cu vitrine și mobilier adecvat, astfel încât să permită expunerea atât a colecției deja expuse în cadrul Muzeului de Etnografie și Artă Dimitrie Ghica cât și a bunurilor de patrimoniu cultural mobil transferate, restaurate sau recreate ce vor fi valorificate prin intermediul investiției propuse.

Activități

	<ul style="list-style-type: none">▣ crearea materialelor publicitare sau de promovare broșuri, ghiduri de prezentare turistică, hărți cu localizarea obiectivelor turistice) pentru a transmite potențialilor vizitatori, informații detaliate în legătură cu obiectivele și serviciile turistice existente pe plan local;▣ realizarea unui spot video pentru a promova <i>Ansamblul Palat și Parc Dimitrie Ghica</i>, principalele resurse patrimoniale și naturale valorificate din orașul Comănești și care va fi transmis prin difuzarea în mass-media;▣ Crearea unui tur virtual ce va putea fi accesat prin intermediul site-ului propriu și a altor site-uri și platforme de specialitate, dar și în mediul off-line prin posibilitatea vizionării pe sistemul Infotouch din cadrul palatului.▣ Implementarea unui sistem de audio guide ce va putea fi folosit prin intermediul unui dispozitiv portabil dotat cu un set de căști oferit la intrare fiecărui vizitator odată cu achiziționarea biletului vizând facilitarea accesului vizitatorilor la informații prin transmiterea audio a informațiilor necesare legate de obiectivul de patrimoniu și despre obiectele cu valoare istorică și culturală din cadrul acestuia.▣ Achiziționarea și amplasarea de panouri informative digitale în dreptul obiectivului de patrimoniu în vederea creșterii atractivității turistice a orașului Comănești și a potențării accesului turiștilor la informații prin introducerea facilităților multimedia și tehnologiilor moderne.▣ Dotarea sălilor de informare și documentare cu facilități tehnologice de ultimă generație în vederea asigurării unui cadru adecvat activităților de informare, documentare și organizare de evenimente culturale
Indicatori de performanță	<ul style="list-style-type: none">▣ creșterea atractivității turistice a orașului Comănești▣ creșterea numărului de vizitatori;▣ creșterea numărului de evenimente culturale;▣ scăderea gazelor cu efect de sera și a consumului energetic al obiectivului.
Surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none">▣ Buget local;▣ Fonduri europene nerambursabile.
Perioada de implementare	2026-2027

16	Amenajarea in scop turistic si de agrement a zonei Galion	
Scop proiect	<i>Diversificarea ofertei de agrement si de petrecere a timpului liber la nivelul orașului Comănești</i>	
Obiective specifice	<ol style="list-style-type: none"> <i>1) Diversificarea posibilităților de petrecere a timpului liber la nivelul orașului Comănești;</i> <i>2) Dezvoltarea infrastructurii turistice și de agrement a orașului Comănești.</i> 	
Activități	<ul style="list-style-type: none"> ☒ amenajarea unei zone de camping; ☒ amenajare zona de picnic si grătar; ☒ amenajare zone de promenadă cu spații verzi si alei pietonale; ☒ amenajare zone destinate activităților pentru copii (locuri de joaca, skate parck, etc.) 	
Indicatori de performanță	<ul style="list-style-type: none"> ☒ creșterea numărului de vizitatori/turiști; ☒ creșterea calității vieții locuitorilor; ☒ menținerea capitalului uman tânăr. 	
Surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Bugetul local; ☒ Fonduri guvernamentale; ☒ Fonduri europene nerambursabile. 	
Perioada de implementare	2021-2027	

17. Înființarea și amenajarea Muzeului Minier	
Scop proiect	<i>Punerea în valoare a resurselor istorice și culturale cu potențial turistic din orașul Comănești prin înființarea și amenajarea unui Muzeu Minier</i>
Obiective specifice	<ol style="list-style-type: none"> <i>1) Protejarea și conservarea obiectivului de patrimoniu istoric local – exploatare minieră</i> <i>2) Crearea unui spațiu adecvat practicării și promovării activităților culturale.</i> <i>3) Diversificarea ofertei turistice locale prin prezervarea culturii istorice prin intermediul muzeului.</i>
Activități	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Înființarea și amenajarea unui muzeu ▪ amenajări peisagistice și arhitecturale; ▪ realizare 3.000 m galerie mină; ▪ linie de transport vagoneti; ▪ fabrică de brichete (al fostei Exploatare Miniere Comănești) ▪ siloz cărbune brun; ▪ amenajare spații de parcare; ▪ iluminat ambiental; ▪ amplasare indicatoare turistice explicative și direcționale; ▪ promovarea Muzeului Minier la nivel regional și național.
Indicatori de performanță	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sporirea gradului de notorietate a orașului.
Surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bugetul local; ▪ Fonduri guvernamentale; ▪ Fonduri europene nerambursabile.
Perioada de implementare	2025-2027

18	Amenajare trasee turistice	
Scop proiect	Sporirea atractivității orașului Comănești prin valorificarea potențialului turistic	
Obiective specifice	<p>1) Diversificarea activităților de petrecere a timpului liber atât pentru turiști, cât și pentru locuitorii orașului.</p> <p>2) Creșterea duratei medii de ședere a turiștilor în orașul Comănești.</p>	
Activități	<ul style="list-style-type: none"> ☒ amenajare traseu promenadă cu loc de popas de la Izvor Primărie - Troiță Dealul Comăneștiului; ☒ amenajare trasee către stânele montane; ☒ amenajare trasee montane ecvestre; ☒ amenajare traseu mountain-bike; ☒ amplasarea de indicatoare informative și descriptive; ☒ amenajarea, extinderea și modernizarea zonei de turism - Parcul turistic montan Galion; ☒ organizarea de excursii cu specific tematic în zonele învecinate orașului. 	
Indicatori de performanță	<ul style="list-style-type: none"> ☒ numărul traseelor turistice amenajate; ☒ 1 traseu mountain-bike amenajat. 	
Surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Bugetul local; ☒ Fonduri guvernamentale; ☒ Fonduri europene nerambursabile. 	
Perioada de implementare	2025-2027	

19	Realizare pârtie de ski și pârtie de săniuş	
Scop proiect	Dezvoltarea infrastructurii turistice și diversificarea posibilităților de petrecere a timpului liber în orașul Comănești.	
Obiective specifice	<ol style="list-style-type: none"> 1) Sporirea numărului de turiști în orașul Comănești; 2) Creșterea duratei de ședere a turiștilor în unitățile de cazare din orașul Comănești; 3) Creșterea gradului de atractivitate turistică a orașului Comănești. 	
Activități	<ul style="list-style-type: none"> ▫ lucrări de amenajare a terenului destinat pârtiei de schi și zonei pentru săniuş; ▫ amenajare instalație de transport pe cablu; ▫ instalare echipamente pentru iluminat nocturn; ▫ dotarea cu echipamente specifice producerii zăpezii artificiale; ▫ dotarea cu echipamente pentru întreținerea pârtiilor de schi. 	
Indicatori de performanță	<ul style="list-style-type: none"> ▫ 1 pârtie de schi și snowboard realizată de aprox. 1,5 km; ▫ 1 zonă pentru săniuş amenajată de aprox. 0,8 km. 	
Surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> ▫ Bugetul local; ▫ Fonduri guvernamentale; ▫ Fonduri europene nerambursabile. 	
Perioada de implementare	2025-2027	

20	Amenajare spații verzi cu funcțiuni urbane de recreere și locuri de joacă pentru copii.	
Scop proiect	Valorificarea terenurilor impropriu amenajate prin transformarea acestora în spații verzi cu funcțiuni urbane adaptate necesităților locuitorilor	
Obiective specifice	<ol style="list-style-type: none"> 1) Valorificarea terenului aferent grădiniței cu program prelungit "Crai Nou"; 2) Dotarea spațiului cu dotări și funcțiuni pentru realizarea de activități în aer liber a copiilor de vârstă preșcolară; 3) Amenajarea spațiului necesar desfășurării activităților recreative. 	
Activități	<ul style="list-style-type: none"> ▣ Lucrări de construcții pentru amenajarea spațiilor verzi ▣ Dotarea cu mobilier urban a noilor spații recreative ▣ Dotarea cu mobilier adecvat pentru amenajarea de locuri de joacă pentru copii 	
Indicatori de performanță	<ul style="list-style-type: none"> ▣ Suprafața spațiilor verzi nou create; ▣ Gradul de echipare cu mobilier urban; ▣ Gradul de echipare cu mobilier specific pentru locurile de joacă. 	
Surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> ▣ Bugetul local; ▣ Fonduri guvernamentale; ▣ Fonduri europene nerambursabile. 	
Perioada de implementare	2025-2027	

21.	Reabilitarea moderată a clădirilor DUMBRAVA MINUNATĂ și CRAI NOU din str. Liceului, orașul Comănești, județul Bacău	
Scop proiect	Îmbunătățirea serviciilor publice oferite la nivelul orașului Comănești	
Obiective specifice	<p>1) <i>Renovarea energetică moderată a clădirilor Dumbrava Minunată și Crai Nou printr-o abordarea integrată a eficienței energetice și a tranziției către o clădire verde și inteligentă;</i></p> <p>2) <i>Sporirea confortului interior uman;</i></p> <p>3) <i>Extinderea duratei de viață a clădirilor.</i></p>	
Activități	<ul style="list-style-type: none"> ☒ izolarea termică a pereților exteriori; ☒ izolarea termică a planșeului; ☒ înlocuirea tamplariei exterioare (ferestre) cu tamplarie cu rupere de punte termica, geam triplu termoizolant; ☒ înlocuirea ușilor de acces cu uși termoizolante; ☒ realizarea unui sistem de incalzire a spatiilor cu ajutorul unei centrala tip VRV generatia IV - tehnologie cu recuperare de caldura, sistem compus din cloud unitati exterioare montate in cascada functionand in regim pompa de căldură și unitati aferente interioare alese conform propunerii de proiectare specialitatea instalatii; ☒ montarea de corpuri de iluminat de tip LED, cu lumina caldă; ☒ implementarea unui sistem software BMS (Building Management System) care sa optimizeze functionarea tuturor instalatiilor (centrala VRV, iluminat) functie de sarcina necesarului de incalzire și iluminat, ținând cont de caracterul discontinuu de ocupare al cladirii. ☒ Achiziția de stații de încărcare pentru vehicule electrice. ☒ Consumul de energie primară totală; ☒ Consumul de energie primară utilizând surse convenționale/surse regenerabile; ☒ Nivelul anual estimat al gazelor cu efect de seră; ☒ 6 stații de încărcare pentru vehicule electrice. 	
Indicatori de performanță	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Bugetul local; ☒ Fonduri guvernamentale. 	
Surse de finanțare	2022-2027	
Perioada de implementare		

22. Reabilitarea moderata a clădirilor publice — sediul administrativ din str. Girlei, fn, și Str. Ciobănuș, nr. 2, orașul Comănești, județul Bacău	
Scop proiect	Îmbunătățirea serviciilor publice oferite la nivelul orașului Comănești
Obiective specifice	<ol style="list-style-type: none"> 1) Renovarea energetică moderată a clădirilor printr-o abordare integrată a eficienței energetice și a tranziției către o clădire verde și inteligentă; 2) Sporirea confortului interior uman; 3) Extinderea duratei de viață a clădirii. <ul style="list-style-type: none"> ▣ izolarea termică a pereților exteriori; ▣ izolarea termică a planșeului; ▣ înlocuirea tamplariei exterioare (ferestre) cu tamplarie cu rupere de punte termica, geam triplu termoizolant; ▣ înlocuirea ușilor de acces cu uși termoizolante; ▣ realizarea unui sistem de incalzire a spatiilor cu ajutorul unei centrala tip VRV generatia IV - tehnologie cu recuperare de caldura, sistem compus din cloud unitati exterioare montate in cascada functionand in regim pompa de căldură și unitati aferente interioare alese conform propunerii de proiectare specialitatea instalatii; ▣ montarea de corpuri de iluminat de tip LED, cu lumina caldă; ▣ implementarea unui sistem software BMS (Building Management System) care sa optimizeze functionarea tuturor instalatiilor (centrala VRV, iluminat) functie de sarcina necesarului de incalzire și iluminat, ținând cont de caracterul discontinuu de ocupare al cladirii.
Activități	<ul style="list-style-type: none"> ▣ Achiziția de stații de încărcare pentru vehicule electrice. ▣ Consumul de energie primară totală; ▣ Consumul de energie primară utilizând surse convenționale; ▣ Consumul de energie primară utilizând surse regenerabile; ▣ Nivelul anual estimat al gazelor cu efect de seră; ▣ 6 stații de încărcare pentru vehicule electrice.
Indicatori de performanță	<ul style="list-style-type: none"> ▣ Bugetul local; ▣ Fonduri guvernamentale.
Surse de finanțare	
Perioada de implementare	2022-2027

23	Creșterea capacității de îngrijire și tratament a bolnavilor de SARS Cov-2 în Spitalul Orășenesc
Scop proiect	Extinderea infrastructurii de fluide medicale (stație de aer comprimat, stație pentru CO2, stație automată O2) adecvată gestionării crizei sanitare, având astfel capacitatea de a veni în ajutorul pacienților în lupta cu virusul SARS-CoV-2 și de a asigura siguranța pacienților în unitatea medicală
Obiective specifice	<ol style="list-style-type: none"> 1) Îmbunătățirea infrastructurii de fluide medicale prin extinderea acesteia prin dotarea unității medicale cu o stație nouă adecvată gestionării crizei sanitare 2) Promovarea activităților proiectului și a investiției cu respectarea cerințelor din Manualul de identitate vizuala atât pe perioada implementării proiectului, cât și după finalizarea acestuia. 3) Asigurarea unui sistem de management și de control performant și riguros prin monitorizarea continuă a rezultatelor obținute
Activități	<ul style="list-style-type: none"> ▣ derularea achizițiilor viitoare necesare Spitalului orășenesc în vederea consolidării infrastructurii medicale pentru a face față provocărilor ridicate de combatere a epidemiei cu COVID-19 prin instalarea unei stații de oxygen; ▣ derularea activității de informare și publicitate; ▣ derularea activității de management proiect de către echipa de proiect numită pentru implementarea acestuia.
Indicatori de performanță	<ul style="list-style-type: none"> ▣ Stație de aer comprimat bc 1.000 ▣ Generator de oxigen bc 2.000 ▣ Stație automata pentru O2 bc 1.000 ▣ Stație automata pentru CO2 bc 1.000 ▣ Țeavă cupru medical 35mm m 80.000 ▣ Robinet izolare cu bila bc 4.000 ▣ Țeavă cupru medical 28mm m 50.000
Surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> ▣ Bugetul local; ▣ Fonduri guvernamentale; ▣ Fonduri europene nerambursabile.
Perioada de implementare	2022-2027

24	Dezvoltarea medicală ambulatorie în orașul Comănești	
Scop proiect	Modernizarea prin achiziționarea de echipamente moderne pentru infrastructura ambulatorie	
Obiective specifice	<ol style="list-style-type: none"> 1) Asigurarea accesului populației orașului Comănești la asistență medicală ambulatorie de calitate 2) Dezvoltarea capacității de îngrijire a populației datorită echipamentelor și dotărilor performante propuse a fi achiziționate 	
Activități	<ul style="list-style-type: none"> ▣ derularea achizițiilor necesare dotării cu echipamente moderne a ambulatoriului; ▣ derularea activității de informare și publicitate; ▣ derularea activității de management proiect de către echipa de proiect numită pentru implementarea acestuia. 	
Indicatori de performanță	<ul style="list-style-type: none"> ▣ numărul de echipamente achiziționate pentru fiecare specializare (electroterapie, kinetoterapie, cardiologie, dermatovenerologie, gastroenterologie, medicină internă, oftalmologie, obstetrică-ginecologie, ORL, pediatrie, urologie, endocrinologie, ortopedie și traumatologie, chirurgie generală, diabet, neurologie etc.); ▣ numărul de echipamente achiziționate pentru laboratoare. 	
Surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> ▣ Bugetul local; ▣ Fonduri guvernamentale; ▣ Fonduri europene nerambursabile. 	
Perioada de implementare	2022-2027	

25 Echipamente și materiale destinate reducerii riscului de infecții nosocomiale pentru Spitalul Orășenesc	
Scop proiect	Achiziționarea de echipamente destinate reducerii infecțiilor nosocomiale pentru Spitalul Orășenesc
Obiective specifice	<ol style="list-style-type: none"> 1) Reducerea riscului de infecții asociate asistenței medicale; 2) Modernizarea logistică a Spitalului Orășenesc.
Activități	<ul style="list-style-type: none"> ▣ derularea achizițiilor necesare dotării cu echipamente moderne a Spitalului Orășenesc; ▣ derularea activității de informare și publicitate; ▣ derularea activității de management proiect de către echipa de proiect numită pentru implementarea acestuia.
Indicatori de performanță	<ul style="list-style-type: none"> ▣ capacitatea unității de asistență medicală modernizată; ▣ numărul de echipamente achiziționate (sisteme de decontaminare a aerului din încăperi, sisteme de dezinfecție suprafețe cu abur/presiune înaltă etc., sisteme de sterilizare echipamente protecție personal, sisteme de curățenie automată, sisteme de ventilație moderne, sisteme de sterilizare instrumentar medical și echipamente, sisteme/echipamente de control al igienei mâinilor, sisteme/echipamente de evidențiere a încărcării microbiologice în aer și pe suprafețe, echipamente și sisteme digitale de monitorizare, echipamente de neutralizare materiale contaminate prin compactare.)
Surse de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> ▣ Bugetul local; ▣ Fonduri guvernamentale; ▣ Fonduri europene nerambursabile.
Perioada de implementare	2022-2027

4.5 CONCORDANȚA CU POLICITICE NAȚIONALE ȘI EUROPENE

Strategia de dezvoltare locală a orașului Comănești a fost elaborată în contextul unei noi programări a fondurilor europene pentru perioada 2021-2027, ceea ce a generat revitalizarea demersurilor strategice, atât a celor de la nivel european, cât și a celor de la nivel național.

Astfel, în cadrul procesului de elaborare a prezentei strategii s-a pus accent pe raportarea la toate documentele strategice similare (în curs sau recent finalizate).

Unul dintre documentele de referință ale Ministerului Afacerilor Externe este **Agenda 2030**, care urmărește crearea condițiilor favorabile pentru o creștere economică prin Obiective Globale precum: *dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure și durabile, consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă, promovarea unei creșteri economice susținute, deschise tuturor și durabile, a ocupării depline și productive etc.* În acest sens, au fost stabilite 17 obiective esențiale, care acoperă domenii precum sănătate, educație, mediu, economie etc.

Strategia orașului Comănești se pliază pe aceste obiective, prin intermediul măsurilor stabilite, care urmăresc dezvoltarea afacerilor locale, stimularea inovării și a economiei bazate pe know-how, dezvoltarea unei economii care să atragă investitori, specializarea capitalului uman, protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor naturale.

În sens mai larg, **conceptul de ODD** (obiective de dezvoltare durabilă) s-a născut la Conferința Națiunilor Unite pentru Dezvoltare Durabilă în 2012 (Rio+20). Obiectivele de Dezvoltare Durabilă, înlocuiesc cele opt Obiective de Dezvoltare ale Mileniului (ODM) cuprinse în textul Declarației Mileniului adoptată în septembrie 2000 la ONU. Majoritatea statelor lumii, printre care și România, se reuneau în 2000 în jurul unui angajament de a reduce sărăcia globală și a salva milioane de vieți. Declarația Mileniului a constituit în perioada 2000-2015 unica agendă globală în domeniul dezvoltării asupra căreia a existat un acord la cel mai înalt nivel și care includea ținte precise precum: reducerea sărăciei și a foametei, asigurarea sustenabilității mediului, crearea un parteneriat global pentru dezvoltare etc.

Un alt document strategic național la care Strategia de dezvoltare locală a orașului Comănești se raportează este **Strategia de dezvoltare durabilă a României 2013-2020-2030**. Acesta stabilește obiective concrete privind trecerea la o economie circulară funcțională.

Sub acest aspect, strategia orașului Comănești are în vedere modernizarea sistemelor de educație și formare profesională, respectiv sănătate publică și servicii sociale. De asemenea, pune accent pe protecția și punerea în valoare a cadrului natural, cât și pe valorificarea resurselor naturale pe care le deține.

Prezentul document strategic se aliniază și cu **Acordul de Parteneriat propus de România pentru perioada de programare 2021-2027**, care stabilește: obiectivele specifice pentru tranziția justă prin obiectivele politice pentru „O Europă mai inteligentă, mai ecologică, mai conectată, mai socială, mai aproape de cetățeni”, prioritățile de finanțare din Fonduri Europene Structurale și de Investiții, susținând competitivitatea, convergența și cooperarea, încurajând dezvoltarea inteligentă, bazată pe creștere economică și incluziune.

Astfel, direcțiile de dezvoltare stabilite în cadrul Strategiei orașului Comănești vin în concordanță cu inițiativele promovate de Acordul de Parteneriat, mai exact cu cele ce țin de consolidarea bazei economice locale, de facilitarea unui acces echitabil la serviciile publice de bază și de eficientizarea actului administrativ.

În cadrul acestui document a fost propus un set de cinci tipuri de fonduri, respectiv pentru: Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European Plus, Fondul pentru o Tranziție Justă, Fondul de Coeziune și Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime.

Conform pachetului legislativ **2021-2027** propus de Comisia Europeană, **alocările dedicate României din fondurile aferente Politicii de Coeziune însumează aproximativ 31 miliarde euro (prețuri curente)** și sunt distribuite astfel:

- ✓ Fondul European de Dezvoltare Regională – **17,715 miliarde euro**, inclusiv **392 milioane euro** pentru Cooperare Teritorială Europeană, din care:
 - 25% din total alocare FEDR este pentru Obiectului de Politică 1 (O Europă mai inteligentă);

- 30% din total alocare FEDR este pentru Obiectivul de Politică 2 (O Europă mai ecologică);
 - 30% din total alocare FEDR este pentru intervenții care vor contribui la îndeplinirea obiectelor climatice;
 - 37% din total alocare FC este pentru intervenții care vor contribui la îndeplinirea obiectivelor climatice;
 - 6% din total alocare FEDR este pentru intervenții care vor contribui la dezvoltarea urbană durabilă;
 - 25% din total alocare FSE+ este pentru obiectivele specifice privind incluziunea socială;
 - 2% din total alocare FSE+ este pentru obiectivele specifice privind ajutorarea celor mai defavorizate persoane;
 - 10% din total alocare FSE+ este pentru sprijinirea ocupării tinerilor care nu au loc de muncă sau nu sunt integrați într-un program de educație sau formare (NEETs).
- ✓ Fondul Social European Plus – **8,385 miliarde euro**;
 - ✓ Fondul de Coeziune – **4,499 miliarde euro**, inclusiv alocarea de transferat către Mecanismul pentru Interconectarea Europei (Connecting Europe Facility – CEF) **1,091 miliarde euro**, din care doar 70% la dispoziția Statutului Membru.

Conform propunerii pachetului legislativ care va governa politica de coeziune în perioada de programare financiară 2021-2027, statele membre au la dispoziție o serie de prevederi care permit sau impun transferuri între fonduri, astfel:

- implementării programelor, atingerea obiectivelor stabilite pentru fonduri.
- transferuri obligatorii către Fondul pentru o Tranziție Justă (FTS) din alocările naționale FEDR și FSE+, de minim 1,5 și maxim 3 ori mai mari decât suma alocată la nivel național pentru FTS.³

Orașul Comănești are obiective multiple de realizat și dorește pentru cetățenii săi o viață de calitate, cu facilități normale secolului în care trăim.

5. Implementare și monitorizare

Implementarea Strategiei de dezvoltare locală a orașului Comănești are în vedere un proces complex de transformare a resurselor disponibile (materiale, financiare sau umane) în rezultate calitative și cantitative, generând astfel atingerea principalelor obiective definite în etapa de elaborare.

Un prim aspect ce trebuie luat în considerare în cadrul implementării strategiei face referire la necesitatea unui efort colaborativ din partea tuturor actorilor locali. Astfel, este utilă și participarea altor factori interesați (mediul de afaceri, mediul academic sau spațiul non-guvernamental) în vederea susținerii proiectelor.

Demararea procesului de implementare a strategiei este condiționată de aprobarea sau acordul Consiliului Local al orașului Comănești.

În urma dezbaterii documentului strategic este necesară prioritizarea proiectelor, selectarea celor de interes major, întrucât capacitatea administrației publice locale nu poate acoperi pe termen scurt întreaga propunere de investiții. Ulterior trebuie avută în vedere identificarea resurselor de finanțare și pregătirea activităților.

Luând în considerare capacitatea financiară redusă a autorităților publice locale, se impune o mobilizare în vederea atragerii unor resurse suplimentare (accesarea de finanțări nerambursabile este esențială pentru asigurarea resurselor materiale necesare implementării strategiei).

Pe de altă parte, implementarea Strategiei de dezvoltare locală a orașului Comănești constituie un proces complex, care necesită un management adecvat, o structură organizatorică aptă să coordoneze implementarea planului strategic, să colaboreze și să negocieze cu alți actori implicați, respectiv să monitorizeze planurile de acțiune. Astfel, formarea unei asemenea echipe constituie o prioritate în cadrul etapei de implementare.

Fiind o strategie pe termen mediu, procesul de implementare se va afla sub influența mai multor factori ai mediului intern și/sau extern, care pot astfel produce efecte pozitive sau negative. De aceea, în cazul apariției anumitor devieri de la planificare, activitatea de monitorizare va identifica cele mai eficiente soluții de remediere și readucere a proiectelor pe sensul de implementare prevăzut. Această etapă se va realiza pe tot parcursul procesului de implementare, și la finalul acestuia, prin compararea calității și cantității rezultatelor obținute cu cele planificate.

Un proces eficient de monitorizare furnizează informații sistematice pentru consolidarea implementării strategiei și oferă oportunitatea de a:

- evalua atingerea obiectivelor în timp util;
- stabili dacă progresele sunt suficiente pentru atingerea rezultatelor preconizate;
- determina dacă bugetul alocat este respectat.

Responsabil pentru monitorizarea implementării strategiei va fi un departament din cadrul administrației publice locale, desemnat de primarul orașului.

Principalele responsabilități ale acestuia vor avea în vedere verificarea implementării în perioada programată a activităților, precum și colectarea datelor necesare pentru analiza principalilor indicatori (va urmări aspecte legate de activități, rezultate, buget, performanțele personalului angajat și a autorității locale).

Vor fi elaborate periodic, rapoarte de monitorizare a implementării strategiei, care vor fi prezentate Consiliului Local și primarului. Acestea vor aduce în evidență recomandări pentru implementarea proiectelor viitoare, stând la bază experiența acumulată pe parcursul fiecărui termen de raportare.

În vederea evaluării stadiului de implementare a strategiei și pentru a aprecia performanțele ei în raport cu obiectivele definite, se recomandă a se stabili un set de indicatori de evaluare, care să reflecte îndeplinirea obiectivelor. Aceștia pot fi de natură economică, politică sau socială și pot avea în vedere următoarele:

- densitatea IMM-urilor;
- cifra de afaceri;
- creșterea / descreșterea investițiilor străine;

- locuri de muncă vacante;
- rata de ocupare a forței de muncă;
- rata șomajului;
- gradul de sărăcie;
- gradul de modernizare a străzilor;
- gradul de conectare la rețeaua de alimentare cu apă și canalizare menajeră;
- gradul de acces la rețeaua de alimentare cu apă și canalizare menajeră;
- gradul de conectare la rețeaua de distribuție a gazului metan;
- nivelul dotărilor unităților școlare;
- rata de abandon școlar;
- densitatea cabinetelor de medicină de familie;
- numărul beneficiarilor de ajutor social;
- nivelul de instruire a populației rrom;
- rata de creștere / descreștere a capacităților de cazare turistică;
- creșterea / descreșterea numărului de sosiri ale turiștilor în unitățile de cazare;
- gradul de satisfacție cu privire la serviciile publice oferite;
- nivelul de extindere al spațiilor de parcare;
- ponderea spațiilor verzi în suprafața totală a orașului;
- calitatea aerului și a apei.

6. Impactul implementării strategiei de dezvoltare

Implementarea Strategiei de dezvoltare locală a orașului Comănești, perioada 2021-2027, va genera un impact semnificativ cu precădere asupra comunității locale. Concret, plecând de la obiectivele și direcțiile de dezvoltare stabilite în etapa anterioară, se poate creiona că în urma implementării acestei strategii, orașul va deveni o destinație turistică atractivă, un centru urban atractiv cu efervescență antreprenorială care va oferi locuitorilor săi condiții bune de locuit și servicii publice calitative de nivelul unui oraș european.

Principalul efect al implementării Strategiei orașului Comănești se previzionează a fi schimbarea generală a aspectului orașului, acesta devenind un oraș revigorant, bine sistematizat și atractiv. Tocmai această creștere a atractivității orașului va angrena și dezvoltarea mediului de afaceri, prin atragerea investitorilor și stimularea înființării de noi întreprinderi. Sub acest aspect, implementarea strategiei va determina și echilibrarea raportului privind forța de muncă, generând în consecință scăderea ratei șomajului și implicit a tendinței de emigrare a tinerilor.

Infrastructura publică constituie un alt domeniu prioritar care va beneficia de efectele pozitive generate de implementarea strategiei. Astfel, dezvoltarea infrastructurii rutiere (prin creșterea gradului de modernizare a străzilor), îmbunătățirea rețelei tehnico-edilitare și a celei informaționale constituie principalele aspecte pozitive rezultate în urma finalizării etapei de implementare a strategiei.

Ca impact social, implementarea strategiei va contribui la dezvoltarea și calificarea resurselor umane, creșterea gradului de ocupare și combaterea excluziunii sociale prin atragerea tinerilor absolvenți în activități de cercetare și inovare. De asemenea, calitatea serviciilor medicale și de asistență socială va spori semnificativ, în urma modernizării și echipării infrastructurii specifice, fapt ce va atrage îmbunătățirea calității vieții întregii comunități locale.

Se vor evidenția și schimbări în ceea ce privește atitudinea civică a locuitorilor orașului, datorită campaniilor de informare și conștientizare a populației privind problematica socială sau de mediu, și îmbunătățirii capacității administrației publice locale de a comunica și implica cetățenii în procesul decizional.

Prin implementarea Strategiei de dezvoltare locală a orașului Comănești se vor obține beneficii socio-economice și de mediu, așa cum s-a evidențiat anterior, dar și efecte pozitive asupra dezvoltării turismului, reflectându-se specificul și oferta turistică naturală și antropică a întregii zone. Astfel, beneficiind de localizarea într-o zonă montană, în orașul Comănești se va dezvolta cu precădere turismul montan și de agrement, iar complementar și cel cultural și sportiv.

INIȚIATORI
PRIMAR - ec. MIRON VIOREL

AVIZAT PENTRU LEGALITATE
SECRETAR GENERAL AL ORAȘULUI
Juniș CHIRILĂ DANIELA